

KARAVANA

ALFRED ASSOLLANT

hrdinný kapitán korkorán

6 Kčs

ALFRED ASSOLLANT

Hrdinný kapitán Korkorán

PODLE STEJNOJMENNÉHO ROMÁNU VYPRÁVÍ VÍTĚZSLAV KOCOUREK

KAPITOLA PRVNÍ,

v níž se Lyonské učené společnosti představí kapitán Korkorán a jeho nerozlučná přítelkyně

„Pánové! Naše postavení není záviděníhodné.“

To řekl šestadvacátého května roku 1857 starý bělovlasý muž, který seděl v čele předsednického stolu Lyonské učené společnosti a řídil její pravidelné výroční zasedání. Jeho hubená, přísná tvář byla plná důstojnosti, ale přesto bylo vidět, že ctihodný předseda je zneklidněn.

„Je to možné? Cožpak se na naši výzvu nikdo nepřihlásil?“

„Přihlásilo se celkem dvě stě sedm uchazečů. Ale ani jeden z nich nesplnil podmínky.“

„Ani jeden?“

„Bohužel, pánové, ani jeden.“

V prostorném sále, zalitém hřejivými paprsky jarního slunce, ozvaly se znova výkřiky údivu.

Vskutku bylo to neuvěřitelné! Před osmi měsíci oznámila Lyonská učená společnost, že její zesnulý člen pan Delaroche odkázal sto tisíc franků tomu, kdo se odhodlá pátrat v Indii u pramenů řeky Gódávarí v divokých a nebezpečných krajinách ghátských hor po vzácné památce indického písémnictví – posvátné knize Gurukaramtě. A dnes, v den, kdy končí lhůta, oznamuje předseda, že se za tu dobu nenašel člověk, jemuž by Lyonská učená společnost mohla svěřit splnění tohoto úkolu!

„Nezapomínejte, pánové,“ pokračoval předseda a zacinkal lehce na předsednický zvonek, „že

pan Delaroche stanovil pro uchazeče přísné podmínky. Podle jeho závěti to musí být člověk, který vyniká tělesnou silou, obratností a odvahou. Musí být chytrý, aby dokázal přelstít Angličany, protože Východoindická společnost v Kalkatě žárlivě střeží indické území. Kromě toho musí znát sanskrt, perštinu a několik indických jazyků. Divíte se, pánové, že se dosud nenašel takový muž?“

Členové Lyonské učené společnosti vážně pokyvovali hlavami. Jeden z nich rozhodil bezmocně rukama:

„Co budeme dělat?“

„Hledat dál,“ odpověděl předseda a pokrčil rameny. „Nic jiného nám nezbyvá.“

V té chvíli se ozvalo zaklepání na dveře.

Vešel sluha a na stříbrném podnose podal předsedovi nevelký lístek. Předseda se na lístek podíval, povytáhl udiveně obočí a nervózně zabubnoval prsty na stůl:

„Pánové – právě se přihlásil dvoustý osmý uchazeč. Kapitán... Korkorán. Zná snad někdo z vás to jméno?“

Nikdo se neozval.

„Máme ho přijmout?“ otázal se předseda.

Shromáždění členové Lyonské učené společnosti se na sebe rozpačitě dívali. Ale pak v nich zvítězila zvědavost (ostatně neměli na vybranou) a jeden – hlavní tajemník Společnosti – řekl:

„Ať vejde!“

Za chvíli se otevřely dveře a před shromážděním učenců se objevil mladý, asi pětadvacetiletý muž. Byl hladce oholen, měl bílou, neopálenou pleť, kaštanové vlasy a jiskřivě modré oči, z nichž zářila odvaha a smělost. Na sobě měl kazajku z velbloudí srsti, červenou vestu, bílé vlněné kalhoty a kolem krku šátek. Uklonil se lehce předsedovi, rozhlédl se kolem a řekl zvučným hlasem:

„Doslechl jsem se, pánové, že máte nějaké nesnáze. Přišel jsem vám tedy nabídnout své služby.“

Předseda se zamračil.

„Nesnáze?“ opakoval a změřil si mladého muže shovívavým pohledem od hlavy až k patě. „To se patrně mýlíte, milý pane. Jste na výročním zasedání Lyonské učené společnosti! A v ní jsou sdruzeni nej přednější francouzští učenci...“

Nedomluvil. Ozval se potlesk a předseda, usmívaje se, ukláněl se na všechny strany. Kapitán Korkorán stál bez pohnutí, a když učené shromáždění přestalo tleskat, pokývl hlavou a řekl:

„Promiňte! Byl jsem zřejmě špatně informován. Poroučím se co nejzdvořileji.“

Po těchto slovech se okamžitě otočil a krácel ke dveřím.

„Počkejte, pane!“ volal za ním překvapený předseda. „Snad nám aspoň řeknete, proč jste se dal ohlásit?“

„Protože jsem slyšel, že pátráte po vzácné indické památce, po knize Gurukaramtě,“ odpověděl kapitán a zastavil se.

„Vy byste se snad chtěl pokusit ji nalézt?“ zeptal se nedůvěřivě předseda.

Korkorán pokrčil rameny a vážně přisvědčil: „Ano.“

„Tak...“ řekl předseda a naklonil se nad stůl směrem ke kapitánovi. „A znáte podmínky, které stanovil náš veleučený a vzácný zesnulý přítel pan Delaroche?“

„Znám.“

„Vy je tedy znáte?“ opáčil po něm předseda stále stejně shovívavě. Hlavní tajemník Učené společnosti, sedící po jeho pravici, se usmál a zeptal se: „Umíte anglicky?“

„Jako profesor oxfordské university.“

„Můžete to dokázat?“ otázal se předseda.

Korkorán se pousmál:

„Yes, sir. You are a stupid fellow!¹ Stačí to jako důkaz mých vědomostí?“

„Stačí, stačí,“ pospíšil si předseda. „Ovládáte sanskrt?“

„Kdyby byl některý z pánů tak laskav a podal mi svazek Bhagavatpurány...“

„Není třeba. Rádi bychom však věděli – umíte také persky, hindustánsky anebo nějaký indický jazyk?“

Mladý kapitán krátce přikývl a začal mluvit.

Shromáždění se zvědavostí i s úžasem naslouchalo jakési podivné řeči, znějící dlouhými, libozvučnými samohláskami a chrčivými hrdelnicemi i ostře vyraženými sykavkami. Asi po pěti minutách se Korkorán přerušil:

„Rozuměli jste mi, pánové?“

„Ani slovo!“ zvolal udivený předseda.

„Škoda,“ řekl kapitán. „Hovořil jsem totiž střídavě několika indickými jazyky.“

Předsedova tvář začala pozbývat své tuhé přísnosti a vážnosti. Usmíval se a zamnul si dokonce bezděky ruce:

„Výborně, pane! Doposud by bylo všechno v pořádku. Ale Lyonská učená společnost vám musí jakožto strážkyně poslední vůle našeho vzácného, všemi želeného pana Delaroche položit další otázky...“

„Prosím,“ přerušil ho kapitán, „můžete se ptát, nač chcete – jen, prosím vás, rychle. Jiskra už na mne čeká.“

„Jiskra? Kdo je to, prosím?“

„Moje přítelkyně. Doprovází mě na každé cestě.“

Při těch slovech bouchly ve vedlejší místnosti dveře a bylo slyšet tlumený hluk. Jako by někdo tiše přecházel sem a tam.

„Co je to?“ zvolal předseda.

„Jiskra je asi už netrpělivá,“ vysvětloval zdvořile Korkorán. „Snad bychom si mohli s jednáním pospíšet...“

„Nebudeme se řídit přáním nějaké paní či slečny Jiskry! Jsme Lyonská učená společnost,“ přerušil ho rozhodně předseda. Pootočil se, zatahal za dlouhou hedvábnou šňůru a zazvonil. Měl žízeň, sklenice s vodou byla prázdná.

„Hned budeme pokračovat, jen co mi sluha přinese trochu vody!“

Ale nikdo nepřicházel, i když zatahal za šňůru ještě podruhé a potřetí.

Kapitán Korkorán se mezitím posadil do pohodlného křesla po pravé straně předsednického stolu. Když uviděl, jak starý bělovlasý předseda už potřetí marně dává znamení, řekl:

„Myslím, pane, že se zbytečně namáháte. Váš sluha asi ze strachu před Jiskrou utekl.“

„To je tak zlé stvoření?“

„Musí se to s ní umět,“ usmál se Korkorán. „Při svém mládí se někdy nedovede ovládnout.“

„To nikoho neomlouvá. Kolik je jí let?“ poznamenal pohoršené hlavní tajemník.

„Pět,“ řekl kapitán Korkorán.

„Cože? Pět? S pětiletým tvorem si sluha Lyonské učené společnosti musí umět poradit!“ horlil tajemník.

„Ale ona má dost divokou povahu, škrábe a kouše,“ vysvětloval kapitán Korkorán. „To je tím, že

¹ Ano, pane. Jste hlupák! (čti: Jes, sr. Jú ár e stjúpíd felou!)

se narodila v tropech.“

Předsedu přestal rozhovor o Jiskře bavit. Nevrlé mávl rukou:

„Nechme toho! Máme na starosti důležitější věci. Pane kapitáne Korkoráne – jste zdravý?“

„Naprosto. Měl jsem dvakrát choleru, jednou žlutou zimnici, a nikdy mi to nic neudělalo. Zuby mám všechny a vlasy si můžete vyzkoušet, jestli o to stojíte...“

„Jen žádné žerty! Jde o to, zda se svou tělesnou silou...“

„Ach tak!“ přerušil ho Korkorán. „Nu – jsem o trochu slabší než můj nebožtík otec, ale snad i tak se svou silou vystačím.“

Rozhlédl se kolem sebe. V okně byla silná železná mříž. Korkorán přistoupil, uchopil jednu její tyč a ve chvílce ji zkroutil, jako by byla z rozehrátého pečetního vosku.

„Hrome,“ neudržel se jeden člen Učené společnosti, „tomuhle tedy říkám Síta!“

Ostatní učení pánové si mezi sebou šeptali a vrhali na Korkorán a uctivé pohledy. Předseda pokračoval ve vyptávání:

„V bitvě jste už někdy byl?“

„V několika. Například na Čínském moři a u Bornea – tam jsem měl dokonce tu čest s piráty. Několik desítek jsem jich pobil.“

„Několik desítek pirátů? Vy sám?“

„Já a moji námořníci ovšem. Bylo to v sebeobraně.“

V sousední místnosti to opět zaharašilo, tentokrát silněji, jako by tam někdo porážel židle. Předseda udeřil rukou do stolu:

„Nesnesitelné! Co se v té předsíni děje?“

Kapitán Korkorán se tvářil lítostivě:

„Jiskra, pane předsedo... Nemůže beze mne být... Nemohl bych ji sem zavolat a trochu ji upokojit?“

Jeden z učenců povstal a nabádavě vztyčil prst: „Milý pane, takovou malou nezbednici bych jak náleží pokáral, a nikdy bych ji nevodil do Lyonské učené společnosti.“

„Beru si to k srdci. Máte ještě nějaké otázky, pánové?“

„Ještě jednu, pane,“ přikývl předseda. „Totiž... neradi bychom, abyste vystavoval zbytečně svůj život v nebezpečí. Možná že se setkáte s leccakými lidmi... a proto... máte... zkrátka... myslíte, že jste pro lakový podnik dost mazaný člověk?“

„Jsem-li mazaný dost nebo málo, to nevím, pánové,“ zamračil se Korkorán, „ale rozhodně mám – jako každý Bretonec – pevnou lebku, dvě silné ruce, výtečný revolver a neméně výtečný skotský nůž. Kromě toho bych řekl, že mazanost je znakem zbabělců – a my z rodiny Korkoránů jednáme vždycky ve všem přímo.“

„Nuže, pane kapitáne Korkoráne...,“ spustil předseda slavnostním hlasem, ale nedořekl. V sousední místnosti to zarachotilo, zarámusilo, jako by tam stěhovali kusy nábytku.

„Nechtěl byste už opravdu té své svěřenkyni domluvit?“ rozzlobil se předseda a obrátil se ke Korkoránovi. „Tropil takový povyk! To je nevychovanost!“

Kapitán přikývl.

„Jiskro – ke mně!“ zvolal.

V tom okamžiku se rozletěly dveře. Všichni členové Lyonské učené společnosti zvědavě otočili hlavy a rázem strnuli.

Na prahu místnosti stála krásná, veliká tygřice.

Udělala dva tři tiché, neslyšitelné kroky kupředu a potom se jediným skokem přenesla přes hlavy

učenců přímo k nohám kapitána Korkorána.

„Jiskro,“ řekl kapitán přísně a hladil přitom zvíře za krkem, „jsou zde na vás stíznosti – tropíte v předsíni hluk a rušíte Učenou společnost v jednání. Tady si lehněte a chovejte se klidně. Nebo vás už nikdy nebudu smět vzít do tak vynikající společnosti. Mám pravdu, pánové?“

KAPITOLA DRUHÁ,

v níž se členové Lyonské učené společnosti snaží zachránit před Jiskrou, nicméně jsou okolnostmi přinuceni strávit s ní delší dobu v jedné místnosti a vyslechnout kapitánovo vyprávění o tygru a krokodýlovi

Žádný z členů Lyonské učené společnosti ani nepomyslel na to, aby na kapitánovu otázku odpověděl. Sotva se Jiskra objevila v místnosti, zmocnila se všech členů učeného shromáždění, kteří za jiných okolností rádi zdůrazňovali rozdílnost svých názorů, jediná myšlenka: dostat se co nejdříve do předsíně, na chodbu, pak na schodiště, na ulici a domů, jen pryč, co nejdále od tygra. Hubený a důstojný starý předseda, obtloustlý hlavní tajemník, učenci starší i mladší, holohlaví i bělovlasí, vousatí i vyholení, s brýlemi i bez brýlí – všichni se hnali ke dveřím, takže sám předseda, ačkoli v zpravidla předcházeli vždycky a ve všem příkladem, dostal se k východu až devatenáctý.

Ale ven do předsíně a dál na chodbu se nedostal nikdo.

Jiskra totiž, snad z radosti, že je zas u svého velitele, snad ze škodolibosti, když viděla zmatek mezi učiteli, otočila se na místě a neméně mohutným skokem, nežli byl prvý, přenesla se přes hlavy poděšených pánů zase zpátky. Dopadla na všechny čtyři přede dveřmi právě před tělnatého pana hlavního tajemníka, který už měl velkou čáku na to, že se první dostane ven ze zasedací místnosti. Naštěstí neztratil hlavu, bleskurychle se otočil a s ním všichni ostatní a Lyonská učená společnost pádila bystře do kouta. Tam před sebe nastavili v podivuhodně krátkém čase barikádu z židlí a lenošek.

„Kapitáne! Kapitáne Korkoráne!“ sípali jeden přes druhého a strkali do sebe rozčilením, protože každý chtěl být schován za těmi ostatními. Největší rozrušení se zmocnilo předsedy.

„Kapitáne,“ volal chvějícím se hlasem. „odejděte s tím zvířetem! Okamžitě!“

Korkorán se kousl do rtů. Pohled na Lyonskou učenou společnost shromážděnou za hradbou židlí byl věru k smíchu. Měl co dělat, aby se přemohl.

„Pánové.“ pravil vážně, „skutečně lituji...“

„Nic nelitujte a jděte!“ vypískl tělnatý hlavní tajemník, který si všecek zsinálý, utíral zpocenou pleš. „Když se ta vaše Jiskra na mne dívá, běží mi mráz po zádech!“

Opravdu, zdálo se, že Jiskra si právě hlavního tajemníka prohlíží se zvlášť pozorným zájmem. Buď ji lákala jeho dobře živená postava, nebo ji dráždila jeho lesknoucí se pleš.

Korkorán se mlčky uklonil, ukázal Jiskře na dveře a měl se k odchodu. Sluhové Lyonské učené společnosti měli bohužel z Jiskry stejný strach jako její učení údové, a proto těžké, pevné dveře, pobité železnými pláty, zabarikádováli zvenčí. Kapitán Korkorán se marně pokoušel je vyvrátit. Rozběhl se proti nim a vrazil do nich ramenem lakovou silou, že se začala se stropu sypat omítka – ale dveře nepovolily.

„Ještě nám zboříte dům!“ vykřikl zoufale předseda, zatímco pan hlavní tajemník nespouštěl oči z Jiskry. Byl přesvědčen, že se naň vrhne a pozře ho jako zákusek, jestliže ji v nejbližších okamžicích

kapitán neodvede pryč. Bylo slyšet, jak tiše úpí – patrně se modlil a loučil se životem.

„Co mám dělat?“ obrátil se kapitán k předsedovi, „Zbývá leda odejít s Jiskrou oknem...“

„To byste napřed musel vylámat mříže,“ bědoval předseda. „A potom skočit sedm metrů hluboko.“

„S mřížemi si poradím, o to nemějte strach,“ vpadl mu do řeči kapitán a přešel rychle k oknu.

Zalomcoval mřížemi a pak, oddychuje námahou, začal je od sebe oddalovat. Po chvíli se mu podařilo zkroutit je tak, že vznikl otvor, kudy by se mohl protáhnout i s Jiskrou.

„Pánové, cesta je volná,“ řekl k shromáždění učenců, kteří jej (a hlavně Jiskru) pozorovali za svou barikádou z židlí a lenošek. „Mám čest se poroučet.“

Tu se ozval, jako by zapištěl, poděšený hlas tajemníkův:

„Počkejte, kapitáne! Snad nás tu nechcete nechat samotné s tou svou šelmou?“

Kapitán Korkorán stál už na okně, ale po tom zoufalém výkřiku se zarazil:

„Nedá se nic jiného dělat, pane tajemníku, musím jít první; kdybych nedal Jiskře příklad, sama by nešla.“

„A co když za vámi nepůjde?“ děsil se tajemník.

„Zbytečné obavy,“ uklidňoval ho kapitán Korkorán. „Tak mi řekněte, pánové: chcete, abych šel, nebo ne?“ Členové Lyonské učené společnosti vykřikli skoro jako na povel:

„Ať jde první Jiskra!“

Kapitán zavrtěl hlavou:

„Mám ji chytnout za kožich a vyhodit ji ven na ulici? Dobře, udělám to – ale mohu vědět, jestli tam dole na mne počká a neskočí zatím na někoho? Jsou čtyři hodiny odpoledne a ona ještě neobědvala! A je zvyklá jíst vždycky v jednu hodinu – tak jako anglická královna Viktorie.“

Na tvářích učenců teď výraz zděšení ještě vzrostl. Tygřice otevřela pěkně doširoka tlamu, olízla se růžovým jazykem, vycenila nažloutlé špičáky a pak, jako by dotvrzovala pravdivost Korkoránových slov, zlověstně zamručela. Pan hlavní tajemník se chytil za hlavu, přivřel oči a hlasitě záupěl:

„Kapitáne, ona mě sežere!“

Korkorán zavrtěl hlavou, pohládl Jiskru po srsti a tiše jí domlouval:

„Milá Jiskro, když jsme se už dostali do této situace, musíte to nějakou dobu vydržet bez jídla. Vidíte, kolik strachu naháníte ubohému panu tajemníkovi Lyonské učené společnosti? To od vás není hezké...“

Jiskra zavrčela.

„Tiše, Jiskro!“ zvolal přísně kapitán Korkorán. „Nechcete přece, abych vás potrestal karabáčem!“

Zvedla hlavu, pak se váhavě položila ke kapitánovým nohám a počala tiše příst jako kočka.

„Vidíte... Dá se s ní mluvit,“ řekl Korkorán.

„Pánové, jestliže se kapitán zaručí, že jeho... chm... Jiskra se bude chovat jak náleží, mohli bychom snad vyslechnout našeho člena, pana Crocheta, který měl mít dnes přednášku o vzniku a vývoji mandžuského jazyka,“ řekl předseda, dívaje se nejistě po kapitánovi a po Jiskře.

Ale ctihodný pan Crochet neměl ani pomyšlení na vědeckou přednášku v tygří společnosti.

„Dejte mi pokoj s mandžuštinou! Dal bych celou mandžuštinu i s tibetštinou za to, kdybych teď seděl doma v lenošce.“

Učenců se opět začalo zmocňovat vzrušení. Jejich oči byly upřeny na Jiskru a na kapitána. Oči vytřeštěné, ustrašené, prosebné, doufající, smířené s osudem i připravené k obraně.

Kapitán Korkorán vyprostil z barikády židli, pohodlně se na ni posadil, posunkem poručil Jiskře, aby ulehla u jeho nohou, a řekl:

„Pánové, dostali jste se mou vinou do situace, která je vám zřejmě nepříjemná. Rozptýlím vás ledy trochou vyprávění.“

„On nám chce vyprávět!“ hlavní tajemník se chytil zoufale za hlavu. „Myslíte, že máme náladu na pohádky?“

„Ó, chtěl jsem vám vyprávět něco, co by vás jistě zajímalo. O tom, jak jsme se seznámili s Jiskrou.“

„A co bude dělat... Jiskra?“ řekl předseda. Ohlížel se po ostatních a tahal se neklidně za vousy.

„Bude poslouchat, pánové, ujišťuji vás. Má tohle vyprávění nesmírně ráda, protože jí připomíná domov a mládí. Co na to říkáte, mám vypravoval?“

Hlavní tajemník tiše úpěl a předseda odevzdaně povzdychl:

„Dělejte, kapitáne, co uznáte za vhodné, jenom, prosím vás, mějte Jiskru stále u sebe.“

Kapitán Korkorán se uklonil a začal.

Vyprávění kapitána Korkorána

„Snad jste už někdy slyšeli, pánové, o slavném mořeplavci Robertu Surcoufovi ze Saint Mala. Jeho otec byl vnukem mého praděda. Mým bratrancem je osvícený Yves Quaterquem, vynálezce říditelného balónu a člen pařížského Institutu. A můj otec Alain, který zahynul na moři, když pomáhal zachraňovat ztroskotanou rybářskou loď, patřil k nejznamenitějším námořníkům ze Saint Mala. To vám říkám jenom proto, abyste věděli, že odvahu a přímost máme v krvi.“

Já sám jsem byl na moři odjakživa jako doma. Pustil jsem se v otcově lodi sám na moře ve věku, kdy jiní chlapci znají sotva abecedu. A po nešťastné otcově smrti jsem se dal ještě v chlapeckém věku poprvé najmout na loď – jmenovala se *Krásná Zuzana*. Jeli jsme tenkrát na lov velryb a do Beringova moře. Potom jsem tři roky jezdil na různých lodích: na *Krásné Emilii*, na *Hrdém Artabanu* a nakonec na *Bouřliváku*. To byla nejrychlejší loď, poněvadž s plnými plachtami ujede osmnáct uzlů. A tenkrát jsem se seznámil s Jiskrou. Jel jsem na *Bouřliváku* s nákladem vína ze Saint Nazairu do Batávie; měli jsme dobrý vítr a klidnou plavbu, a když jsme zakotvili v Batávii o několik dní dříve, než jsme očekávali, byl jsem spokojen sám se sebou i s celým světem a řekl jsem si, že si mohu dopřát trochu zábavy. Chtěl jsem se vydat na lov tygrů, jak jsem o tom dávno snil.

Pánové, tygr je jedno z nejkrásnějších zvířat, ale bohužel, dostalo do vínku přenáramnou chuť k jídlu. Pochutná si rád na býčku, na koroptvích, na zajících. Ale před tím vším dává přednost opicím, protože jsou podobné člověku, a člověku, protože je to vyšší tvor než opice. Kromě toho jsem poznal, že tygr je stvoření velmi labužnické. Kdyby například pojedl k snídani kus plecka zde z pana hlavního tajemníka, za nic na světě by si už nedal k obědu, dejme tomu, kýtů z něho.“ (Při těch slovech hlavní tajemník ještě více zbledl.) „Já vím, že to není správné. Vždyť plecko z pana tajemníka se úplně vyrovná jeho kýtě – ale co chcete, tygr je mlsoun!“

Vyšel jsem si tedy z Batávie na lov s puškou na rameni a ve vysokých botách, jako když jdou Pařížané na hon zajíců kousek ze Saint Denisu. Můj krajan v Batávii, pan Crittenden, mi chtěl vnutit dva Malajce, kteří za odměnu byli ochotni tygra vystopovat a dát se sežrat místo mne, kdyby se ukázalo, že tygr obratnější než kapitán Korkorán. Ale pochopíte, že René Korkorán, pocházející z krve slavného Surcoufa, se takovému návrhu mohl jen zasmát. Kromě toho jsem ještě jakživ neslyšel, že by tygr sežral někoho, kdo se narodil v Saint Malu. Proč bych právě já měl být

výjimkou? A tak jsem najal ty dva Malajce jen jako nosiče zavazadel a vydal jsem se na lov.

Několik mil za Batávií začíná hluboký, neprostupný, divoký les. Tam se v houštinách skrývají lvi, tygři, hroznýši, pardálové a kajmani, nejkrutější ze všech tvorů, nepočítáme-li ovšem člověka, který zabíjí velmi často bez potřeby jen pro svou pochybnou zábavu. V deset hodin nám v tom lese bylo tak horko, že i Malajci, zvyklí žhavému podnebí, prosili, aby si směli odpočinout. Svolil jsem a sám jsem si lehl do vozíku, v němž vezli lovecké potřeby. Pušku jsem si vzal k ruce, abych ji měl nablízku, kdyby bylo třeba. Díval jsem se do vln říčky, na jejímž břehu jsme se utábořili, a unaven cestou i nesnesitelným parnem, za malou chvíli jsem usnul.

Asi ve dvě hodiny odpoledne mě probudil strašlivý výkřik. V mžiku jsem byl na nohou, karabinu držím připravenou v ruce a ohlížím se po nepříteli. Nikde nic. Až za okamžik jsem uviděl oba Malajce, jak utíkají k vozíku a do ochraptění volají:

»Pane, už se blíží. Dejte pozor!«

»Kdo se blíží?« ptám se.

»Tygr! Veliký, ohromný tygr!«

Nebylo ho ještě vidět, ale podle zděšení zvířat v lese se dalo soudit, že se vsutku blíží něco nebezpečného. Opice šplhaly rychle až na nejvyšší větve stromů a vrhaly dolů kokosové ořechy. Pak náhle džungle jako by utichla a já jsem slyšel jen praskot suchých větviček. Neustále se přibližoval a sílil.

Tygr přicházel.

Měl jsem obavy, uvidím-li ho včas, abych stačil dobře namířit, ale tygr prošel kolem mého úkrytu v hustém kroví úplně zvolna. Šel pomalým krokem, nohy kladl daleko od sebe jako blahobytný domácí pán, když si jde na odpolední procházku, a vypadal docela klidně – ani bych nebyl věřil, že to je dravec, kdybych neviděl jeho zakrvavenou tlamu.

Když byl asi deset kroků ode mne, připravil jsem si pušku. Cvaknutí kohoutkem ho trochu znepokojilo. Obrátil napolo hlavu. Zpožoroval mě. Zůstal stát a chvíli se na mne díval.

Namířil jsem a čekal, až se mi vhodně postaví, protože tygr se musí zasáhnout ranou přímo do čela nebo do srdce. Ale Jiskra – ano, byla to moje milá Jiskra – se mi postavila jako pes z dobré rodiny, který se přišel dát vyfotografovat pro rodinné album. Byla po jídle, šla se napít k řece a v té chvíli neměla žádné jiné touhy než ukojit žízeň a v klidu strávil oběd. Dívala se tak na mne několik vteřin a potom si vykračovala dál k řece.

A teď jsem se stal bezděčným svědkem něčeho podivného. Jiskra, jak říkám, šla až dosud volným, pohodlným krokem; pojednou se zarazila, přikrčila se k zemi, protáhla tělo a plížila se s břichem u země kolem jakéhosi velikého pně na písčitém břehu říčky.

Kráčel jsem opatrně za ní, pušku stále v pohotovosti, a byl jsem připraven v první vhodné chvíli vypálit. Sotva jsem však přišel o několik kroků blíž, s překvapením jsem zjistil, že to, co jsem pokládal za peň nebo nějaké staré břevno, má čtyři nohy a že je to celé pokryto hrubými lesknoucími se šupinami.

Byl to krokodýl. Spal tu na písku, měl zavřené oči a otevřenou tlamu a zdálo se, že žádný sen nerusí jeho klidný spánek.

Pánové, Jiskra je tvor poněkud zlomyslný. Myslím, že právě ta blahobytná spokojenost ji dráždila. Viděl jsem ze svého úkrytu, jak se jí nozdry rozšířily, jak se olízla a jak její tvář najednou dostala výraz chlapce, který se chystá provést taškařici.

Připlížila se pomalu ke krokodýlovi a naráz jako blesk sekla svými drápy po jeho jazyku. Patrně mu jej chtěla vyrvat a sníst po obědě jako chutný zákusek. Ale sotva se ho dotkla, krokodýlova

tlama se zavřela a Jiskřinu tlapu stiskla. Krokodýlovy velké zelenomodré oči se zaleskly hněvem, bolestí i překvapením. Jistě by byl Jiskře tlapu ukousl, kdyby se mu nebyla zadírala s takovou nesnesitelnou bolestí do jazyka.

Rozpoutal se boj. Jiskra sebou házela na všechny strany, ale krokodýl držel pevně, nepouštěl. Jiskra se octla ještě v jiné nevýhodě. Sotva opice uviděly bezmocnost svého úhlavního nepřítele, spustily se na nižší větve, tropily ohlušující povyk a házely po tygřici ulámané větve, kokosové ořechy, co měly zrovna po ruce. Krokodýl se pomalu začal odstrkovat svými neohrabanými nohama a táhl Jiskru k vodě. Bojovala zoufale, ale nepřítel nepovoloval. Krok za krokem byla Jiskra blíž a blíž ohavné smrti ve vodě. Dívala se zoufale kolem sebe, jako by prosila o pomoc, o slitování – a tu její zrak padl na mne.

Pánové, nikdy nezapomenu na její krásný, zoufale prosící pohled. V té chvíli se krokodýl ponořil a stáhl ji za sebou do vody. Žbluňk! a ve vodě to zavířilo! Rozhodl jsem se. Přiběhl jsem k říčce. Voda prudce kolotala tam, kde pod hladinou pokračoval zápas. Jiskra sebou divoce zmítala, a tak se jí chvílemi podařilo vynořit hlavu z vody a aspoň trochu se nalokat vzduchu. Trvalo to minutu, pět, deset – nevím! Konečně i krokodýl pocítil potřebu nadýchat se a vystrčil hlavu ven z vody.

To byla chvíle, na kterou jsem čekal. Ve vteřině jsem namířil a poslal kuli přesně do levého oka. Střela zasáhla krokodýlovu hlavu. Povolil tlamu, trhl sebou dvakrát nebo třikrát ve smrtelné křeči a bylo po něm.

Musím říci, pánové, že to, co udělala potom Jiskra, nesvědčilo zrovna o její důvěře ke mně. Asi mě pokládala za nepřítele ještě nebezpečnějšího, než byl krokodýl. Sotva si totiž uvolnila tlapu z jeho tlamy, snažila se co nejrychleji zmizet. Ale ať dělala co dělala – nešlo to. Se zmrzačenou nohou odkulhala sotva několik kroků. Lehce jsem ji dohonil.

Přiznávám se, že Jiskra se mi už tehdy líbila. Předně svým statečným bojem, za druhé proto, že její nápad pozlobit krokodýla prozrazoval smysl pro veselé kousky. A veselá mysl, pánové, je známkou dobrého srdce. Ostatně byl jsem sám, pět tisíc mil od domova, bez přátel, bez příbuzných, a tady jsem mohl získat přítele, třeba čtyřnohého, kterému jsem zachránil život. Jiskra však o mé přátelství v tom okamžiku ještě příliš nestála, dokonce se mu bránila. Když jsem se k ní

přiblížil, převalila se na hřbet – těžko se udržela se zraněnou tlapou na nohách – chraplavě zařvala, vycenila zuby a vůbec se chovala tak, jako by se chystala v nejbližší chvíli mě sežrat. Patrně očekávala můj útok.

Ale já jsem se klidně přiblížil, položil jsem pušku vedle sebe na dosah ruky, naklonil jsem se nad ni a pohladil ji lehce jako kotě. Podívala se na mne nedůvěřivě a ještě trochu zavrčela. Pak když viděla, že nemám zlé úmysly, položila se na břicho, olízla mi ruku a pozvedla ke mně poraněnou tlapu. Pozorně jsem ji prohlédl. Naštěstí nebyla žádná kost zlomena, a tak jsem jí jen vymyl ránu a kápl na ni balzámu, který jsem měl v lovecké brašně. Polom jsem vstal, nesmírně zvědav, co bude Jiskra dělat. Pustil jsem se zpátky k svému vozíku – a vidíte, Jiskra buď z vděčnosti, nebo z touhy, abych jí ránu ještě obvázal, šla za mnou. Moji malajští průvodci umírali strachem, když uviděli, kdo mě doprovází. Měl jsem co dělat, abych je zadržel. Byli by mě nejraději nechali i s Jiskrou v lese.

Do Batávie jsme se vrátili druhého dne. Pan Crittenden byl ohromen a nechtěl věřit mým slovům. Ale Jiskra ho přesvědčila: chodila se mnou po batávských ulicích jako pejsek. A když po osmi dnech *Bouřlivák* zvedl kotvy, následovala mě i na loď.

Směřovali jsme k Borneu. Naneštěstí jsme se brzy dostali do bezvětřného pásma, a to v místech, kde již několik lodí bylo přepadeno piráty. Byli jsme ovšem pouhé tři míle od břehu, a ničeho jsme se proto neobávali. A vidíte: nebýt Jiskry, málem bych tu dnes s vámi nemluvil. Třetího dne krátce po půlnoci přepadlo naši loď asi sto pirátů. Kormidelníka hodili do vody, dřív než nám mohl dát výstrahu. I mne by byli přepadli v kabině, byl jsem ponořen do spánku spravedlivých, ale Jiskra vetřelce včas ucítila. Začala vrčet a řvát tak hrozne, že jsem se probudil. Měl jsem ještě právě tak čas uchopit pistoli a prohnat kuli hlavou prvnímu pirátovi, který se dral do mé kajuty. Druhého jsem poslal na onen svět týmž způsobem. A třetího vyřídila sama Jiskra. Moji plavci se mezitím už také Jiskřiným řevem vzbudili a na palubě se ve chvíli rozpoutala bitka. Piráty jsme nakonec přemohli. A řeknu vám: Jiskra bojovala stejně statečně jako námořníci z *Bouřliváka*. Od té doby jsme přáteli na život a na smrt. Nikdy se neopouštíme. Proto jsem vzal Jiskru s sebou také sem, do zasedání Lyonské učené společnosti. Jenže váš sluha z ní asi dostal strach, a tak nás tady zamkl.“

Kapitán skončil.

Předseda pokyvoval vážně hlavou a chystal se právě cosi říci, když se ozval venku hlahol zvonů.

„Bijí na poplach!“ zvolal pan hlavní tajemník nadšeně. „Chválabohu – budeme vysvobozeni!“

Bylo slyšet pokřik, povely a víření bubnů.

„Bubny, pánové?“ podivil se Korkorán. „Snad nás nebudou obléhat jako pevnost?“

Předseda se rozhlédl po místnosti a zatvářil se nějak lítostivě.

„Chápejte, pane kapitáne,“ řekl najednou změkklým, vlídným tónem, jako by se omlouval.

„Chápejte: s něčím podobným jsme se ještě nikdy nesetkali.“

„Pojďte se podívat z okna,“ přerušil jej Korkorán. „Na náměstí je nejméně tři tisíce lidí.“

Předseda a s ním několik dalších členů Lyonské učené společnosti se nahnuli z okna ven. Dole na náměstí před budovou Společnosti stál kníratý policejní komisař, opásaný šerpou, před ním oddíl pěšáků, který právě nabíjel pušky, a za ním dav pokřikujících zvědavců.

„Vzdejte se!“ zvolal komisař, sotva uviděl v okně hlavy učenců.

„Pane komisaři, proč bychom se vzdávali?“ zlobil se předseda. „Raději nám dejte otevřít dveře!“

Komisař chvíli váhal, ale pak dal rozkaz a vojáci rychle odstranili všechny překážky, nakupené sluhy za dveřmi zasedací síně. Dveře se otevřely. Členové Společnosti – první ze všech ovšem pan hlavní tajemník – opouštěli místnost. Poslední vyšel na schodiště před palác Lyonské učené společnosti Korkorán. Byl bez Jiskry. Prikázal jí, aby na něho čekala, dokud pro ni nepřijde nebo

nezavolá.

„Pane komisaři,“ řekl Korkorán, „odvedu Jiskru v naprostém klidu nejbližší cestou na loď, jestliže mi slíbíte, že na ni nebudete střílet.“

„Ani nápad, pane! To odporuje předpisům, aby se tygřice pohybovala volně po městě!“ zvolal komisař. „A já, kapitáne, předpisy ctím!“

„Ale Jiskra není obyčejná tygřice. Zeptejte se pana předsedy Lyonské učené společnosti!“

„Neobyčejná nebo obyčejná – předpis je předpis! Budeme střílet, pane!“ pokračoval komisař.

„Dobře,“ povzdychl si Korkorán. „Slibte mi tedy aspoň, že budete střílet, až budu pryč. Nechci být svědkem toho, jak bude umírat můj nejlepší přítel...“

„To vám mohu slíbit,“ řekl netrpělivě komisař. „Ale už, prosím vás, běžte.“

Korkorán sestoupil volným krokem se schodiště, prošel řadou vojáků a zamířil k ulici vedoucí do přístavu. Všude kolem bylo plno lidí. Nechtěli si dát ujít podívanou, jaká se už podruhé v životě bezpochyby nenaskytne.

Po několika krocích se kapitán náhle prudce obrátil a vykřikl: „Jiskro! Jiskro! Jiskro!“

Na ta slova se tygřice vyřítila z úkrytu, ohromným skokem se přenesla přes celé schodiště paláce Lyonské učené společnosti dolů na náměstí, a než mohl dát ohromený velitel rozkaz ke střelbě, dostala se Jiskra druhým skokem přes hlavy vojáků až daleko za vojenský oddíl a rychle se hnala za Korkoránem. Lidé křičeli a rozprchávali se na všechny strany.

„Palte! Hrome – palte!“ vzpamatoval se posléze komisař, ale velící důstojník jen pokrčil rameny a vrtěl odmítavě hlavou:

„Tady v tom zmatku a mezi tolika lidmi? Chcete, aby naše sířely zabily nebo zranily třicet čtyřicet lidí?“

Ostatně kapitán Korkorán i Jiskra už zmizeli v uličce vedoucí k přístavu. Šli rychlým krokem, ani jednou se neohlédli a nikdo je nenásledoval. Strach z tygra vyprázdnil náměstí líc, než by to byl svedl kordón vojáků. Zůstali tam jen komisař, velitel se svými vojáky a několik civilistů. Komisař si na ně mrzutě vyjel:

„Rozejděte se! Nač tu ještě čekáte?“

Za tři dny kapitán Korkorán vystoupil i s Jiskrou v Marseille z parníku: očekávala ho tam zpráva Lyonské učené společnosti. Byl pověřen, aby se pokusil podle přání zesnulého pana Delaroche nalézt posvátnou knihu Gurukaramtu v horách ghálských...

KAPITOLA TŘETÍ,

v níž se seznámíme s několika důležitými dopisy

Lord Braddock, generální guvernér Indie, plukovníku Barclaymu, poradci knížete Hólkara v Bhagavápuru na řece Nabadě v zemi Maráthů:

Plukovníku Barclay,

zachytili jsme zprávy, že domorodé kmeny proti nám něco chystají. Odkryli jsme podezřelé rejdy v Patně, Lakhnaú, Banárasu a Dillí mezi ráždputy, ba i mezi sikhy.

Kdyby se začalo hýbat i území Maráthů, za tři neděle by vzplanulo povstání v celé Indii. Tomu musíme zabránit stůj co stůj.

Proto Vám ukládám, abyste ihned, jakmile obdržíte tento list, přiměl pod jakoukoli záminkou maráthského knížete Hólkara k tomu, aby odzbrojil své vojsko a odevzdal Vám zbraně i knížecí poklad. Jen tak budeme mít záruku, že Hólkar proti nám nic nepodnikne.

Kdyby se zdráhal vyhovět Vaším požadavkům, nemilosrdně zakročíte. V tom případě se ujmete velení nad 13., 15. a 31. plukem evropské pěchoty, oblehnete hlavní město Bhagavápur, dobudete ho a přimějete knížete k bezpodmínečné kapitulaci. Nejlépe bude, když v boji zahyne. Východoindická společnost má až po krk takových nespolehlivých vládců, jako je kníže Hólkar.

Spoléhám na Vaši prozíravost a rozhodnost.

Věc spěchá, každé zdržení je nebezpečné.

V Kalkatě dne 1. ledna 1857

Braddock, vrchní velitel

Plukovník Barclay, anglický poradce, knížeti Hólkarovi:

Jasnosti!

Podepsaný plukovník Barclay považuje za svou povinnost upozornit Vaši Jasnost, že trest padesáti ran holí, udělený Jeho Jasností ministru Ráoovi, který se těší plné důvěře anglických úřadů a zmíněného trestu si nijak nezasloužil, vyvolal krajně nepříznivý dojem.

Podepsaný považuje dále za svou povinnost upozornit Vaši Jasnost, že do Bhagavápuru bylo za posledních nocí dopraveno tajně větší množství zbraní a střeliva, což se přičí úmluvám uzavřeným s Východoindickou společností a vyvolává oprávněnou nedůvěru i dohady o účelu a povaze jmenovaných opatření.

Podepsaný má čest navrhnout proto z příkazu generálního guvernéra úmluvu, která by prokázala, že Vaše Jasnost je odhodlána plnit platnou smlouvu s Východoindickou společností, čímž se zároveň vyvrátí možné nepříznivé dohady o zmíněných opatřeních Vaší Jasnosti.

Podepsaný navrhuje k tomu cíli, aby Vaše Jasnost jakožto záruku plnění smlouvy uzavřené s Východoindickou společností odevzdala veškerou výzbroj, jakož i zásoby střeliva a knížecí poklad pod ochranu generálního guvernéra lorda Braddocka v Kalkatě až do té doby, kdy bude mimo veškerou pochybnost dodržování smlouvy ze strany Vaší Jasnosti.

Podepsaný kromě toho má čest požádat, aby Vaše Jasnost přikázala své dceři Sítě doprovázet podepsaného do Kalkaty, kde jí bude poskytnuto důstojné a její urozenosti odpovídající pohostinství do doby, dokud celá věc nebude vyřešena.

S výrazem nejhlubší úcty

V Bhagavápuru dne 16. ledna 1857

plukovník Barclay

Jeho Jasnost kníže Hólkar plukovníku Barclaymu, poradci v Maráthském knížectví:

Podepsaný dovoluje si vyzvat plukovníka Barclayho, aby opustil do dvaceti čtyř hodin hlavní město knížectví Bhagavápur.

Podepsaný dal rozkaz, aby po této lhůtě bylo se jmenovaný nakládáno jako s nepřítelem země Maráthů.

V Bhagavápuru dne 17. ledna 1857

Hólkara

Plukovník Barclay, poradce u knížete Hólkara, lordu Braddockovi, generálnímu guvernérovi Indie:

Vaše Lordstvo,

mám čest seznámit Vás s opisem listu, který jsem podle pokynů Vašeho Lordstva poslal maráthskému knížeti Hólkarovi. Odpověď knížete Hólkara je připojena.

Současně si dovoluji zpravit Vaše Lordstvo o tom, že odjíždím do Bombaje, kde se ujmu velení nad 13., 15. a 31. plukem. Jsem přesvědčen, že brzy přivedu knížete Hólkara k rozumu.

*Vám oddaný
plukovník Barclay*

KAPITOLA ČTVRTÁ,

v níž se seznámíme s knížetem Hólkarem i s jeho dcerou Sítou

Jednoho březnového dne – už hodně po páté hodině odpoledne – naskytla se obyvatelům Bhagavápuru, kteří měli své chýše a domky v ohbí řeky Narbady, neočekávaná podívaná.

Z parníku, který zakotvil v přístavišti, vyskočil na pobřežní můstek urostlý mladý muž v evropském obleku a zamířil rychle k vojákům stojícím na molu. Když velitel, který do té doby pohodlně seděl v stinné strážní budce z bambusového sítí, uviděl cizinec, vykřikl povel a mladý muž byl ve chvíli obstoupen pěti nebo šesti vojáky knížete Hólkara. Seskupili se do půlkruhu a s napřaženými puškami mu zastoupili cestu. Velitel položil ruku na pás, kde měl zasunuty dvě pistole, prohlédl si cizincovu tvář a přísně se začal vyptávat:

„Kdo jste? Odkud jste přijel? Co chcete v Bhagavápuru?“

Příchozí se pousmál, zavrtěl lehce hlavou, beze slova vzal píšťalku, zavěšenou na šňůrce u pasu, a pronikavě zapískal.

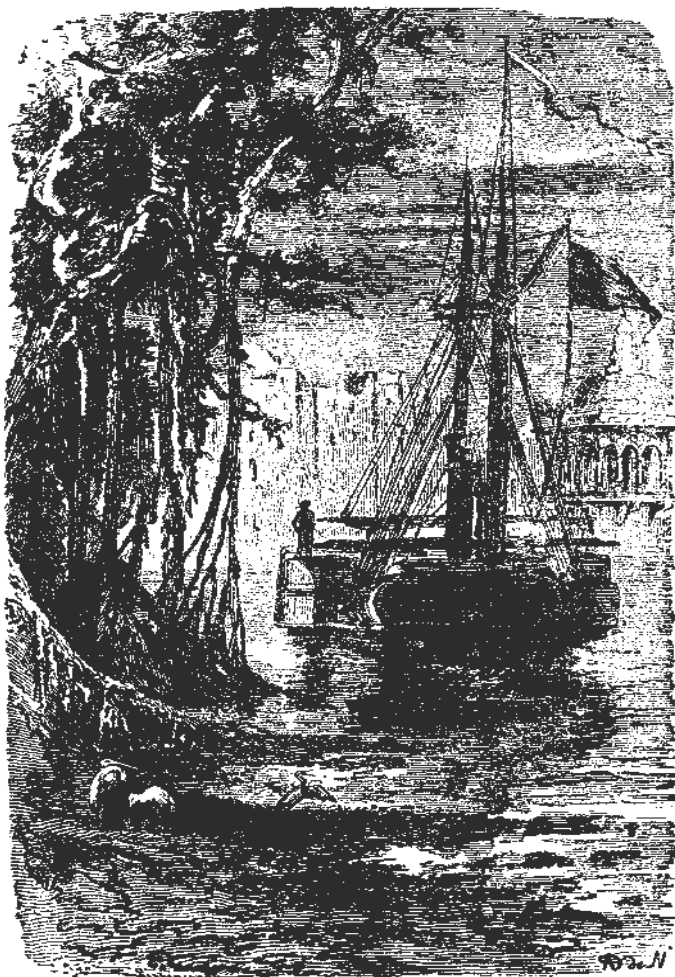
Od přístávacího můstku se ozval křik.

„Ke mně. Jiskro!“ zvolal mladý muž a v tom okamžiku tu stál sám, jen s překvapeným velitelem pobřežní stráže.

Od mola se totiž mohutnými skoky blížil tygr a vojáci i zvědavci, kteří se shromáždili kolem neznámého cizince, prchali o překot pryč.

„Dovolte, pane důstojníku, abych se vám představil: Jsem kapitán René Korkorán a toto je má přítelkyně Jiskra,“ řekl mladý muž, vlídně se usmívaje na velitele stráže, který s vytřeštěnými očima zíral na mohutné zvíře po Korkoránově boku. Nohy mu strachem zdřevěněly tak, že se nemohl ani pohnout.

„A – a – ano... pane...,“ koktal zděšeně.

„Jakou máte hodnost?“ zeptal se Korkorán.
„Jsem poručíkem knížecí stráže.“
„Výborně! Zavedete nás do paláce knížete Hólkara!“ zaradoval se Korkorán.

„Vás? Vás a...“
„Ano, mne a Jiskru,“ řekl pevně kapitán Korkorán. „Snad si nemyslíte, poručíku, že se stydím za své přátele, když jdu ke knížecímu dvoru?“

Jiskra zaslechla, že se o ní hovoří. Pozvedla hlavu, podívala se přimhouřenýma očima na Korkorána a tlumeně zavrčela. Ind se už patrně videi v jejím chřtánu, protože jen zděšeně zamrkal a bezděky si sáhl rukou na hrdlo.

„Ale... objevíte-li se s tygrem před knížetem, dá nám srazit hlavu!“

Korkorán se udeřil dlaní lehce do stehů a předstíral údiv:

„Opravdu?“
„Docela jistě, pane!“ zvolal Ind. „Někomu se to stane i pro mnohem menší provinění!“

„Uvidíme, komu dá srazit hlavu – zdali vám nebo mně!“

„Mně, pane!“ tvrdil poručík. „Nechtějte to na mně.“

Kapitán Korkorán zavrtěl hlavou:

„Potřebuji s knížetem nutně mluvit. Dávám vám na vybranou, poručíku: buďto mě dovedete do knížecího paláce, nebo tady moje Jiskra...“

„Dovedu vás do paláce, pane,“ přerušil jej rychle důstojník.

Kapitán Korkorán byl s odpovědí spokojen.

„Doufám, poručíku, že vás nemusím upozorňovat na to, co by se stalo, kdybyste se pokusil o útěk.“

Ind vrhl pohled na Jiskru a žalostným hlasem ujišťoval:

„Ne, pane. Teď musím jen věřit, že Bráhma, otec všech živých tvorů, bude mě ochraňovat.“

Podivná trojice se dala na pochod. Vpředu šel poručík stráže knížete Hólkara a co chvíli se bojácně ohlížel. Za ním krácel sebevědomě mladý kapitán v námořnické uniformě a po jeho Boku tiše našlapovala Jiskra.

Když stanuli před velkým mramorovým schodištěm, jímž se vcházelo do knížecí rezidence, obrátil se poručík knížecí stráže ke Korkoránovi:

„Jsme na místě, pane.“

„Dobrá. Ved'te mě dál ke knížeti,“ řekl Korkorán.

„Pane,“ vykřikl Ind, „jestli se odvážíme před knížetem Hólkara, je po nás všech veta!“

„To už jsem slyšel, poručíku.“

Ind se zatvářil zoufale a vykřikl:

„Ale já nechci přijít o hlavu, mám jenom jednu! Běžte ke knížeti sám... provázej vás Bráhma!“
Bleskurychle se otočil a prchal pryč.

Kapitán Korkorán se rozesmál a pohladil Jiskru za ušima:

„Tak se na to podívejte, milá Jiskro! Přišli jsme o průvodce. Nu, nedá se nic dělat, musíme ke knížeti sami. Pojd'me!“

Kníže Hólkar seděl se svou dcerou Sítou na terase mramorového paláce, odkud byl rozhled na celé údolí řeky Narbady i na město Bhagavápur. Starý vladař, důstojný kmet s bílým, hustým vousem, štíhlý, ale s jakýmsi bolestnými rysy ve vráskách kolem úst, byl potomkem slavných maráthských vládců, po nichž zdědil i nesmiřitelnou nenávist k anglickým vetřelcům v zemi. Před třiceti lety přísahal nad mrtvolou svého otce, že se Angličanům krutě pomstí za jeho smrt, a jestliže jeho stařeckou mysl po tolika letech něco trápilo, bylo to pomýšlení, že Angličané jsou dosud v Indii a že přísaha zůstává nesplněna.

Hólkar seděl mlčky a zamyšlen. Síta, která měla svého otce nade všechno ráda, tiše a odevzdaně ho pozorovala. Věděla, že otec uvažuje o tom, kde by bylo nejlépe postavit se Angličanům, a věděla, že se jí nakonec se svým plánem svěří.

Byli by tak seděli tiše, bez pohnutí, pohřížení do svých myšlenek, kdovíjak dlouho. Ale náhle k nim zalétl z dolejší části paláce hluk a tlumené výkřiky.

Stařec zvedl hlavu a na čele mu vykoupila hněvivá vráska. Vždyť dal rozkaz, aby nebyl ničím rušen! Vztáhl pravici po stříbrné paličce, ležící opodál. Ale Síta, která seděla naproti knížeti, čelem ke schodišti, odkud přicházel hluk, hbitě vyskočila a zadržela ho.

„Nevyrušuj se, otče,“ řekla. „Podívám se sama.“

Kníže pokynul beze slova hlavou a položil stříbrnou paličku vedle sebe. Zdálo se, že se vrátil ke svým myšlenkám.

A tu se náhle rozlehl po terase zoufalý, úzkostný výkřik Sítin:

„Otče!“

Hólkar, rázem vytržen ze svého zadumání, rychle se otočil a – krev mu ztuhla v žilách!

Na kraji schodiště stál před Sítou, chvějící se děsem, veliký statný tygr.

Kníže vytrhl od pasu bambitku a vypálil.

Ale byl tak rozčilen, že se i na těch několik kroků minul.

Tygr si nevšímal Sítin, která stála na místě jako přimrazena. Sklonil hlavu a celý se přikrčil, jako by se chystal skočit. A snad by to byl udělal, kdyby se v tom okamžiku nebyl ozval rázný hlas:

„Jiskro – ke mně!“

Nad schodištěm se objevil kapitán Korkorán. Uklonil se lehce Sítě i knížeti na pozdrav a zdvořile se zeptal:

„Co máte proti tomu dobrému zvířeti, kníže, že po něm střílíte?“

Jiskra stála u Korkoránových nohou a pozorovala ne zrovna přívětivými očima muže, který na ni vypálil. Hólkar vrhl na oba ostrý, zpytavý pohled:

„Kdo jste? Jak jste se mohl dostat až sem ke mně? Znamená to snad, že mě zradila má osobní stráž a vydává mě Angličanům?“

„Považujete-li mě, milý kníže, za Angličana,“ odpověděl Korkorán s přívětivým úsměvem, „můžete být úplně klidný. Dnes a denně děkuji nebesům, že jsem se narodil jako Bretonec.“

Kníže Hólkar se chvíli mlčky díval na neznámého příchozího, pak pokrčil rameny, uchopil

stříbrnou paličku a lehce jí udeřil do gongu, zavěšeného opodál na stojánku.

„Obávám se, kníže, že se nikoho nedovoláte,“ upozornil jej Korkorán. „Všichni vaši strážci před Jiskrou utekli. Ale můžete být klidný. Jiskra je dobře vychovaná a ví, co se sluší a patří v knížecí společnosti.“

Kníže ho chvíli mlčky pozoroval a potom řekl:

„Neodpověděl jste na mou otázku. Nejste Angličan, dobrá, ale kdo tedy jste a odkud přicházíte?“

„Mé jméno je Korkorán.“

„Korkorán?“ podivil se Hólkar. „Slyšel jsem o jistém kapitánu Korkoránovi od jednoho ze svých služebníků. Ten člověk byl kapitánem na proslulé lodi *Bouřlivák*...“

„To jsem já.“

„Tak vy jste ten proslavený námořník,“ řekl pomalu Hólkar a v tónu, jímž to vyslovil, byla úcta i uznání.

Na terase se objevil vysoký hubený muž, oděný jako knížecí sluha. Opatrně se rozhlédl, a když spatřil Jiskru, otočil se na patě a chtěl zmizet. Hólkar ho zadržel.

„Alí!“ zvolal. „Přicházíš zrovna včas. Pamatuješ si ještě, jak jsi mi vyprávěl o kapitánu Korkoránovi?“

„Ano, pane.“

„Alí, podívej se na tohoto cizího muže. Znáš ho?“

Služebník pozvedl skloněnou hlavu a podíval se pátravě na neznámého návštěvníka knížecího paláce.

„Pane – to je on!“ zvolal napůl zděšeně a napůl užasle.

„Kdo?“

„On – kapitán Korkorán! A to je ona – jeho tygřice!“

Korkorán se zahleděl na chlapíka pozorněji. Zdálo se mu, že ho už kdesi viděl. Najednou se udeřil prudce do stehna:

„Ovšem! Starý známý od Singapuru! Jestli se nemýlím, byl jsi jedním z těch, co doslali zálusk na *Bouřliváka*? A tak se mi zdá, že jsem vám tehdy dal řádně na pamětnou!“

Služebník upadl do rozpaků a jen koktal:

„Pane... pane...“

„Neboj se,“ uklidňoval ho Korkorán, „nebudeme ohřívát, co je za námi.“

„Můžeš jít,“ pokynul Hólkar Alímu, ale sluha se nehýbal, stál se zkříženýma rukama na prsou a hluboce se ukláněl.

„Co chceš?“ zeptal se Hólkar.

„Odpusťte, můj pane,“ ztišil hlas Alí. „přináším nepříjemné zprávy.“

„Angličané!“ zvolal Hólkar a jeho staré oči zablýskly vzrušením a hněvem.

Alí zavrtěl lehce hlavou:

„To ne, pane. Ale... když... zde kapitán Korkorán... vystoupil na břeh, rozneslo se po městě, že to je anglický posel k vám, můj pane. A váš bývalý ministr Ráo dal rozhlásit po Bhagavápuru, že jste prý byl zabit, a vzbouřil část vojska... Hovoří o svých nárocích na trůn, pane!“ vzrušeně pravil Alí.

Starý kníže rudl hněvem:

„Ten zrádce! Odpyká to!“

„Ráo tvrdí, že Angličané jsou už jen několik mil od města,“ pokračoval Alí. „Pod jejich ochranou prý oblehne knížecí palác. Jsme obklíčeni.“

„Ráo...“ opakoval kníže hořce a stiskl rty.

Síta až do této chvíle stála mlčky stranou. Nyní přistoupila k otci, pohlédla mu do očí a pak se obrátila ke Korkoránovi:

„Pane, pomozte mému otci, jestli můžete.“

Zvenčí k nim znovu zalehl jakýsi křik a hřmot, volání, rány, tu a tam se ozval i výstřel. Sítiny krásné tmavé oči prosily. Kapitán Korkorán se do nich na okamžik zahleděl, pak se uklonil a vážně řekl:

„Žádá-li mě o to tak krásné stvoření, udělám všechno, co je v mých silách. Omluvíte mě, kníže?“

Kapitán ostře hvízdal, pohladil zlehka tygřici po hřbetě a řekl:

„Pojďte, Jiskro!“

A oba zmizeli na schodišti.

Bránu knížecího paláce hájil jen hlouček vojáků.

Vzbouřenci, vedení samým Ráoem, se chystali k útoku a podle hlasitého volání se dalo soudit, že zamýšlejí rozstřílet bránu děly. Tu a tam, aby znepokojili obránce, vystřelili salvu z pušek. Kulky hvízdaly kolem uší knížecí stráže anebo se rozpleskávaly na kovovém zdobení vrat.

Kapitán Korkorán viděl, že je třeba zakročit hned a s největší rozhodností.

„Otevřete bránu!“ vykřikl. „Dáme jim co proto.“

Jeho slova dodala posádce důvěru. Vojáci zaujali palebné postavení, aby odrazili útok obléhajících, a čtyři z nich odstranili mohutnou závoru a otevřeli bránu dokořán.

Útočníci něco takového nečekali. Byli zmateni, a protože se domnívali, že jde o léčku, ustupovali raději od brány v širokém půlkruhu. Ohlíželi se váhavě a nejistě jeden po druhém.

Korkorán postoupil několik kroků vpřed a zvolal:

„Kde je váš vůdce, pan Ráo?“

Ze zástupu vyjel muž na koni, doprovázený několika jinými jezdci v stejnokroji knížecího vojska. Byl to statný člověk, nepřiliš hezký, zamračený, s potměšilýma očima.

„Tady jsem. Přicházíte vyjednávat?“

„Vyjednávat?“ divil se naoko Korkorán.

„Přijmu jen bezpodmínečnou kapitulaci všech obránců knížecího paláce,“ řekl Ráo drsně.

„A jinak...“

„Jinak budou všichni pobiti.“

Kapitán Korkorán se zatvářil, jako by byl jeho slovy poděšen.

„Pumy a granáty!“, vykřikl. „Jiskro, nezbyvá, než abys toho pána vyvedla z omylu! Běž, přines mi toho darebáka na koni! Ale dej pozor, abys mu nepřekousla páteř! Opatrně – rozumíš? Jdi!“

Dvěma skoky se octla Jiskra před Ráoovým koněm. Kůň se počal plašit, vzpírat se a otáčet na zadních nohách na všechny strany. Také koně Ráoových průvodců se vzpínali, jezdci se marně snažili je uklidnit.

„Rychle zpátky!“ volal Ráo, ale to už Jiskra udělala třetí a nejmohutnější skok, uchopila velitele vzbouřenců za zdobený opasek a odnesla ho jako kočka myš k nohám Korkoránovým.

„Výborně, má drahá!“ pochválil ji kapitán. „Dnes dostanete cukr.“ Polom se obrátil ke knížecím vojákům, kteří zatím obstoupili zrádce, a rozkázal: „Toho darebáka odzbrojte a odveďte do paláce.“

Trvalo to všechno sotva několik vteřin.

Vzbouřenci byli tak překvapeni, že jenom zděšeně zírali na to, co se stalo, užaslí a dokonale zastrašení kapitánovou Jiskrou. Korkorán toho hned využil. Sebevědomě se obrátil k Ráoovým

lidem a zeptal se:

„Chce snad někdo z vás posloužit Jiskře za večeri?“,

Nemohli se zděšením ani hnout. Nikdo nepromluvil.

„Nikdo neodpovídá? Znamená to, že se vzdáváte Ráo?“,

Chvíli bylo ticho a pak najednou se ozvalo ze všech hrdel naráz: „Ať žije kníže Hólkar! Ať žije kníže Hólkar!“

Večeře se podávala v jednom z vnitřních nádvoří paláce. U tiše šumícího vodotrysku usedl na vzácné perské koberce kníže Hólkar se Sítou a po jejich boku kapitán Korkorán.

Jiskra se položila mezi svého velitele a Sítu, která se dokonce odvážila ji pohladit. Tygřice to vděčně přijala a položila si hlavu do Sítina klína.

Když bohatě povečeřeli, ponechalo je služebnictvo o samotě.

„Kapitáne,“ řekl Hólkar, „zachránil jste mi dnes život i trůn. Jak se vám mohu odvděčit?“

„Nemluvme o tom, kníže.“ odpověděl Korkorán. „Zásluha patří Jiskře, já jsem jenom využil situace. Představte si, jak se musela přemáhat, aby toho darebáka Ráo nezakousla, když od rána neměla nic v žaludku! Znamenitě vychovaná dívka, vidíte? A vy byste ji byl málem zastřelil!“

Hólkar se rozpačitě usmál a Síta pohladila Jiskru po hlavě. Tygřice si prohlížela zpytavě všechny tři stolovníky, jako by věděla, že byla právě pochválena.

„I já jsem vám zavázána za svůj život a za svou čest, pane kapitáne,“ řekla Síta a podala Korkoránovi ruku. „Víte, co by se bylo stalo, kdyby se byl Ráo zmocnil paláce?“

Kapitán zaprosil:

„Prosím vás, nemluvme již o tom.“

„Dobrá, nemluvme o odměně,“ řekl Hólkar, „ale snad vám mohu nějak pomoci?“

„Chtěl jsem vás, kníže, sám o něco požádal,“ řekl rozpačitě Korkorán.

„Rád splním vaši žádost, bude-li to jen trochu v mé moci.“

„Ptal jste se mě, milý kníže,“ začal Korkorán, „proč jsem přijel do Bhagavápuru. Odpovím vám. Lyonská učená společnost mě pověřila, abych našel jednu z nejstarších památek indického písennictví, knihu Gurukaramtu. Doslal jsem množství doporučujících dopisů, také na vás. Byl byste tak laskav?“

S těmito slovy sáhl kapitán do náprsní kapsy své kazajky, vyňal z ní zapečetěný dopis a podal jej

knížeti.

Londýn 1857

Podepsaný sir William Barrowlinson, předseda Zeměpisné, koloniální, statistické, geologické, horopisné, vodopisné a fotografické společnosti v Londýně, má čest zpravit Jeho Jasnost knížete Maráthů Hólkara o cestě mladého francouzského učenice kapitána Reného Korkorána, vyslaného námi a Lyonskou učenou společností, aby vyhledal původní rukopis Rámbhagavata, o němž se má za to, že jest uložen kdesi u pramenů řeky Narbady na místě, které patrně bude Jeho Jasnost znát lépe než kdo jiný. Podepsaný spoléhá na přátelské vztahy mezi Jeho Jasností a Východoindickou společností a prosí, aby Jeho Jasnost byla nápomocna vědeckému úsilí kapitána Reného Korkorána.

Sir William Barrowlinson

Když kníže Hólkar dočetl, složil dopis zpět do obálky, položil jej na koberec vedle sebe a potřásl hlavou:

„Příteli Korkoráne, spoléhat na doporučující dopisy Angličanů v zemi Maráthů – to je bláhovost! Ale vy u mne nepotřebujete naštěstí žádných doporučujících dopisů. Rád bych vám pomohl. Jenže jak to mám v nynější situaci udělat? Plukovník Barclay táhne s třemi pluky na Bhagavápur právě podle toku řeky Narbady. A potom: moje přátelství by vám v jejich očích mohlo jen uškodit.“

Kapitán Korkorán se zamračil:

„Na to vám řeknu tolik, kníže: Buď to se ke mně bude Barclay chovat slušně, anebo uvidí, kdo je kapitán Korkorán, i kdyby měl kolem sebe šest pluku. Ale možná, že bych naopak já mohl přispět k vašemu smíření s Angličany?“

„Nechci s nimi žádný smír!“ vykřikl podrážděně starý kníže a v očích mu zaplálo hněvem i rozhořčením. „Zabili mi otce, dva bratry, zabrali polovinu maráthského území, a teď ještě chce Východoindická společnost ze zbytku knížectví udělat provincii! Dal bych za to život, kdybych se jich mohl všech zbavit!“

„A mne bys tu nechal samotnou?“ ozvala se tiše Síta.

Starý kníže něžně objal dceru:

„Odpusť, milá. A vy, kapitáne, také promiňte. Hned mě přemůže zlost, jakmile se začne hovořit o Angličanech.“

Bylo již k půlnoci, na obloze zářily jasným namodralým třpytem hvězd a chvílemi povíval mírný, osvěžující větřík.

Do ticha nádvoří se pojednou ozvaly tlumené kroky.

Před knížetem se objevil hluboce se uklánějící Alí.

„Co je?“ zeptal se nevlídně Hólkar.

„Smím mluvit?“ pravil Alí a jeho oči zabloudily s významným pohledem ke kapitánu Korkoránovi.

Ten si toho povšiml, povstal a chtěl poodstoupit stranou, ale Hólkar pokynul rukou na znamení, že si přeje, aby zůstal.

„Nemám před vámi tajností,“ řekl. „Mluv, Alí.“

„Pane, přijel posel od Tánitji Tópího.“

„Od Tántiji Tópího,“ zaradoval se kníže. „Přived' ho sem!“

Za chvíli stál před Hólkarem polonahý, bosý, na kost vyhublý fakír s bílým turbanem na hlavě. Mlčky sklonil hlavu. Čekal patrně, až ho kníže vyzve, aby promluvil.

„Kdo jsi?“ zeptal se Hólkar.

„Jmenuji se Sugrív.“

„Jsi bráhman?“

„Ano.“

„Kdo tě posílá?“

„Tántija Tópí.“

„Čím to můžeš dokázat?“

„Tímto poselstvím,“ řekl fakír a podal knížeti kus jakési bílky, pestré, podobné šátku, ale podivně vystříhané a popsané všelijakými divnými kresbami a značkami. Hólkar šátek pozorně prohlížel a jeho tvář se čím dál tím víc rozjasňovala. Nakonec pokynul spokojeně hlavou:

„Náš čas se přiblížil.“

„Zítra začneme v Mératu,“ odpověděl fakír.

„Kapitáne,“ obrátil se Hólkar ke Korkoránovi, „vy asi nemáte v lásce Angličany.“

„Nestarám se o ně, když se oni nestarají o mne.“

„Dobrá, kapitáne – chci vám jenom říci, že brzo uvidíte, jak s nimi zatočíme. Barclay se bude divit!“

„A co s tím má tenhle chlapík společného?“

„Přinesl mi poselství od mého přítele Tántiji Tópího.“

„Kdo je to?“

„To vám řeknu později. Byl jste, kapitáne, někdy na lovu nosorožců?“

„Nebyl.“

„Budete-li chtít, můžete se ho zítra zúčastnit. Ale vy možná ani nevíte, že nosorožec je vzácná zvěř? V celé indii byste nenašel víc než pět set kusů.“

„A Barclay se svou armádou?“ zeptal se Korkorán udiveně.

„Jsem připraven ho uvítat, jak náleží. Ale zatím k nám ještě má nejméně tři dny cesty,“ vysvětloval Hólkar. „Na shledanou, kapitáne!“ podal Korkoránovi ruku.

Korkorán ji stiskl:

„Ještě otázku, kníže. Co zamýšlíte udělat s Ráoem?“

„Dnes bude popraven.“

„Odsuzujete rychle, kníže!“

„Co chcete? Byl to zrádce! A nač s ním dlouhé soudy? Ještě by mohlo Angličany napadnout chtít ho vysvobodit! Ba ne, dal se chytit, zaplatí za všechny.“ řekl starý kníže.

Kapitán potřásl hlavou, stiskl ještě jednou Hólkarovu pravici, pak políbil ruku Sítě a tiše hvízdal na Jiskru.

Hólkar tleskl do dlaní a obrátil se k Alímu, zatímco fakír tu stál beze slova a s přivřenými víčky, jako by spal:

„Můžeš jít. Alí. Ukážeš kapitánovi Korkoránovi jeho komnatu.“

KAPITOLA PÁTÁ,

v níž se kapitán Korkorán účastní honby na nosorožce, Jiskra zanedbá svou povinnost a anglický poručík Robarts získá nečekaně dobrý úlovek

Místnost, kterou kníže Hólkar určil kapitánu Korkoránovi jako ložnici, patřila k nejkrásnějším v celém paláci. Stěny byly posely ozdobami překrásných jasných barev a v okně byla skvostná mříž z umně prolamovaného mramoru. Uprostřed komnaty bylo lůžko s mnoha polštáři, pestře vyšívanými zlatem, a vedle byla připravena dlouhá dýmka.

Korkorán neležel snad ještě ani hodinu, když ucítil, jak se kdosi lehce dotýká jeho ramene. Otevřel oči a uviděl Jiskru, Pohládl ji a šeptem se zeptal:

„Copak vás znepokojuje, má drahá?“

Tygrice se zvedla, přešla tiše ke dveřím pokoje, dotkla se jich skloněným čelem a pak se zase vrátila.

Na dveře někdo slabounce zaškrábal.

Korkorán se vztyčil na lůžku a vykřikl:

„Kdo je to?“

„Alí,“ ozval se tlumený hlas za dveřmi.

„Vejdi,“ řekl kapitán a vyskočil z lůžka. „Co se děje?“

Alí měl vyděšené oči. Stál před kapitánem, všecek se chvěl a hlas mu přeskakoval, když oznamoval:

„Pane, kníže Hólkar vás prosí, abyste k němu ihned přišel.“

„Hned?“ podivil se Korkorán.

„Stalo se velké neštěstí, pane,“ vysvětloval Alí zkormouceným hlasem, „zajatý Ráo podplatil strážu a uprchl i s nimi. Kníže se domnívá, že utekli k Angličanům.“

V několika vteřinách byl Korkorán ustrojen. Alí jej vedl do komnaty, kde ho již kníže Hólkar očekával.

„Milý příteli,“ řekl vážným hlasem, „víte už, jaké neštěstí mne potkalo?“

„Alí mi to řekl,“ přisvědčil Korkorán, „ale nemyslím, že by to bylo takové neštěstí. Ráo je darebák a šel se dát oběsit jinam.“

Hólkar pohlížel zasmušile před sebe:

„Odešlo s ním skoro sto mužů mé strážu.“

„Aspoň mále o sto zrádců méně!“ snažil se Korkorán utěšit starého knížete.

„To se stane zrovna teď, když jsem dostal tak příznivé zprávy...“

„Od vašeho Tántiji Tópího?“

„Ano,“ přisvědčil Hólkar a mimoděk ztišil hlas. „Poslyšte, kapitáne, důvěřuji vám, a proto vám svěřím to tajemství: celá Indie je připravena povstat proti svým anglickým utlačovatelům se zbraní v ruce.“

„Indie proti Angličanům?“ zvolal kapitán Korkorán. „Kníže, nikdy jsem si nic nepřál vroucněji, než aby Indie byla opět svobodná. Tak se mi zdá, že nedostojím svému slibu!“

„Jakému slibu?“

„Ze se nebudu plést do politických záležitostí v Indii.“

Kníže Hólkar se tvářil starostlivě:

„Obávám se, aby Ráo něco neprozradil Angličanům.“

„Víš něco o chystaném povstání?“

Hólkar potřásl hlavou.

„Ještě před čtvrt rokem byl mým důvěrníkem. Mohl tedy leccos vyčenichat.“, Odmlčel se na chvíli a dodal: „Je to stvůra. Za mými zády se spřáhl s plukovníkem Barclaym. Počítá, že dostane od Angličanů můj trůn a – mou dceru.“

„Sítu?“ vykřikl kapitán Korkorán. „Ten ošklivý chlap chtěl získat vaši krásnou dceru?“

Pobouřilo ho to do té míry, že pocítil docela upřímnou touhu chňapnout toho chlapíka za pačesy a vypořádat se s ním, jak náleží. Za Sítu i za Angličany!

„Pustíme se za tím chlapem, kníže! Odložíme hon na nosorožce... vždyť ten darebák Ráo nemůže být daleko.“

Hólkar zavrtěl hlavou:

„Nemůžeme ho dostihnout, kapitáne. Má náskok nejméně šest nebo sedm hodin. Chytíme ho až – s Angličany!“

„Chcete tedy jet přece jen na hon?“ zeptal se Korkorán a z jeho otázky bylo patrné, že by se raději pustil za uprchlým zrádcem. Ale Hólkar byl rozhodnut:

„Vyjedeme ráno v šest hodin. Všechno je už připraveno. Ostatně v deset hodin budeme zase zpátky. Později se nedá v džungli honit, je nesnesitelné vedro.“

„Vaše dcera pojedje s námi?“ zeptal se Korkorán.

„Zůstane v paláci. Nechám tu ovšem dobrou stráž, které bude velet Alí. Sugrív se zatím poohlédne po okolí a přinese nám čerstvé zprávy.“

Korkorán nevypadal ani trochu nadšeně. Chvilí mlčel, o něčem přemítal a potom řekl:

„V tom případě vám chci, kníže, něco navrhnout. Snad nebudete mít nic proti tomu, když tu nechám stráž, která vydá podle mého mínění víc než Alí a všichni strážci dohromady.“

„Míníte...“

„Jiskru,“ přisvědčil Korkorán.

Tygrice ležela do té chvíle klidně po boku kapitána Korkorána. Jakmile zaslechla své jméno, vstala, zvedla se na zadních a položila přední tlapy na Korkoránova ramena. Kapitán ji pohladil a usmál se na ni. Uspokojené zvíře se zase spustilo na všechny čtyři a schoulilo se u Korkoránových nohou do klubka. Tu se ozvalo lehké zatřepání na dveře a do místnosti vstoupila Síta.

„Milé dítě,“ přivítal ji Hólkar, „mám pro tebe novinku.“

V Sítině obličeji to zahrálo radostným úsměvem.

„Vezmete mě s sebou na lov nosorožců?“ zvolala radostně.

„To ne, dítě. Víš, že je to nebezpečné.“

„Cožpak nejsem tvá dcera?“ zeptala se hrdě Síta. „A bojím se snad nebezpečí?“ Dívala se přitom na Korkorána, jako by ho prosila o podporu.

„Možná že by přece jenom bylo lépe, kdyby slečna Síta jela s námi,“ pokusil se Korkorán znovu přemluvit knížete.

„Nikoliv,“ rozhodl Hólkar. „Ale přijímám rád vaši nabídku. Sító, kapitán Korkorán zde ponechá k tvé ochraně Jiskru.“

Síta radostně zatleskala svými malými ručkama:

„Kapitáne, opravdu tu zůstane?“

„Doufám, že s tím bude srozuměna,“ odpověděl s úsměvem Korkorán. „Mívá někdy vrtochy.“ Sklonil se k tygřici, pohladil ji po hřbetě a zašeptal: „Hleďte, Jiskro, má dobrá přítelkyně... od nynějška až do mého návratu budete poslouchat tuto sličnou dívku. Nesmí se jí nic stát, rozumíte?“

Svěřuji vám ji do ochrany, Jiskro.“

Tygřice se dívala ze Sítý na kapitána a z kapitána na Sítu a slabounce kňučela.

„Doufám, že si uvědomujete, co to znamená,“ pokračoval Korkorán. „Nehnete se od své velitelky ani na krok, dokud se nevrátím, a kdyby jí někdo chtěl ublížit, můžete si z něho udělat večeri. A led, má milá Jiskro, běžte k Sítě!“

Jiskra jako by rozuměla každému slovu. Ještě jednou se podívala na kapitána, a když ji Korkorán pobídl pokynem hlavy, přešla k Sítě a položila se jí k nohám. Sítě zazářily oči hrdou radostí, že jí tygřice důvěřuje.

„Můžete být bez starosti, kníže,“ obrátil se Korkorán k Hólkarovi. „Jiskra je strážce, který se nedá ani podplatit, ani získat lichotkami.“

„Kapitáne Korkoráne,“ řekla Síta a podala mu ruku, „vím, že je to projev přátelství, když mi dáváte Jiskru jako ochránkyni. Přijímám je a nabízím vám na oplátku své přátelství.“ Kapitán Korkorán jí stiskl ruku a řekl vážně: „I já přijímám, Sító.“ A obrátiv se ke knížeti, dodal: „Teď teprv, kníže, jsem zvědav na honbu na nosorožce.“

Naneštěstí neměla Jiskra jen samé dobré vlastnosti.

Byla statečná, věrná, nepodplatná, ale měla také ráda změnu, volnost a dobrodružství, a tak se nedlouho po odchodu knížecí družiny, s níž odešel Korkorán, začala nudit. Nejdříve trochu pobíhala v zahradě, kde ve stínu stromů odpočívala Síta, ale to ji brzo přestalo bavit. Přecházela před Sítou nepokojně sem tam a chvílemi se zastavovala a řvala. Sítu napadlo, že se jí patrně zastesklo po kapitánovi, a když Jiskřin nepokoj stále sílil, poručila, aby jí otevřeli bránu. Jiskra se vrhla jedním skokem ven, jen se mihla kolem polekané strážce, na ulici vyplašila několik chodců a v několika minutách byla na cestě z Bhagavápuru k džungli.

V tu dobu lovci už přesedali s koní na slony.

„Naši koně by nesnesli zápach nosorožce,“ vysvětloval Hólkar Korkoránovi, který teď seděl na pohodlném sedátku na hřbetě mohutného slona. „Víte, že ulovit nosorožce je veliké umění, kapitáne?“

„Slyšel jsem, že některý kus mívá až dvanáct stop délky?“

„Dvanáct, třináct, ale i patnáct. A čtyři nebo pět stop výšky – je to pořádný kolos! A přece je obtížné ho ulovit.“

„Proč?“

„Protože má kůži tvrdou jako kyrys – většinou ji kule z pušky neprorazí. Má jen dvě velmi zranitelná místa: oko a ucho. Tam musí člověk mířit, když si chce pochutnat na bifteku z nosorožce.“

„Na bifteku z nosorožce? To říkáte vážně?“ podivil se Korkorán. „O tom jsem nikdy neslyšel!“

„Uvidíte, jaká je to lahůdka!“ řekl nadšeně Hólkar. „Budeme-li mít ovšem štěstí,“ dodal.

Sloni se dali na pochod. Šli těsně za sebou vysokou divokou trávou klidným a rozvázným krokem. Docela blízko už začínala džungle. Sloni, na nichž seděli Korkorán a kníže Hólkar, kráčeli vedle sebe.

„Kníže,“ řekl tlumeným hlasem Korkorán, „ten muž, který sedí vpředu u uší, je slonivod?“

„Ano,“ potvrdil Hólkar udiveně, ale nechápal, proč se na to Korkorán ptá.

„Hm. A prosím vás, co ten druhý, který sedí vzadu? Vypadá, jako by ode mne čekal nějaké rozkazy.“

„To je muž, který bude sněden, můj milý,“ řekl Hólkar.

„Muž, který bude sněden?“ podivil se Korkorán. „A kýmpak? Doufám, že to není snídaně pro mne?“

„Pro vás ne, ale pro tygra.“

„Jedeme přece lovit nosorožce, a ne tygry,“ namítl kapitán.

Hólkar se smál.

„To je zvyk, který jsme převzali od Angličanů,“ vysvětloval. „Oni totiž vyzorovali, že tygři, jaguáři a panterci mají obvykle po ránu takový hlad, že přepadají pocestné i na kraji džungle. Ovšem málokdy zaútočí zepředu – obvykle zezadu, když se toho protivník nejméně naděje. Proto Angličané při ranních výletech do džungle posadí vždycky dozadu na slona domorodce, který má být... když se objeví šelma...“

„... obětí tygra místo pána!“ doplnil Korkorán a pobouřeně vykřikl: „To je jim podobné!“ Obrátil se důrazně na knížete: „Kníže, prosím vás, pošlete toho chlapíka okamžitě domů do Bhagavápuru. Já se dokážu ubránit sám!“

Kníže Hólkar se tvářil, jako by právě vyslechl ten nejpodivnější názor na světě. Chtěl kapitánovi vysvětlit, že jeho počínání je holý nesmysl, na který by mohl zle doplatit. Ale vtom začali sloni, na nichž jeli, zvedat choboty, ozvalo se táhlé troubení, zvířata se zmocnili nepokoje. Slonivodové se snažili je uklidnit, ale sloni otáčeli hlavy, rozhlíželi se a čím dále tím hlučněji troubili.

„Pozor, kapitáne!“ volal Hólkar. „Nebezpečí v džungli!“

„Jsem připraven,“ odpověděl Korkorán, jehož slon jevil největší neklid. Slonivod ho jen s největším úsilím krotil a zadržoval, aby se nedal na útek.

Na konci lovecké družiny se strhl pokřik: „Tygr! Tygr!“

Skutečně – bylo vidět, jak skáče mohutnými skoky přes houštiny, příkopy a trsy keřů a blíží se jako blesk k družině. Hólkar zvedl pušku a zalícil.

„Nestřílejte!“ vykřikl kapitán Korkorán. „To je Jiskra!“ Hólkar sklonil pušku. Jiskra už skákala radostně před Korkoránem. Ale ten se tvářil velmi přísně, ba odměřeně.

„Jak si to představujete, slečno?“ zvolal. „Měla jste hlídat princeznu Sítu! Co zde hledáte?“

Jakmile Jiskra zaslechla ostrý kapitánův hlas, přestala dovádět a dívala se zahanbeně na kapitána. Ten pokračoval:

„Zanedbáváte povinnosti! Patrně jste dostala chuť na biftek z nosorožce. A ještě chcete dělat výtržnosti!“

Jiskra stála pokorně se svěšenou hlavou jako plísněný školák. Zdálo se, že rozumí každému kapitánovu slovu a lituje svého prohřešku. Korkorán se na chvíli odmlčel a potom řekl už trochu smířlivějším hlasem:

„Doufám, že se aspoň teď polepšíte. Pojedete se mnou, když už jste tady – ale žádné výtržnosti, pamatujte si to!“

Po půl hodiny oznámili honci, že našli stopu nosorožce. Nadháněči ho vyrušili při odpočinku a štváli ho, házejíce po něm kameny, směrem k hlavní lovecké skupině. Zvíře uhánělo drobným poklusem a zdálo se, že kameny, odskakující od jeho tvrdé kůže, je příliš neznepokojují.

Když se nosorožec objevil před lovci, přivítala ho salva padesáti nebo šedesáti ran z kulovnic. Ale žádný ze střelců nezasáhl jediné zranitelné místo – oko nebo ucho – a tak se kulky rozpleskly o tuhý krunýř a zvíře jen podráždilo. Jediný Korkorán nevystřelil.

Nosorožec se zastavil a zdvihl hlavu. Rozhlédl se pátravě kolem, a supě divokým vztekem, obořil se s neočekávanou hbitostí a prudkostí na slona, na němž seděl kapitán Korkorán. Vrazil mu

vší silou svůj roh do těla; slon pod prudkým úderem zakolísal, snažil se uchopit útočníka chobotem, zdvihnout ho se země a rozdrtit jej, ale nosorožec, rozdrážděný a vzteklý, zaryl svůj roh podruhé do slonova těla a tentokrát jím pronikl až k srdci. Slon padal pomalu a těžce k zemi jako vyvrácený staletý dub. A to již nosorožec vyrval svůj roh ze slonova těla a vrhl se znovu plnou silou vpřed proti kapitánu Korkoránovi. Ten ležel na zemi, s nohama zapletenýma do řemenů.

Korkoránovo postavení bylo zoufalé. Zdálo se, že nic ho ne může zachránit před rozzuřeným zvířetem. Snažil se rychle si uvolnit nohy a připravit si pušku. Vykřikl:

„Jiskro – sem!“

O vteřinu dříve, než se ozval Korkoránův výkřik, Jiskra zpozorovala nebezpečí, jež hrozilo kapitánovi, vymrštila se mohutným skokem vpřed a zahryzla se nosorožci za uši tak pevně, že se nemohl hnout.

„Drž pevně, Jiskro!“ zvolal Korkorán. Rychle namířil na nosorožcovo ucho a vypálil.

Smrtelně raněné zvíře sebou škublo tak prudce, že odhodilo Jiskru na dobrých patnáct kroků, pak sebou ještě několikrát trhlo a kleslo mrtvé k zemi.

Lovci, sledující bez dechu zápas, propukli v jásot.

Hólkar spěchal ke Korkoránovi, aby mu stiskl ruku.

„Příteli, všechna cest vaší Jiskře. Kdybych měl tak věrného a odvážného přítele, dal bych za to půl knížectví.“

„Říkal jsem vám, že Jiskra je nejlepší přítel pod sluncem.“

Hólkar si prohlédl zabitého nosorožce a nařídil průvodcům, aby úlovek naložili na vůz. Slunce stálo už vysoko na modré obloze, vzduch byl horký a těžký. Sluneční žár rozpaloval všechno, celá džungle byla jediná sálající výheň.

„Skončeno!“ zvolal Hólkar. „Ulovil jste, kapitáne, pěkný kousek – v Bhagavápuru se budete mít čím pochlubit!“

A vydal rozkaz k návratu do města.

Ryli asi půl míle od Bhagavápuru, když uviděli na obzoru proužky dýmu, stoupající vzhůru k nebi. Seděli už opět na koních, dali jim tedy ostruhy, aby se přesvědčili, co znamená kouř nad Bhagavápurem. Sotva přijeli nad skalnatý ostroh, svažující se dolů k řece Narbadě, zarazili zděšení svá zvířata. Na čtyřech místech se z domů a chýší v Bhagavápuru zvedaly dlouhé pruhy šedomodrého dýmu a z města zazníval křik a střelba z pušek i z děl.

Hólkar jako přimrazen díval se upřeně před sebe na hořící město. Pak se ze svého strnutí náhle vytrhl, zvolal: „Síta!“, bodl koně do slabin a divým úprkem se hnal k městu. Korkorán s Jiskrou pádili hned za ním.

V několika okamžicích dojeli do knížecího paláce.

Všude byly stopy po velkém boji. Na hlavním schodišti ležely mrtvoly padlých obránců a rudly kaluže krve.

Hólkar seskočil s koně a běžel po schodech vzhůru.

„Síta! Kde je má Síta!“ bědoval hlasitě.

Nahoře na schodišti našel u sloupové zraněného Alího. Dostal ránu dýkou do prsou, ale jeho zranění nebylo smrtelné a mohl mluvit.

„Alí! Alí – kde je má dcera?“ vykřikl Hólkar.

Alí se zhroutil k Hólkarovým nohám. V ruce svíral utržený kus Sítina závoje.

„Milost vašemu otroku, pane! Unesli Sítu!“

„Unesli mou dceru!“ vykřikl kníže a jeho tvář se zkřivila hněvem. Vybuchl: „A co ty, psí synu, tys ji nemohl zachránit? Kde je? Kdo ji unesl? Kam ji unesli? Mluv, mluv přece!“

„Pane,“ Alí se chvěl po celém těle, „byl tu Ráo. Měl tajné Spojence v paláci, vpustili sem tlupu zakuklených mužů a ti se zmocnili princezny Sítý a odvěkli ji do připravené loďky. Pak ji odvezli na druhý břeh Narbady a tam už na ni čekal Ráo se svými jezdci a odjeli i s princeznou – nevím kam.“

„Proč jste je nepronásledovali?“ zahřměl Hólkar.

„Nemohli jsme, pane,“ sténal tiše Alí, přidržuje si ruku na zraněném místě. „Odtáhli všechny lodě na druhý břeh a tam je přivázali, a než jsme mohli přeplavat, byli pryč.“

„Sító! Moje drahá Sító!“ šeptal Hólkar a zakrýval si dlaněmi obličej. Z očí se mu řinuly velké slzy.

Ale Korkorán, stejně vzrušený nad únosem Sítý, už přemýšlel, jak odvěčené dívce pomoci opět na svobodu. Sklonil se k Alímu, který ležel a prudce oddychoval a sténal.

„Alí,“ řekl mírně, „odkud je ten dým, který jsme viděli už zdaleka nad Bhagavápurem?“

„Pane kapitáne, ti lotři založili požár na několika místech v městě, aby odvrátili pozornost od knížecího paláce.“

„Musíme co nejrychleji přes řeku a za nimi!“ řekl Korkorán.

„Pane kapitáne,“ dodal Alí tichým, vysíleným hlasem, „nejhorší je, že předvoj anglického vojska je prý už jen pět mil od města.“

Hólkar neustával naříkat:

„Ať si přijdou, ať si vezmou město a poklad a palác a můj život – všechno! Teď, když jsem ztratil Sítu...“

Nedomluvil. Kapitán Korkorán ho vzal za rameno:

„Kníže! Neztrácejte hlavu! Vaše dcera byla unesena, není však mrtva a já vám ručím za to, že ji zase najdeme a vysvobodíme! Musíme se hned vydat za tím darebákem Ráoem!“

„Málo pravdu, kapitáne!“ vzmužil se Hólkar. „Pojeď s vámi!“

„Ne, kníže, vy zůstanete tady!“ zavrtil rozhodně hlavou Korkorán. „Povedete obranu města proti Angličanům. Ale Jiskra zanedbala svou povinnost, Jiskra to musí napravit!“

Korkorán vzal Sítin závoj a přidržel jej tygřicí u čenichu. Jiskře se zachvělo chlípí, nabrala do něho Sítin pach a polom začala neklidně pobíhat sem a tam.

„Má stopu!“ zvolal kapitán radostně. „Kníže, na shledanou! Doufám, že vám brzy přivedu Sítu zpátky!“

A Jiskra i kapitán Korkorán zmizeli v bráně paláce.

Jiskra sledovala svou stopu bezpečně.

V lesíku necelou míli za řekou Narbadou našel kapitán Korkorán otisky koňských kopyt, svědčící o lom, že tudy nedávno projela početná družina jezdců nu koních. O kousek dále se zachytil na větvičce křoviska cípek Sítiných šatů. A netrvalo ani čtvrt hodiny a Korkorán uslyšel dupot koní.

Angličané, pomyslel si kapitán Korkorán. Pokynul Jiskře, aby počkala v křoví, a vyšel vstříc směrem, odkud zaznívaly údery kopyt.

Zanedlouho ho zastavil oddíl anglické jízdní hlídky. Jezdci ho obklopili ze všech stran a velící důstojník, mladý, ramenatý poručík zrzavých vousů i vlasů, si ho vteřinu prohlížel pohrdavým pohledem.

„Kdo jste?“

„Francouz,“ odpověděl Korkorán.

„Co tu děláte?“

„Projíždím se, jak vidíte,“ řekl suše kapitán.

„Bez žertů, pane! Jsme na nepřátelském území a jako voják mám právo vědět, kdo jste a co tu hledáte!“

„Úplně s vámi souhlasím. Chcete-li vědět, co tu hledám, tedy vám odpovím: hledám posvátnou knihu Gurukaramtu, která je ukryta v neznámém chrámu pravděpodobně někde v této krajině. Byl bych vám vděčen, kdybyste mi o ní mohl něco bližšího povědět.“

Poručík si Korkorána chvíli mlčky prohlížel. Nebyl si jist, zda si ten člověk z něho netropí šprýmy. Nakonec se rozhodl zase pro ostrý tón: „Čím to můžete dokázat...“

„Znáte sira Williama Barrowlinsona, ředitele Východoindické společnosti a předsedu Zeměpisné, koloniální, statistické, geologické, horopisné, vodopisné a fotografické společnosti?“

„Jak bych ho neznal! Sir William byl tak laskav, že se za mne přimluvil, abych byl jmenován poručíkem královských husarů.“

„Mám doporučující list od toho pána.“

„Chcete říci od baroneta!“ zvolal poručík. Byl to velký ctitel šlechtických titulů a kapitánovo „pán“ ho krajně pobouřilo.

„Dobrá, ledy od baroneta!“

„To by bylo v pořádku,“ zabručel poručík, když si přečetl Barrowlinsonův dopis. Ale vyptával se dále: „Odkud jedete, pane?“

„Z Bhagavápuru.“

„Viděl jste Hólkara? Myslíte, že bude klást odpor? Má velké vojsko? Jaká je tam kázeň?“

„Chcete ode mne příliš mnoho,“ řekl Korkorán. „Nerozumím těm věcem, ale řekl bych, že všechno poznáte, až přijedete do Bhagavápuru. Mohu jet dál?“

„Počkejte, pane,“ zarazil ho poručík. „Kdo nám ručí za to, že nejste Hólkarův vyzvědač?“

Kapitán se zatvářil uraženě:

„Za jiných okolností bych vás, pane důstojníku, požádal o zadostiučinění! Jsem zvyklý na zdvořilé jednání.“

„Zdvořilé nebo nezdvořilé, to je mi jedno, pane!“ odvětil nadutě poručík. „Chci konat řádně svou povinnost. Musím vás požádat, abyste mě následoval do hlavního stanu.“

„Právě jsem vám chtěl navrhnout, abyste mě tam zavedl,“ řekl Korkorán a pomyslel si, že to je nejlepší prostředek, jak se dovědět, kde je Síta, protože jinde než u Angličanu zrádný Ráo jistě nehledal útočiště.

„Nebudete, doufám, nic namítat, když s sebou vezmu jednoho svého přítele,“ dodal kapitán Korkorán.

„Přátel si s sebou vezměte, kolik chcete,“ přikývl povýšeně a pohrdavě Angličan.

Korkorán zapískal. Jiskra, která se vzápětí objevila, způsobila mezi Angličany pravé zděšení. Koně se divoce vzpínali, snažili se zbavit jezdců a prchnout a vojáci nevěděli, co dřív – krotit koně, anebo se připravit na boj s tygrem.

„Co je to za nevhodné žerty, pane? To je ten váš přítel?“ volal poručík.

„Vy se divíte?“ předstíral úžas kapitán Korkorán. „Myslel jsem, že jako Angličan budete mít pro takovou věc smysl. Chováte přece koně, psy, lišky, všechna možná zvířata. A já dávám přednost tygrům, to je celý ten rozdíl. Nebo snad mále strach?“

Poručík se vztyčil rozhořčeně v sedle:

„Pane, anglický džentlmen nemá strach z nikoho a z ničeho. Ptám se pouze, zdali tygr je společnost vhodná pro džentlmena!“

„Mám dojem, že Jiskra si teď klade podobnou otázku, jenže opačně,“ pichlavě poznamenal Korkorán. „Ale když už si potrpíte na zachovávání společenských pravidel – jaké je, prosím, vaše jméno?“

„Jsem poručík John Robarts od 25. pluku královských husarů.“ prohlásil hrdě zrzavý důstojník.

„Znamenitě!“ zvolal Korkorán. „Jiskro, mám čest vám představil Johna Robartse, poručíka 25. pluku královských husarů. Rozumíte mi, žádám vás, abyste se k němu chovala mírně a ušetřila ho svých zubů a drápů – leda v případě nutné sebeobrany, samozřejmě.“

„Přestaňte s tou komedií, pane,“ bručel poručík.

Ale Korkorán pokračoval zvučným hlasem, jako by byl slova Robartsova vůbec neslyšel:

„A vám, pane poručíku Robartsi, dovoluji si představit slečnu Jiskru, svou nejlepší přítelkyni. A teď jsem vám k službám.“

„Dobře, pane,“ řekl poručík. „Prosím, následujte nás!“

KAPITOLA ŠESTÁ,

v níž plukovník Barclay prohlásí, že něco takového se mu ještě nestalo

Plukovník Barclay seděl za malým stolem, pokrytým papíry a mapami, a studoval zprávy o postavení anglických a nepřátelských vojsk. Patřil k nejlepším důstojníkům indické armády, ale protože neměl ani strýčka, ani bratra, ani známého mezi řediteli Východoindické společnosti, dostával jen lakové úkoly, kterým se každý vyhýbal a při nichž šlo zpravidla o krk. Proto velel i výpravě proti Hólkarovi. Věděl dobře, že v Kalkatě už je připraven nějaký generál se známými a příbuznými u Východoindické společnosti. Když Barclay vyhraje, shrábne on pro sebe všechnu slávu výpravy. Když nevyhraje, polom se svalí odpovědnost jednoduše na Barclayho. Není tedy divu, že plukovník měl spadeno na všechny důstojníky, o nichž věděl, že jim někdo drží palec – ať v Kalkatě nebo v Londýně.

Jakmile uslyšel, že se mu hlásí poručík Robarts, zvedl hlavu od papírů a odměřeně se zeptal:

„Co si přejete, Robartsi?“

„Pane plukovníku,“ poručík stál v přísném pozoru, napjat jako struna, a jen zářil, „podařil se nám znamenitý lov. Zajali jsme Francouze, který je, jak se zdá, Hólkarovým vyzvědačem.“

„Dobře. Předvést!“ řekl Barclay takovým tónem, jako by žádné jiné sdělení ani nečekal.

„Pane plukovníku, on není sám...“

„Nevadí,“ přerušil Barclay stroze poručíka. „Pošlete sem všechny a strážím dejte rozkaz, ať hlídají před stanem.“

„Ale pane plukovníku...“

„Vykonejte rozkaz, poručíku!“ zvýšil plukovník hlas.

Robarts patřil také k těm, kteří měli strýčka v Kalkatě.

„Prosím!“, zasalutoval Robarts, otočil se a s neznatelným pokrčením ramen vyšel ze stanu, aby přivedl Korkorána.

Objevil se před plukovníkem i s Jiskrou. Když vešli, anglický velitel seděl zabrán do svých map

a papírů a zdálo se, že příchozí nebere na vědomí.

Chvilí bylo ticho. Když Korkorán viděl, že plukovník nejeví chuť k rozhovoru, vzal si židli, stojící poblíž stolku, posadil se, sebral se stolu knihu, která tam ležela pohozena, a dal se do čtení. Jiskra se stočila k jeho nohám a natáhla se pohodlně až ke stolu, takže plukovník ji ze svého místa neviděl.

Barclay se zamračil. Bylo zřejmé, že zajatec není z těch, kteří se dají lehce zastrašit.

„Kdo jste?“ spustil najednou ostře.

„Francouz,“ zvedl Korkorán oči od knihy a položil ji zase zpátky na stůl.

„Vaše jméno?“

„Korkorán.“

„Vaše povolání?“

„Námořník a badatel.“

„Co míníte slovem badatel?“

„To, že jsem byl vyslán Lyonskou učenou společností, abych probádal v Indii, kde je uložen rukopis drahocenné knihy Gurukaramty.“

„Kam jste chtěl jít, když vás moji lidé zadrželi?“

„Hledal jsem jednu dívku, která byla unesena svému otci.“

„Byla to Indka nebo Angličanka?“

„Je to dcera knížete Maráthů Hólkara.“

Plukovník Barclay si založil ruce na prsou.

„Proč se zajímáte o záležitosti knížete Hólkara?“

„Poněvadž jsem jeho hostem,“ odpověděl klidně Korkorán.

Barclay byl zmaten. Podíval se zkoumavě na kapitána Korkorána, který tu seděl klidně a pohodlně, jako by si přišel s plukovníkem sousedsky porozprávět. Začal z jiného konce:

„Máte nějaké doporučující papíry?“

Korkorán vytáhl z kapsy doporučující list sira Williama. Barclay pohlédl nejdříve na podpis, vyhrnul udiveně obočí a pak rychle dopis přečetl. Potom jej složil a vrátil.

„V pořádku.“ řekl s uspokojením. „Vidím, že jste džentlmen. Prosím, sdělte laskavě Hólkarovi, aby se o svou dceru neobával. Je zde v mém táboře a nic se jí nestane, za to se mu zaručuji ctí anglické armády. Kdybyste snad s ní chtěl promluvit několik slov... nemám nic proti tomu.“

„Děkuji vám, plukovníku.“ řekl Korkorán. „Neodvážil jsem se o to požádat.“

Plukovník udeřil na gong.

Poručík Robarts tu byl ve vteřině. Stál připraven před stanem velitele. Nemohl se dočkat konce výsledku a byl velmi překvapen, když uviděl Korkorána, jak sedí pohodlně na židli a Jiskra mu odpočívá u nohou přímo pod stolem plukovníkovým.

„Robartsi, přiveďte sem Sítu,“ řekl plukovník, když se mladý důstojník objevil.

Robarts překvapením zamžikal očima. Vrhл pohled na Jiskru, pak na kapitána a namítl: „Ale pane plukovníku...“

Chtěl Barclayho upozornit alespoň na tygřici, ale plukovník se zamračil a řekl důrazně:

„Ještě jste tady, pane? Dal jsem rozkaz!“

Robarts zasalutoval, otočil se a vyšel ven. Barclay se opřel do opěradla:

„Pane Korkoráne,“ řekl s úsměvem, „musím říci, že jste si pro svou badatelskou činnost vybral jeden z nejkrásnějších koutů světa. Byl jsem v Alpách a v Pyrenejích i leckde jinde, ale nikde není příroda tak krásná jako tady v údolí Narbady. Žil jsem tu tři roky – jako v pohádce! Nu, však se to

zase brzy vrátí. Za osm, nanejvýš za deset dní bude Hólkar poražen a potom... promiňte, zapomněl jsem, že vám jako hostu knížete Hólkara je takový názor asi nepříjemný. Dobrá, nemluvme už o Hólkarovi. Mluvme – třeba o geologii. Jste geolog? Ne? Veliká škoda, pane! Je to můj koníček. Neměl jsem být vojákem, měl jsem být geologem. Mohl bych vám vypravovat... ale ne, teď ne. Doufám však, že neodmítnete a prokážete mi tu čest a poobědváte se mnou.“

„Bohužel, lituji...“, omlouval se Korkorán.

Z Barclayho se najednou stal nejvýřečnější člověk pod sluncem.

„Rozumím!“ zvolal. „Vy se bojíte, že byste nepoobědval dobře! Buďte docela klidný, pane! Mám pašтики z Francie, víno z Burgundska, pravé anglické pudinky... přesvědčíte se sám!“

„Nepřesvědčím se!“ řekl pevně Korkorán. „Lituji, ale nemohu přijmout vaše pozvání. Chtěl bych co nejdříve uklidnit Hólkara a říci mu, že Síta je živa a zdráva.“

Plukovník se zatvářil udiveně:

„Uklidnil Hólkara? Na to nemyslete, pane! Tomu to můžete napsat, to postačí! Přece vás nepustím zpátky k nepříteli, když jste viděl náš tábor. Ne, zůstanete zde. Rozumí se, že vás pustíme na svobodu, jakmile obsadíme Bhagavápur.“

„A co když Bhagavápuru nedobudete?“

„To je jednoduché,“ pokrčil rameny plukovník. „Pak se tam nevrátíte.“

„Pane plukovníku,“ řekl pomalu Korkorán, „nezdá se vám, že si počínalo vůči příslušníku jiného národa – *neutrálního* národa – poněkud násilnický?“

„Myslíte?“, odpověděl Barclay s lhostejnou svrchovaností.

Vyrušil je příchod Sítin. Sotva Hólkarova dcera spatřila Korkorána, vykřikla a vztáhla k němu radostně obě ruce:

„Nezapomněl jste na mne, kapitáne! Vždyť jsem to věděla!“

Dívala se na Korkorána pohledem plným důvěry, odevzdanosti a naděje. Na vysvětlování, na domlouvání však nebyl čas. Každou chvíli mohl anglický plukovník povolat do stanu Robartse nebo některého jiného důstojníka a pak by bylo po všem. Korkorán musel jednat rychle, tak rychle, aby překvapil Barclayho co nejdokonaleji.

„Pane plukovníku, vy chcete ponechat tuto dívku u sebe v táboře?“ Korkoránův hlas zněl vlídně, klidně, skoro přátelsky.

„Ovšem! Vzácné rukojmí si nechám blízko pod dohledem.“

„Ta dívka byla unesena zrádcem,“ namítl Korkorán.

„Jste snad vyšetřující soudce, pane, abyste pátral po takových věcech?“ zeptal se Barclay a vztáhl ruku po paličce ležící na stolku. Teď už nebylo možno váhat. Když se plukovníkova pravice napřáhla po gongu, strhl jej kapitán Korkorán bleskurychle ze stěny. V jeho pravici se vzápětí objevil revolver.

„Budete-li volat o pomoc, vystřelím!“ řekl pevně a namířil zbraň na plukovníkovu hrud’.

Plukovník Barclay zkřížil ruce na prsou a pohrdavě se zeptal:

„Mám snad před sebou zákeřníka a vraha?“

„Kdepak! Ale představte si, že byste volal o pomoc. Vaši vojáci by mě jistě zabili – já bych byl obětí a vy byste byl vrahem. Nepěkné, že? Chci vás toho uchránit, a proto vám, pane plukovníku, navrhuji úmluvu...“

„Úmluvu!“ přerušil posměšně Barclay Korkorána. „Nedomlouvám se o ničem s člověkem, kterého jsem přijal jako džentlmena a který se mi odměnil tím, že na mne vytáhl revolver.“

Korkorán se vlídně usmíval.

„Jak chcete! Jiskro!“ zvolal a před užaslým plukovníkem se najednou vztyčila mohutná tygřice. Položila přední tlapy na jeho stůl, zamručela a vycenila žluté zuby. Kapitán ji pohladil:

„Dovolte, milá Jiskro, abych vám představil pana plukovníka Barclayho. Byl tak laskav a dovolil mně a vaší dobré známé, princezně Sítě, abychom se odebrali domů. Počkáte laskavě u něho, a kdyby snad náhodou změnil svůj názor a napadlo ho pronásledovat nás, můžete s ním udělat, co uznáte za vhodné.“

„Počkejte!“ vykřikl Barclay. Tygřice mu naháněla strach. Cenila špičáky a stále tlumeně mručela. A kapitán, zdálo se, mínil svou hrozbu docela vážně. „Co vlastně ode mne chcete?“

„Dva nejlepší koně z vašeho tábora. Pro mne a pro Sítu.“

„Chcete ji odtud odvést?“ zahučel plukovník.

„Obdivuji se vašemu ostrovtipu,“ uklonil se Korkorán. Pak pokračoval: „Síta a já dostaneme koně. Jakmile budeme za hranicemi tábora, zapískám. Na to znamení Jiskra poběží za mnou a vy pak můžete dělat, co je vám libo.“

„Budou vás pronásledovat!“ řekl se špatně utajovaným vztekem Barclay.

„Počítám s tím,“ odvětil Korkorán krátce. Nechtěl už ztrácet zbytečně čas. „Tedy souhlasíte?“ řekl rázně.

„Ano,“ procedil přes zuby Barclay.

„Ještě něco. Radím vám, abyste se nepokoušel o žádnou lest. Jiskra je chytřejší, než si myslíte, a zakousla by vás jako myš.“

„Dal jsem vám slovo anglického důstojníka, pane!“ řekl roztrpčeně plukovník.

Korkorán přikývl: „Dobrá. Jednejte!“

Plukovník zavolal poručíka Robartse. Nechal ho stát u vchodu do stanu a nařídil mu, aby dal osedlat dva koně. Na Robartsov nechápavý údiv odpověděl netrpělivým opakováním rozkazu. Potom sklonil hlavu k papírům a tvářil se, že se ponořil do studia svých map.

Za chvíli bylo před stanem slyšet dusot kopyt.

„Koně jsou zde, pane,“ řekl plukovník. Nezvedl ani hlavu.

Korkorán se nicméně zdvořile uklonil, pohladil Jiskru, cosi jí pošeptal a pokynul Sítě, aby vyšla ze stanu.

„Buďte zdrav, plukovníku,“ řekl a shrnul závěs u východu, „doufám, že se už neuvidíme.“

„Doufám, že se uvidíme co nejdříve!“ odsekl plukovník.

Venku zaržáli koně. Zadusala kopyta a potom dusot slábl a slábl, ztrácel se v dálce, až docela ustal. Plukovník se díval napůl s obavami a napůl se vztekem na Jiskru, která před ním seděla, kupodivu nehybná, jako vytesaná z kamene.

A pak – marně si Barclay vzpomínal, zda slyšel nějaké zapísknutí – tygřice náhle vyskočila, bleskem vyrazila ze stanu a řítila se zkoprnělým táborem pryč směrem, kudy odcválali na koních kapitán Korkorán a Síta.

Barclay, svrchovaně rozčilený, rudý hněvem, vyrazil ihned ze stanu a křičel a soptil, až mu nabíhaly žíly na krku:

„Deset tisíc liber tomu, kdo mi přivede zpátky toho chlapíka a tu dívku živé! Deset tisíc liber!“

Ve chvíli se podobal tábor bzučícímu úlu. Důstojníci i vojáci pobíhali sem tam, sháněli své koně, jiní jezdci naskakovali na neosedlané, jen aby neztratili ani vteřinku, ozývalo se volání, nadávky, klení, všichni vybíhali ze stanů, plukovní trubač troubil poplach – ba několik pěšáků to tak popletlo, že se rozběhli po stopách uprchlíků pěšky.

A plukovník Barclay stál uprostřed té vřavy, zlostně se švihal jezdeckým bičíkem do holínek a vztekle si šeptal:

„Tohle se mi ještě nestalo! Tohle se mi ještě nestalo!“

KAPITOLA SEDMÁ,

v níž prchající dvojice narazí na překážku, kapitán Korkorán naneštěstí náhle promluví francouzsky a Sugrív dvakrát v pravý čas zasáhne

Uprchlíci byli zatím už daleko za anglickým táborem.

Koně bystře letěli starou cestou, vedoucí údolím řeky. Úbočí po obou stranách byla pokryta divokým porostem džungle a statnými palmami. Tam někde číhala dravá zvěř a jedovatí hadi čekali v skrytu na své oběti. Zabočit stranou do porostu džungle bylo svrchovaně nebezpečné – uprchlíkům nezbývalo nic jiného než ujíždět co nejrychleji a doufat, že jejich koně budou bystřejší a vytrvalejší než koně pronásledovatelů.

Jeli asi čtvrt hodiny a tu Síta, zahalená do závoje, vykřikla. Na cestě se před oběma uprchlíky objevila skupina šesti jezdců v červených kabátech anglických důstojníků. Dvacet až třicet indických služebníků vezlo za nimi na vozech zvěřinu.

„Co budeme dělat, kapitáne?“ zeptala se Síta úzkostlivě.

„Jste připravena na všechno?“

„Ano.“

„Musíme se jich zbavit – buď lstí nebo násilím,“ řekl Korkorán. „Pokusím se je přelstít, ale kdyby to Angličané prohlédli, nezbyvá nám než se probít. Nebojíte se?“

„Bojím se jenom jedné věci,“ odpověděla Síta. „Toho, že bych mohla zase padnout do rukou Ráoa.“

„Znameníť!“ zaradoval se nad Sítinou odhodlaností Korkorán. „Buďte teď klidná a dávejte pozor. Až vykřiknu Bráhma a Višnu, dejte koni ostruhy a jed'te pryč, jak nejrychleji budete moci. Já a Jiskra budeme krýt váš ústup.“

Angličtí důstojníci jeli pomalým, drobným klusem jako turisté, kteří se vydali na výlet.

Pokuřovali doutníky a družně se mezi sebou bavili. Nebyli by si Korkorána patrně ani povšimli; vypadal jako nějaký podřízený úředník Východoindické společnosti, spěchající za vyřízení své záležitosti. Ale jednoho jezdce upoutala Sítina krásná tvář, ukrytá za průhledným závojem. Zastavil koně a těšil se, že se při rozhovoru doví, kdo je ta neznámá krasavice.

„Nepřijíždíte náhodou z tábora, pane?“ zeptal se Korkorána a vlídně ho pozdravil. „Nebyla tam snad po nás shánka? Jak vidíte, zdrželi jsme se trochu na lovu.“ A ukázal na úlovky ve vozících indických sluhů.

Korkorán se tvářil, jako by si se zájmem prohlížel ulovenou zvěř. Všiml si, že Síta se vytrvale dívá na jednoho z indických sluhů, jehož vozík stál zrovna při cestě.

„Můžete být klidni, pánové,“ ujišťoval a přemýšlel, odkud toho Inda zná. Ale nemohl si vzpomenout. „Všechno je v pořádku.“

Zdvořile se uklonil a pobídl koně.

„Haló, pane!“ zvolal anglický důstojník. „Dovolte, abych vás upozornil, že jste v nepřátelské zemi. Pojedete-li touto cestou, vydáváte se ve velké nebezpečí.“

„Jste velmi laskav,“ řekl Korkorán. „Vím o tom.“

„Potloukají se tu Hólkarovy hlídky. Mohl byste jim lehce padnout do ruky,“ upozornil zdvořile jiný důstojník.

„Dám si pozor!“

Korkorán se chystal pokračovat se Sítou dál v cestě, ale Angličan byl neodbytný. Přitočil koně ke Korkoránovi a důvěrně se usmál: „Cestujete ve službách Východoindické společnosti?“

„Ne, pane. Cestuji pro zábavu.“

V důstojnickových očích se objevil výraz údivu. Patrně nějaký velký pán, snad lord nebo poslanec, pomyslel si a hned se chystal využít situace.

Sáhl do kapsy a otevřel stříbrné pouzdro s doutníky.

„Dovolte, abych vám nabídl...“

„Nekouřím,“ odbyl ho krátce Korkorán, podrážděný Angličanovou dotěrností. Jenže zapomněl, že ho všichni jezdci považují za Angličana, a promluvil francouzsky.

V mžiku je ze všech stran obklopili jezdci v červených kabátech. Důstojník, který se snažil o vlídnou rozmluvu, se vzpřímil v sedle a ostře ze sebe vyrazil:

„Pane, vy nejste Angličan! Vy jste Francouz! Co pohledáváte na tomto území?“

To byla rozhodná chvíle. Korkorán se ohlédl po Sítě. Chtěl jí očima naznačit, aby se připravila. Ale Síta se stále dívala na onoho Indu, který tam stál se svým vozíkem při cestě, a maličko mu pokynula hlavou.

Vždyť je to Sugrív, který přinesl Hólkarovi poselství od Tántiji Tópího! blesklo Korkoránovi hlavou. Ale to už se Síta zahleděla zase na něho a přivěla lehce víčka na znamení, že je připravena. Kapitán se obrátil k anglickým důstojníkům:

„Pánové, všechno se dovíte v táboře, ujišťují vás!“

„Ale do té doby, pane, jste naším zajatcem!“ vykřikl důstojník.

„Co říkáte?“ zvolal Korkorán. „To je k smíchu! Udělejte místo, nebo budu střílet! Jiskro, ke mně!“

Korkorán vytrhl revolver, kohoutek cvakl a ráz naráz se ozvaly dvě rány. Zároveň se vymrštila z křoví Jiskra a zakousla se do hřbetu důstojníkova koně.

„Tygr!“ děsili se Angličané.

Ted' byla pravá příležitost k útěku. Kapitán Korkorán vystřelil z revolveru do vzduchu a vykřikl:

„Bráhma a Višnu!“

Síta pobídla koně a vyrazila rychle kupředu. Korkoránův kůň letěl jako šíp hned za ní. Zmatení Angličané, nevědouce, mají-li střílet na prchající nebo na Jiskru, která pádila za Korkoránem a Sítou, poslali za uprchlíky jen několik výstřelů nazdařbůh. Pak se vrhli k důstojníkovi, na jehož koně skočila prve Jiskra, a teprve když zjistili, že jejich druh je živ a zdrav, otáčeli své koně, aby pronásledovali uprchlíky.

„Z cesty! Z cesty!“, volali na sluhy s vozíky, kteří jim stáli v cestě.

Ale Sugrív se vyhýbal jezdcům tak neobratně, že svůj vozík převrhl a zatarasil celou cestu. Angličané křičeli, krotili plašící se koně, bili kolem sebe bičůky. A tak než byla cesta zase volná, uběhlo dobrých deset minut.

Když konečně vyjeli, obloha začala tmavět.

Padal soumrak, rychle se blížila temná tropická noc.

Cesta vedla kolem starého zpustlého chrámu, který stál o samotě na malé vyvýšené mýtině uprostřed džungle.

Kapitán Korkorán zastavil koně.

„Proč zastavujete?“ zeptala se znepokojeně Síta. Bezděky se ohlédla. Měla stále dojem, jako by jí Angličané byli v patách.

„Podíváme se, zdali bychom se tu nemohli utábořit,“ odpověděl Korkorán a seskočil s koně.

„Vy chcete čekat na Angličany?“ zděsila se Síta.

Kapitán Korkorán stál u svého koně a pozorně prohlížel jeho slabiny. Na boku měl kůň velikou krvavou skvrnu. Při útěku dostal do boku kuli.

Korkorán ukázal na krev řinoucí se z rány:

„Můj kůň by neujel už ani půl kilometru. Divím se, že běžci tak vytrvale až sem. Pojd'te, Sító, podíváme se na ten chrám.“

Z cesty vedl nahoru na mýtinu k chrámu široký stupňovitý chodník. Vyběhli po něm a stanuli před starou stavbou, obklopenou skupinou mohutných platanů.

Kapitán Korkorán otevřel dveře a prohlédl si zběžně vnitřek chrámu. Dřevěné lavice, polorozpadlá socha boha Višnu, všude prach, smetí, špína. A v rohu několik silných trámů, připravených kdysi k opravě chrámu.

Ty by nám mohly posloužit, pomyslí si Korkorán. Tady nás Angličané nedostanou.

Krátce vyložil Sítě svůj plán: uzavřít bránu několika silnými trámy, provrtat na každou stranu střílnu a připravit si revolver a náboje pro případ, že by Angličané objevili jejich úkryt.

Dali se hned do práce. Korkorán snášel dlouhá silná břevna, povalující se v houštině hned za chrámem, a Síta mu je pomáhala zaklesnout za hlavní dveře. Jen Jiskra pobíhala kolem bez cíle a tvářila se mrzutě a udiveně. Měla ráda louky, lesy, slunné paseky laby mezi čtyřmi stěnami se jí to zřejmě nelíbilo.

„Klid, milá Jiskro!“ konejšil ji Korkorán. „Zavinila jste všechno sama. Kdybyste byla lépe hlídala naši Sítu, nemuseli jsme teď být zavřeni v tomhle chrámu a vy jste mohla běhat podle libosti venku. Ale doufám, že svou chybu napravíte! Dávejte pozor! Vaše místo bude zde u toho otevřeného okna. Kdyby snad napadlo některému z těch červenokabátníků, kteří mohou jet každou chvíli kolem, že se podívá dovnitř, je váš. Dávám vám ho, Jiskro.“

Tygrice temně zamručela. V očích jí zablesklo, pak sklonila hlavu, jako by chtěla naznačit, že rozumí, a položila se pod okno.

Korkorán se obrátil k Sítě:

„Sító, nemějte obavy...“

Přerušila jej:

„Nebojím se ničeho, kapitáne, už jsem vám to řekla. Budu se společně s vámi bít, a kdyby mělo dojít k nejhoršímu, zachovám se jako dcera Maráthů!“

Venku se smrákalo, v chrámu bylo už skoro tma.

Náhle Korkorán zaslechl podivný sykavý zvuk, jako by někde docela nablízku zasyčela nebezpečná černá indická zmije.

„Pozor!“ zašeptal a pátravě se rozhlédl kolem. Zdálo se mu, že Síta je vzrušena, protože mu stiskla pevně ruku a celá se zachvěla. Chvilí bylo ticho, jen venku pískal nějaký kolibřík a potom bylo slyšet, jak praskají někde větvičky.

„Kapitáne!“ vykřikla Síta radostně.

„Co je?“ Kapitán překvapen vzhlédl.

„Přišel přítel!“

Korkorán se na ni podíval nechápavě. Chtěl se zeptat, co tím vlastně míní, ale tu se ozval hluboký mužský hlas, který zpíval táhlou jednotvárnou melodií:

„Mám dceru, je krásná jako bohyně a obdařená všemi ctnostmi.

Síta se jmenuje a patří hrdinovi.

Mnohý hrál přišel o ni požádat, já jsem však odvětil:

»Náležet bude tomu, kdo ukáže nejvíc síly...«“

„Verse z Rámájany!“ zašeptal Korkorán. „To říká král Džanaka, když představuje dceru Sítu jejímu snoubenci Rámovi!“

„Ano – a je to znamení,“ vysvětlila také šepem Síta a odpověděla neznámému hlasu rovněž verši z Rámájany:

„Tvé oči jsou jako listy lotosu,

proč nevidím zářit tvoji tvář,

která mi svítila tak jasně jako světlo měsíce?““

„Otevřete! To jsem já, Sugrív!“ ozvalo se teď už docela blízko u chrámu. Korkorán skočil k oknu a uviděl Inda, jak se šplhá nahoru po zdi. Podal mu ruku a Sugrív skočil dovnitř. Jakmile uviděl Sítu, hluboce se jí uklonil.

„Sugríve!“ zvolala Síta a vlídně, radostně mu pokynula. „Přinášíš nám zprávy? Kde jsou Angličané?“

„Blízko, má paní. Tři sta kroků odtud.“

„Našli stopy?“ staral se Korkorán.

„Nalezli vašeho koně. Padl na cestě, proto jsou přesvědčeni, že jste tu někde ukryti.“

Korkorán si všiml, že Sugrívova tvář je zkrvavena.

„Kdo ti to udělal?“ zeptal se, ukazuje na pramének krve, který stékal po Sugrívově líci. Podal mu svůj šátek. Ind si setřel krev a odpověděl:

„Pan Robarts. Převrhl jsem vozík do cesty, aby vás nemohli hned pronásledovat. Ze vzteku mi dali několik ran karabáčem.“

Kapitán se díval na Sugríva s obdivem.

„Sugríve,“ řekla Síta, „nezapomenu ti to. Otec se ti odmění.“

„Mou odměnou je pomsta na Angličanech,“ řekl Sugrív pomalu a rozhodně. Oči mu blýskaly hněvem. Vrátil Korkoránovi zakrvavený šátek: „Viděl jsem, že jste přítelem Indie. Říkám vám, že do tří měsíců nebude v Indii jediný Angličan.“

Korkorán nedůvěřivě potřásl hlavou:

„Takových proroctví bylo už mnoho...“

„Tentokrát povstanou proti Angličanům všichni. Před pěti dny se vzbouřil Banáras a Láhaur a Mérat!“

„Jak to víš?“

„Vím to. Jsem důvěrný posel Nány sáhiba.“

„Nebojíš se, že to řeknu Angličanům?“

„Ne. Stejně by bylo pozdě...“

Dusot kopyt přerušil další rozhovor.

„Angličané!“ křikl Korkorán. Pohledem povzbudil Sítu. „Dáme jim co proto, Sító, buďte klidná! Sugríve – ty budeš nabíjet! Tady jsou zbraně!“

Ve chvílce vyjelo na prostranství před chrámem deset až dvacet jezdců.

Uviděli ryšavého poručíka Robartse, který jel v čele a udílel rozkazy. Ostatní zřejmě jeli dál, snad zpět do tábora. Červenokabátníci utvořili vějířovitou řadu po celé délce planinky.

„Podceňují nás,“ zahučel kapitán. „To je naše výhoda.“

Poručík Robarts vyjel z řady jezdců asi na dvacet kroků před chrámem a vzkřikl:

„Kapitáne Korkoráne, vzdejte se!“

„Když se vzdám, propustíte Hólkarovu dceru na svobodu?“

Poručík Robarts zrudl vztekem.

„Tisíc hromů! Nevidíte, že máme převahu? Jste v naší moci a chcete si diktovat podmínky? Chcete-li si zachránit zdravou kůži, vzdejte se – to je všechno, co vám mohu říci!“ křičel.

„Jde vám o mou kůži?“ posmíval se Korkorán. „Pojďte si pro ni.“

Poručík Robarts zavelel, jezdci seskákali s koní a hnali se ke dveřím chrámu, aby je vyvrátili pažbami pušek. Dveře se zachvěly pod jejich údery. Ale zaklesnutá břevna držela dobře.

„Vy jste začali útočit, pánové!“ zvolal Korkorán a sáhl po pistoli. „Pamatujte si to dobře!“

Zarachotil výstřel. Jeden Angličan se chytil za prsa, zasténal a klesl k zemi. Jeho druzi hned vzápětí zasypali divokou palbou okno, odkud kapitán Korkorán vystřelil. Ale ten už stál skryt za zdí. Rozčilení střelci mířili špatně, ani jedna rána nezasáhla okno.

„Hoši, střílíte pánubohu do oken!“ dráždil je Korkorán. „Plýtváte zbytečně prachem. Podívejte, tomuhle se říká střílet!“

Vypálil druhou ránu. Angličan, který se právě snažil vystřelit z úkrytu za křovisky, sesul se s výkřikem k zemi.

Angličané začali bez míření a bez rozmyslu zuřivě pálit na chrám, ale zatím nebyla ani jedna jejich kulka nebezpečná.

„Pozor na okenní tabulky pánové!“ volal s úsměškem Korkorán.

Angličané si však už uvědomili, že se nesmějí poddávat rozčilení a slepému hněvu. Rozdělili se na dvě skupiny. Jedna soustředěně pálila na hlavní dveře chrámu a druhá se plížila opatrně k oknu, které bylo asi dva metry nad zemí. Když byli až pod ním, vlezlo si několik vojáků jeden druhému na záda a nakonec se nahoru vyšplhal sám důstojník. Chytil se za obrubu okna a chystal se za

vítězného pokřiku všech vskočit dovnitř. Najednou se na okenní římse objevila Jiskra. Zařvala, až se vzduch otřásl, jako by nenadále prudce zahřmělo, pak následoval skok a důstojník se zřítil dolů mezi své poděšené druhy.

Mezi obléhatelem nastal zmatek. Na tygřici si zatím vůbec nevzpomněli a Jiskřin nenadálý zásah ochladil jejich bojechtivost. Stáhli se od chrámu, rozestavili na všechny strany stráž, odnesli mrtvého důstojníka a začali rokovat.

„Zapálit to hnízdo!“ radil jeden mladičkový horkokrevný poručík.

Poručík Robarts mávl odmítavě rukou.

„Plukovník si výslovně přál, abychom mu přivezli oba zajatce živé. Nenecháme si ujít deset tisíc liber, pánové!“

„Proč si je tedy nešel honit Barclay sám?“ zlobil se jiný důstojník; jeho přítel padl první Korkoránovou ranou. „Napřed je nechá uprchnout a potom vypisuje odměnu.“

„Plukovník má pro své jednání důvody!“ ohradil se poručík Robarts. „A já neodejdu, dokud nesplním úkol a ty dva nezajmu. Přece neustoupí dvacet Angličanů jednomu Francouzi!“

Do hovoru se vložil další důstojník:

„Ale proč vlastně spěcháme, pánové? Je přece jasné, že zítra za bílého dne dostaneme oba snáze než teď, když už je tma a skoro noc. Rozestavme dobře stráž, aby nám nemohli uniknout, navečeřme se a pojďme spát. Uvidíme, jak dlouho to vydrží kapitán a jeho chráněnka bez jídla!“

Návrh byl přijat. Angličtí vojáci utvořili kolem chrámu kruh a na čtyřech stranách zapálili ohně. Na nejvzdálenějším kraji planinky se rozsadili důstojníci. Sluhové před nimi prostřeli bílé ubrusy a za chvíli se na nich objevily porce paštiky, studené pečinky ze zvěřiny a nakonec i několik lahví vína.

„Teď budeme mít aspoň nějakou dobu pokoj,“ řekl Korkorán Sítě naoko vesele, ale v duchu pln obav, jak opatřit něco do úst pro sebe, pro Sítu, pro Sugríva – a především pro Jiskru. Tygřice byla sice poslušný tvor, ale hladovění se jí už od přírody přičilo – a nežrala už celý den.

Bylo nutno něco podniknout. Dlouho Korkorán přemýšlel, než konečně připadl na pravou myšlenku.

Zavolal si Sugríva.

„Máš hlad?“ zeptal se ho.

„Ano,“ přisvědčil udiveně Ind.

„Já také,“ řekl kapitán. „Ale vím o dobré večeři.“

Indovy oči se tázavě upřely na Korkorána.

„Kde?“ řekl Korkorán. „Podívej se,“ ukázal z okna na Angličany, hodující nedaleko hořícího ohně. „Něco mě napadlo, příteli. Pošlu Jiskru, aby si vzala některého vojáka, co slojí na stráži. Všude stojí po dvou: na jednoho Jiskra skočí, druhý bude křičet, možná i střílet, nastane zmatek, všechno poběží k tomu místu. Ty budeš zatím připraven na druhém konci tábora, sebereš Angličanům co nejvíc jídla a přineseš je sem. Já tě budu krýt střelbou z okna, kdyby bylo třeba. Co říkáš?“

„Stane se,“ souhlasil Sugrív.

„Líbíš se mi,“ řekl Korkorán a podal mu pravici.

Pak objal Jiskru kolem krku, něco jí zašeptal a za chvíli tygřice vyklouzla z chrámu. Sugrív zatím zmizel rychle na opačné straně ve tmě.

Angličané vůbec nepomyslili na to, že by se ti tři obléhaní pokusili o výpad. Byli si jisti, že si mohou až do rána bez obav odpočinout a dobře se najíst a napít. Vyšel měsíc, jeho bílé světlo zalilo

celý pahorek a mezi důstojníky kdosi zanotoval pijáckou píseň. Ostatní se přidali a všichni si připadali málem jako na veselém nočním lovu.

Vtom se zaryl do jejich uší výkřik plný hrůzy a děsu. Na vteřinu strnuli, potom každý v rychlosti uchopil zbraň, která byla nejbližší, a všichni pádili k místu, odkud zazněl výkřik. A poručík Robarts volal: „Nepřítel! Nepřítel!“

Po čtvrt hodině se Sugrív vrátil do chrámu.

Přinesl hojnost jídla a podařilo se mu vzít i láhev vína. Ale kapitán Korkorán neměl teď na jídlo ani pomyšlení.

Jiskra – jeho Jiskra! – se ještě nevrátila. Ve svitu měsíce rozeznal, že po jedné salvě, kterou na ni překvapení Angličané vypálili, přitiskla se s temným zařváním k zemi. Byla snad raněna? Nebo se přetvařovala, aby oklamala nepřátele? Kapitán Korkorán napínal zrak, ale ať se namáhal sebevíc, nemohl rozeznat, co se tam před chrámem vlastně děje. Viděl jen, že Angličané, rozestavení na pět až šest kroků jeden od druhého, nabíjejí znovu své zbraně. Chtějí snad zaútočit na Jiskru?

Najednou rozrazil noční ticho opět úzkostný výkřik. Jiskra, jež se opatrně plížila po břichu temnotou až k řadě střelců kteří ji obklíčili, povalila skokem jednoho z nich, uchopila ho zuby za stehno a ubíhala s ním k chrámu.

Donesla ho až k bráně. Tam mu kapitán Korkorán sebral karabinu, pistoli i střelivo a nařídil Jiskře, třebaže se jí to příliš nezamlouvalo, aby ho nechala ležet.

Tygrice mručela, ale vklouzla dovnitř a Korkorán s pomocí Sugriva zaklínal opět břevna za hlavní bránu chrámu.

Potom zavolal oknem na Angličany:

„Pánové, odnese si svého druha. Nic mu není, je jenom trochu poškrábán na stehnech.“

„Pane Korkoráne,“ bouřil venku před chrámem poručík Robarts, „tak bojuje Francouz? Nestydíte se za takové spojence?“

„Pane Robartsi.“ odpověděl Korkorán, „tak bojuje Angličan? Nestydíte se s lakovou přesilou útočit na jednoho ozbrojeného muže?“

„Zítřka se shledáme!“ zvolal Robarts vztekle.

Angličané odnesli svého druha a zmizeli ve tmě.

„A my se teď podíváme, jaké mají ti darebáci víno,“ řekl vesele Korkorán a zdvihl láhev, kterou přinesl Sugrív. „Ach, rüdersheimské – to není špatné! Síta, Sugríve... dnes povečeříme tak znamenitě, že se nám o tom před hodinou ani nezdálo. Ale proč si nesesedneš, Sugríve?“

„Pane,“, řekl Sugrív, „přišel jsem na něco velmi důležitého.“

„A co je to?“

„Když jsem pomáhal zatarasit znovu bránu tím dlouhým břevnem, všiml jsem si, že opodál je nějaký poklop. Zatímco jste mluvil s Angličany, podařilo se mi jej odsunout – myslím, že je tam tajný podzemní východ.“

„Tajný východ?“

„Ano. Ve svatyních bývají často. Jistě ústí ven až někde daleko za chrámem. Snad bychom jím mohli všichni tři prchnout.“

Korkorán pohlédl na Sítu, která tu seděla skleslá a unavená.

„Síta je vyčerpaná,“ pravil. „Nesnesla by dlouhý noční pochod.“

„Pane, půjdu tedy sám ke knížeti Hólkarovi a přivedu pomoc,“ řekl Sugrív.

Korkorán chvíli váhal. Nebylo by lépe, kdyby Sugrív zůstal tady? Ale dva nebo jeden proti dvaceti, na tom už nezáleželo – a Sugrív mohl přivést vysvobození!

„Pojď!“ rozhodl Korkorán.

Pod deskou několik kroků od oltáře boha Višnu bylo dlouhé schodiště vedoucí do podzemí. Sugrív jím sám sestoupil dolů a dostal se podzemní chodbou až k mříži zahrazující cestu. Dlouho po ní hmatal a zkoumal, jak ji odsunout nebo otevřít, až nakonec bezděčně pohnul malou soškou, představující Bráhma. Soška zaskřípala, otočila se kolem své osy a mříže se otevřela. Sugrív jí prošel a po několika krocích uviděl podle probleskujícího světla měsíce, že cesta vede ven.

Vrátil se rychle ke Korkoránovi, rozloučil se s ním a slíbil, že přivede co nejrychleji na pomoc Hólkarovo vojsko. Potom se hluboce uklonil Sítě a zmizel v podzemí.

Korkorán zůstal v chrámu se Sítou sám. Přisedl k ní a řekl:

„Jděte si odpočinout, Sító. Musíme být zítra svěží.“

Sítiny oči byly unavené, ale zářila z nich důvěra ke kapitánovi.

„A kdo bude hlídat?“ namítla. „Jste nejšlechtnější člověk pod sluncem. Všechno berete na sebe.“

„Tentokrát se mýlíte, Sító,“ odpověděl s úsměvem Korkorán. „Prospím se zrovna tak jako vy. Hlídaní svěříme – Jiskře. Té neunikne ani nejmenší šustnutí!“

Tygrice doslala rozkazy a usadila se pod oknem, kdežto Síta a Korkorán ulehli na staré dřevěné lavice u oltáře boha Višnu.

Oba ve chvílce usnuli.

A Sugrív zatím prošel podzemní chodbou a jako had se plížil džunglí kolem tábora Angličanů. Když míjel místo, kde spali indiští sluhové, jeden z nich se probudil. Spatřil Sugríva a tichounce vykřikl. Sugrív mu dal znamení dvěma prsty pravé ruky a indický sluha odpověděl stejným způsobem. Pak položil prst na ústa a zmizel. Sugrív čekal. Za okamžik přivedl Ind koně. Sugrív vzal houni a omotal jí kopyta koně. Ind držel frkající zvíře, zakrýval mu nozdry, hladil je a laskal. Když byl Sugrív hotov, dal mu do ruky uzdu s jediným slovem:

„Kdy?“

„Brzo!“ zašeptal Sugrív.

„Kam jdeš?“

„Pro pomoc k Hólkarovi.“

„Mám jít s tebou?“

„Není třeba. Vzkáži ti, až tě budu potřebovat. Čekej do týdne.“

„Nechť je Šiva pochválen!“ řekl Ind a pustil uzdu.

Sugrív se vyšvihl na koně a zmizel ve tmě.

KAPITOLA OSMÁ,

v níž poručík Robarts poslouží Korkoránovi a dožije se nečekaného překvapení

V pět hodin ráno probudil kapitána Korkorána ranní chlad. Vstal, prohlédl si zbraně a šel se podívat k oknu, u něhož hlídala Jiskra. Venku se rodil den. Jasné hvězdy už začínaly blednout a na obzoru bez jediného mráčku se nebe pozvolna prosvětlovalo průzračnou modří. Bylo ticho, jen potůček, prodírající se mezi skalami nedaleko chrámu, liše šuměl a bublal.

Také Angličané se brzy probudili. Běhali pro vodu k potůčku, omývali se, vytahovali z kapes a toren hřebeny, mýdla, zrcátka, břitvy, krátce prováděli ranní toaletu přímo před očima kapitána

Korkorána. Poručík Robarts, který celou noc myslel jen na to, že s rozbřeskem zaútočí na chrám a získá deset tisíc liber odměny, chodil po táboře sem tam a povzbuzoval své vojáky. Po pravdě řečeno, ticho a líbezná pohoda jitřní přírody je nijak zvlášť válečnický nenalad'ovaly.

Kapitán Korkorán je pozoroval lítostivě. Moci se také umýt, učesat, oholit! Cítil, jak se mu zamazané vlasy lepí k hlavě, jak má obličej ještě od včerejška celý zašpiněný a šaty zaprášené.

Kdybych dneska padl, pomyslel si, bude na mne Síta vzpomínat jako na nějakého zavšiveného tuláka. Náhle mu bleskl hlavou nápad. Vytáhl bílý šátek a zamával jím z okna.

„Hej, četaři!“ lákal Korkorán vojáka na stráž. „Zavolejte mi poručíka Robartse! Potřebuji s ním nutně mluvit!“ Četař chvíli váhal, ale pak se přece jen vydal pro svého velitele.

Poručík Robarts se zakrátko objevil zřejmě ve výborné náladě. Byl si jist, že už má Barclayových deset tisíc v kapse.

„Výborně, kapitáne!“ volal z dálky. „Chcete se vzdát? Jste rozumný člověk. Ostatně mé podmínky nebudou příliš těžké. Vydáte nám Hólkarovu dceru a půjdete s námi. Jsem si jist, že Barclay vám dá svobodu a požádá vás jen, abyste se vrátil do Evropy. Říkám vám, Barclay má smysl pro poctivou hru.“

Korkorán se usmíval:

„Jsem rád, poručíku, že máte se mnou tak dobré úmysly. Chtěl jsem vás však požádat o něco jiného.“

„O něco jiného?“ protáhl Robarts.

„Hleďte, vy máte vodu, mýdlo, sluchy – zkrátka všechno pohodlí, a já jsem špinavý jako poslední žebřák v Kalkatě. Byl byste tak laskav a dovolil také mně upravit si zevnějšek? Jako Angličan to jistě pochopíte.“

Poručíkovi připadala žertovná taková žádost u člověka, který přece zakrátko bude buď zajatcem, nebo mrtvem.

„S největší radostí,“ řekl. „Zaručuji vám, že do té doby, než se upravíte, nebudu útočit!“

„Děkuji. Ale potom bych vás velmi prosil, abyste mi půjčil své toaletní potřeby...“

„Velmi rád,“ řekl Robarts, pokročil několik kroků vpřed a podal Korkoránovi oknem malé kožené pouzdro, v němž bylo mýdlo, břitva a štětec. „Potom se vzdáte?“ zeptal se hlasem který prozrazoval, že to pokládá vlastně za samozřejmou věc

„Dejte mi čtvrt hodiny na rozmyšlenou.“ požádal Korkorán

„Dobrá, souhlasím.“ přisvědčil poručík Robarts po malé chvilce uvažování. „Ale dělám to jenom proto, kapitáne, že k vám pociťuji určité sympatie pro váš včerejší statečný odpor. Třebaže jste dal sežral Jiskře mého dobrého Waddingtona.“

Korkorán se zatvářil lítostivě:

„To zvíře mělo hlad, poručíku, celý den nevzalo sousto do úst. Uznáte, že za to nemohu.“

„Rozhodně děláte dobře, že se chcete vzdát. Ujišťuji vás, že vaší chráněnce se nic nestane. Snad si nemyslíte, že my Angličané vedeme válku se ženami?“

„Pane poručíku, o tom bychom si mohli pohovořit jindy. Mám jen čtvrt hodiny na rozmyšlenou,“ řekl Korkorán.

Robarts se mlčky uklonil a odešel.

Korkorán se hned začal holit, ale jedním okem při tom stál pozoroval Angličany. Chtěl být připraven, kdyby je snad napadlo použít úskoku. Ale Robarts si byl jist svou věcí. Byl přesvědčen, že kapitán se po čtvrt hodině vzdá.

Když byl Korkorán hotov, podíval se na hodinky. Do konce lhůty už mnoho nechybělo.

Šel probudit Sítu, ale ta už byla vzhůru.

„Představte si, kapitáne,“ vítala ho s úsměvem, „zdálo se mi, že jsme přijeli oba společně do Bhagavápuru k otci...“

„Byl bych rád. Síto, kdyby se váš sen splnil! Doufejme, že Sugrív dodrží slib a přivede nám posilu. Do té doby ovšem s musíme bránit sami.“ Korkorán se na chvíli odmlčel. Hledal vhodná slova. „Síto...“, řekl potom pomalu, „muže se leccos přihodit... i mne může trefit kulka... Řekněte mi, nezapomenete na mne, kdybych...“

Síta mu přikryla rukou ústa.

„Nikdy! Nikdy – protože já vás... protože na vás nikdy nemohu zapomenout,“ zašeptala a začervenala se.

Čtvrt hodiny už uplynulo. Venku stál poručík Robarts a volal:

„Kapitáne, vaše lhůta prošla! Do deseti hodin musíme být zpátky v táboře – a je šest. Pojd'te ven!“

„Já? Nikdy!“ vykřikl Korkorán. „Jsem připraven se bít!“

„Vy se nechcete vzdát?“ zařval Robarts vztekle. „Budete toho litovat!“ Otočil se k vojákům a zavelel: „Palte!“

Zarachotily výstřely. Kulky se rozpleskly o dřevěnou stěnu vedle okna.

„Přátelé, jak to míříte?“ dráždil Angličany Korkorán. „Robartsi – pozor na klobouk!“

Kulka z Korkoránovy pistole provrtala Robartsův vojenský klobouk. Poručík zaklel a uskočil za nejbližší strom.

Palba nakrátko ustala.

Ale Korkorán byl znepokojen. Angličané se teď rozdělili na dvě skupiny: jedna pálila soustředěně na okno, takže Korkorán nemohl vystrčit ani nos, a kryla tak druhou skupinu, jež přivlekla odkudsi mohutné silné břevno a bušila jím do zatarasené brány.

Korkorán pozoroval s obavami, jak dveře pod údery pomalu povolují. Zkusil vystřelit škvírou čtyři nebo pět ran z pistole. Bylo slyšet několik výkřiků a zmatené volání, ale tím se postavení obléhané dvojice nezlepšilo.

Bylo nutno se rozhodnout.

„Rychle po schodech nahoru!“ zavolal Korkorán na Sítu, která stála za ním a celá bledá upírala své tmavé oči na dveře. Veřeje byly už napolo vylomené.

Oba vyběhli po kamenných schodech vedoucích na malou plošinku za oltářem boha Višnu. Tudy mohl projít jeden, nanejvýš dva lidé. To byla poslední výhoda pro Korkorána a Sítu. Jiskra zůstala v polovici schodiště, přikrčená, připravená skočit.

Netrvalo už dlouho a dveře se s rachotem prolomily. Angličané křičeli nadšením. Byli si teď úplně jisti, že mají kapitána konečně v hrsti. A zatím, když vnikli dovnitř, neviděli najednou před sebou nikoho, leda Jiskru, číhající na schodišti. Chvíli stáli tiše a nepohnutě a do toho ticha šlehl plamen a práskly dva výstřely z pistole.

To pálil ze svého úkrytu kapitán Korkorán.

„Tisíc hromů!“ řval podrážděně Robarts. „Ještě se schoval!“

Potom se obrátil směrem, odkud padly výstřely, a zvolal: „Vzdejte se, Korkoráne! Váš odpor je úplně zbytečný!“

„Francouzi se nevzdávají!“

„Jestli se nevzdáte a dostanete se mi do ruky, dám vás zastřelit!“

„A jestli se dostanete vy mně do ruky, Robartsi, uřežu vám uši!“

Robarts se obrátil k vojákům:

„Připravte se k palbě!“

Vojáci zalícili zbraně a postupovali pomalu po schodech. Korkorán pošeptal dívce: „Sító, prosím vás, běžte trochu dozadu a stranou. Mohla by vás zasáhnout kulka odražená od zdi.“

Jiskra se přitiskla ještě víc ke schodišti. Oči jí blýskaly, chřípí se chvěla.

Bylo ticho, plné napětí.

Zněly kroky vojáků.

A do toho ticha se najednou zařízl ostrý hlas:

„Nepřítel! Nepřítel se blíží!“

Rozletěly se dveře a do chrámu se vřítíl anglický voják Prudce oddychoval, a když doběhl k Robertsovi, sáhl si vyčerpaně na krk a zapotácel se. Poručík jím zatřásl:

„Mluvíš nesmysly! Jaký nepřítel – patrně přichází plukovník!“

Voják zavrtěl hlavou a ukazoval rozrušeně rukou ven:

„Viděl jsem prapory. Je to Hólkar!“

Venku – jako by chtěl dotvrdit jeho slova – práskl výstřel

„Už jsou tady.“ zaječel voják. „Střílejí!“

Poručík Robarts se dlouho nerozmýšlel.

„Všichni ven a na koně!“ vykřikl. „Nesmí nás tu zaskočit!“

Angličané zapomněli na Korkorána a hnali se o překot ven. Ve vteřině byla prostora pod schodištěm prázdná.

A kapitán Korkorán, Síta i Jiskra, udivená nejvíc ze všech, měli cestu ven z chrámu volnou.

Poručík Robarts rozestavil své vojáky tak, aby měl obsazeny všechny tři cesty vedoucí k chrámu. Hólkarova jízda byla sice v početní převaze, ale uplatnit ji v husté džungli, kde několik mužů mohlo hájit úzkou cestu proti mnohonásobné přesile, vyžadovalo zkušeného a chladnokrevného vojevůdce. A Hólkar, poháněný vpřed jedinou myšlenkou, osvobodit co nejdříve Sítu, neměl ani jednu, ani druhou vlastnost. Sotva se dostal se svou jízdou na planinku, kde stál chrám, dal rozkaz, aby vojáci zaútočili na Angličany. Ale husaři poručíka Robartse měli výhodnější postavení, dobře kryté před útokem. Odrazili útok a Maráthové zanechali na bojišti několik mrtvých. Při druhém útoku Hólkarových vojáků se opakovalo totéž. Indové ztratili přes deset mužů a ve zmatku musili ustoupit. Bojechtivý Robarts se chystal, že je bude pronásledovat. Rozhodl se ponechal na třech cestách jen po dvou třech vojácích a z ostatních utvořil úderný voj, s nímž postupoval, aby napadl Hólkarovy oddíly z boku.

„Připravuji protiútok,“ řekl Korkorán, který z chrámu sledoval počínání Angličanů. „Sító – teď přišel náš okamžik. Pokusíme se probít k otci: nemůže být od nás dál než šest nebo sedm set... kroků. Dávejte pozor. Vyrážíme odtud první cestou vlevo. Jiskra půjde první – před ní vojáci, kteří hájí cestu, hned prchnou. Vy půjdete za Jiskrou a já vás budu krýt zezadu, kdyby Angličany napadlo na nás zaútočit.“

Za půl hodiny už všichni tři šťastně dostihli, vedeni hlukem střelby, Hólkara a jeho jízdní oddíly.

Kníže radostně objímal dceru a neustále opakoval:

„Kapitáne, jsem vám nesmírně zavázán. Jak se vám jen budu moci odvděčit?“

„Až na to bude čas, kníže,“ odpovídal Korkorán. „Pomůžete mi najít knihu Gurukaramtu...“

„Pomohu vám ve všem!“ sliboval Hólkar.

„Ale teď na to bohužel ten čas nemáme. Kníže, radím vám, abyste zatím ustoupil k

Bhagavápuru. Robartsovi přijde brzy na pomoc Barclay a pak by vás Angličané mohli odříznout od hlavního města. Vraťte se!“

„Napřed zničíme Robartse!“ vykřikl Hólkar.

„Až později!“

„Ne, hned!“ trval na svém tvrdohlavý kníže. „Nařídím jízdě, aby ustoupila k hlavnímu městu, ale s jedním oddílem tu zůstanu a vypořádám si s Robartsem účty!“

„Můžete mi splnit prosbu, kníže?“

„Mluvte!“ vyzval ho krátce Hólkar.

„Svěřte mi ten oddíl a já vám slibuji, že potrestám pana Robartse aspoň tak důkladně jako vy. A vy se Sítou odejdete do Bhagavápuru.“

Hólkar chvíli micky uvažoval a pak řekl:

„Zůstanu tady s vámi.“

Korkorán knížete dál nepřemlouval. Poznal už za tu dobu, co byl v Bhagavápuru, že by to bylo zbytečné.

„Pošlete ledy aspoň hlídky naproti Barclaymu, abychom věděli, až se bude blížit,“ navrhl.

S tím Hólkar souhlasil. Sugrív doslal asi třicet jezdců s úkolem pátrat a oznámit, jakmile objeví Barclayovy oddíly.

„A teď vzhůru na Robartse!“

Hólkar hořel netrpělivostí.

„A Síta?“ zeptal se Korkorán. „Nemůžeme ji tu nechat v dostřelu nepřátelských zbraní!“

Kníže potřásl hlavou.

„Ať nasedne na slona a vzdálí se odtud!“ radil Korkorán.

Hólkar nařídil několika vojínům tělesné stráž, aby Sítu po celou cestu pečlivě opatrovali, a pak se rozjel s Korkoránem k prvním řadám.

Poručík Robarts spoléhal na pomoc Barclayovu. Viděl, že má proti sobě přesilu a že jejich velitelem není už zbrklý a horkokrevný Hólkar, ale zkušený Korkorán. Rozhodl se tedy opakovat kapitánovu taktiku. Rychle se stáhl se svými muži zpátky k chrámu a zabarikádoval se v něm. O svém neutěšeném postavení zpravil Barclayho zvláštním rychlým poslem.

Když se Hólkarovi vojáci objevili na planince, přivítala je palba ze všech karabin Robartsových mužů.

„Tisíc rupií tomu, kdo vkročí první do chrámu!“ povzbuzoval své vojáky Hólkar.

Avšak Angličané byli dobře kryti a zasypávali prostranství smrtonosnou palbou, do které se nikomu nechtělo.

„Dělo! Kdybychom s sebou byli vzali dělo!“ litoval Hólkar. Vzápětí se jeho tvář rozjasnila. „Nevadí,“ obrátil se ke Korkoránovi. „Vím, jak na ně. My je, kapitáne, zkrátka vykouříme!“

„Chcete zapálit chrám?“

„Proč ne? Myslíte, že oni by to na našem místě neudělali?“

Kapitán si pomyslel, že koneckonců jeho a Sítu od toho uchránilo vlastně jen Barclayovo přání, aby dostal uprchlíky živé, a nahlas řekl:

„Mnohem víc by mě těšilo, kdybych dostal toho anglického panáčka živého.“

Ale Hólkar už kývl na několik nejblížešších vojáků a ti se rozběhli do džungle pro suché chrástí a začali je snášet na jednu hromadu okolo chrámu. V několika okamžicích je navršili ve čtyři vysoké hranice a zapálili. Vyšlehly žlutočervené plameny.

Z Hólkarových očí zářilo uspokojení.

Zdálo se, že osud poručíka Robartse a jeho lidí je zpečetěn.
Tu se však náhle ozvala z dálky střelba.
Korkorán i Hólkár se zarazili. Práskání výstřelů se blížilo, bylo už slyšet i dusot koňských kopyt.
„Sugrív!“ zvolal Hólkár.
„Angličané!“ řekl jedním dechem s ním kapitán Korkorán. „Kníže, musíme svou pomstu odložit na jindy! Musíme uhájit hlavní město!“

KAPITOLA DEVÁTÁ,

v níž se popisuje bitva mezi Maráthy a Angličany a v níž se opět ukáže, že Sugrív má hlavu na pravém místě

„Milý kníže, udělali jsme chybu,“ řekl Korkorán, když spolu s Hólkárem vyslechl Sugríva. Dověděli se od něho, že pod nápirem předních oddílů Barclayovy jízdy, jedoucí na pomoc Robartsovi, ztratil skoro polovinu mužů. „Udělali jsme chybu,“ opakoval Korkorán, „vy, že jste si chtěl na místě vypořádat účty s Robartsem, a já, že jsem vás od toho neodradil.“

„Je to moje vina, kapitáne,“ řekl Hólkár. „Měl jsem vás poslechnout.“ Ještě před chvílí hořel bojechtivostí, ale teď byl sklíčen. Báł se, aby Síta opět nepadla do rukou Angličanů.

„Nemluvme o tom, co se stalo,“ povzbuzoval ho Korkorán. „Budeme bojovat, nic ještě není ztraceno.“

„Všichni se budou bít s Angličany do poslední kapky krve,“ řekl Sugrív.

„Výborně!“, zvolal Korkorán. „Dovolíte-li, kníže, vysvětlím vám svůj plán. Vy převezmete velení na pravém křídle. Budete mít proti sobě oddíly sipáhiů. Sugrív má mezi nimi hodně známých. Myslím, že v rozhodném okamžiku nám pomohou.“

„Pomohou,“ potvrdil Sugrív.

Korkorán uspokojen přikývl a pokračoval:

„Já budu velet levému křídlu. Tam se bude plukovník Barclay snažit zasadit hlavní úder, protože tím směrem postupují oddíly evropské pěchoty. Budu odrážet útoky a pomalu ustupovat. Pamatujte si – v této bitvě se nesmíme dát obklíčit. Největší chyba by byla, kdybychom rozbili anglickou jízdu a pak se dali obklíčit jejich pěchotou. Jízdu musíme odrazit a pak spořádaně ustoupit. Barclay nesmí mít volnou cestu na Bhagavápur.“

„Souhlasím,“ řekl Hólkár.

Potom se Korkorán obrátil k Sítě, která už podle jeho rady seděla na svém milém slonu Sindhijovi.

„Vy, Sító, jed'te klidně po cestě do Bhagavápuru. Jiskra vás bude doprovázet – a tentokrát svou povinnost splní, buď'te bez starosti.“ Zavolal k sobě tygřici a vlídně jí řekl: „Jiskro – od této chvíle je Síta vaší paní a velitelkou. Doufám, že napravíte, co jste posledně zanedbala, a že jí budete na slovo poslušná. Jiskro, kdybyste mě tentokrát zklamala, je s naším přátelstvím konec!“

Sindhija zpočátku nejevil valnou louhu po bližším seznámení s tygřicí, ale když viděl, že Síta se k Jiskře chová velmi přátelsky, smířil se s ní. Dokonce se zdálo, že po očku pozoruje, komu z nich dvou věnuje Síta víc přízně.

Síta, doprovázena několika vojáky Hólkarovy tělesné stráže, odjela. A byl už nejvyšší čas. Angličané se hotovili k boji.

Vzduchem se zatřepetaly trylky plukovní polnice a Barclayovi husaři se rozjeli na levém křídle k útoku. Země zaduněla pod údery kopyt, zableskly se šavle a třeskly první výstřely.

Bitva začala.

První nápor anglické jízdy byl tak prudký, že rozrazil přední linii Korkoránova postavení a Angličané se hned vrhli útokem i na druhou. Ale Korkorán počítal s tím, že Barclay bude chtít srážku rozhodnout rychlým nápirem, a ponechal si v záloze oddíl jízdy. Ve chvíli, kdy Angličané nejprudčeji útočili, poslal zálohu do boje a napadl nepřítele z boku. Zároveň dal povel k protiútoku na opačné straně, takže Barclayově jízdě hrozilo pojednou obklíčení. Angličané nečekali takový odpor a začali ustupovat. Korkorán sám vedl protiútok, dotíral v první řadě na nepřítele, povzbuzoval bojovníky a řídil pohyby vojska. V jednom okamžiku se dokonce dostal do bezprostřední blízkosti plukovníka. Angličan ho ovšem poznal.

„Pane Korkoráne!“ křičel na něho, rozpálen hněvem i prudkostí bitvy, „tomuhle říkáte, že hledáte rukopis Gurukaramty? Až vás dostanu, dám vás zastřelit, pane badateli!“

„A já vás dám oběsit, pane plukovníku, až padnete do mých rukou!“ odpovídal Korkorán, oháněje se mocně šavlí.

„Oběsit! Mne! Džentlmena!“ rozzuřil se Barclay, namířil na Korkorána a vyslal po něm střelu.

Kulka naštěstí jen lehce škrábala kapitána na paži.

„Jak míříte!“ zvolal Korkorán, přehodil si šavli do levé ruky a vytáhl pistoli. „Podívejte se, já mám lepší mušku!“

Z Korkoránova revolveru zablýsklo. Ale plukovník vteřinu předtím trhl uzdou tak prudce, že kůň se vzepjal na zadní nohy. Kulka, určená Barclaymu, zaryla se zvířeti do prsou. Bolestně zařičelo a šílené bolesti prchalo pryč z bojiště.

Angličané ustupovali.

Korkorán se svou jízdou je následoval, ale velmi opatrně. Obával se, aby na bojiště nedorazila anglická pěchota. Zároveň sledoval boj na pravém křídle. Hólkar se tam dobře bránil a zvolna a spořádaně ustupoval. Ale Angličanům se dostalo neočekávané posily, když poručík Robarts vyrazil z chrámu: náhle se objevil se svými muži v týlu Hólkarových oddílů a začal dotírat na bránící se Indy zezadu. Propukl zmatek. Angličané zjistili, že Indové kolísají, a zesílili nápor. Pod Sugrívem padl kůň a Sugrív byl zajat. Zuřivost zápasu se stupňovala a Angličané po Robartsově nenadálém zasáhnutí nabývali na tomto křídle čím dál víc půdy.

Hrozilo nebezpečí, že nespořádaný ústup Maráthů se při dalším mohutnějším nárazu změní v útěk. To by znamenalo, že by byla otevřena cesta na Bhagavápur. A Angličané by se pak rázem octli před nechráněným městem, nepřipraveným na obranu.

Kapitán Korkorán viděl, že musí zasáhnout. „Kupředu!“ zvolal na své jezdce a hnal se na pomoc ohroženému Hólkarovi.

Dorazil právě včas, aby zoufale se bránícím Maráthům dodal nových sil. Anglický zadní voj zakolísal pod údery Korkoránových jezdců. Hólkarovy Maráthy to povzbudilo, znovu se s nadšením vrhli do boje.

Vzduch se chvěl výstřely z pušek a pistolí, ržáním zděšený koní, křikem bojujících i sténáním raněných.

Angličané se dávali na ústup.

„Vysvobodíme zajatce!“ volal Korkorán. S několika nejstatečnějšími jezdci napadl skupinu husarů, kteří měli mezi sebe zajaté Maráthy, mezi nimi i Sugríva, a odváděli je dozadu bitevní čáru. Husaři však bránili zuřivě svou kořist. V jednom okamžiku se podařilo Korkoránovi probít se skoro

až k Sugrívovi. Už mu chtěl přeseknout ranou z šavle pouta, ale Sugrív ho pokynem hlavy zadržel. „Nechte mě, kapitáne,“ sykl mezi rty, „pošlu vám zprávy z anglického tábora. Nebojte se o mne, do tří dnů se uvidíme.“ Korkorán pochopil. Otočil koně a řítil se k hlavnímu voji, aby dal zatroubit k ústupu. Angličané se vzdalovali, ale Maráthové je už nemohli pronásledovat. Musili co nejrychleji zpět, do Bhagavápuru, připravit město na obranu.

Nedaleko města dohonili Maráthové na silnici Sítu. Sindhija kráčet vážným a důstojným krokem, jako by se ubíral k nějaké slavnosti, a Jiskra, nepokojná jako vždy, kroužila kolem něho. Byla pamětlivá slov Korkoránových: co chvíli se podívala n horu do palankýnu, v němž seděla její nynější velitelka.

Když se objevil Hólkar a Korkorán, Síta je přivítala radostným výkřikem. Jiskra radostí zařvala, až se všichni kolem ulekli a Sindhija rozkýval svůj chobot, frkal a otvíral svou růžovou tlamu. Přijížděli radostně, ale v duchu byli všichni vážní. Každý věděl, že hlavní hoj s nepřítelem je teprve čeká.

Útok Angličanů na Bhagavápur začal po osmačtyřiceti hodinách. Půldruhého dne potřeboval Barclay na to, aby shromáždil kolem města své pěší i jízdní oddíly a hlavně aby rozestavil co nejvýhodněji dělostřelectvo, na jehož účinek spoléhal nejvíc. Snad počítal s tím, že snadno udělá průlom do obranných hradeb města, které tu většinou byly ještě z dob, kdy praotcové Maráthů se bránili nájezdům chromého Timúra Tamerlána. Jenže zapomněl, že také Korkoránovi dopřál půldruhého dne času.

Za tu dobu pod jeho vedením postavili Maráthové svá obranná pevnostní děla na výhodná místa a Korkorán rozdělil síly obránců tak obratně, že potom při prvním pokusu o přímý útok Angličané ztratili tři sta mužů a z boje bylo vyřazeno dvacet jejich děl. Tři dni se pokoušeli o zteč a třikrát byli krvavě odrazeni. Barclay si uvědomil, že každý další pokus zaplatí jeho vojsko krvavými ztrátami.

Nezbývalo než oblehnout město ze všech stran a udeřit na obránce, teprve až hlad a nedostatek oslabí jejich vůli k odporu.

Před Barclaym nestál takový úkol poprvé.

Na jeho rozkaz anglická děla denně ostřelovala obranné hradby Bhagavápuru i civilní obydlí – kromě knížecího paláce, protože Barclay si nechtěl poškodit své budoucí guvernéřské sídlo. Denně podnikali angličtí husaři přepadové nájezdy na obránce a denně přinášely hlídky zprávy o náladě maráthských vojáků i o jejich rozestavení v obranném řetězu hradeb a zákopů.

Konečně po patnácti dnech byl plukovník přesvědčen, že obrana Bhagavápuru je otřesena (maráthští vojáci byli totiž zvyklí bojovat v poli, ale nikdy nehájili obležené město) a že teď anglický útok prorazí.

Toho dne navečer, před západem slunce, spustily anglické baterie bubnovou palbu na městskou bránu vedoucí k Narbadě. Půl hodiny trvalo soustředěné ostřelování. Anglické střely rozmetaly kamennou hradbu a průrvu širokou asi patnáct metrů obsadily oddíly evropské pěchoty.

Pak padla na město tma, z níž zářily jen ohně anglického tábora.

V jejich světle mohli obránci pozorovat neobyčejný ruch. Po zprávě o průlomu Hólkar zmalomyslněl. V obléhaném městě byl nedostatek vody i potravin, kázeň mezi vojáky upadala a Hólkar se doslechl, že Ráo slibuje odměnu všem, kdo nebudou bojovat a vydají město obláhatelům.

„Milý příteli,“ svěřoval se s chmurnou tváří Korkoránovi, „naše postavení je zoufalé. Patnáct kroků široký průlom! Dnes v noci, nejpozději zítra lze čekat útok. Co můžeme dělat?“

„Máte tři možnosti,“ odpověděl Korkorán. Věděl ovšem, že Hólkarovi vojáci jsou skleslí a

vyčerpaní, ale byl přesvědčen, že příklad statečnosti by je zase vyburcoval a strhl k udatnému boji proti vetřelcům. Je toho však Hólkar schopen?

„Jaké, milý Korkoráne?“ zeptala se Síta.

„Předně – můžete se vzdát...“

Přerušil ho Hólkarův odmítavý posunek:

„Raději zemřu, kapitáne!“

„Výborně!“ zaradoval se Korkorán. Doufal, že rozhodnost starého knížete nakonec přece jen povzbudí jeho vojáky. „Východoindická společnost je však lidumilná a jistě by vám ráda zajistila bezstarostné stáří s penzi tří nebo čtyř tisíc franků...“

„Nebudu nikdy zajatcem Angličanů!“

„Máte pravdu, první možnost nestojí za nic. Ale je tu druhá: můžete vzít své diamanty, zlato a cenné věci, uprchnout tajně v noci po řece, nalodit se na mého *Bouřliváka* a odebrat se...“

Hólkar ho opět přerušil:

„To není cesta pro mne. To je cesta pro vás a pro Sítu.“ Odmlčel se na chvíli, vzal Sítinu ruku do svých dlaní a obrátil se ke Korkoránovi. „Síta, to je to nejdražší, co mám, kapitáne. Svěřím vám ji. Pokud jde o mne, zůstanu. Zemřu se zbraní v ruce tak jako sultán Tipú – ale neuteču!“ Korkorán byl dojal.

„Kníže,“ řekl lichým hlasem, „doufal jsem, že řeknete něco takového. Zbývá tedy jen třetí možnost: zůstaneme a přivítáme Angličany tak, že se ani jeden z nich nevrátí zpátky do Londýna!“ Korkorán se rozechvíval. Vstal a rázně přecházel po místnosti. „Ovšem vy, Sító,“ zastavil se před Hólkarovou dcerou, „vy byste se měla uchýlit do bezpečí. Kdyby se něco stalo...“

„Kdyby se něco stalo!“ zvolala Síta. „Budu se bít s vámi! Myslíte si, že bych chtěla žít bez svého otce a bez...“ Chtěla říci: bez vás, ale zarazila se a pokračovala odhodlaným hlasem: „Bud' společně zvítězíme – anebo společně zahyneme.“ Korkorán se usmíval.

Angličané s námi nebudou mít lehkou práci, pomyslel si a rychle se rozloučil s Hólkarem a se Sítou. Chtěl si prohlédnout průlom a udělit rozkazy pro dnešní noc a pro zítřejší jítro. Když vyšel z paláce, uslyšel, jak na něj kdosi volá:

„Sáhibe Korkoráne!“

Otočil se. Blížil se k němu jakýsi Ind, který stále opakoval

„Sáhibe Korkoráne! Sáhibe Korkoráne!“

„Kdo jsi? Jak se jmenuješ?“

„Bérár.“

„Neznám tě. Co chceš?“

„Posílá mě Sugrív.“

„Sugrív?“ řekl Korkorán. „Můžeš to dokázat?“

„Mám vám ukázat tento prsten.“

„Hm. Sugrívův prsten. A jaké zprávy posílá?“

„Posílá vám psaní.“

Bérár podal Korkoránovi svitek papíru. Kapitán jej nedočkavě rozvinul a četl:

Pane kapitáne Korkoráne, Bérár, který Vám přináší můj dopis, je spolehlivý muž. Nenávidí Angličany jako Vy. Zítřka ráno v pět hodin začne útok. Podařilo se mi vyslechnout rozhovor plukovníka Barclayho s poručíkem Robartsem. Dověděl jsem se, že v Bengálsku se dějí velké věci. Posádka v Mératu se vzbouřila a postřílela evropské důstojníky. Padlo mnoho Angličanů.

Bombajský guvernér nařídil Barclaymu, aby za každou cenu skončil spor s Hólkarem. Angličané ustoupí, nepodaří-li se útok. Rozhlásil jsem tuto zvěst po táboře sipáhů mezi našimi bratry. Dovedete si představit její účinek! Lituji, že nebudu s vámi při vašem protiútoku, ale tady v táboře budu užitečnější. Doufejme ve vítězství, zvítězíme! – Sugrív.

Korkorán se udiveně díval na posla. Jeho úcta k Sugrívovi rostla každým dnem. Poslat lakové zprávy a zrovna v pravý čas, to by svedl sotva jeden z tisíce. Až se to najednou zazdalo Korkoránovi nepravděpodobné. Zeptal se nedůvěřivě:

„Jak jsi přešel anglické linie?“

„Záleží na tom, pane?“ Ind se uklonil. „Jsem tu.“

„Proč nesloužíš Angličanům? Špatně platí?“

„Naopak. Platili velmi dobře.“

„Špatně s tebou nakládali?“

Ind neodpověděl, ale poodhrnul šat s ramen. Všude po zádech a po ramenou byly rozsely hluboké krvavé jizvy.

„Devítiocasá kočka!“ zvolal Korkorán.

„Mrskali tě důtkami!“

„Doslal jsem padesát ran,“ přisvědčil Bérár. „Při pětadvacáté jsem ztratil vědomí. Potom mě odnesli do nemocnice, kde jsem ležel tři měsíce. Pustili mě před pěti týdny.“

„Kdo tě dal tak krutě potrestat?“ zeptal se Korkorán.

„Poručík Roberts!“ V Indových slovech zasyčela nenávist. „To mu neodpustím. Máme ho se Sugrívem stále na očích.“

„A Sugrív?“

„Je v bezpečí,“ odpověděl Bérár. „Když byl zajat, poručík Roberts ho poznal a chtěl ho dát oběsit. Ale Sugrív přemluvil svého strážce – byl to Ind – a oba ulekli.“

Kapitán Korkorán se musil usmát, když si představil vzteklého ryšavého Robartse. Ten jistě běsnil!

„Sugrív tedy není s vámi?“ zeptal se.

„Vrátil se ještě týž večer, co uprchl, v přestrojení za fakíra. Sipáhové v anglickém vojsku o něm vědí a ti ho nevydají.“

„Ale kdyby ho Angličané přece vypátrali?“

„Vzbouříme se,“ řekl prostě Bérár. Potom pokynul Korkoránovi hlavou a

zmizel v temnotě.

Kapitán viděl, jak se opatrně plazí mezi rozbořenými hradbami. Sipáhíjská hlídka, přecházející sem a tam s připravenou puškou, ihned ho propustila. Byli přesně smluveni.

Korkorán se díval ještě chvíli, pak pokrčil rameny a zabrumlal si sám pro sebe: „Vida, jaké vojáky má pan plukovník Barclay! Nu, nezávidím mu jeho službu!“

Obrátil se a spěšně odcházel, aby knížeti oznámil novinu.

Noc byla klidná.

Maráthové i Angličané se připravovali na zítřejší útok. Těch několik hodin před bitvou odpočívali, aby načerpali sil. Jen stráže, obezřetně postavené na obou stranách, přecházely na svých stanovištích, bdělé a ostražitě.

Konečně nastalo jitro.

Krátce po východu slunce zaduněla rána z děla a první oddíly Angličanu vyrazily k útoku s bodly nasazenými na pušky. Maráthové byli připraveni. Na Korkoránův povel začala pálit děla obránců zpředu i do boků Angličanů a kosila nemilosrdně jejich řady. Ty, kteří pronikli, smetly výbuchy bomb, ukrytých na dně obranných příkopu. Zanedlouho padla dobrá polovina útočících oddílů. Zbytek hledal úkryt v zákopech.

Maráthové, kteří neměli skoro žádné ztráty, přijali ústup Angličanů s jásotem.

Kníže Hólkar i Korkorán bojovali přímo v průlomu. Hólkar povzbuzoval své vojáky k statečnosti a měl z prvního úspěchu takovou radost, jako by už Angličané byli na hlavu poraženi. Korkorán byl obezřetnější. Čekal, že Barclay podnikne vbrzku nový pokus. Ale zatím bylo ticho a klid. Střelba skoro ustala a nebylo možno ani zjistit žádné pohyby na straně nepřítele.

„Že by se už vzdali dalších útoků?“ mýnil Hólkar.

„To ticho mě znepokojuje,“ odporoval Korkorán. „Barclay jistě něco chystá. Musíme se to dovědět. Jiskro!“

Tygrice doprovázela Korkorána i sem, do bitvy. Přitulila se ke kapitánovým nohám a zbystřila uši.

„Má milá Jiskro.“ řekl Korkorán, „spoléhám na vás, že nám pomůžete. Hled’te, potřebujeme zprávy. Opatříte nám jednoho anglického důstojníka – ale pozor! Přinesete nám ho živého! Rozumíte, co od vás chci?“

Kapitán mluvil pomalu, hladil Jiskru jemně po hřbetě a po krku a ta po každé jeho větě, když se na okamžik odmlčel, maličko sklonila hlavu, jako by dávala najevo, že rozumí. Potom vyrazila jako šíp a zmizela v průlomu. Netrvalo ani deset minut a byla zpátky. Položila ke kapitánovým nohám mladého důstojníka v husarské uniformě a podívala se přitom na Korkorána oddaným pohledem. Byla hrdá na to, že splnila úkol tak brzy.

Ale jak prchala před střelami Angličanů, nedávala dost pozor a naneštěstí stiskla zuby trochu víc, než chtěla.

Když se kapitán Korkorán sklonil nad tělem mladého poručíka, zjistil, že její zuby mu pronikly až do plic. Byl už mrtev.

„Ubohý mladík!“ politoval ho Korkorán.

„Kdyby byl zůstal v Anglii, mohl být živ!“ řekl Hólkar.

„Máte pravdu, kníže,“ přisvědčil Korkorán. Sklonil se k Jiskře, pohladil ji znovu lehce a zašeptal jí: „Co jste to udělala, Jiskro? Vždyť vy jste se do toho ubohého Angličana zakousla, jako by to byl biftek! Půjdete ještě jednou a budete opatrnější – rozumíte?“

Nebylo toho však už třeba. Z východní strany hradeb, které byly obsazeny slaběji, protože odtamtud neočekával Korkorán útok, ozval se ryk a střelba a za malou chvíli přiběhl posel se zprávou, že asi sto padesát Angličanu přešplhalo zeď a vniklo do ulic města. Obránci prý před nimi musí ustupovat.

„Už je to tady!“ zvolal Korkorán. „Kníže, zůstaňte zde, já se pokusím Angličany rozpráshit. Dávejte pozor! Barclay teď jistě zaútočí průlomem – jestli ho neodrazíte, je všechno ztraceno!“

Korkorán s třemi rotami Hólkarovy tělesné stráže vyrazil proti Angličanům, kteří pronikli do města. Nejdříve zaútočil směrem k městské hradbě, aby odřízl nepřítele od spojení s jeho lidmi venku za obranným valem. Polom Angličany sevřel do několika ulic, které prve obsadili. Bránili se zoufale. Ale byli obklíčeni ze všech stran a Korkorán měl po ruce tři děla. Jejich nemilosrdná, Korkoránem přesně řízená palba jim působila těžké ztráty. Nakonec ze sto padesáti mužů, kteří pronikli do Bhagavápuru, zůstalo všeho všudy sedmdesát. Zbytek se vzdal.

Maráthové se vraceli zpátky. Byli na půl cestě, když zaduněly dělové salvy a ozval se nový ryk a křik.

Angličané útočí na průlom! Ten celý útok na opačné straně byl patrně jen zastírací manévr, který měl odlákat pozornost! rozbřesklo se Korkoránovi.

„Kupředu!“ zvolal na své vojáky.

Spěchali co nejrychleji k průlomu.

Korkoránova domněnka byla správná. Oddíly evropské pěchoty a sipáhíové pronikli přes tvrdou obranu Hólkarových vojáků do obranných postavení v průlomu, prorazili řadu obránců a začali postupovat do města. Hólkara našel Korkorána v samé blízkosti bitevní čáry těžce zraněného střelou do prsou. Ležel na koberci narychlo přineseném a domorodý ranhojič se snažil, aby mu zastavil krev proudící z rány.

„Milý příteli,“ řekl Hólkar těžce, když uviděl Korkorána, „obávám se, že město se neudrží. Zachraňte Sítu!“

„Odvahu, kníže!“ Korkorán stiskl knížeti pravici. „Ještě Bhagavápur nemají. Budeme bojovat – já se tak rychle nevzdávám!“

Bitva byla čím dál tím prudší.

Korkorán s oddílem asi sto mužů napadl Angličany z boku a odřízl tak ty, kteří se už průlomem probili do města, od oddílu postupujících teprve k průlomu. V ulicích bojovali rozptýlené oddíly anglických pěšáků s vojáky Hólkarovy tělesné stráže. Maráthská děla, nabíjená sekaným olovem, vytrvale pálila na pěchotu, jež se pokoušela spojit se znovu s vojáky v městě.

Korkorán sám bojoval s Angličany v prvních řadách, povzbuzoval Hólkarovy vojáky, řídil pohyby oddílů.

Maráthové se bili statečně. Báo se také objevil v průlomu, domnívaje se, že svou přítomností podlomí bojovnost obránců Bhagavápuru, byl však zasažen kulí a padl.

Bitva trvala již víc než dvě hodiny.

A Angličané měli ještě stále dosti sil, aby útočili...

Teprve po druhé hodině boje nastal neočekávaný obrat.

Nad táborem Angličanů se objevily obláčky bílého dýmu a bylo slyšet novou střelbu. Někdo útočil na Angličany zezadu!

Sugrív! napadlo Korkoránovi, jakmile obdržel zprávu, že oddíly sipáhíů se vzbouřily, postřílely anglické důstojníky, zatloukly anglická děla a obrátily své pušky proti Barclayovým plukům. Sugrív splnil svůj slib.

O vítězství bylo rozhodnuto.

Kolon desáté dopoledne nebylo už poblíž Bhagavápuru jediného Angličana. Barclayův zbytek vojsk – evropské pluky a husaři – ustupoval od města zpět cestou, kudy přitáhl.

Maráthové, kteří také utrpěli značné ztráty, je na radu Korkoránovu příliš daleko nepronásledovali. Jen několik desítek nejbojovnějších sipáhů v čele se Sugrívem číhalo v džungli, přepadalo opozdilce a znepokojovalo Barclayovo ustupující vojsko střelbou.

Navečer si dal Hólkar zavolat Korkorána do své komnaty.

Byla to táž místnost, kde před nedávném oznámil kníže kapitánovi, že uprchl zrádný Ráo a požádal jej o pomoc. Kníže ležel opřen o podušky, byl bledý, vysílený a oči se mu leskly horečkou. Síta seděla u něho a držela jeho pravici ve svých rukou.

Hólkar se namáhavě usmál a pokynem hlavy kapitánovi naznačil, aby se také posadil.

„Umírám,“ pronesl zesláblým hlasem. „Umírám v boji tak jako všichni moji předkové. Ale moje dcera... Síta...“

Záchvat kašle mu nedovolil, aby dokončil. Síta hladila otci ruku a snažila se zadržet slzy, jež se jí draly do očí.

„Otče, neměj obavy o můj život... Veliký Bráhma se stará o všechny tvory, nezapomene jistě ani na mne.“

Hólkar se naklonil ke Korkoránovi:

„Milý příteli... svěřuji vám Sítu... jenom vy ji můžete chránit... a snad je to i vaším přáním...“ Mluvil ho už velmi namáhalo. Teprve po chvíli zase pokračoval: „Buďte jí manželem, buďte jí otcem, buďte jí ochráncem... Má vás ráda...“

Korkorán nebyl schopen slova. Mlčky stiskl knížeti ruku a tiše se zeptal sevřeným hlasem Sítý:

„Sító... opravdu už není naděje?“

Zavrtěla sotva znatelně hlavou.

Hólkar sklonil hlavu na prsa a zašeptal:

„Zavolejte sem všechny... všechny mé nejvyšší důstojníky... a úředníky... chci jim říci... že jsem ustanovil Korkorána... svým nástupcem... manželem Sítý...“

Po těchto slovech klesl vyčerpán do podušek.

Druhý den dopoledne, když se mu poněkud ulevilo, shromáždili se u jeho lože v knížecí komnatě všichni zamíndárové, náčelníci jednotlivých krajů, i přední maráthští mužové. Hólkar jim oznámil, že kapitán Korkorán se stane manželem princezny Sítý a vládcem maráthské země.

Všichni přijali jeho rozhodnutí s radostí. Korkorán si získal svou statečností v boji proti Angličanům mnoho přátel. K nejoddanějším patřil Sugrív. Jen jedna věc ho trápila a s tou se svěřil Korkoránovi ještě týž den, kdy byl kapitán provolán za nástupce umírajícího starého knížete.

„Pane.“ řekl mu tichým, zkroušeným hlasem, jako by se omlouval, „pamatujete se, co jste mi řekl? Že byste chtěl dostat do rukou poručíka Robartse živého?“

„Ano,“ přikývl Korkorán a udiveně pohlédl na Sugríva, „snad jste ho nelapili při pronásledování Barelayho?“

„Ne, pane. Poručík Robarts už není naživu.“

„Padl?“ zeptal se kapitán.

„Bérar na něm vykonal svou mstu,“ odpověděl Sugrív tiše.

Korkorán chvíli mlčel. Bylo mu mladíka líto; v tom okamžiku zapomněl na jeho krutost a nenávist. Ale pak se mu objevily před očima výjevy z posledních dnů obrany Bhagavápuru, desítky

o stovky padlých maráthských mužů, a mnohdy jen chlapců. Položil Sugrívovi pravici na rameno:

„Na to lze odpovědět jen tím, co řekl včera kníže: »Kdyby byl zůstal v Anglii, mohl být živ.« Kdo s mečem zachází, mečem schází. Slušně ho dej pochovat – a už o něm nemluvme.“

Když se Korkorán vrátil odpoledne k loži Hólkarovu, aby vystřídal Sítu u umírajícího, přivítala ho se slzami v očích.

Hólkar byl v bezvědomí, těžce dýchal, měl vysokou horečku.

Po celou noc se jeho stav nelepšil.

K ránu pak v náručí hoře naříkající Sítý skonal.

KAPITOLA DESÁTÁ,

v níž jsme svědky opětného setkání kapitána Korkorána s plukovníkem Barclaym

Když bylo mrtvé tělo knížete Hólkara spáleno na hranici, jak To žádaly zvyklosti, vydal se kapitán Korkorán s Maráthy za ustupujícími Angličany. Barclay se svými třemi pluky evropské pěchoty – oddíly domorodých sipáhů se nadobro rozutekly anebo se přidaly ke Korkoránovi – uzavřel se do pevnosti, která patřivala zrádnému Ráoovi. Byla výhodně položená v záhybu řeky Nabadý a se svým dělostřelectvem, umístěným na třech výšinách, mohla vzdorovat i dlouhému obléhání. Korkorán přitrl před pevnost po třech dnech a dal ji obklíčit ze všech stran. Obležení netrvalo ani čtyřicet hodin, když se ke Korkoránovi dostavil anglický vyjednávač.

„Jsem kapitán Bangor,“ představil se, „a jsem zplnomocněn nabídnout vám mír.“

Bangorovo jméno Korkorán znal. Byl to důstojník, který se vyznamenal ve válečném tažení proti sikhům hlavně tím, že po vojenském vítězství dal postřílet všechny domorodé zajatce. Východoindická společnost ho za to odměnila dvaceti tisíci rupií, prý za zásluhy o uchování veřejné bezpečnosti v britských državách.

Angličan byl suchý, šlachovitý chlapík a počínal si, jako by prokazoval Korkoránovi nemalou milost, že s ním vůbec mluví. Ale kapitán se tím nedával zmást. Když Barclay posílá vyjednávače, jistě je v úzkých. Zdvořile nabídl Bangorovi židli a usmíval se na něho jako na nejvítanějšího přítele.

„Mír je dobrá věc,“ odpověděl, „jsou-li dobré podmínky.“

„V lepší jste sotva mohl doufat!“ mínil Angličan. Ani nevnímal Korkoránův lehký úsměv. „Plukovník Barclay vám nabízí život a osobní svobodu pro vás i pro všechny vaše zdejší přátele, jestli nějaké máte. Můžete si také ponechat všechna zavazadla a peníze až do výše sto tisíc rupií...“

Korkorán předstíral údiv:

„Opravdu? Ten váš plukovník je učiněný dobrák! A co dále?“

Angličan si přehodil nohu přes nohu a pokračoval:

„Plukovník je také ochoten prominout vám porušení mezinárodního práva, jehož jste se dopustil tím, že jako občan neutrálního státu vmísil jste se do válečných akcí proti Východoindické společnosti – ovšem pod jednou podmínkou: že vydáte vojsku klíče od Bhagavápuru.“

„To je všechno?“ otázal se Korkorán štiplavě. Ale Angličan Korkoránovu jízlivost nepostřehl.

„Ano. Vlastně ještě něco – málem bych byl zapomněl. Plukovník žádá, abyste mu vydal tygřici – tuším, že ji s sebou všude vozíte. Bude vycpána a vystavena v Britském muzeu v Londýně.“

Jiskra odpočívala pokojně u Korkoránových nohou a lhostejně sledovala rozhovor. Korkorán se

k ní naklonil:

„Jiskro, slyšíte? Prý vás vycpou pro Britské muzeum. To je pocta!“ upozornil ji.

Tygřice se postavila na všechny čtyři a zavrčela na Bangora. Ten zbledl, vyskočil ze židle a nenápadně se snažil ustoupit aspoň jeden nebo dva kroky.

„To tě asi nejdříve budou chtít zastřelit,“ vzdychl Korkorán.

Jiskra zařvala a přikrčila se, jako by se chystala skočit po Angličanovi, který se teď už strachem třásl.

„Pane kapitáne,“ řekl rozechvěným hlasem, v kterém nebylo už ani stopy po přezíravém sebevědomí, „jsem vyjednávač a všechny lidské zákony i mezinárodní právo...“

„Musím vás zklamat!“ Korkorán si tropil z vylekaného Angličana šprýmy. „Jiskra je tygřice – kdepak lidské zákony a mezinárodní právo! A budete-li ji dráždit řečmi o Britském muzeu, mám strach, že z vás nezbude – no... nic!“

„Anglie by pomstila mou smrt desateronásobně!“ Bangor se snažil tvářit opět hrdě. „A lord Palmerston...“

„O vašeho lorda se Jiskra starého čerta stará, milý pane. Ostatně – my máme vyřídit jiné záležitosti, pravda? Prosím vás, vraťte se k plukovníku Barclaymu a řekněte mu, že vím přesně, v jakém je postavení: obklíčená pevnost, zásoby tak nanejvýš na týden, tři prořídle pluky evropské pěchoty a tak dále. Za několik dní se bude muset stejně vzdát. Ovšem potom si neberu odpovědnost za život ani jednoho z vašich vojáků.“

Na Angličanově tváři se objevil pojednou jakýsi tajemný a skoro vlídný úsměv. Posadil se znovu na židli a naklonil se ke kapitánovi:

„Pane, byl jsem zplnomocněn nabídnout vám částku až do jednoho miliónu rupií, kdybyste se snad rozhodl odejít s dcerou knížete Hólkara a nezasahovat dále do maráthských záležitostí.“

Korkoránova tvář se polila ruměncem. Mluvil velmi tiše, ale bylo patrné, že mocí potlačuje hněv nad tou nestoudností:

„Pane! Pokusíte-li se ještě jen jedním slovem přimět mě k zradě, dám vás svázat a narazit na kůl jako noční čepici! Vyřídíte plukovníku Barclaymu,

že se uctivě poroučím a že ho za hodinu budu čekat na břehu řeky. Od této chvíle vyjednávám jen s ním – a později než za hodinu vůbec s nikým!“

Angličan s otevřenými ústy civěl na rozzlobeného Korkorána. Chvíli mu trvalo, než si to srovnal v hlavě. Pak vykoktal zmateně pozdrav a zmizel, aby neztratil ani minulu z určené lhůty.

Za hodinu už plukovník Barclay podával Korkoránovi pravici. Tvářil se přitom přívětivě, ba přátelsky. Usadili se na břehu řeky. Korkorán dal připravit malé občerstvení, jako kdyby vítal starého známého.

„Vidíte, pane plukovníku,“ řekl. „vlastně jste se na ume zbytečně rozhněval. Nikdy ale není pozdě na to, abychom napravili chybu.“

„Ach, vy tedy přece přijímáte mé podmínky?“ zvolal Barclay. „Upřímně řečeno, myslil jsem si to od začátku. Co byste také mohl čekat od té lůzy, která vás opustí při prvním neúspěchu? A milión člověk nenajde každý den na chodníku. Kdybyste chtěl, mohl bych vás doporučit – řekněme firmě While, Brown and Comp. v Kalkatě. Představte si, že loni vydělali dvacet miliónů liber na bavlně. Také tam uložím část peněz po dobytí Bhagavápuru...“

Korkorán se rozesmál:

„Ale počkejte, plukovníku, pusťte mě přece také k slovu. Vy se mýlíte. Chci vám nabídnout to, co jste nabízel vy mně.“

„Já? Vám?“ zakoktal Barclay.

„Ano,“ usmál se Korkorán. „Nabízím vám život, svobodný odchod i se zbraněmi a jsem ochoten prominout vám porušení mezinárodního práva, jehož jste se dopustil vpádem na cizí území. Dokonce mám také jenom jednu podmínku: že uznáte svrchovanost Maráthského knížectví a uzavřete mír s jeho novým vládcem, který nastoupí po zemřelém knížeti Hólkarovi.“

„Po Hólkarovi?“ Barclay udiveně vysunul obočí... „Copak Hólkar je mrtev?“

„Ovšem. Vy jste to nevěděl?“

„A kdo je jeho nástupcem?“

Korkorán se pásl chvíli na jeho údivu.

„To se budete divit, plukovníku. Já!“ odpověděl s úsměvem.

„Tropíte si ze mne šašky, kapitáne! Mluvme vážně!“

„Mluvím naprosto vážně. Od včerejška jsem Korkorán sáhib, kníže Maráthů, toho jména první.“

„Neuvěřitelné!“ mumlal si pro sebe ohromený Barclay.

„Osud, plukovníku, to je osud,“ žertoval Korkorán. „Vy jste chtěl být za každou cenu vládcem Bhagavápuru, ale musel jste odtáhnout s rozbitým nosem, a já, který jsem o to nestál a ještě před pěti měsíci se potuloval s Jiskrou po Marseille, stanu se jím za pár týdnů.“

Barclay šlehl po Korkoránovi zamračeným pohledem. Čert mu byl dlužen toho chlapíka! Když vytáhl proti Hólkarovi, byl přesvědčen, že s pomocí Ráo a obsadí knížectví v několika týdnech. A teď bude musel nakonec požádat lorda Braddocka o nové vojáky! Rozhodl se, že to zkusí ještě jinak.

„Mluvme tedy *docela* upřímně, kapitáne.“ řekl už zase s úsměvem. „Vždyť vy si jistě nepředstavujete jako ti domorodí hlupáci, že Bráhma vám bude pomáhat proti Angličanům. Dobrá, namítnete mi, že jsem na ústupu a že mi zbylo všeho všudy sedmnáct set vojáků. Ale za mnou slojí Východoindická společnost v Londýně, a když bude třeba, pošle sem třeba deset nebo padesát nebo sto nebo dvě stě tisíc vojáků. A co potom, Korkoráne *sáhibe*? Co polom?“ posměšně opakoval. „Máte odvahu, jste dobrý voják, ale nakonec – Anglii podlehněte.“

„Tak vy mi radíte, abych raději opustil Maráthy? Ne, ne! To jste mi už jednou vzkázal, po panu

Bangorovi!“

„Počkejte, kapitáne!“ přerušil ho Barclay. „Míním něco docela opačného. Jen zůstaňte u svých Maráthů, máte-li je tak rád. Vládněte si jim, dávejte jim zákony – prosím. My vám nebudeme ubližovat, dokonce vám budeme pomáhat a budeme bojovat proti vašim nepřátelům a naši vojáci vám budou k službám. Budete mít podporu Východoindické společnosti, a to taky za něco stojí, Korkoráne!“

„Snad se obejdu i bez pomoci Východoindické společnosti a jejích vojáků.“

„Sousedé mohou napadnout Maráthské knížectví a pak vám bude naše pomoc dobrá, kapitáne!“

Korkorán neodpovídal. Díval se zamyšleně do nazelenalých vln říčky a teprve po chvíli zvedl hlavu a řekl:

„A co platím za své spojenectví, plukovníku?“

„Položím vám jen dvě malé podmínky.“ řekl Barclay.

„První je...“

„Budete nám platit příspěvek na udržování vojska, které bude sloužit i vám, v roční výši dvaceti miliónů rupií...“

Korkorán ho přerušil:

„Plukovníku, odpusťte, ale vy mi připomínáte jednoho advokáta ze Saint Mala. Byl dlouhý, suchý, smutný a mluvil s lidmi, jenom když z nich chtěl vytáhnout peníze.“

„Jenže ten advokát neměl za sebou celou Anglii,“ řekl plukovník. „Jste ochoten platit dvacet miliónů rupií?“

„Kde bych je vzal? Nemám přece žádný majetek!“

„Kdo mluví o vašem *nynějším* majetku? Jste knížetem, budete tedy vybírat daně. Ať platí vaši Maráthové!“

„A když nebudou chtít, když se vzbouří?“

„Pak vám právě pomůžeme,“ řekl Barclay.

Korkorán by byl nejraději vyt' al tomu člověku políček. Ale musil se tvářit jako vyjednávací diplomat, vážně, důstojně, jako kdyby o jeho návrzích vážně uvažoval. Přinutil se ke zdvořilému tónu:

„A jaká je druhá podmínka?“

Zdálo se, že se Barclay trochu zarazil. Hladil si dlouho tvář, než konečně odpověděl:

„Totiž, kapitáne Korkoráne, to je tak: já k vám mám plnou důvěru. Ale chápejte, Východoindická společnost potřebuje záruky – to je konečně pochopitelné. Dávám jednoho anglického důstojníka, ten bude sídlit ve vašem hlavním městě, bude vaším přítelem a...“

To bylo příliš. Posunkem ruky přerušil Korkorán plukovníka.

„... a bude psát o každém mém kroku guvernérovi a čekat na první vhodný okamžik, aby mi hodil oprátku na krk, jako tomu bylo s Hólkarem. Vy takovému člověku říkáte přítel, já špión!“ Korkorán byl rozhorlen. Oči mu blýskaly hněvem: „Nazývám rád věci pravým jménem, plukovníku. A aby bylo jasno: já si nechám své Maráthy a vy si nechte svého špióna... promiňte: chtěl jsem říci: *přítele*.“

„Varuji vás. Korkoráne! Dnes ještě můžete vyjednávat a radím vám: přijměte podmínky, která vám Anglie nabízí!“

Barclayův výhrůžný pohled se střetl s kapitánovým.

Korkorán se již zase ovládl. Pousmál se, sáhl do kapsy, mlčky vyňal list a podal jej plukovníku Barclaymu.

„Čtěte!“ řekl stroze. „Snad vás to bude zajímat.“

A Barclay ohromen, omráčen četl:

Lord Henry Braddock, generální guvernér Indie, plukovníku Barclaym u, veliteli 13., 15. a 31. pluku, na polním tažení proti knížeti Maráthů Hólkarovi:

Plukovníku Barclay,

sděluji Vám, že propukla vzpoura sipáhů v Království avadhském. V Lakhnaú prohlásili králem desetiletého syna posledního krále. Sir Henry Lawrence je obležen v pevnosti. Vzpoura se šíří v celém pohodí řeky Gangy. Uzavřete s Hólkarem stůj co stůj mír a co nejrychleji přispějte ku pomoci siru Henrymu.

Lord Henry Braddock

Barclay složil pomalu dopis. Nemohlo být pochyby – byl to pravý podpis lorda Braddocka. A ten podpis znamenal, že Barclay musí, aspoň pro tentokrát, ustoupit tomu drzému francouzskému přivandrovalci. Podal dopis zpátky Korkoránovi.

„Jsem ochoten uzavřít mír podle vašich podmínek. Žádám jen, abyste nerušil můj ústup z území Maráthů.“

„Přijímám,“ řekl Korkorán.

„Co se týče válečné náhrady...“

„... trvám na jejím zaplacení. Nebo snad myslíte, že Východoindická společnost je tak chudá, že na ni nemá prostředky?“

Barclay se uklonil:

„Jste dnes silnější než já. Stane se tedy, co si přejete vy, ne já. Má být v mírové smlouvě uvedeno, že Východoindická společnost vás uznává za Hólkarova nástupce?“

„To je mi lhostejné. A Východoindické společnosti myslím také. Budu-li silný, budou Angličané mými přáteli. Obrátí-li se štěstí, při nejbližší příležitosti se na mne vrhnou.“

Barclay přikývl:

„Máte pravdu – proč bychom si říkali diplomatické lži? Oba víme stejně dobře, jak to je. Kdy podepíšeme smlouvu?“

„Dnes večer?“

„Souhlasím,“ řekl Barclay a podal Korkoránovi ruku. Chvilí ještě zaváhal: „Mohl bych od vás dostat dopis lorda Braddocka?“

Když jej od Korkorána obdržel, zasalutoval, podal Korkoránovi ještě jednou ruku a spěšně se odebral zpět do pevnosti.

Večer byla podepsána mírová smlouva a hned nazítří se dali Angličané na pochod do Království avadhského.

Maráthské jízdní oddíly je na příkaz Korkoránův doprovázely pro jistotu až k hranicím.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ,

v níž se vypravuje příběh Aurangzéba, čtvrtého syna Velkého Mogula

Korkorán se vrátil do Bhagavápuru čtrnáct dní po odchodu Angličanů ze země. První dny odpočíval, rozprávěl se Sítou, prohlížel si vzácné památky v paláci i ve městě. Ale jeho neklidný duch se tím spokojil jen nakrátko. Nechat se obsluhovat, od rána do večera přenechávat všechnu práci ostatním, nemít před sebou žádný cíl – to nebylo nic pro něho. Poslední dny chodil po paláci zamyšlen, vzdychal, často se sám zavíral do svého pokoje. Nakonec si dal zavolat Sugríva, kterého jmenoval svým prvním ministrem.

Seděli na terase knížecího paláce, Jiskra odpočívala u Korkoránových nohou a Sugrív, teď už oblečený do lehkých bílých šatů, pozoroval kapitána hlubokýma, temnýma očima.

„Zdalipak víš, Sugríve, proč jsem s tebou chtěl mluvit?“ Korkorán si pohrával srstí na Jiskřině krku. „Počkej – řeknu ti to sám. Ale napřed ty mně pověz, k čemu jsou na světě králové, knížata, panovníci? Snad ne k tomu, aby jen dobře obědvali a večereli, příjemně trávili čas a o nic se nestarali? Co o tom soudíš? Ale mluv pravdu!“

„To nebyl, pane, úmysl Bráhmův a Višnuův,“ odpověděl Sugrív.

„Ty myslíš, že králové pocházejí od těch dvou božstev?“

„Bráhma stvořil všechny bytosti: šakaly, ropuchy, opice, krokodýly, moskyty, hroznýše a černý mor a cholera – jistě tedy nezapomněl ani na krále!“

Korkorán zvedl hlavu.

„Tak se mi zdá, milý Sugríve,“ řekl pomalu, „že nemáš mnoho úcty k vznešenému stavu knížecímu a královskému.“

Bráhma se uklonil a odpověděl:

„Chtěl jste, pane, abych mluvil pravdu?“

„Ano.“

„Nic není lehčího než lhát.“

„Nejsem knížetem tak dlouho, abych byl nedůtklivý na pravdu. Ale snad přece jenom všechna knížata nejsou tak škodlivá jako mor a cholera. Například Hólkar.“

Sugrív pohlédl na Korkorána. Neřekl nic.

„Byl z urozeného rodu,“ pokračoval Korkorán, „a byl to statečný muž.“

„Ano. Byl tak statečný jako kterýkoli jeho voják.“

„Byl i velkomyslný...“

„K těm, kteří mu lichotili,“ Sugrívův hlas zněl pojednou rozhodně a tvrdě. „Ale polovička jeho národa mohla hynout hladem přímo před branou jeho paláce a on pro ty ubožáky neudělal nic, ledaže jim řekl: „Pomáhej vám Brahma!““

„Přiznáš však, že byl spravedlivý?“

Korkorán byl udiven Sugrívovými slovy.

„Viděl jsem, že dal stít hlavy dvěma mužům a ani nezvedl hlavu od oběda.“

„Patrně to byli darebáci, kteří si to zasloužili.“

„Někdy snad. Ale jindy to byli čestní lidé, kteří se mu prostě znelíbili.“

Korkorán povzdechl.

„Chcete znát Hólkara?“ zeptal se Sugrív. „Podívejte se do pokladnic, pane. Kolik zanechal, když umřel?“

„Nevím přesně. Asi osmdesát miliónů rupií a množství diamantů a zlatých a stříbrných skvostů.“

„Může být tak bohatý král spravedlivý?“

„Jestli je spořivý...“, nejistě řekl Korkorán.

„Spořivý!“ Sugrív téměř vykřikl. Pak se na jeho tváři opět objevil úsměv. „Je vidět, že jste ho neznal. Utratil za své vlády milióny rupií na zbytečné choutky. Stavěl paláce – letní palác, zimní palác, lovecký palác, desítky jich byly. Usmyslel si měnit koryta řek, aby tekly kolem jeho sídel a vytvářely vodopády. Sbíral diamanty a dával jimi vykládat svou sbírku šavlí – viděl jste, že jich měl celé tisíce.“

„Kde tedy bral tolik peněz?“ žasl Korkorán.

„Všechno museli zaplatit poddaní. Anebo dal popravít nějakého zamíndára a zmocnil se jeho majetku. Ostatně tím si získal přízeň lidu, protože zamíndáry každý nenáviděl jako mor. Byli ještě horší nežli Hólkar. A to byla aspoň pomsta za jejich týrání!“

„Je to možné?“ děsil se Korkorán. „Je možné, že by Hólkar byl takový člověk?“

Sugrív pozoroval mlčky Korkorána a po chvíli řekl liše:

„Znáte, pane, příběh Aurangzéba, syna čtvrtého Velkého Mogula, který panoval v Dillí?“

„Slyšel jsem o něm něco. Ale vyprávěj!“ pobídl jej Korkorán.

„Aurangzéb byl od mládí laskavý, pravdomluvný, spravedlivý. Radost otcova nad synem byla taková, že ještě za svého života ho učinil spoluvládcem. A co se stalo! Do Aurangzéba jako by vstoupila jiná bytost. Jeho laskavost se roztavila jako železo v ohni, jeho pravdomluvnost se pokryla rzí jako železo ve vodě a jeho spravedlnost prchla jako pronásledovaná laň. Jeho prvním činem bylo, že dal otce zavřít do vězení. Potom dal stít hlavu všem svým bratrům. Pak dal narazit na kůl své přátele a přívržence. A Bráhma i Višnu ho nezabili bleskem, ale zahrnuli bohatstvím a úspěchy. Bylo mu osmdesát let, když zemřel, a po celý život neselali na něho ani jednu chorobu.“

Sugrív se odmlčel.

„Podobají-li se všichni panovníci této země Hólkarovi a Aurangzébovi, proč potom bojujete proti Angličanům? Ti by vás zbavili tyranů“, řekl Korkorán.

Sugrív se hoře pousmál. V jeho očích se objevil veliký smutek.

„Angličané, pane, klamou, zrazují, zabíjejí a potlačují právě tak jako naši panovníci. Barclay na místě Hólkara by byl desetkrát horší. A kdybychom ho zabili, poslali by z Kalkaty jiného Barclayho, ještě horšího, ještě chtivějšího, ještě surovějšího.“

Korkorán neodpovídal. Přemýšlel o tom, že by bývalo bylo lépe, kdyby byl nepřijal dědictví po Hólkarovi a vydal se raději se Sítou hledat vzácný rukopis Gurukaramtu.

„Milý Sugríve“, povzdechl, „udělám všechno, abych nebyl špatný vládce. Přemýšlel jsem o tom, ještě než jsi mi vyprávěl ten příběh. Dávej prosím pozor, k jakému rozhodnutí jsem došel. Něco ti přečtu a polom s tím seznámíš všechny obyvatele knížectví.“

Korkorán sáhl do kapsy a vytáhl svitek papíru. Četl:

Korkorán sáhib vznešenému, mocnému a nepřemožitelnému národu maráthskému:

Nepodplatitelné a nejvyšší spravedlivé Nejvyšší Bytosti zalíbilo se povolat k sobě slavného knížete Hólkara, když předtím zahnal od bran hlavního města nepřítele, přicházejícího z Anglie, aby zabíjel vyznavače Bráhmovy, odnášel jejich poklady a ženy a děli odváděl do otroctví.

Slavnému Hólkarovi se zalíbilo přijmout mě za svého syna a dát mi za manželku svou dceru Sítu, poslední ratolest vznešeného Rámy, nepřemožitelného hrdiny, vítěze nad zlými démony.

Je mým úmyslem spravovat knížectví podle svatých zákonů obsažených ve védách a podle rad

moudrých bráhmanů. Je mým úmyslem nenechat žádný zločin bez trestu, ochraňovat slabé a nedat ubližovat vdovám a sirotkům. Je mým úmyslem a přáním, aby si Maráthové zvolili tři sta mužů, kteří by dávali zákony k prospěchu lidu, oznamovali mi všechno, čím lid trpí, dozírali na vládcovy výdaje a hledali nápravu tam, kde jí bude třeba.

Já, Korkorán sáhí, chci být jen vykonavatelem zákonů, které mi můj lid uloží.

„Tak ledy, co tomu říkáš, Sugrív?“

Bráhman se hluboko uklonil a vážným hlasem pravil:

„Pane, jste muž osvícený moudrostí. Kéž vám dá Bráhma sto let života a v nich jen samé štěstí.“

„Dobrá, Sugrív, ale chtěl bych, abys zase mluvil pravdu jako předtím. Myslíš, že je to správné? Souhlasíš se vším?“

„Pane,“ zaváhal Sugrív, „budou-li volit všichni Maráthové, bude to znamenat, že nečistý pária bude stát vedle vznešeného bráhmana?“

„Proč ne?“

„Dotkne-li se ho, bude se musit bráhman očistit ve svatých vlnách řeky Narbady.“

„Ať se tedy vykoupe. Vždycky je lépe, když se člověk častěji umývá,“ mínil Korkorán.

„Ale...“

„Chtěl bys spíš, aby se bráhmanů dotkl nějaký Angličan?“

Sugrívův posunek vyjadřoval zděšení a odpor.

„Můžeš volit jen mezi tímhle dvojím znečištěním,“ řekl Korkorán. „Buď zůstanu tady za podmínek, které jsem ti přečetl, anebo odejdu i se Sítou – a vyrovnejte si své účty s Angličany sami. Nezapomínej, Sugrív, že nejsem z rodu Hólkarova, ani nejsem synem Velkého Mogula. Můj otec byl obyčejný rybář ze Saint Mala. Ale mám-li mluvit pravdu byl statečnější a lepší než všichni králové a panovníci, co jsem jich poznal anebo se o nich dočetl v dějepise. Nikdy nebyl zlý nebo nešlechtný a nade všechno měl rád lidi. A já, Sugrív, bych také chtěl být takový. Mám rád lidi, chci se jim obětovat, ale zase ne proti jejich vůli. Rozhodněte se: buďto Angličany, nebo knížete, který vás bude napichovat na kůl – anebo mne.“

„Čím déle vás poslouchám, tím víc věřím, že jste deváté vtělení boha Višnu, sáhíbe,“ řekl Sugrív a znovu se hluboce uklonil. „Jsem váš.“

„Výborně!“ zasmál se Korkorán. „Já sice necítím, že bych byl vtělený Višnu, ale ať už je to tak nebo tak, žádám tě, abys dal připravit největší sál v knížecím paláci. Chci, aby se tam konalo první zasedání sněmu.“

KAPITOLA DVANÁCTÁ,

v níž se dovíme o záměrech zamíndára Lakšmana, dále o strašlivé nehodě Jiskřině, jakož i o prvním zasedání maráthského sněmu

Za deváté vtělení boha Višnu považoval kapitána Korkorána nejen Sugrív. Stejně o něm smýšlela valná většina maráthského obyvatelstva. Ostatně ani Jiskru nepokládali za obyčejnou tygřici, ale za strašlivou Kálí, bohyni války, které je třeba vzdávat nejvyšší pocty. Jakmile se objevila v bhagavápurských ulicích, lidé se hluboce ukláněli, zastírali si tvář nebo si lehali na zem s rukama vysoko zdviženými. Podle poct, kterých se dostávalo Korkoránovi, Sítě i Jiskře, kdekoli se

objevili, zdálo se, že není v maráthské zemi člověka, který by k nim nechoval nejvyšší úctu.

A přece tomu tak nebylo. Většina zamíndárů a menších knížat přijala Korkorána s utajovanou nechutí. Mnozí pomýšleli na Sítinu ruku a s ní na Hólkarovo nesmírné bohatství. Jiní se chtěli aspoň stát nezávislými pány ve svých krajích, aby mohli vládnout podle své libosti a nebyli k nikomu vázáni poslušností. Žádný však neměl dost odvahy postavit se proti poslední vůli zemřelého Hólkara a hlavně proti Korkoránovi, jehož statečnost a rozhodnost v boji dobře poznali.

Jen jeden z nich se nechtěl spokojit s takovým tajným, ale neúčinným odporem. Byl to jeden z nejmocnějších zamíndárů v zemi, bráhman vysokého rodu jménem Lakšman. Věřil, že jeho rod pochází od samého mladšího bratra Rámy, a proto že má svaté právo, aby nastoupil na Hólkarův trůn. Snad by se byl již dříve spojil s Angličany proti Hólkarovi, ale počítal s tím, že starý kníže nebude tak jako tak dlouho živ a potom jemu jedinému právem připadne Hólkarovo dědictví.

Začal zvat ostatní zamíndáry na svá sídla a hovořil o tom, že v zemi byl porušen posvátný zákon Bráhmny, když na Hólkarův trůn dosedl nějaký cizinec z Evropy. Obviňoval Korkorána z porušení božských ustanovení a starobylých mravů, protože nosí boty z kravské kůže (bylo to ostatně pravda, ale u Maráthů to platilo za skutečnou bohaprázdnotu). Vyzýval nespokojence, aby ozbrojovali své pevnosti a zesilovali hradby a aby shromažďovali zásoby střelného prachu, zbraní a nábojů. Prý si nikdo z nich nemůže být jist hlavou ani majetkem.

Sugrív několikrát upozorňoval, že Lakšmanovo počínání je podezřelé, že by se Lakšman mohl stát sáhibovi Korkoránovi, jak mu teď všichni říkali, nebezpečným a že by bylo nejlépe proti němu zakročit. Ale Korkorán jen vrtěl hlavou.

„Příteli, mám být vládcem jako Aurangzéb? Jak bych mohl Lakšmana za něco trestat, když zatím nic neprovedl? Ne, ne, hlídej ho. Hleď, abychom byli připraveni, víc od tebe nežádám.“

A tak Sugrív, pevně přesvědčený o tom, že pravdu má on, a ne sáhib Korkorán, začal pátrat. Dal se zpravovat o všem, co Lakšman podniká, vyhledal mezi jeho služebníky lidi, kteří stáli při Korkoránovi a Sítě, a sledoval každého, kdo udržoval s Lakšmanem užší styky. Za dva měsíce měl v ruce to, co chtěl. Předložil Korkoránovi důkaz, že při hostině na počest bohyně Kálí mají být Korkorán se Sítou otráveni.

Korkorán si dal Lakšmana předvolat. V přijímací síni knížecího paláce, kde kdysi sám seděl jako host Sítina otce, stál před ním muž střední postavy, s očima blýskavými jako oheň. Vyčnívající lícní kosti dodávaly jeho tváři jakéhosi tvrdého výrazu.

Zpočátku se Lakšman pokoušel zapírat. Přisahal, že pokládá sáhiba Korkorána za svého jediného a pravého vládce. Když ho Sugrív obvinil z podlosti a zlých úmyslů, odpovídal horoucími sliby věrnosti. Korkorán ho hněvivě přerušil a rovnou mu řekl, že jeho pokus o vraždu byl odhalen. Služebník, který se k tomu chtěl propůjčit, se přiznal. Čeká v druhé místnosti. Po těch slovech bráhman zůstal jako opařený. Stál se sevřenými rty před Korkoránem, jen oči mu planuly nenávistí. Byl přesvědčen, že každé slovo je zbytečné, protože Korkorán je jistě rozhodnut co nejrychleji se ho zbavit.

Korkorán vstal z křesla, přesel až k Lakšmanovi, zahleděl se mu zpříma do očí a řekl:

„Ještě před chvílí jsi mi přísahal, že mě uznáváš za jediného a pravého vládce. Víš, co zasluhuje člověk, který jedná jako ty?“

Lakšman sklonil hlavu a neodpovídal.

„Mlčíš?“ řekl Korkorán. „Uznáváš, že bych tě po práva mohl dát oběsit jako usvědčeného úkladného vraha?“

Lakšman se díval stále upřeně před sebe k zemi.

Korkorán potřásl hlavou:

„Naštěstí se ti záměr nezdařil. Dobrá, ušetřím tě tentokrát, ačkoli ti byla vina dokázána. Neměl jsi čas ani moc vykonat svůj zločin. V budoucnosti už k tomu nebudeš mít ani příležitost.“

Lakšman zvedl zrak. Vyžene ho Korkorán do džungle? Pošle ho do vyhnanství? Zbaví ho majetku?

„Pamatuj si, co ti říkám,“ pronesl pomalu Korkorán. „Nechám ti svobodu, nevezmu ti ani tvé paláce, ani tvé rupie, ani tvé služebnictvo. Můžeš se dál volně pohybovat, můžeš mi spílat, pomlouvat mě, to je tvoje právo. Ale jestli se pokusíš připravit mě o život – jsi synem smrti! Dám ti strážce, který tě od této chvíle neopustí. Ten mi bude podávat zprávy o všem, co provádíš. Říkám ti napřed, že je nepodplatitelný, nedá ani na lichotky, ani na hrozby, a pochybuji, že bys ho mohl přelstít. Ani bych ti neradil, aby ses o to pokoušel. Zkrátka – je to Jiskra!“

Bráhman se po celou rozmluvu ovládal, nedal ani hnutím brvy znát, co se děje v jeho nitru. Ale teď se jeho kruté oči rozšířily strachem a roztřásl se po celém těle.

„Pane... pane...,“ koktal chvějícím se hlasem, „... mějte se mnou slitování. Jiskra mě rozsápe...“

„Jen se neboj!“ uklidňoval ho kapitán Korkorán. „Dokud mi budeš věrný, nemusíš mít obavy. Ovšem jestli začneš opět spikliti proti mně, dovím se od ní všechno anebo dost možná sama svou tlapou tomu udělá konec. Vidíte, Jiskro?“

Jiskra jako vždy ležela po Korkoránově boku. Vztyčila se na všechny čtyři a podívala se tázavě na svého velitele.

„Ano, ano, Jiskro,“ řekl Korkorán, „můžete se na toho člověka podívat. Budete ho hlídat. Kamkoli půjde, půjdete i vy za ním, a kdybyste viděla, že pomýšlí na zradu... nu, však víte.“

Tygřice se přiblížila k bráhmanovi strnulému hrůzou. Očichávala jej a dlouhou chvíli chodila kolem něho. Nakonec pohlédla na Korkorána jakoby znechuceným pohledem.

„Vám se ten člověk nelíbí?“ potřásl hlavou Korkorán. „Mně také ne, Jiskro, ale co můžeme dělat? Snad se pod vaším dohledem ještě napraví.“ Vstal a tleskl do dlaní. „Můžeš jít,“ řekl bráhmanovi.

Lakšman se uklonil a pomalým krokem vycházel. Za ním kráčela vážně a důstojně Jiskra a nespouštěla z něho

ani na vteřinu oči.

Korkorán se usmíval:

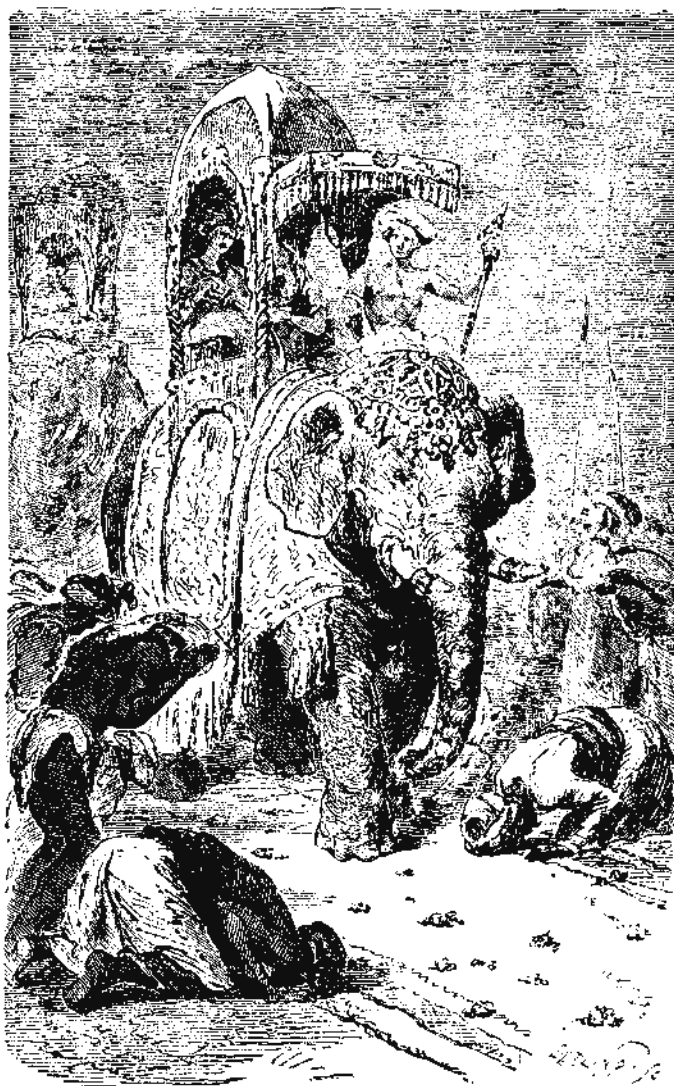
„Vida, bere to vážně! Toť se rozumí – takový důležitý úkol: střežit klid ve státě...“

Lakšman se svých úmyslů bohužel nevzdal. Jenom se rozhodl, že se Korkorána zbaví jiným způsobem. Přerušil styky s ostatními zamíndáry – ostatně Jiskra ho neopouštěla ani na krok, leda když se šla nažrat do Hólkarova paláce; jinak ho sledovala jako stín. Nějakou dobu Lakšman předstíral, že žije osaměle. Naopak se tvářil, že je vděčen Korkoránovi za to, že mu daroval život. Zatím však v té době dal dopravit do svého vinného sklepa šest velikých vinných sudů. Jiskra, jindy pozorná a zvědavá, tentokrát se nedověděla pravdu. I Sugrív, který dál sledoval zamíndárovo počínání, věřil Lakšmanovi, když říkal, že si objednal víno k slavnostním příležitostem.

Lakšman dal skutečně vyčistit starou podzemní chodbu, asi sto kroků dlouhou. Chodba vedla mnohými zákruty do starého vinného sklepa pod Hólkarovým palácem. Přímo nad ní byla síň, v níž se měla konat první schůze maráthské sněmovny. A tam dal Lakšman umístit šest svých velkých vinných sudů. Jenže byly naplněny něčím docela jiným než vínem. Byly až po okraj napěchovány střelným prachem; A jednoho večera, kdy Jiskra opět odběhla nažrat se do Hólkarova paláce, položil k nim Lakšman dlouhou zápalnou šňůru. Tu chtěl zapálit ve chvíli, kdy začne zasedat v paláci maráthský sněm. Šest velkých sudů střelného prachu stačí vyhodit do povětří palác a poslat na onen svět nejen Korkorána a Sítu, ale většinu těch, kdo by si snad ještě mohli dělat nárok na Hólkarův trůn.

Jenom v jedné věci si Lakšman nevěděl rady: jak se zbavit Jiskry. Zkoušel to s laskavostí a přátelstvím. Chtěl si ji nejdřív získat a polom ji otrávit. Ale Jiskra od něho nevzala ani sousto. Dalo jí to někdy hodně přemáhání, ale vždycky odolala.

Potom to zkoušel Lakšman jinak. Několikrát za sebou si vyjel na okraj džungle a doufal, že její blízkost zapůsobí na Jiskru. Že zapomene na Korkorána a vrhne se za svobodu a volností do hustých porostů, které byly

jejím domovem. Jiskra jej sice s velkým potěšením následovala, ale vždycky se s ním zase vrátila zpět. A do slavnostního dne zasedání maráthského sněmu zbývaly už jen tři dny!

V ruchu příprav na slavnostní zasedání v Bhagavápuru ani nezpozorovali, že zamíndár odjel z města. Lakšman, doprovázen věrnou strážkyní Jiskrou, vypravil se do své pevnůstky Ajódhja, asi deset mil od Bhagavápuru. Posádka se skládala z jeho nejvěrnějších lidí. Tam na vrcholu hlavní věže, vypínající se vysoko nad údolí řeky Narbady, odkud bylo vidět až bílé vrcholky ghátských hor, byla malá místnost. Až na malý prostor poblíž dveří podlaha té místnosti byla jediné veliké propadliště. Tudy svrhoval zamíndár své nepřátele do černé hladomorny, ležící v hloubce skoro dvaceti metrů. A sem kráčel po úzkém tmavém schodišti s Jiskrou. Když došli na vrchol věže, otevřel Lakšman dveře do místnosti. Jiskra, snad rozradostněná tím, že se z tmavého schodiště opět dostala na světlo, zapomněla na chvíli na obezřetnost a vskočila dovnitř. A na to právě Lakšman čekal. Bleskurychle stiskl tajné pero, podlaha pod Jiskrou propadla a tygřice se s bezmocným řevem rychle propadala do strašlivé černé hlubiny. A pak už se lstivý zamíndár jen naklonil nad černou propast a rozesmál se zlým, nenávisným smíchem. Tmavým schodištěm zase sestupoval zpátky. Byl přesvědčen o tom, že teď už mu nic nemůže zabránit v pomstě na Korkoránovi. V noci se lajně vrátil do svého domu v Bhagavápuru. Jeho sluhové hned druhý den rozšířili zprávu, že jejich pán odejel do Bombaje.

I v ten slavnostní den, kdy měl poprvé zasedat maráthský sněm, měl kapitán Korkorán starost o Jiskru. Už dva dny se neobjevila v paláci.

„Bud' doprovází Lakšmana na cestě do Bombaje,“ řekl Korkorán Sítě, „anebo nakonec přece jen neodolala a proháná se někde v džungli. Nevděčnice! Ani rozloučit se nepřišla!“

Jindy by snad byl dal rozkaz, aby se po Jiskře pátralo, anebo by ji byl sám šel hledat, ale v ty dny na to nebylo ani pomyšlení.

Bhagavápur vzrostl přes noc několikanásobně. Na ulicích a náměstích se tísnilo téměř pět set tisíc Indů. Přišli i z míst vzdálených víc než třicet mil, aby byli přítomni velké události. Korkorán a Síta, oba v slavnostním obleku protkávaném stříbrem a zlatem, ozdobeném diamanty a drahokamy nezměrné ceny, vystoupili na slona Sindhiju a projížděli pomalu mezi lidem. Všichni se před vladařskou dvojicí hluboko skláněli a nadšeně volali jméno sáhiby Korkorána a krásné Sítý. Spolu s poslanci maráthského sněmu i s ministry se oba poklonili v největším bhagavápurském chrámě velkému Indrovi, otci všech lidí i bohů. Potom v slavnostně vyzdobené síni knížecího paláce, všemi pozdravován, povstal kapitán Korkorán. Volání slávy a bouřlivé ovace nepřestávaly. Zdálo se, že není v Bhagavápuru jediného člověka, který by se z dnešního dne neradoval. A přece! Ve chvíli, kdy se Korkoránův slavnostní průvod ubíral do knížecího paláce, byl by mohl bystrý pozorovatel za záclonami zamíndára Lakšmana spatřit tvrdou, hněvem zkřivenou tvář ctižádostivého bráhmána. Několik okamžiků pozorovaly chladné mstivé oči zvolna krácející průvod. Potom se záclona zase shrnula a Lakšman zmizel. A čtvrt hodiny poté zapálil dole ve sklepě doutnák.

To bylo ve chvíli, kdy Korkorán oslovil shromážděné Maráthy:

„Zástupci slavného národa maráthského! Dal jsem vás svolal, a to proti zvyku všech mých předchůdců na tomto trůně, abych do vašich rukou složil moc, kterou mi odevzdal umírající kníže Hólkar. Netoužil jsem po trůně, nikdy jsem nechtěl být vaším panovníkem. Chcete-li však vy sami, abych podržel, co mi Hólkar odkázal, říkám vám v plném souhlasu se svou milovanou ženou Sítou, že nechci nikdy panovat právem síly, ale vždycky jen s vaším pověřením.“

Lidé propukali v jásot a volali:

„Ať žije sáhíb Korkorán, ať je dlouho panovníkem nám i našim dětem.“

A Korkorán pokračoval:

„Na svět přicházejí všichni lidé sobě rovni a svobodni. Ale jejich síla není stejná, a proto je třeba, abychom chránili slabší a byli nemilosrdní k těm, kdo chtějí své síly zneužívat. To je povinnost, kterou mně vy, mužové maráthští, uložíte a kterou já, váš panovník, se zavážu vykonávat. Vy dávejte zákony podle spravedlnosti a dbejte přitom svobody všech! Moji předchůdci vás nutili, abyste sloužili ve vojsku. Nechci dvě stě tisíc vojáků, jako měli moji předchůdci. Ať moje vojsko tvoří deset tisíc mužů, dobrovolníků, kteří budou pečovat o bezpečnost a udržovat pořádek. Ale dám zbraně celému národu, aby se mohl bránit proti Angličanům, kdyby opět zaútočili, anebo aby se mohl obrátit proti mně, kdybych zneužil své moci. Platili jste na sto miliónů rupií daní. Snížím je na nejmenší míru a na důkaz toho příslibu a jako dar maráthskému národu při svém nastoupení zaplatím pro tento první rok všechny státní výdaje ne z vašich daní, ale z pokladu, který jsme pravoplatně zdědili, já a moje milovaná choť Síta. Taková je moje vůle, tak se staň.“

Sotva Korkorán domluvil, strhla se pravá bouře nadšení. Lidé znovu a znovu provolávali slávu, někteří plakali dojetím, jiní se vrhali čelem k zemi, aby projevíli nejhlubší úctu a dík novému vládci. Jásot nebral konce.

A tu naráz všichni zmlkli. Jásot ustal, jako když utne.

Korkorán stál na stupních trůnu a s údivem zjišťoval, že se od vchodu lidé beze slova rozestupují. Uličkou mezi shromážděným zástupem klusala k němu zvolna Jiskra. Měla zakrvácenou hlavu a v tlamě držela bezvládné tělo, jehož ruce se smýkaly po zemi. Zastavila se před trůnem, rozhlédla se kolem sebe a pak pomalu položila před ohromeného Korkorána mrtvolu bráhmana Lakšmana.

„Jiskro? Co to má znamenat, Jiskro?“ zvolal Korkorán. Mezi zástupy to zašumělo údivem. Co to provedla Jiskra? Jak mohla zardousit vznešeného bráhmana? A proč ho přinesla až sem?

Sugrív stál poblíž Korkorána a sledoval každý pohyb tygřice:

„Pane, Jiskra dává znamení! Chce, abyste ji následoval!“

Opravdu! Jiskra odbíhala od Korkorána, kývala hlavou, sekala mohutnou tlapou do země a temně mručela.

„Něco jsi objevila, Jiskro?“ řekl Korkorán. „Dobrá, půjdeme se podívat, co to je.“

Jiskra vedla Korkorána, Sítu, Sugríva a mnoho členů slavnostního shromáždění přímo do domu zamíndára. Sestoupili s ní do podzemí a tam našli důkaz Lakšmanovy zrady: šest sudů střelného prachu a zhašenou zápalnou šňůru. U východu se svíjel Lakšmanův služebník. Jiskra ho zranila úderem tlapy do ramene. Přiznal svou vinu a vypověděl všechno, co se přihodilo.

„Jiskro, zachránila jste nám všem život,“ řekl dojatě Korkorán a hladil tygřici po hřbetě.

Jiskra k němu vzhledla: její oči vyjadřovaly spokojenost nad tím, že dobře provedla úkol. Kdyby byla uměla mluvit, byla by řekla asi toto:

„Když mě ten krutý, lstivý Lakšman shodil do hladomorny, jistě si myslel, že jsem se pádem zabila. Naštěstí jsem dopadla na všechny čtyři. Byla jsem však jak omámená a dlouho to trvalo, než jsem se vzpamatovala. Kolem mne byla tma a nikde žádné dveře a okna vysoko – až tam nahoře u zrádné podlahy. Měla jsem strašný hlad. Jedinou potravou mi tam byli potkani, a to je jídlo, které nemám ráda. Chtěla jsem se dostat ven stůj co stůj. Když to nešlo jinak, začala jsem hrabat a drápat zem. Dva dny trvalo, než jsem zase uviděla bílé světlo a vdechla čistý vzduch. Utíkala jsem rychle do Bhagavápuru, protože jsem chtěla na místě potrestat Lakšmana. Běhala jsem po celém domě, až konečně jsem ho našla dole v podzemí. Nevěděla jsem, co tam dělá, ale tušila jsem, že to nebude

nic dobrého. Proč by se mne byl chtěl jinak zbavit? Omráčila jsem tlapou jeho služebníka. Potom jsem skočila na Lakšmana a jedním kousnutím jsem ukončila jeho život. Všimla jsem si, že při tom zápase zhasla hořící šňůra, o kterou jste později projevovali všichni velký zájem. Myslím, že ta šňůra měla sloužit k něčemu zvlášť špatnému. Aspoň ty, můj pane, sis ji důkladně prohlížel a pak ses na mne díval tak jako vždycky, když mě chválíš. Potom jsi mě ještě dlouho hladil. Jistě jsem to provedla dobře. A jsem ráda, že zase mohu chodit s tebou a s tou paní, která tě stále doprovází a která mě umí tak příjemně hladit po hřbetě.“

KAPITOLA TRINÁCTÁ

v níž se opět setkáme s pány vědci z Lyonské učené společnosti

Šest měsíců polom, co Jiskra zachránila Korkoránovi život, zasedala mnoho tisíc mil od Bhagavápuru v téže síni, kde kdysi začala Korkoránova cesta do Indie, Lyonská učená společnost. Učenci právě vyslechli velezajímavou pětihodinovou přednášku doktora Mořice Schwarze o tom, jaký otisk zanechává v prachu pravá noha hladového pavouka, a těšili se už na vytoužený odpočinek někde u večeře. Ale předseda Společnosti zazvonil neočekávaně ještě jednou na zvonek.

„Pánové! Kolegové!“ řekl slavnostně a rozhlédl se kolem sebe s výrazem člověka, který se chystá oznámit, že se mu podařilo učinit světodějný objev. „Ještě než se rozejdeme, musím vám sdělit důležitou zprávu!“

Členové Společnosti se vyčítavě zahleděli k předsednickému stolku. Zaharašily židle, ozval se nespokojený šepot, vyměňovaly se reptavé poznámky.

„Pánové,“ pokračoval předseda a rozhlížel se přitom po místnosti, „přečtu dopis, který vám všechno vysvětlí.“

Vzal z podnosu otevřenou obálku, kterou mu asi před půlhodinou doručil sluha. Vyňal z ní pomalu list papíru a za napjaté pozornosti všech začal číst:

Mahárádža Korkorán První panu předsedovi Lyonské učené společnosti

V Bhagavápuru dne 11. října 1858

V prvním roce našeho panování,

v roce 433 719 od osmého vtělení Višnu

Pane předsedo,

prosím tímto Vás i slovutnou Lyonskou učenou společnost o prominutí, že tak pozdě sděluji, výsledek bádání, jímž jsem byl pověřen. Nalezl jsem knihu Gurukaramtu a mám tu čest a potěšení poslat zároveň s tímto listem přesný opis slavného rukopisu. Podle tvrzení učených bráhmanů vznikl dvacet pět tisíc let před počátkem našeho letopočtu. Pokud jde o mne, jsem toho názoru (nechci jej nikomu vnucovat), že byl napsán osm set let před potopou světa a že ho patriarcha Noe vzal s sebou do archy, když nakládal manželku, syny, dcery, svršky a zvířata.

Shodou okolností jsem nemohl podat zprávu o nalezení Gurukaramty dříve. Jedna z nich Vás bude zajímat. Stal jsem se totiž vládcem Maráthského knížectví. Učená společnost pochopí, že jsem nemohl jednat jinak. Měl jsem na vybranou: buď panovat, anebo se dát zastřelit od Angličanů. Rozhodl jsem se pro první.

Doufám také, že Lyonská učená společnost ráda uslyší zprávu o mé přítelkyni Jiskře. Její bystrost a odvaha mě vysvobodily z velkého nebezpečí. Zaslouží si tedy toho dobrého zacházení, kterého se jí v mém paláci plnou měrou dostává.

Velmi by mě potěšilo, pane předsedo Lyonské učené společnosti, kdybyste ode mne přijal Řád tygřice, který jsem založil na počest Jiskry. Je to diamantový kříž na modré stuze. Diamanty mají nevalnou cenu, pouhých sedmdesát tisíc franků, ale vím, že Vám, pane předsedo, o franky nejde – nejste přece bankéř!

Tento list Vám doručí kormidelník lodi Bouřlivák Kai Kermandek, kterého jsem jmenoval admirálem maráthského loďstva. Poví Vám všechny podrobnosti našeho pátrání po knize Gurukaramte. Není to ovšem žádný učenec. Kromě člení, psaní, kompasu a sextantu se nevyzná v žádné jiné vědě. Ale zato je to výtečný námořník, a kdyby mi chtěl někdo z členů Lyonské učené společnosti prokázat tu čest a navštívit mě v mé říši, Kai Kermandek má rozkaz, aby ho vzal na palubu lodi a choval se k němu tak, jako bych to byl já sám.

Račte přijmout, pane předsedo, Vy i ostatní páni členové Učené společnosti, výraz mé hluboké úcty a vřelé oddanosti.

Korkorán I., vládce Maráthů

P. S.

Jiskra, které jsem právě přečetl tento dopis, projevila přání, aby ji laskavě zachoval v milé vzpomínce zejména pan první tajemník Společnosti.

„Úžasné!“, zvolal tělnatý první tajemník, který svého času měl k Jiskře takovou nedůvěru. „Kapitán Korkorán knížetem Maráthů – to zní prostě neuvěřitelně!“

Do šumu hlasů ostatních členů, kteří se dožadovali dalšího vysvětlení, zazněl hlas předsedy:

„Pánové, Kai Kermandek, velitel *Bouřliváka*, je v předsíni a čeká na naše pozvání. Přejete si, abych ho přijal?“

„Ovšem! Ihned pro něho pošlete! Ať vstoupí! Musí všechno podrobně vysvětlit!“

Za okamžik stál Kai Kermandek před učeným shromážděním. Byl to námořník řádně ošlehaný mořským větrem (vždyť třikrát obeplul mys Hoornův a šestkrát mys Dobré naděje) a nebál se ani čerta. Jen před pevnou zemí měl strach jako kočka před studenou vodou. Přišel zvláštním kolísavým krokem, podoben vytáhlé jabloni, kterou pohybuje vítr sem a tam. Zastavil se uprostřed místnosti a točil nejistě mezi prsty kloboukem. Předseda považoval za svou povinnost vyvést ho z rozpaků.

„Buďte vítán, statečný muži.“ řekl mu laskavým hlasem a ukázal na židli, aby se posadil... „Jsme rádi, že vás tu můžeme uvítat. Řekněte nám, prosím, všechno, co nám vzkazuje Jeho Jasnost kníže Maráthů.“

„Tak teda!“ řekl Kai Kermandek a jeho hlas zaburácel, až se okna otrásla a pan první tajemník leknutím poskočil na židli. „Tak teda... můj kapitán... to snad víte... jel do Indie na svém *Bouřliváku*, který urazí při klidném povětrí osmnáct uzlů. Za pět týdnů jsme se dostali do země knížete Hólkara. Ten staroušek měl plno rupií a zrovna se hašteřil s Angličany, protože jim nechtěl dát ani svou dceru, ani své rupie. Korkorán se podívá na dceru, vidí, že je náramně krásná, a povídá: »Já jsem Francouz!« Pak se sebral a pustil se do Angličanů puškou a Jiskra je zakusovala jako králíky. Když to starý kníže viděl, umřel a nechal kapitánovi rupie, dceru, říši – všechno. Z ničeho nic je kapitán najednou maharádža. Co byste tomu řekli? Já povídám, že nic chytřejšího nemohl udělat!“

Učenci bez dechu naslouchali svéráznému líčení Kaiho Kermandeka. S něčím takovým se setkali

poprvé v životě.

„Pane Kermandeku,“ řekl uctivě pan hlavní tajemník, který byl ze všech nejvzdělanější, „zajímala by nás jedna věc: jakým způsobem získal kapitán... chci říci: Jeho Jasnost Korkorán... rukopis Gurukaramty?“

Kai Kermandek si hlučně odkašlal:

„Tak teda, to bylo docela jednoduché. Když se stala z kapitána Jeho Jasnost, začal mít dlouhou chvíli. Povídám mu: »Kapitáne, vás něco trápí! Není to nakonec Síta... to jako Její Jasnost?« Nedivte se tomu, pánové, já to znám, když mi tak začne moje drahá polovice hrát... škoda mluvit! Ale kapitán prohlásil: »Kamaráde Kermandeku, takovou ženu, jako mám já, bys nenašel ani na Měsíci, ani v Turecku...«

No dobrá, myslím, když to není Síta, tak to musí být něco jiného. Mám přece oči otevřené a vidím, co vidím. A povídám si: »Kermandeku, bude v tom asi ta Gurukaramta.« A taky byla! Za několik dní ke mně přijde kapitán... teda Jeho Jasnost... a směje se: »Kermandeku, konečně jsem ji objevil.« – »Koho?« – »Gurukaramtu, Kermandeku,« povídá, »je uschována v chrámě pandánském. Pojedeš se mnou pro ni?« – »Třeba hned dnes, kapitáne,« já na to. »Kolik nás pojede na lodi? –« – »Jen já, ty a Jiskra.« povídá mi kapitán... teda Jeho Jasnost. »Zítra jedeme.« A jeli jsme. Teda... pánové... to se jede proti proudu řeky Narbady až k pohoří Vindhjáču, ale moje čestné námořnické slovo, takovou cestu mé zkušené oči ještě neviděly. Představte si: po obou stranách nic než hluboké černé lesy, nikde ani živá noha, tygři řvou, sloni řvou, ve dne do vás pere slunce a v noci vás bodají moskyti. Do rána jsem měl nos jako jitrnici! Ale vydrželi jsme, pánové, a to je hlavní! Tak teda... přišli jsme do vesnice fakírů. Víte přece, pánové, že fakíři jsou chlapíci, kteří se zařekli, že se v životě nebudou mýt ani česat? Tam se to jimi hemžilo. My jsme přijeli, ti chlapíci seděli na bobku kolem toho svého chrámu, ale ani hlavu nezvedli, ani necekli – tihle lidé nemají ponětí o tom, co je to zdvořilost! Kapitán hvízdal na Jiskru a jdeme blíž. Jen ji uviděli, všichni vzali nohy na ramena a křičeli, jako by je na nože bral: »Bábur sáhib! Bábur sáhib!«... To znamená: »Pan tygr.« Jiskra se za nimi chtěla trochu podívat, ale kapitán ji zadržel a šel rovnou k nejvyššímu fakírovi. Byl to takový dědek s bílou bradou, ze všech nejspínavější a nejotranější. Kapitán se s ním pustil do řeči v nějaké hatmatilce, říkal, že to je jazyk jako stvořený pro učence – no, já jen tak z posunků jsem se dohadoval, že kapitán chce tu knihu a ten dědek že mu ji odmítá vydat. A ne a ne! Chvilí se dohadovali a Jiskře to už připadalo asi hloupé, tak se vztyčila na zadní, opřela se kapitánovi o ramena a zařvala, že ji to už jako přestává bavit. Ten dědek fakír, jak to viděl, padl na kolena a začal ječet, že kapitán je desáté vtělení boha Višnu. Prý bylo v nějakých knihách předpověděno, že Višnu přijde na zem s ochočenou tygřicí. Tak dědek šel hledat hned ten rukopis a za chvíli se s ním také přitasil. Kapitán ani nemrkl, jako by byl Višnu od narození, sebral Gurukaramtu... no, a to je všechno. Pak mě poslal k vám.“

„Neuvěřitelné!“ zvolal předseda Lyonské učené společnosti a pan tajemník, který měl sklon pohlížet na každou věc z praktické stránky, prohodil:

„Pane Kermandeku, vaše vypravování má velkou cenu! Nebudete nic namítat, když zprávu o vaší výpravě a podílu Lyonské učené společnosti na objevení tak vzácné památky uveřejníme v novinách? Uvidíte, jaký to vzbudí rozruch!“

Kai Kermandek mávl rukou:

„Pro mne za mne... Jenom tam, prosím vás, nepište, co jsem vám říkal o své manželce. Chci mít doma pokoj.“

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

v níž se dovíme o podivném chování tygřice Jiskry, jež se sice neočekávaným způsobem vysvětlí, ale přece jen způsobí mnoho nepříjemností

Toho dne odpoledne odpočíval Korkorán v chládku pod palmami své zahrady. Síta mu předčítala z posvátné knihy Gurukaramty a vysvětlovala mu smysl některých veršů.

V tu dobu za ním přicházel pravidelně každého dne Sugrív. Podával Korkoránovi zprávy o tom, co se událo nového, radil se s ním, co je třeba zařídit. Tentokrát se tvářil nadobyčej vážně.

„Copak se stalo, Sugríve?“ uvítal ho Korkorán pokynem ruky. Poznal na něm, že ho něco trápí... „Doufám, že se u nás neděje nic, z čeho bys měl obavy?“

„U nás je klid, pane,“ odpověděl Sugrív, „ale z Bombaje přicházejí zlé zprávy. Píší o vás v novinách strašné věci!“

Kapitán Korkorán zvedl obočí:

„Páni Angličané na mne tedy nezapomněli: A copak o mně píší velectěné Bombay Times? Tak čti!“

Sugrív se zdráhal, ale pak rozevřel noviny a četl:

Vzpoura sipáhů dohořívá a v nejbližších týdnech, ha možná v nejbližších dnech bude potlačena úplně. Naplňuje nás to uspokojením. Ale příznivá situace nás nesmí vést k tomu, abychom zavírali oči před neutěšenými poměry v jiných částech Indie. Ted' přichází právě čas, abychom zjednali pořádek například v zemi Maráthů, která je v moci krvelačného uzurpátora. Tento vyvrhel na knížecím stolci se začíná v Bhagavápuru zařizovat, jako by tam zamýšlel zůstat navždy. Nestačilo mu, že dal surovým způsobem zavraždit staříckého, všemi milovaného knížete Hólkara. Donutil i jeho mladou dceru Sítu, aby se za něho provdala, a tak tato nešťastná žena je nucena sedět na jednom trůně s vrahem vlastního otce...

„Slyšíš, Sító?“ řekl Korkorán a obrátil se k manželce. Ta jen svírala své malé pěsti a hněvivě blýskala očima. „Začínají nadávat – to je znamení, že se necítí silni. Nu, uvidíme. Půjč mi ty výtečné noviny, Sugríve, ať si přečtu, co všechno ještě na mně vidí.“

Ted' začal číst Korkorán:

Tento francouzský kapitán uprchl před časem z cayennské věznice a ted' se stal se svými hordami metlou Maráthského knížectví. Jeho tlupy se potulují po celé zemi a vylupu jí a odírají jednu provincii za druhou. Všude, kde se lidé postaví na odpor, vraždí a vypalují...

Korkorán odhodil noviny za sebe.

„Vidíš, Sugríve,“ obrátil se k svému ministru, „tak se dělají dějiny. Těmhle hanebnostmi se připravuje lord Braddock k útoku na mne!“

„Co proti tomu hodláte podniknout, pane?“

„Vůbec nic. Kdyby byl lord Braddock ochoten svléknout kabát a vzít do ruky zbraň, uměl bych se s ním vypořádat. Ale takhle to přenechám našim Bhagavápurským novinám.“

„Chcete, aby se špinily s těmi nízkostmi, co o vás Angličané píší?“ zvolala pobouřeně Síta.

„Ale kdež,“ mávl rukou Korkorán. „Ale ať napíše, že Barclay je osel, který ode mne dostal na

frak, a Braddock že se přede mnou třese jako koza před tygrem. Na to mám hodnověrného svědka. Co tomu říkáš, Jiskro?“

Jiskra neodpovídala. Nezvedla pozorně hlavu jako jindy, ani se neotřela o Korkoránovy nohy. Ležela jako nepřítomná.

Síta potřásla hlavou:

„Jiskra není ve své kůži.“

„Ať přijde Alí!“ poručil Korkorán.

Po smrti knížete zůstal Alí ve službách Korkoránových a kapitán mu svěřil péči o svou milou tygřici. Zpočátku se jí bál, ale brzy se oba spřátelili a Alí považoval za obzvláštní čest, že mu byla Jiskra svěřena. Když přišel, Korkorán se ho starostlivě vyptával:

„Alí, neztrácí snad Jiskra chuť k jídlu?“

„Ne, pane,“ vrtěl hlavou Alí.

„Tedy jí někdo ublížil?“

„Kdo by se to odvážil, pane?“

„A přece není jako jindy. Něco s ní není v pořádku.“

„Jiskra se toulá, pane,“ řekl Alí pomalu, jako by na tygřici prozrazoval krajně zarmucující nepřístojnost.

„Že se toulá?“ podivil se Korkorán.

„Ano, pane. Už čtyři nebo pět dní vychází vždycky po západu slunce z paláce a prochází se při svitu měsíce v parku.“

„A kdy se vrací?“

„Při východu slunce. Když se to stalo poprvé, chtěl jsem zavřít bránu paláce, ale Jiskra začala tak strašně řvát, až jsem dostal strach, aby mě nesežrala.“

Korkorán se zamyšleně díval na tygřici. Ani se nepohnula. Jindy ihned vycítila, když se o ní hovořilo. Dnes jako by ani nevnímala, že ji Korkorán hladí po hřbetě.

„Prochází se za svitu měsíce...“ zamyšleně opakoval kapitán a vypadal v lom okamžiku stejně roztržitě jako Jiskra.

Alí si rozpačitě odkašlal:

„Ona, pane, nechodí venku sama.“

„Tak! Snad jí neděláš společníka?“

„To jsem zkusil jen jednou, pane,“ řekl Alí, „a už to neudělám. Myslil jsem, že za mnou poběží až do paláce...“

„A jak ledy víš, že nechodí sama?“

„Když jsem ulekl až do paláce, vyšel jsem nahoru na terasu a odtamtud jsem ji potom viděl v měsíčním světle.“

„Co dělala?“

„Ležela na zdi u našeho zámeckého parku a vypadala, jako by někoho v dálce poslouchala. Potom jsem najednou viděl, jak se vedle ní objevila ohromná hlava nějakého tygra. Chtěl se k ní vydrápat, ale Jiskra ho udeřila tlapou, až se skulil dolů. Slyšel jsem, jak tam dole pod zdí řve, ale nahoru už neskočil. Nakonec utekl, pane.“

Korkorán mlčel. Teprve po chvíli zvedl hlavu.

„Děkuji ti, Alí,“ řekl. „Dnes večer se půjdu podívat na Jiskru a na jejího nápadníka!“

Večer po šesté hodině kapitán Korkorán seděl dobře ukryt na terase zámeckého parku a zvědavě čekal, co se bude dít.

Jiskra jako každého dne utekla z paláce a seděla nepohnutě na zdi zámeckého parku se zrakem upřeným směrem k džungli. Jen chvílemi se rozhlédla, není-li někdo nablízku, a potom se zas její zraky upřely pátravě do dálky. Za nějakou dobu počala jevit nepokoj. Vztyčila se a několikrát přešla po zdi sem a tam, pak se opět posadila na totéž místo a tlumeně zařvala. Bylo slyšet praskání větví a šustění listů. A pak přervalo napjaté ticho mohutné zařvání tygra. Jiskřin druh byl zde.

Jiskra se postavila na všechny čtyři a chvíli tak zůstala stát. Tygr se ozval podruhé tlumeněji. Korkoránovi se zdálo, jako by do svého řevu vkládal jakousi laskavou něžnost. Jiskra sklonila svou krásnou hlavu, rozhlédla se a tlumeně odpověděla.

„Jiskro, Jiskro,“ zašeptal Korkorán a hleděl napjatě do tmy, co se bude dít dál.

Cizí tygr sklonil hlavu, celý se skrčil a malinko vyskočil do výše, jako by se ptal Jiskry, nemá-li se vymrštit až k ní nahoru. Jeho oči ve trne blýskaly a z hrdla vycházelo neustále jemné mručení, jako když přede velká kočka. Kdyby byl Korkorán rozuměl řeči tygrů, byl by slyšel, jak říká Jiskře:

„Má milá sestro s plavýma očima, které ve tmě svítí jako hvězdy na jasném nebi, pojď se mnou a opusť toto ohavné místo. Vzpomeň si na džungli, kde jsme se narodili, vzpomeň si na břehy řek, kam jsi chodila pít, vzpomeň si na stinná zákoutí lesa, kde je tak sladko odpočívat po lovu. Údolí a vrchy, kam ještě nikdy nevstoupila lidská noha – není to tisíckrát krásnější než palác, v kterém ty žiješ? Pojď se mnou do džungle, budeme společně lovit gazely a daňky a napadat slony, kteří se zaprodali lidem do otroctví. Čerstvá vonící tráva bude naším kobercem a nebeská klenba naší střechou. Pojď se mnou, sestro, pojď!“

Jiskra se však ani nepohnula. „Můj milý příteli, který máš tak krásně pruhovanou srst,“ odpovídala, „velmi ráda poslouchám tvé vyprávění, ale podívej se dobře kolem sebe. Nejsme sami!“

Tygrovy oči zablýskly:

„Myslíš toho člověka na terase? Z toho máš strach? Neboj se, milá sestro, jestli chceš, hned se s ním vypořádám...“

Skrčil se a chystal se vyskočit na zeď. V tom okamžiku se ozval strašný řev a třetí tygr, ukrytý do té chvíle kdesi v porostu za příkopem, vrhl se mohutným skokem na hrdlo Jiskřina přítele. Ale nepřekvapil jej tak docela, Jiskřin nápadník se v mžiku vzpamatoval, hněvivě zařval a zasadil tlapou protivníkovi mocnou ránu do břicha. Oba tygři se váleli po zemi, ryčeli, až se otřásala okna v paláci, divoce supěli, sekali po sobě tlapami a snažili se skočit jeden druhému na hrdlo. Jiskra stála na zdi a pozorovala zápas, jako by se jí netýkal. Jen oči se jí nenávistně přimhouřily, když protivník jejího přítele nabýval převahy. „Kupředu, příteli,“ vrčela povzbudivě, „neudělej mi hanbu! Vyplat' toho drzého, dotěrného chlapíka!“ Už už se zdálo, že Jiskřin nápadník podlehne. Válel se po trávníku, vydával zoufalé skřeky a jen s největším vypětím sil odrážel protivníkovy útoky. Ale Jiskřino zavrčení jako by mu vlilo novou sílu do žil. Mocným rozmachem odhodil soupeře a rychlostí blesku se vyšplhal na vysoký dub.

Cizí tygr se cítil vítězem. Vydal ze sebe jásavý řev. Je po boji. Zahnal nepřítele na útěk! Otočil se ke zdi, a ještě supě z námahy prudkého zápasu, kráčel zvolna k Jiskře. Byl tak opojen radostí ze svého vítězství, že neslyšel šustění větví nad sebou. Ani nezvedl hlavu, aby se podíval, jak protivník zahnaný na útěk přeskakuje ze stromu na strom. Nezpozoroval, že se už dostal až do koruny fíkovníku přímo nad jeho hlavou.

A pak najednou se ozvalo nové zařvání, Jiskřin nápadník skočil dolů a v mžiku se zakousl nepříteli do vazů. Stiskl plnou silou svých čelistí – a nepovolil, až krev zbarvila půdu. Zardoušený nepřítel se už nehýbal. Tygr zvedl hlavu, obešel mrtvého protivníka a zvedl zrak nahoru k Jiskře.

„Tady leží, milá sestro,“ hovořily jeho oči, rozpálené dosud zápasem. „Byl to veliký boj na život a na smrt. Zvítězil jsem. Odmítneš teď jít se mnou do džungle?“

A Jiskra, okouzlená jeho udatností, zamručela, seskočila pružně se zdi a zmizela se svým druhem v temné noci.

Setkala se s Korkoránem až ráno na nádvoří paláce, když se chystal, že se po ní půjde poohlédnout do džungle.

Dívala se na něho veselýma, jasnýma, spokojenýma očima. Povyskočila dokonce radostně, očekávala obvyklou lichotku, pohlazení po šíji nebo veselé zvolání: „Dobré jitro, Jiskro, jak jste se vyspala?“

Ale kapitán Korkorán stál zamračen, jeho oči se dívaly přísně a jeho ruka si pohrávala s karabáčem.

Jak je to možné? Proč je v jeho tváři ten výraz, který se objevil vždycky, kdykoli provedla něco nedovoleného? Vždyť se byla jen projít v džungli! Copak to může mít za zlé jí, která se narodila v lese a vyrostla na břehu řek? Nešla za Korkoránem kdysi dobrovolně, aby mu oplatila jeho přátelství? Co znamená karabáč v ruce? Má ho snad považovat za svého pána? Je snad otrokyní?

Její oči naléhaly, prosily o odpověď, ale kapitána Korkorána ovládla jediná myšlenka: jeho Jiskra se provinila a za to ji musí potrestat. Nepřišlo mu na mysl, že i on sám tak rád vyhledává společnost své drahé Sítý, že s ní tráví celé hodiny a při tom zapomíná i na Jiskru. To všechno si uvědomil příliš pozdě. Karabáč zafičel vzduchem a Jiskra bleskurychle skočila stranou a vzdorně zařvala.

Jakže! Její Korkorán, její přítel ji chce udeřit karabáčem! On ji chce bít? Vždyť se ničím neprovinila! – K nikomu na světě nepřílnula tolik jako ke Korkoránovi. Srdce se jí naplnilo bolestí.

Znovu teskně, zklamaně zařvala.

Najednou si Korkorán uvědomil svou chybu. Rázem odhodil karabáč. Něžně zavolal její jméno.

Jiskra se přiblížila, nechala se pohladit, dokonce mu olízla ruku, kterou ji pohladil, ale Korkorán dobře cítil, že od této chvíle to už mezi nimi není takové jako dřív.

Když potom přišel do komnaty své manželky, poprvé si uvědomil, že Jiskra přijala Sítino pohlazení vděčněji než jeho.

„Budeme musít Jiskru na noc zavírat,“ řekl Sítě. „Jinak se nám jednoho dne z nočních toulek už nevrátí.“

Navečer v tu dobu, kdy si Jiskra uvykla vycházet na noční procházky, odvedl Korkorán tygřici do velké síně v prvním poschodí. Okna vedla do parku, byla dobře deset metrů vysoko. Korkorán nepochyboval o tom, že se Jiskra neodváží skočit dolů. Pro jistotu dal přivést ještě pod okna do zámeckého parku slona Sindhiju. Sítin miláček se sice na přání své velitelky s tygřicí jakžtakž spřátelil, ale protože na ni pořád ještě žárlil, hodil se nejlépe za Jiskřina strážce.

Když Jiskra zjistila, že je zavřena, zařvala tak mohutně, že se celý palác otrásal a obyvatelé Bhagavápuru strachy málem zalézali do sklepa. Sítě jí bylo líto. Alí, její vrchní strážce, vrhl se před Korkoránem na kolena a prosil ho, aby ji pustil na svobodu.

„Mahárádžo sáhíbe Korkoráne,“ naříkal, „jste bratrancem slunce a měsíce a miláčkem všemocného Indry, který řídí osudy nás všech. Slitujte se, pane, a nařídte, aby Jiskra byla propuštěna. Jinak jsme my, její strážci, ztraceni.“

„Ona by se už nevrátila,“ trval na svém Korkorán.

Snad se domníval, že uzná, jak je marné pokoušet se o únik, a brzy se uklidní. Anebo věřil, že

zapomene na svého druha v džungli, když za ním nebude moci večer chodit.

Uplynula hodina a řev ze síně, kde byla Jiskra uvězněna, nepřestával. Zmocňoval se jí zuřivý hněv. Chtěla ven, za každou cenu ven, do vonícího lesa, kde je možno běhat za svitu měsíce volně a svobodně, kam tě nohy nesou, k řece, kde je možno vyčíhat pijící zvěř, k druhovi, který má tak krásně pruhovanou srst a umí statečně bojovat. Ven z těch čtyř stěn!

Zpočátku ještě věřila, že jí na její řev přijde někdo otevřít. Nemohla pochopit, že by ji tu zavřeli úmyslně. Ale nikdo nepřicházel a ona nechtěla čekat. Rozhodla se.

Skrčila se pod oknem a prudkým skokem se vymrštila. Sklo se roztříštilo na tisíc drobných střepinek. Na srsti se jí objevily proužky krve, ale byla venku – venku – volná!

Dole však nedopadla na trávník, ale na hřbet bdělého Sindhiji. Její drápy se zaryly do slonova hřbetu a v té chvíli ucítila, jak se jí ovíjí kolem krku jeho chobot. Sindhija ji zdvihl jako pírkó, zatočil jí dvakrát nebo třikrát ve vzduchu, a jako by prakem vrhal kamének, vhodil ji zpátky do okna.

Podrážděná Jiskra řvala. Stála na římse okna a nenávistně si prohlížela slona dole pod sebou. Co teď? Vrhout se znovu dolů? Čekat na chvíli nepozornosti a potom jí využít a prchnout ostražitému strážci?

Pojednou uslyšela z dálky známé zařvání. Nastražila oči i uši. Znovu se ozvalo a už uviděla svého druha. Vyskočil na zeď a spustil se dolů do zámeckého parku. Tiše našlapoval za zády slona, který sledoval zaujatě jen Jiskru nahoře na ochozu. Ano, byl to její tygří druh! Přišel, a když ji neuviděl na obvyklém místě, šel ji hledat. Teď jí pomůže.

Jiskra se přikrčila ke skoku. Sindhija vztyčil chobot, připraven chytit uprchlici a hodit ji zpátky tam, odkud skočila.

Ještě vteřinu Jiskra čekala.

Druhý tygr byl už blízko slona.

A v tu chvíli Jiskra skočila.

Sindhija po ní vymrštil chobot, ale současně ucítil, jak se mu nový nepřítel zaryl zuby do ocasu a drásá jej svými drápy. Sindhija se otočil. Druhý tygr! Ohnal se po něm chobotem a tygr hned uvolnil drápy, spustil se dolů a prchal.

Jiskra zatím už vyskočila na zeď zámeckého parku a druhý tygr se řítí dlouhými, pružnými skoky za ní.

Unikla! Přece se jí to podařilo!

Rozmrzelý slon uchopil do chobotu kus kamene a zlostně jím mrštil po obou uprchlících. Kámen zazvonil o zeď, až se oddrobilo kus zdiva. Kdyby byl zasáhl tygra, byl by ho nepochybně těžce poranil. Ale zasáhl ho jen úlomek zdi. Tygr se otočil, zlostně zamručel a pak zmizel i s Jiskrou za zdí.

Korkorán, který to všechno pozoroval z paláce, díval se dlouho směrem k džungli a tiše si sám pro sebe opakoval:

„Vidíte, Jiskro, vidíte... nakonec jste mě přece opustila.“

KAPITOLA PATNÁCTÁ

v níž navštíví Bhagavápur doktor Scipio Ruskaert a Korkorán upadne do velkého nebezpečí

Když Korkorán řekl Sugrívovi, že proti urážlivému psaní anglických listů nehodlá zholá nic podniknout, nemínil to tak zcela doslovně. Věděl, že podobné články jsou předehtou k pokusům odstranit jej po dobrém nebo po zlém, a rozhodl se, že se připraví na všechny možnosti. Nařídil, aby byly zesíleny pohraniční posádky, a sám na několikadenní cestě zjišťoval, v jakém stavu jsou pohraniční pevnosti.

Síta v ty dny byla v Bhagavápuru sama. Trávila všechen čas v zámeckém parku s maličkým Rámem. Nového mužského potomka z rodu Hólkarů měli všichni v paláci rádi jako vlastního. Byl veselý, hravý, dobromyslný, projevoval statečnost po otci a něžnost po matce – zdálo se, že zdědil nejlepší vlastnosti rodičů.

Druhý den po odjezdu kapitána Korkorána si hrál malý Rám se slonem na zahradě. Rám mu házel sladké pečivo z malé, perletí vykládané skříňky, Sindhija je obratně chytal, podával si je do svých růžových úst a šibalsky se tomu usmíval. Když byla krabička prázdná, položil ji malý Rám vedle sebe na trávník a řekl vážně, jak to slýchal od matky:

„Až zase zítra. Sindhijo!“

Potom napřáhl ručku a zaprosil:

„Sindhijo, projed' se se mnou po parku!“

Slon sklonil svou velikou hlavu, uchopil opatrně chlapce a posadil si ho za krk. Pak zdvihl chobot a zatroubil.

„Toť se ví, že se můžete projet, Sindhijo,“ usmála se Síta na slona, „jen dávej pozor, ať se Rámovi nic nestane. Musíš ho opatrovat jako mne, když jsem byla malá.“

Slon zacválal dvakrát okolo parku.

Síta je s úsměvem pozorovala.

Nakonec se slon před ní zastavil a chtěl vzít rozesmátého Ráma do chobotu a postavit ho dolů na zem. Ale chlapec křičel:

„Já sám, Sindhijo, já sám...“

Slon tedy sklonil hlavu až nízko k zemi a Rám, přidržuje se oběma rukama dlouhých klů, sklouzl obratně až k zemi.

„Výborně, Ráme!“ pochválila synka Síta.

Byli tak zaujali, že ani nezpозorovali Sugríva. Ten stál nenápadně stranou a čekal, až si ho Síta povšimne.

„Moje paní,“ uklonil se, když mu pokynula, aby přistoupil blíž, „je zde nějaký Evropan a žádá, aby vám byl představen. Říká, že je německý učenec. Co mám odpovědět?“

„Proč chce mluvit se mnou? Ať počká na mého muže, až se vrátí,“ řekla Síta. Byla nerada, že jí někdo kazí milou chvíli.

„Říká, že pro vás má velké překvapení. Je prý – fotograf. Ale mně se nelíbí. Nejlépe by bylo poslat ho, odkud přišel, anebo ho dát zavřít.“

„Ne, Sugríve, to by nebylo správné. Moji předkové nikdy nikomu neodpírali pohostinství. Přiveď ho sem, když už je zde, promluví s ním a potom uvidíme.“

Za chvíli se blížil cestičkou k místu, kde seděla Síta, člověk vysoké šlachovité postavy, snědého obličeje, poznamenaného neštovicemi, s malou bradavicí na tváři a s tmavými brýlemi na nose.

Poklekl před Sítou na koleno a hluboce se uklonil.

„Bud'te vítán!“ řekla a pokynula, aby povstal. „Kdo jste, prosím, a co vás přivádí do našeho domu?“

„Madame, dovoluji, abych se představil,“ řekl s novou úklonou cizinec. Mluvil příjemným basovým hlasem a plynou hindustánštinou skoro bez cizího přízvuku. „Jsem doktor Scipio Ruskaert z university v Jeně. Vyslala mě sem Berlínská zeměpisná společnost: mám napsat pojednání o geologickém složení, rostlinstvu a živočišstvu pohoří Vindhjáču. Dovolil jsem si navštívit Bhavagápur, protože jsem slyšel velmi mnoho o vědeckých schopnostech Jeho Jasnosti osvětleného maharádži Korkorána, vašeho manžela. Musím vám říci, že jeho sláva a věhlas se rozšířily až do Evropy.“

„Skutečně?“ zvolala Síta. Návštěvníkova slova jí nemálo polichotila. Obdivoval se Korkoránovi – to jí stačilo, aby mu důvěřovala.

„Madame,“ pokračoval vyzábělý doktor a položil si přitom ruce na srdce, „není v Evropě jediného vědce mého oboru, který by se vašemu manželu hluboce neobdivoval.“

„Děkuji vám za příjemné zprávy. Ale vy prý jste také *fotograf*. Co to znamená, pane? Můžete mi to vysvětlit?“

Doktor Ruskaert se zdál být tou otázkou překvapen, neboť zvedl obě ruce:

„Jakže, madame, mám snad věřit, že budu první, jemuž se dostane té cti, aby vás seznámil s nejnovějším vědeckým vynálezem? V tom případě si blahopřeji a říkám: rád, velmi rád!“

A prosil o dovolení, aby se směl na několik minut vzdálit a přinést fotografický přístroj.

Síta dosud nikdy nic takového neviděla. Jistě nikdy neměl doktor Ruskaert tak vděčného a tak zvědavého posluchače. Když se na všechno důkladně vyptala a všechno si prohlédla, zatleskala radostně rukama.

„Dovolíte, pane,“ řekla, „abych o tomto vašem zajímavém přístroji první řekla svému manželovi?“

Host se uklonil:

„Vím o větším překvapení, které byste mu mohla připravit. Neodvážuji se však svůj návrh vyslovit.“

„Jen mluvit,“ pobízela ho Síta.

„Vyzýváte-li mě k tomu sama, madame, tedy to řeknu. Mohl bych zhotovit váš obrázek a vy byste jej pak věnovala svému choti, až se vrátí do Bhagavápuru.“

Síta byla okouzlena.

„Vy byste mohl zhotovit svým přístrojem můj obraz? A snad také obraz mého maličkého Ráma?“

„A mého velkého Sindhiji taky?“ ozval se Rám.

„Považoval bych to za nesmírnou čest.“

„Ach ano, udělejte to, doktore. Udělejte můj obrázek a malého Ráma.“

„A Sindhiji,“ trval na svém nápadu Rám.

„Sindhiji také. Samozřejmě že uděláme obrázek tvého velkého slona. Budeš si moci vybrat, mám-li tě vyfotografovat, jak krmíš slona anebo jak na něm sedíš,“ řekl Ruskaert.

Síta byla jeho vlídností unesena:

„Jste tak laskav, pane. Manžel vám to nezapomene.“

„Madame, udělám všechno, abych si získal náklonnost Jeho Jasnosti,“ odpověděl s úsměvem Němec.

Sugrív to všechno mlčky sledoval.
Zdálo se mu, že v Ruskaertově úsměvu je něco záhadného.

Po pěti dnech se Korkorán vrátil z cesty.

Síta ho chtěla překvapit fotografiemi navečer, ale malý Rám si vylezl otcí na krk a dováděl, až jej musela matka okřikovat. Nakonec to nevydržel. Uprostřed hry se zarazil a řekl:

„Taťko, víš, že pro tebe máme velké překvapení?“

„Překvapení?“ podivil se otec. „To jistě Síta nařídila kuchaři, aby mi připravil nějaké mé zamilované jídlo,“ žertoval.

„Ó ne, to neuhodneš.“

„Uhodnu!“ zlobil Korkorán synka.

„Neuhodneš,“ stál na svém Rám. „Neuhodneš to, protože dostaneš naše podobizny, a to je tajemství.“

„Tajemství?“ rozesmál se Korkorán. „Jaképak tajemství, vždyť jsi mi to už řekl!“

Malý Rám se div nedal do pláče.

„Ale jdi,“ těšil ho Korkorán, „snad bys kvůli tomu neplakal! Tak! Žádné slzy a pěkně mi pověz, jakými podobiznami mě chcete překvapit.“

„Je na nich maminka,“ přemáhal vzlykot Rám, „a já s maminkou a já se Sindhijou a ta je nejhezčí...“

„Takové překvapení!“ divil se Korkorán. „A kdopak vás vymaloval?“

„Pan doktor Ruskaert. Ten ti je hodný. Udělal mi ze dřeva malou válečnou loď a slíbil, že mi udělá přístroj, kterým budu pouštět obrázky na zeď!“ důležitě oznamoval Rám.

Překvapený Korkorán postavil malého Ráma na zem:

„Kdo je doktor Ruskaert?“

„Německý učenec, můj milý,“ odpověděla Síta... „Za tvé nepřítomnosti nás navštívil v paláci a nabídl nám služby. Chce v naší zemi vědecky pracovat.“

„Hm. Chce vědecky pracovat!“ nedůvěřivě potřásl hlavou Korkorán a sraštil obočí. „Jen jestli to myslí tak, jak říká.“

„Choval se k nám velmi mile,“ namítla Síta a malý Rám hájil rovněž svého dobrodince: „A se mnou si hraje a dostanu od něho přístroj, který vrhá obrázky na zeď!“ opakoval.

„Hm!“ řekl Korkorán. „Doufám, že mě s doktorem seznámíte.“

„Řekla jsem Sugrívovi, aby ho pozval na dnes večer,“ odpověděla mu Síta.

Večer se Ruskaert Korkoránovi představil. Ujišťoval, že pověst o ušlechtilosti a osvícenosti slavného maharádži se rozlétla po všech vědeckých střediscích Evropy; všichni si ho nesmírně cení jako příznivce věd; a on, doktor Ruskaert, si za svého pobytu v Bhagavápuru už povšiml, že maharádži povznesl zemi jako žádný z jeho předchůdců; vládce tak slavný –

Víc už neřekl. Korkoránovi se nic tak neprotivilo jako lichotky a podlézavá chvála.

„Počkejte, pane,“ přerušil rázně překvapeného Němce, „znám už nazpaměť, co se říká knížeti, když se mu chceme zalíbit... a vím také, co se potom říká za jeho zády. Nechte si ty chvalořeči pro někoho jiného. Vysvětlete mi raději, jak to přijde, že vaše němčina má anglický přízvuk?“

„Matka byla Angličanka, pane,“ odpověděl Ruskaert, „a já jsem žil dlouhá léta v Anglii. Teprve později jsem se vrátil do Německa a tam jsem začal vědecky pracovat. Znam bratry Schlangtweity, kteří právě cestují po Himálaji, a měl jsem čest pracovat s doktorem Vogtem a se samým Humboldtem!“

„Můžete to dokázat?“

„Jistě, pane. Měl jsem od doktora Humboldta doporučující list pro vás. Bohužel loď, s kterou jsem připlul do Indie, ztroskotala a přišel jsem při tom skoro o všechny důležité listiny. Podařilo se mi zachránit – náhodou – jenom doporučující dopis od sira Williama Barrowlinsona.“

„Nu, měl jsem také doporučující list od sira Williama, když jsem přicházel do Indie,“ řekl s úsměvem Korkorán. „Jenže mně nebyl nic platen. Ukažte mi ten dopis!“

List na půldruhé straně vychvaloval vědecké schopnosti doktora Ruskaerta a žádal Korkorána, aby tomuto znamenitému evropskému učenici v oboru indologie poskytl podporu. Podpis byl nad veškerou pochybnost pravý. Zdálo se, že tvrzení doktora Ruskaerta jsou pravdivá. Korkorán mu vrátil dopis a omlouval se:

„Promiňte mi, že jsem vás tak vyslýchal. Ale mám mnoho důvodů, abych se měl v tyto dny na pozoru. Doporučení sira Williama mě ovšem úplně uklidňuje. Prosím, řekněte mi, čím vám mohu při vaší vědecké práci prospět, a já rád pomohu.“

Doktor Ruskaert se s mnohými díky rozloučil. Neodpustil si při tom opět několik lichotek o velkomyslnosti vznešeného maharádži. Když odešel, nemohl se Korkorán zbavit pocitu, že něco není v pořádku. Nakonec si dal zavolat Sugríva.

„Sugríve, nevím proč, ale ten doktor je mi stále nějak podezřelý. Dej mu k jeho vědecké práci všechno, oč tě požádá, ale prosím tě: oči otevřené! Co kdyby bylo v pytli šídlo!“

To nebylo třeba Sugrívovi dvakrát říkat. Od prvního okamžiku se mu Scipio Ruskaert nezamlouval. Kdyby bylo po jeho, byl by poslal vědce i s doporučujícím listem Williama Barrowlinsona za hranice knížectví hned druhý den.

„Budu vědět o každém jeho kroku,“ řekl.

Korkorán zamyšleně přikývl:

„Tak... Škoda že tu nemáme Jiskru, Sugríve! Ta by brzy vyzkoumala, co vězí pod kůží učeného cestovatele. Vidiš, a zatím ta nevděčnice běhá někde po džungli...“

Až do oné podivné příhody, která se stala při lovu na nosorožce, se zdálo, že se Korkorán mýlil. Doktor Ruskaert se ukazoval v nejlepším světle. Jako veselý a příjemný společník si získal Sítu. Jako laskavý přítel vždy ochotný skotačit, to vyhrál u malého Ráma. A konečně ani Korkorán nemohl popřít, že se mu líbí Ruskaertovo skromné vystupování. Přitom doktor vynikal právě tak v jízdě na koni jako v znalostech přírodovědeckých, filosofických i zeměpisných.

Mýlil jsem se, přiznával si v duchu Korkorán. Ten člověk je poctivec...

A přece se při honbě na nosorožce stalo něco, co znovu vyburcovalo Korkoránovu nechuť k němu.

Bylo to v lednu, koncem měsíce, kdy pořádal Korkorán hon. Měl se ho kromě něho zúčastnit jen doktor Ruskaert a asi dvacet sluhů, nadhánějících zvíře. Korkorán i Ruskaert byli výborní jezdci a měli nejlepší zbraně. Vyhlédnutý nosorožec byl sice kus mimořádně statný, ale byli přesvědčeni, že na něj stačí sami dva. Brzy po ránu se Korkorán rozloučil s Rámem. Malý si vymohl, že vyprovodí otce aspoň před knížecí palác, když s ním nemůže jet na lov. Zakrátko došli lovci na lesní křižovatku dost hluboko v džungli. Tamtudy měl přeběhnout nosorožec. Zůstali na číhané. Z hloubi džungle se ozýval křik nadháněčů, kteří se všemožně snažili, aby vyplašili zvíře z úkrytu. Oba lovci seděli na koních, prsty na spouštích pušek, připraveni k střelbě.

Nadháněči neměli štěstí. Místo na nosorožce narazili na tygra. Vyrušen z klidného spánku křikem a bubnováním tam-tamů, dal se na útěk džunglí směrem ke křižovatce. Prchal mezi kmeny

starých smokvoňů, až pojednou ucítil nablízku pach člověka. Přilehl břichem k zemi a tiše se plížil od stromu ke stromu, od houští k houští. Zastavil se až několik kroků od Korkorána.

Korkorán seděl na koni zády k dravci, oči upíral na opačnou stranu a vyhlížel nosorožce. Soustředěným pohledem pozoroval, nezačne-li se pohybovat listí a větve porostu. Číhal, až se vyvalí pádící nosorožec. Každý nerv jeho těla byl připraven na tohoto nepřítele. Stačil jediný pohyb prstu na spoušti.

A pak vyšla rána.

Jenže to nebyl výstřel určený nosorožci. To Korkorán mimovolně stiskl kohoutek pušky, když ho pojednou srazil jakýsi neočekávaný prudký náraz k zemi. Kůň pod ním klesl a bokem mu přimáčkl nohu k zemi, takže se nemohl ani hnout. Najednou před ním stál tygr, přikrčený k zemi, svaly napjaté a připravené k druhému skoku. Pomalu se sunul ke Korkoránovi. Ten se marně snažil vyprostit.

„Doktore, střelte! Střelte rychle!“ volal na Ruskaerta.

Ruskaert pozvedl karabinu, zalícil na tygra – ale pak zase nechal ruku klesnout.

„Střelte, Ruskaerte!“ volal Korkorán.

Tygr ho pomalu obcházel, bezmocného, snad se mu chtěl dostat za záda, a zlostně mručel. Plížil se pomalu blíž a blíž.

Korkorán jej pozoroval ostřížím pohledem. Najednou se rozmáchl prudce proti tygrovi čenichu a zasadil mu pažbou pušky tak silnou ránu, že zvíře bolestně zavylo a odskočilo stranou. Byly to jen dvě tři vteřiny, ale Korkoránovi stačily, aby si vyprostil nohu zpod koně. Vyskočil, odhodil pušku a z opasku vytrhl revolver.

Tygr se připravoval k novému skoku.

Doktor Ruskaert vykřikl.

Z houštiny se vynořila hlava druhého tygra, o něco menšího, krásně zbarveného. Ale podivná věc! Místo aby přispěl svému druhovi na pomoc, vrhl se na něho, popadl jej zuby za krk a smýkl jím několikrát o zem.

„Jiskro!“ vykřikl Korkorán. „Má milá Jiskro!“

Tygrice, která se tak nenadále objevila, zvedla hlavu a podívala se dlouhým, výmluvným pohledem na Korkorána. Její druh ho pozoroval nevraživě, ale nového skoku se neodvážil.

Korkorán zasunul revolver do opasku.

„Jiskro,“ řekl lítostivě a do svých slov vložil všechnu něžnost, kterou cítil ke své staré přítelkyni, „vy se se mnou nevrátíte do Bhagavápuru?“

Jiskra udělala několik kroků, ohlédla se po tygru, podívala se na Korkorána a z hrdla se jí vydralo tlumené zamručení.

Korkorán porozuměl. „Ale to se rozumí, Jiskro, že si můžete vzít s sebou svého přítele. Ať jde také s námi! Vidím, že to je zamračený nevzdělanec – ale co se dá dělat, když bez něho nemůžete být! Však my ho zcivilizujeme. Ujišťuji vás, že ho budu mít rád zrovna tak jako vás... bude-li sám chtít!“

Jiskra se vrátila k svému druhovi a přistrčila svou hlavu k jeho. Kdyby byl býval Korkorán blíže, byl by slyšel, jak se ho snaží přesvědčit:

„Proč váháš, můj milý? Pojď se mnou k mému velkému dvounohému příteli, který je ze všech lidí nejlepší! Půjdeš-li se mnou, budeme stále spolu – to by se ti nelíbilo?“

Ale tygr se bránil:

„Má milá, krásná sestro, uvaž dobře, není-li to past. Znáám dobře toho dvounohého tvora. Je to

ten, který nás pozoroval, když jsem na tebe čekal u zdí tvého velkého vězení! Chraň se lákavých řečí, krásná sestro, chtějí tě připravit o svobodu!“

Vzpomínka na vězení Jiskru rozrušila. Lákala ji volnost džungle, hebká tráva, vůně lesa a tichá zákoutí u řek. Nechtěla se jich vzdát, ale srdce ji táhlo i ke Korkoránovi. Toužila po jeho pohlázení, po jeho mazlivém oslovení, po společných procházkách. Kolikrát se tak hrdě nesla po jeho boku a v očích všech dvounohých tvorů četla úctu! Ted' stála a dívala se nerozhodně z Korkorána na svého druha a naopak. Bylo tak těžko se rozhodnout...

A tu se objevil na kraji rozcestí třetí tygr. Bylo to tygří kotě, asi tři měsíce staré a velké jako pes středního růstu. Tygřík vyskočil z džungle. Nemohl přemoci zvědavost a chtěl se podívat, proč se matka tak dlouho nevrací. Když uviděl Korkorána, zarazil se tak prudce, že se jeho neohrabané tělo směšně zakymácelo a matka ho musila tlamou přidržet, aby neupadl. Chvilí si zvědavě prohlížel neobyčejného tvora. Slojí před ním vzpřímeně na dvou nohách, a jak se zdá, natahuje před sebe přátelsky ruku; něco takového ještě v životě neviděl. A protože byl mladý a velmi zvědavý, pomalu ťapkal ke Korkoránovi.

Kapitán ho vzal do ruky, hladil ho za krkem, laskal ho:

„A co ty, můj maličký? Ty taky chceš jít se mnou do Bhagavápuru? Proč ne? Vezmu tě taky s sebou. Uvidíš, bude se ti u mne líbit.“

Tygřík si v Korkoránově náručí spokojeně vrčel, otáčel hlavu po Jiskře a blaženě přimhuřoval oči, jako by jí chtěl naznačit, že ten velký dvounohý tvor si umí krásně hrát a že je mu u něho dobře. To rozhodlo. Jiskra, otáčeje se vždy po dvou třech krocích za svým druhem, pomalu přešla ke Korkoránovi za svým malým synkem. Korkorán ji přivítal pohlázením, Jiskra zamručela. Dvakrát za sebou se vydralo z jejího hrdla tlumené, žalostné zařvání. Konečně se rozhodl i její druh. Nedůvěřivě, opatrně se přiblížil ke Korkoránovi. Když byl až u něho, naposled se pokusil Jiskru varovat. Ale protože se ani nehnula a stála dále u Korkorána, nechal se i on pohládit. A do Bhagavápuru šli už všichni společně.

Byla to radostná cesta. Jiskra pobíhala stejně čiperně jako její tříměsíční synek a jen velký tygr šel vážně a důstojně. Tygřík se veselil, protože viděl mnoho nových věcí: ulice, náměstí, lidská obydlí a nakonec knížecí palác.

„Nosorožce jsme neulovili, doktore,“ řekl Korkorán Ruskaertovi, když vjížděli do bran Bhagavápuru, „ale že jsem našel zase Jiskru, to vydá za deset úlovků. Však už jsem myslil, že mě její druh sežere... Ale řekněte mi, proč jste nestřelil, když jsem na vás volal?“

Ruskaert si přešel rukou tvář a odpověděl:

„Měl jsem strach... měl jsem strach, že bych mohl zasáhnout vás místo tygra...“

Korkorán na to neřekl nic. Ale pomyslel si, že tohle byla přílišná opatrnost. Vždyť předtím se doktor tolikrát osvědčil jako skvělý střelec. A ještě jedna věc byla Korkoránovi nápadná. Jiskra si očíkala Ruskaerta, doktor při tom zbledl jako stěna – a už se k němu od té chvíle vůbec nepřibližovala.

V bráně knížecího paláce je přivítala Síta s Rámem. Jiskra se k ní radostně hnala a celá šťastná přijímala její laskání. Malý tygřík se ihned spřátelil s Rámem a začali dovádět, až nakonec obě matky, Jiskra i Síta, musely zakročit.

„Síto.“ řekl Korkorán, objímaje svou manželku, „oznamuji ti, že naše Jiskra mě dnes na lovu vyhledala a oznámila mi, že se k nám vrací. Tento zamračený tygr, který se tváří tak žalostně, je její manžel. Budeme mu říkat Blesk. Přesvědčil jsem se na vlastní oči, že dovede skákat rychle jako blesk. Nu, a ten malý Jiskřin přírůstek, jak vidíš, má bílé vousky a za krkem bílou srst. To je u tygrů

velká zvláštnost. Budeme mu říkat Bělohřívek!“

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

v níž se seznámíme s překvapujícím dopisem George Williama Doubleface

George William Doubleface z oddělení tajné policie v Kalkatě lordu Henrymu Braddockovi, generálnímu guvernéru Indie

V Bhagavápuru dne 25. února 1860

Mylorde,

posel, který přináší tuto zprávu, je člověk naprosto důvěryhodný a já osobně ručím za jeho spolehlivost.

Podle rozkazu Vašeho Lordstva vydal jsem se na cestu do Bhagavápuru s doporučujícím listem sira Williama Barrowlinsona, který si pro mne Vaše Lordstvo u sira Williama vyžádalo. Představil jsem se jako doktor Scipio Ruskaert z jenské university a byl jsem mahárádžou zpočátku přijat se zjevnou nedůvěrou. Podařilo se mi však poměrně brzy ji rozptýlit a získat si jeho náklonnost.

Nejdřív jsem ovšem získal důvěru mahárádžovy manželky Sítý. Velmi mně při tom posloužily mé znalosti fotografování, které je ovšem v těchto odlehlých krajích věcí naprosto neznámou. Kněžna byla nadšena fotografiemi svými i svého malého synka. Místo popisu osoby posílám jednu kopii. Bohužel, fotografii kapitána Korkorána nemohu Vašemu Lordstvu poslat, a to proto, že mahárádža rázně odmítl dát se fotografovat. Nechtěl jsem naléhat, abych snad nevzbudil podezření.

Velmi zapůsobil na mahárádžu doporučující list sira Williama Barrowlinsona. Po jeho přečtení mi mahárádža poskytl všechno, oč jsem požádal, především mi dal naprostou volnost pohybu v celé říši. Při mých znalostech maráthštiny podařilo se mi opatřit řadu, jak doufám, cenných zpráv o stavu ozbrojených sil Maráthského knížectví. Zvláštní zprávu o tom přikládám k tomuto dopisu. Jak jsem se na vlastní oči přesvědčil, mahárádža se o své vojsko vzorně stará.

Je třeba také uznat, že mahárádža se mezi svým lidem těší značné oblibě, především pro svou až přemrštěnou snahu o naprostou spravedlnost, i pro přísnost, s jakou trestá každý přestupek proti platným zákonům. Nedávno dal oběsit větší počet lupičů, kteří za předchozí slabé vlády beztrestně pustošili různé části knížectví; to zvýšilo jeho oblibu. Jen nepatrnému hloučků zločinců se podařilo uprchnout do Bengálska.

Přicházím nyní k hlavnímu bodu své zprávy a doufám, že Vaše Lordstvo mi nebude mít za zlé, že jsem snad poněkud překročil dané instrukce.

Mezi těmi, kdož uprchli do Bengálska, nalezl jsem muže jménem Bábur, což jak víme, znamená tygr. Ten člověk už spáchal kopu zločinů a několikrát unikl spravedlivému trestu. S tímto Báburem jsem se setkal v Banárasu právě v době, kdy mi Vaše Lordstvo ráčilo dát rozkaz, abych se odebral do Bhagavápuru. Zním dobře své zaměstnání a vím ze zkušenosti, že pomoc takového člověka, jako je řečený Bábur, může být pro zdar věci velmi užitečná. Tím spíše, že Bábur na smrt nenávidí mahárádžu Korkorána. Bez jeho zásahu by podnes mohl v klidu a bezpečí provozovat své výnosné lupičské řemeslo. Nabídl jsem mu milost od Vašeho Lordstva a tři sta tisíc rupií odměny, jestliže odstraní kapitána Korkorána anebo ho vydá živého do našich rukou. Nikdo z Maráthů by se k něčemu podobnému nepropůjčil. Bábur nabídku přijal se zřejmou radostí.

Ujišťuji Vaše Lordstvo, že můžeme mít plnou důvěru v jeho konečný úspěch. Bábur již ve svých mladých, takřka ještě jinošských letech byl vůdcem thagů. Mezi bývalými druhy si našel asi dvacet spolehlivých mužů, kteří mu budou při jeho podniku pomáhat. Je to poměrně veliký počet, ale nechci Vašemu Lordstvu smlčet, že Bábuřovým cílem je nikoli zajetí Korkorána, ale jeho úplné odstranění.

Snad ani není třeba mého ujištění, že Vaše Lordstvo nebude nijak kompromitováno. Můžete klidně prohlásit, že o počínání nějakého Bábura Vám není nic známo. Bábuřovi jsem se ovšem musel prokázat plnou mocí od Vašeho Lordstva. Ten člověk chtěl mít naprostou jistotu, že obdrží všechno, co jsem mu Vaším jménem slíbil. Dovoluji si znovu upozornit, že jsem mu doporučovací listinu jenom ukázal a že jsem Bábuřovi nedal žádnou písemnou záruku.

Očekávám, že Bábur provede svůj záměr poměrně snadno. Korkorán spoléhá na svou oblibu u lidu. V městě je nepatrná posádka. Vojsko je většinou rozloženo podél hranic, jak naznačuje přiložený pláněk. V Bhagavápuru je kromě toho pouze malý oddíl knížecí stráže asi o dvou stech mužích a menší jednotky pořádkového útvaru. Do maharádžova paláce je snadný přístup. Jediná stráž, která nahání strach, je starý polodivoký tygr a tygřice Jiskra, o níž Vašemu Lordstvu podal již zprávu plukovník Barclay.

Dbal jsem pečlivě, aby jméno Vašeho Lordstva pokud možno vůbec nepadlo. Postaral jsem se, aby se neprozradilo ani moje jméno, kdyby se snad věc nezdařila, což je ostatně naprosto nepravděpodobné. Jakmile provede Bábur svůj čin, převezmu jménem Vašeho Lordstva vládu v Bhagavápuru do svých rukou. Znáám dobře Maráthy. Vyhlásím, že se blíží anglické vojsko, a až bude Korkorán mrtev, nikdo z nich se neodváží postavit na odpor. Všechny Korkoránovy fantazie o nezávislosti Maráthského knížectví zajdou s ním. Pokud jde o vdovu a syna, nejrozumnější bude zbavit je dědictví v zájmu zachování veřejného klidu a pořádku.

Doufám pevně, že příští můj posel přinese do Kalkaty další příznivé zprávy, a prosím Vaše Lordstvo, aby přijalo projev mé nejhlubší oddanosti.

*George William Doubleface,
jinak Scipio Ruskaert*

P. S.

Vaše Lordstvo se snad podiví, že jsem nucen požádat, aby mi byl zvýšen úvěr u bombajské banky Smith, Henderson & Co. na jeden milión rupií. Vašemu Lordstvu je jistě známo, že pátrání, která konám, jsou velmi drahá. Kromě Bábura musím koupit asi pětadvacet až třicet předních bohatých Maráthů. Jejich pohanské svědomí není sice tak drahé jako křesťanské svědomí poslanců naší sněmovny, ale přece jenom stojí i tak dost peněz. Je ostatně možné, že závazky vůči Bábuřovi nebude třeba splnit. Předpokládám totiž, že se lid rozhněvaný smrtí svého vládce, vrhne na vrahy a pravděpodobně je na místě zabije. Rozhodně to bude možno tak zařídit. Tím by Vaše Lordstvo a anglická vláda ušetřily tři sta tisíc rupií, ovšem kromě dvaceti tisíc, které jsem Bábuřovi musil vyplatit jako zálohu.

P. P. S.

Právě když jsem se chystal zapečetit svou zprávu, zpozoroval jsem na bhagavápurských ulicích neobvyklý ruch. Vyhlédl jsem z okna. Domníval jsem se, že se snad nedočkavý Bábur už vypořádal s maharádžou. Nebylo tomu tak. Venku stáli lidé a dívali se vzhůru k obloze. Zvedali ruce, padali na tvář a volali, že veliký Indra přichází z nebe navštívit maharádžu. Podíval jsem se tím směrem, kam

všichni ukazovali. Zjistil jsem, že nad zahradou knížecího paláce se zvolna snáší k zemi balón neobvyklého tvaru. Byl jsem příliš daleko a nic jiného jsem nerozeznal. Hned se pokusím zjistit, kdo to hraje úlohu všemohoucího Indry. Je jisté, že nepředvídaná příhoda s balónem patrně ještě zvětší úctu Maráthů ke Korkoránovi.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

v níž pozdraví Yves Quaterquem svého bratrance Reného Korkorána

Doktor Scipio Ruskaert neboli George William Doubleface byl překvapen přistávajícím balónem. Ale nesrovnatelně větší byl údiv kapitána Korkorána.

Korkorán odpočíval po obědě na terase, když ho najednou vyrušil Jiskřin neklid. Vstal a rozhlížel se, ale teprve po hezké chvíli ho napadlo pohlédnout vzhůru k nebi. Od reky přes město zvolna klesal a přímo ke knížecímu paláci se snášel veliký stříbrný balón. Měl protáhlý tvar a vzadu na kabině, zavěšené na silných lanech, se točila vrtule. Po celém Bhagavápuru se rozléhal křik Indů, kteří spěchali ke knížecímu paláci, aby pozdravili nebeského návštěvníka svého maharádži.

Než Korkorán seběhl dolů do parku, stál už balón připoután na zemi. O kabinu se opíral štíhlý hezký muž a zapaloval si nedbale cigaretu. Po jeho boku stála mladá, vkusně oblečená žena jemných rysů. Opodál starostlivě prohlížel lana svalnatý, urostlý černoch.

Sotva spatřil mladý černovlasý muž Korkorána, odhodil cigaretu a s rozevřenou náručí mu vyběhl vstříc. Usmíval se a bílé zuby mu svítily.

Korkorán se zastavil na půl cestě.

„Quaterquem! Yves Quaterquem!“ zvolal překvapeně. „To je mi nečekaný host!“

„Bratranče! René! Příteli!“

Oba muži se několikrát srdečně objali.

„Tomu se říká šťastná náhoda!“

„Jakápak šťastná náhoda, bratranče? Přijel jsem se za tebou podívat, abych ti představil svou ženu. Jsme na svatební cestě.“

Korkorán se mladé plavovlasé ženě uklonil. Usmívala se na něho úzkými rudými rty a dlouhé vlasy se jí v odpoledním slunci třpytily, jako by byly ze zlata.

„Slyšel jsem, že ses stal maharádžou, hochu!“ Yves Quaterquem poplácával bratrance po rameni a nic nedbal na jeho knížecí důstojnost. „Doufám, že tu aspoň najdeš pro můj balón vhodné přístřeší. Nechtěl bych, aby mi ho ti zvědavci tady zbytečně okukovali.“

„Bud' bez starosti,“ řekl Korkorán. „Dopravíme jej do arzenálu. Tam nikdo nesmí. A klíč mám jen já a můj ministerský předseda.“

„Výborně!“ radoval se Quaterquem. „A můj černý Akažu jej bude hlídat. Nesmíš se zlobit – ale jistota je jistota. Konstrukce je mým tajemstvím a někoho by mohlo napadnout podívat se, jak to vlastně mám narafigeno.“

„Dám ti hlídače, na kterého se můžeš úplně spolehnout,“ nabídl se Korkorán.

Quaterquem se netvářil právě důvěřivě.

„Sindhijo!“ zvolal Korkorán. „Sindhijo, pojd' ke mně, mám pro tebe důležitý úkol!“

Slon se volně potuloval po parku a z uctivé vzdálenosti si prohlížel balón. Přiblížil se pomalým, vážným krokem. Zdvihl chobot a podíval se tázavě na Korkorána.

„Sindhijo, můj milý příteli,“ řekl Korkorán, „tento pán, kterého ti představuji, je můj bratranec, veleučený pan Yves Quaterquem. Ve vzduchoplavbě se vyzná tak jako ty v chytání sladkostí. Je to můj přítel, rozumíš mi dobře? Prosím, buď tak laskav a podej mu svůj chobot na znamení přátelství. A tady, Sindhijo, tato krásná paní je vlastně moje nová sestřenice, manželka pana Quaterquema. Doufám, že ji budeš mít tak rád jako svou paní Sítu.“

Slon se spustil na kolena, natáhl chobot, uchopil jím jemně ruku mladé ženy a položil si ji na čelo.

„Výborně, Sindhijo!“ pochválil ho kapitán. „A teď tvůj nový přítel má k tobě prosbu. Odtlačíš opatrně – říkám opatrně! – tento balón do arzenálu a tam zůstaneš a budeš hlídat, aby se k němu nikdo nepřiblížil. Rozuměl jsi?“

Ani se nemusel plát. Sindhija se otočil, obešel balón, jako by rozvažoval, jak na to nejlépe jít, pak uchopil chobotem lana balónu a pomalu jej táhl k arzenálu. Quaterquem byl nadšen, podívoval se Sindhijově obratnosti a důvtipu:

„Je chytrý jako pes!“

Korkorán se duníval.

„Mnohem, chytřejší,“ řekl a hodil Sindhijovi za odměnu kus sladkého pečiva. „Ale teď Sindhiju nechme a pojďme se podívat do paláce. Seznámím tě s manželkou.“

Když se manželé Quaterquemovi osvěžili tropickým ovocem, pozval Korkorán nenadálé hosty do kuřáckého pokojíku. Sluhové tam oběma mužům přinesli dlouhé, umně vyřezávané dýmky a ženám sladkosti na zlacených talířích. K pohodlným lehátkům přisunuli malé stolky z vzácného cedrového dřeva a na ně postavili šálky s teplým čajem, kterým se v tropických vedrech nejlépe uhasí žízeň. Polom Korkorán požádal bratrance, aby vyprávěl, co dělal od té doby, kdy se spolu viděli naposled.

„To bychom tady seděli několik dní,“ řekl Yves Quaterquem a lokal labužnický kouř z dlouhé dýmky, nacpané nejlepším indickým tabákem. „Ale aspoň něco povím... Pamatuješ se, tehdy před pěti lety v Paříži? Já jsem byl chudý jako kostelní myš a jedl jsem jen tvrdé kůrky a zapíjel je vodou z městských studní, abych ušetřil na pokusy s říditelným balónem. Ve dne v noci jsem pracoval, abych mohl své plány předložit pařížské Akademii věd. Myslil jsem si, že mě přijmou... řekněme zdvořile. Ale učení pánové se zřejmě domnívali, že chudý člověk nemůže nic pořádného vynalézt. Vysmáli se mi. Prý samé fantazie, neuskutečnitelné sny. Dovedeš si představit, jak mi tehdy bylo... Měl jsem tisíc chutí své plány roztrhat a nikdy se tím už nezabývat. Naštěstí jsem právě tehdy poznal svou milou, jedinečnou Alici. Tak dlouho mě přesvědčovala, že musím svou myšlenku dovést do konce, až jsem povolil. Odstěhoval jsem se s ní do vesničky sto kilometrů od Paříže a tam jsem začal konstruovat svůj balón. Alice mi dala úspory a sama mi pomáhala, protože jsem si musel všechny součástky udělat sám. Když jsem byl hotov, provedl jsem zkoušku. Ta poděsila tamější sedláky tak jako tvoje Indy, ale mne velice uspokojila. Jednoho dne jsem pozval členy Akademie, aby se na vlastní oči podívali, že moje plány nebyly fantazie. To bys koukal, jak otvírali oči! Pak jsem ještě řekl, že mám v úmyslu doletět až do Indie. Zůstali úplně ohromeni. Za šest měsíců jsem se vydal na cestu. Já a moje statečná Alice. Letěli jsme do severní Afriky, pak podél Středozemního moře do Egypta a do Turecka. Deset dní jsme křižovali nad Indickým oceánem a jednou jsme objevili malý ostrůvek... učiněný ráj na zemi! To bylo patnáctého srpna minulého roku. Oceán pod námi byl tichý. Na nebi nebylo mráčku. Vanul mírný, příjemný vítr. A tu jsme pod sebou spatřili loď. Byl to americký trojstěžník a kroužil stále rychleji a rychleji kolem jednoho místa. Jako by tu

lod' měl někdo neviditelný na provázku a tahal za něj čím dále tím zběsileji. Sestoupili jsme níž. Tu jsme rozpoznali na hladině moře strašlivý vír, který otáčel lodí a vtahoval ji blíž a blíž do své propasti. Chtěli jsme těm ubožákům pomoci, ale bylo pozdě. Lod' před našima očima najednou prudce zakroužila, naklonila se na bok směrem k zádi a za několik okamžiků ji voda pohltila. Hlídkovali jsme dlouho nad místem pohromy. Doufali jsme, že se snad nějaký plavec z toho strašného víru zachrání a my mu budeme moci přispět na pomoc. Viděli jsme jen několik lidských těl, patrně v bezvědomí, jak je mořské vlny vyvrhují na břeh nedalekého osamělého ostrůvku. Podivná věc! Teprve teď jsme si ho všimli. Přislali jsme se svým balónem na ostrove a pátrali po ztroskotancích. Našli jsme je na pobřeží. Byli už mrtví, prudký náraz o skaliska jim roztříštil lebky. A nedaleko jsme našli bedny se zásobami nástrojů i potravin, které moře vyplavilo z lodi na břeh. Kupodivu – všechno docela neporušené. Šli jsme se podívat na ostrov. Nazval jsem jej ostrov Quaterquem, protože Alice odmítla, aby se jmenoval po ní. Šli jsme krásnými piniovými háji, nekonečnými sady banánovníků i datlovníků a jinde zase háji oranžovníků a citroníků, které tam rostly nikým neošetřovány. Zdálo se nám, že by tam byl krásný život. Rozhodli jsme se, že na ostrově zůstaneme. Vrátili jsme se k balónu a tu jsme zůstali, jako když do nás hrom udeří. Stál u něho starší muž s šedivými vlasy a se stejně šedivým knírkem pod nosem, v šatech už hodně obnošených, ale slušných, a vedle něho mladší žena, oblečená podle módy, jaká vládla tak před deseti lety. »How do you do?²« řekl neznámý muž a hrnul se ke mně. Potřásl mi rukama tak horlivě, jak jsem to ještě u žádného Angličana neviděl. »Jak jste sem přišli? Tento přístroj je váš? Jste tu sami? Můžete nám udělat laskavost?« Zasypal nás otázkami. Řekl jsem mu několika slovy, čeho jsme byli právě svědky a proč jsme tu přistáli. »Ach ano.« odpověděl nám. »Tak se stalo už mnoha lodím. I já a moje manželka jsme prožili podobné ztroskotání, před deseti lety. Měli jsme štěstí, že nás vlna vyvrhla na břeh živé. Deset let doufáme, že tu přistane nějaká lod' a odveze nás domů do Anglie. A zatím každá, která se pokusila přistát, se stala obětí hrozného víru, horšího než pověstný malström. A teď jste přišli vy... Z nebes, sesláni z nebes,« opakoval dojatě. Ukázali nám pak ostrov a svůj domek. Vybudovali si jej z kmenů stromů rostoucích na ostrově. Byl krásný, pohodlný, vzdušný, prostorný. »Báječné místo pro klidný život,« řekl jsem. »Závidím vám.« Odpověděl: »Když tu žijete deset let, odloučen od své země, nemyslíte na nic, než abyste se vrátil domů.« A požádal mě, abych byl tak laskav a vzal ho balónem někam, odkud by mohl co nejkratší cestou odjet do Anglie. »A ten ostrov a dům opustíte?« zeptal jsem se ho. Když přisvědčil, nabídl jsem mu, že od něho domek odkoupím. »Daruji vám jej,« řekl mi ihned. »Daruji vám jej i s ostrovem a ještě vám v Singapuru zaplatím za přepravu balónem.« Na cestu jsme se vydali za několik dní. Ale než se vrátíme na ostrov, kde bych si chtěl zařídit malou vědeckou stanici a pracoviště, chtěli jsme se ještě podívat po Indii. Přiznám se, že jsem byl zvědav i na tebe. Dověděli jsme se v Singapuru o sáhibovi Korkoránovi tolik věcí!“

Korkorán zvedl ruku, aby bratrance přerušil. Chtěl namítnout, že polovička těch věcí, ať už v dobrém či špatném, jsou pouhé smyšlenky... ale neměl čas říci ani slovo. Venku třeskla rána z pušky, pak druhá a třetí a po chodbách se rozlehl křik. Jiskra v mžiku stála u dveří a divoce zařvala. A malý Bělohřívek jí skočil po bok a pokoušel se napodobit její řev.

„Arzenál! Střílejí u arzenálu!“ vykřikl Korkorán. Vytrhl z opasku revolver a hnál se ke dveřím. Na prahu se obrátil:

² Jak se máte? (angl. pozdrav; čti: hau du jú dú?)

„Bratranče, zůstaň lady se ženami, vyřídím to sám. A ty, Jiskro, tady zůstaň také.“
A protože pozoroval na tvářích Alice Quaterquemové i Sítý strach, dodal:
„Nebojte se – to nejspíš vystřelila stráž z přehnané horlivosti...“

K arzenálu se sbíhali vojáci Korkoránovy gardy. Se Sugrívem se Korkorán srazil hned na chodbě.

„Okamžitě rozestav stráž a dej obsadit všechny východy!“ nařídil mu. „Nikdo nesmí opustit palác.“

Největší překvapení však čekalo Korkorána před arzenálem. U vchodu stál Sindhija a celou vahou svého těla tiskl nemilosrdně ke zdi nějakého člověka. Kolem nich obcházel černý obr Akažu s pistolí v ruce. Korkorán křikl:

„Co se tu stalo?“

Černoch poodstoupil a Sindhija, nepouštěje svého zajatce, obrátil svou velkou hlavu ke Korkoránovi, zdvihl chobot a slabě zatroubil. Teď teprve rozeznal Korkorán u zdi chvějícího se doktora Scipiona Ruskaerta, bledého jako stěna.

„Vy, doktore?“ podivil se. „Co hledáte v arzenále?“

Ruskaert, stále ještě přitisknutý slonem ke zdi, naznačil zoufalým posunkem, že nemůže mluvit.

„Pusť ho, Sindhijo,“ řekl Korkorán.

Slon neochotně poslechl. Ruskaert si upravil pomačkaný kabát a zhluboka si vydechl:

„Urozený maharádžo, tak člověk platí za nesmírnou zvědavost. Trnul jsem strachy, že mě váš Sindhija rozdrtí...“

Ale Korkorán se mračil.

„Pane doktore Scipione Ruskaerte, žádám vás, abyste mi vysvětlil, co jste hledal v mém arzenále.“

Ruskaert se už vzpamatoval z prvního překvapení a byl odhodlán hrát dál svou hru. Povzdechl, potřásl bolestně hlavou a v jeho hlase se ozval lítostivý tón.

„Řeknu všechno podle pravdy. Snad vznešený maharádža nebude posuzovat příliš přísně nešťastnou příhodu, která nezaslouží jeho pozornosti. Pane,“ uklonil se před Korkoránem, „často jsem vás slyšel vypravovat o podivuhodném děle, ulitém roku 1644 z bronzu, zlata a stříbra pro jednoho z Hólkarových předků. Zmínil jste se, že jsou na něm vyobrazeny výjevy z bitvy velkého Rámy proti Rávanovi. Přiznávám se, že jsem vnikl do arzenálu, abych si reliéfy obkreslil. Co neudělá vědec pro myšlenku, kterou je posedlý, vznešený sáhíbe Korkoráne! Sám to můžete nejlépe posoudit – vy, který jste hledal rukopis Gurukaramty...“

„Proč jste mi o tom neřekl?“

Ruskaert pokrčil rameny a povzdychl:

„Měl jsem to udělat. Ale myslil jsem si, že takovou vzácnou památku nebudete chtít nikomu ani ukázat...“

Tohle vysvětlení připadalo Korkoránovi dosti pravděpodobné:

„Ale řekněte mi, jak jste se sem dostal? A kdo tu střílel?“

„Já, pane, Akažu.“

Obrovitý černoch stál do této chvíle mlčky stranou a úkosem pozoroval doktora. Když se však podíval na Korkorána, jeho tvář se rozjasnila. Ukázal revolver na dlani a opakoval: „Já, pane. Revolverem já střílet.“

„Můžeš mi vysvětlit proč?“

„Massa Quaterquem mi svěřit létající balón a já věrný strážce. Já spát jen pravým okem a levým všechno pozorovat. On být zvědavý,“ ukázal na Ruskaerta, „lézt přes zed’ a dávat znamení někomu na druhé straně zdi. On potom skočit dolů se zdi a prohlížet zde zbraně a psát něco na papír. A polom jít k balónu a vlézt dovnitř a chtít zkoušet řízení. Já vidět, že on příliš být zvědavý, a proto vytáhnout revolver a střelit. On se moc leknot a běžet chtít ven, ale tam stát Sindhija a přitisknout ho ke zdi. Velmi chytrý Sindhija, nedat se nikým oklamat!“

„Výborně, Akažu,“ zabručel si pro sebe Korkorán. „Quaterquem z tebe může mít radost.“ Potom se obrátil k Ruskaertovi: „Co na to říkáte, doktore?“

Ruskaert se pokusil o úsměv. Byl bledý a špičky prstu, jimiž si nervózně uhlazoval pomačkaný kabát, se mu chvěly.

„Kdo ví, co černochoviděl,“ řekl hrubě. „Doufám, že slovo doktora jenské university něco platí...“

„To jistě!“ přisvědčil Korkorán. „Teď se jenom musíme přesvědčit, jste-li doktorem jenské university! Budete tak laskav a budete mě následovat, abychom si vysvětlili, co jste skutečně hledal v mém arzenále?“

„Urozený maharádžo,“ řekl Ruskaert se strojeným sebevědomím, „pamatujte na lidská práva! Dejte pozor, abyste se nemusel za svůj omyl odpovídat...“ Na okamžik se zarazil a dodal: „... mé vlasti!“

„Milý příteli, zodpovím se, komu budete chtít. Ostatně, jste-li nevinný, nemáte proč se bát vyšetřování.“

Ruskaert stiskl jen rty a neodpověděl.

„Akažu, doprovodíš pana doktora Ruskaerta, aby ho snad nenapadlo vzdálit se z Bhagavápuru dřív, než zjednáme v jeho záležitosti jasno,“ nařídil Korkorán.

Před vězením, které za Hólkara bývalo plné, ale teď už dlouho zelo prázdnotou, potkali Sugriva s několika vojáky. Kolem nich pobíhal Bělohřívek s Jiskrou. Měli mezi sebou nějakého Indu, spoutaného na ruku i na nohu. Když ho Ruskaert spatřil, zamračil se a maličko zavrtěl hlavou. Ind se na něho díval lhostejně. Ale Korkorán postřehl Ruskaertovo znamení.

„Koho to vedete?“ zeptal se. „Kde jste toho člověka chytili?“

Sugrív ukázal na tygřici:

„Jiskra ho chytila, pane, my ne. Snažil se uprchnout z paláce na koni, a když jsem na něho křikl, aby zastavil, jel ještě rychleji. Než nám přivedli koně, zmizel. Jistě bychom ho byli nevypátrali nebýt Jiskry.“

„Co to slyším, Jiskro?“ obrátil se Korkorán se strojenou přísností na tygřici. „Dal jsem příkaz, abyste zůstala v paláci a vy se mícháte do cizích záležitostí?“

Jiskra však dobře poznala, že Korkorán ty výtky nemínil vážně. Vztyčila se na zadních nohách, přední tlapy opřela o ramena svého velitele a přitiskla svou hlavu na jeho prsa. Korkorán ji pohladil a naznačil Sugrívovi, aby pokračoval.

„Dohonila ho za chvíli, pane,“ vypravoval dál Sugrív, „a postavila se mu do cesty. Kůň se vzepjal, shodil jezdce a Jiskra pak Indu přidržela, dokud jsme nepřišli.“

Sugrív se odmlčel. Po tváři doktora Ruskaerta se mihl výraz uspokojení. Zajatý Ind zvedl zraky a pohlédl na Sugriva. Když už Sugrív nic neříkal, vrhl se před Korkoránem na kolena:

„Vznešený maharádžo, živoucí obraze Bráhmy na této zemi, vtělení boha Višnu, slitujte se při božském Šivovi s nešťastníkem, který si není vědom ničeho špatného!“

„Vstaň!“ nařídil Korkorán. „Jak se jmenuješ? Kdo jsi?“

„Vivisbana, pane, jsem chudý obchodník z Bombaje. Chtěl jsem v Bhagavápuru nakoupit bavlnu, ale zlý osud tomu chtěl, že jsem upadl do podezření, ač jsem nic nespáchal!“

Korkorán se obrátil k Sugrívovi:

„Našli jste u něho něco podezřelého, Sugríve?“

„Ne, pane. Měl u sebe jen ještě jedny šaty a trochu peněz.“

„Dobrá.“ Korkorán se na okamžik zamyslel a potom mávl rukou. „Sundejte mu pouta a... nechte ho jít.“

Vojáci se chystali vykonat rozkaz. Korkorán se obrátil k tygřici, která nevraživě mručela: „Co můžeme dělat, Jiskro? Nemáme proti tomu pánovi žádné důkazy, že zamýšlel něco špatného...“ Bělohřívek, poskakující nezbedně sem tam, přiběhl si také pro pohlazení. V tlamě držel za rukojeť jezdeckou brašnu. Smýkal jí právě tak, jako když si koťata hrají s klubkem.

„Copak to máš, Bělohřívku?“ zeptal se Korkorán a natáhl zvědavě ruku. Tygřík chvíli váhal, ale polom si dal vzít z tlamy svou hračku. Korkorán otevřel brašnu a vyňal z ní jakýsi zapečetěný dopis.

„Pane, ta taška byla na sedle tohoto muže. Marně jsme ji hledali, nevšimli jsme si, že ji má Bělohřívek!“ zvolal překvapeně Sugrív.

Korkorán si už zatím udiveně prohlížel adresu: „Lordu Henrymu Braddockovi, generálnímu guvernérovi Indie.“

Roztrhl rychle obálku a pustil se do čtení. Když dočetl, podal list beze slova Sugrívovi. Pak se obrátil na Ruskaerta: „Pane Doublefaci, teď konečně vím doopravdy, s kým mám tu čest. Myslím, že se tentokrát nebudete dovolávat ani jenské university, ani své vlasti.“

Ruskaert neboli Doubleface byl bledý jako stěna, rty měl pevně stisknuté a kolem úst dvě hluboké rýhy.

„Pouta!“ pokynul Korkorán vojákům a přešel k Indovi. Ten se mu díval zpříma do očí.

„A ty,“ řekl Korkorán, „ty jsi tedy ten pověstný Bábur?“

„Ano, pane.“

„Volnost jsem dal ovšem obchodníku Vivisbanovi z Bombaje...“ řekl Korkorán. „Uvědomuješ si, co to znamená?“

„Ano, pane. Ale doufám, že velkomyslný lev nerozšlápne mravence, který ani neměl čas píchnout ho do paty.“

„Tomu říkáš píchnout do paty?“ udiveně zavrtěl hlavou Korkorán. „Chtěl jsi mě zavraždit!“

„Mohu vám prokázat dobré služby,“ odpověděl Bábur.

„Jsi připraven zradit ještě dva nebo tři pány, což?“

Bábur se díval na Korkorána lhostejně. Jeho oči neprozrazovaly ani záblesk lítosti nebo strachu nebo odhodlání prosit o záchranu života. Přivřel víčka:

„Angličané mě tomu naučili, pane.“

Korkorán potřásl hlavou.

„Půjde taky do vězení,“ řekl Sugrívovi. „Rozmyslím si ještě, co s ním uděláme.“

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

v níž Korkorán hovoří s Quaterquemem, Bábur zápasí s Doublefacem a Korkorán předcítá

dopis určený lordu Braddockovi

Když Alice Quaterquemová a Síta odešly spát, ukázal Korkorán bratranci Doublefaceův zrádný dopis a vyličil, co se přihodilo v arzenálu.

„Pověz mi, co bys dělal na mém místě?“ zeptal se. Před Sítou a Alicí nedal na sobě nic znát, byl veselý jako jindy, žertoval, smál se, vzpomínal na rodnou Bretaň. Teď však zvažněl. Pozoroval upřeně bratrance a jeho modré oči, jindy jiskřivé a plné živosti, jako by se zastřely lehkou mlhou.

Yves Quaterquem si zapálil dlouhou úzkou cigaretu – vyráběly se jen pro potřebu Hólkarova dvora – a opřel se pohodlně do polštáře ve svém odpočívadle.

„Co bych dělal?“ řekl s úsměvem. „Docela jistě bych nezůstal tady v Bhagavápuru. Uložil bych si pěkně těch zděděných padesát miliónů rupií na tříprocentní úrok, dva nebo tři miliónky bych si nechal jako kapesné a pak bych požádal bratrance Quaterquema, aby mi přenechal polovičku svého ostrova a tři místa v balóně: pro sebe, pro Sítu a pro malého Ráma. Rozloučil bych se několika vznešenými slovy se svými poddanými a nechal bych jim tady své tygry, aby jim pomohli proti Angličanům.“

„Ano... snad bych to také udělal, kdybych byl Yvesem Quaterquemem,“ řekl zamyšleně kapitán. „Jenže já jsem Korkorán...“

„Ovšem! A protože jsi. Korkorán, musíš mít ve všem svou hlavu – zvláště když jde o Angličany! Já to chápu. René, ale když ses už rozhodl, proč se mne ptáš na mínění?“

„Četl jsi někdy historii Alexandra Macedonského?“ řekl náhle Korkorán. „Anebo historii Tamerlána nebo Čingischána?“

„To se rozumí, že ano,“ přisvědčil nevrle Quaterquem. „Dokonce několik knih jsem přečetl kvůli chlapíkům, kteří dali srazit hlavu stovkám lidí, a tím získali nesmrtelnou proslulost“

„Dobře, dobře,“ řekl Korkorán. „Vidíš, a já, kapitán Korkorán ze Saint Mala, který jsem se čirou náhodou stal vládcem dvanácti miliónů Maráthů, já chci, milý bratrance, být ještě slavnější než oni.“

„Snad se nechceš stát také takovým hrdlořezem?“

„Ne, ne. Ale proč by nemělo být stejně slavné dobýt svobody miliónům Indů, i když to může člověka stát třeba život? Koneckonců, tolik lidí na světě umírá hladem, zimnicí nebo na zkažený žaludek – proč bych si neměl vybrat podle své vůle a podle svého svědomí? Když umřít, milý bratrance, tak tedy s Maráthy v boji proti Angličanům!“

Quaterquem odhodil nedokouřenou cigaretu.

„To je celý Korkorán!“ řekl. „A teď mi pověz, co zamýšlíš udělat s panem Doublefacem a jeho přítelem Báburem!“

„Potrestám je ovšem.“

„Já bych je na tvém místě dal oběsit.“

„Uvidíme,“ řekl Korkorán. Zvedl se, uchopil stříbrnou paličku a udeřil jí na gong. „Rozhodně je hned vyslechnu.“

Ve dveřích se objevil Alí a hluboce se ukláněl.

„Řekni Sugrívovi, aby ke mně přišel a přivedl vězně.“

Oba pak seděli mlčky až do chvíle, kdy se objevil Sugrív s Báburem a Doublefacem. Vězňové měli na zádech svázané ruce. Bábura měl přivřené oči a zdálo se, že okolí ho vůbec nezajímá. Doubleface byl pobledlý ve tváři, ale stál rovně a díval se zpříma na Korkorána a Quaterquema. Korkorán dal tiše rozkaz oddílu tělesné stráže, která doprovázela Sugríva s vězni, aby je ponechali s

nimi o samotě. Pak vzal se stolu list, který Doubleface psal lordu Braddockovi, a podal mu jej.

„Znáte tento dopis?“ zeptal se.

„Proč bych měl zapírat? Já jsem jej psal.“

„Víte, jaký trest čeká každého zrádce a vyzvědače?“

Angličan neodpověděl.

„Uznáváte, že bych měl na základě tohoto dopisu plné právo dát vás podle maráthských zvyků narazit na kůl?“

„Jsem ve vašich rukou,“ pokrčil Angličan rameny.

„Nechci toho využít. Ukládal jste mi o život, ale já jsem ochoten vám udělit milost. Ovšem pod jednou podmínkou: dáte mi písemný originál instrukcí, které jste obdržel od lorda Braddocka. Nebo jestli už nemáte originál, dáte mi opis, který podepíšete. Pak budete svoboden a já vás dám dopravit až na hranice knížectví.“

„Jinými slovy: nabízíte mi život s tou podmínkou, že zradím svou vládu,“ řekl úsečně Doubleface. „To neudělám!“

„Dobrá,“ pokrčil Korkorán rameny. „Nebudu vás přemlouvat.“

Obrátil se k Bábuovi:

„Znáš tento list?“

„Ano, pane,“ odpověděl lhostejně.

„Vezl jsi jej lordu Braddockovi?“

„Ano.“

„Tobě něco přečtu. Bude tě to, myslím, zajímal.“ Vzal Doublefaceův list a četl: „... Je ostatně možné, že závazky vůči Bábuovi nebude třeba splnit. Předpokládám totiž, že se lid, rozhněvaný smrtí svého vládce, vrhne na vrahy a pravděpodobně je na místě zabije. Rozhodně to bude možno tak zařídit. – Nuže, co tomu říkáš?“

Ind stál nepohnutě, jen víčka přivřených očí se mu chvěla a občas šlehl nenávisným pohledem po Doublefaceovi.

„Tak se ti chtěli odměnit za tvé služby...“ řekl Korkorán; „Vidíš, že nemusíš mít žádný ohled na tohoto... džentlmena.“

Bábur pomalu zvedl hlavu.

„Vím, že musím zemřít, pane,“ začal, „řeknu vám tedy všechno podle pravdy. Tento člověk,“ Bábuova hlava se pohnula směrem k Doublefaceovi a jeho hlas byl v té chvíli pln pohrdání a nenávisti, „tento člověk mě svedl. Sebral jsem třicet lidí, jako jsem já, a s nimi jsem chtěl zavraždit vás, pane, který jste jistě živoucím obrazem velkého Indry, protože jinak byste se mnou nejednal tak laskavě. Mělo to být za dvanáct dní. V tu dobu měl být připraven na hranicích knížectví sbor anglické pěchoty pod generálem Barclayem, který teď táboří patnáct mil od hranic pod záminkou polního cvičení. Měl jsem se po vašem zavraždění zmocnit kněžny Síty a vašich pokladů. Víc nevím.“

„Pane Doublefaci, je to pravda?“ obrátil se Korkorán na Angličana.

Doubleface pokrčil němě rameny.

„Pane,“ řekl Bábur, „když jsem vám řekl všechno, co jsem věděl, prokážete mi jednu milost?“

„Co chceš?“

„Aby dřív než já byl popraven tento Angličan, který zradil nejen vás, ale i mne.“

„Nenávidíš ho?“

„Kdybyste dovolil, aby mi rozvázali ruce, na místě bych ho zardousil,“ zasyčel Bábur a učinil

tak výmluvný pohyb, že Doubleface sebou mimoděk trhl a ustoupil o krok stranou.

„Bábur má pravdu, sáhíbe Korkoráne,“ řekl Sugrív, který až do této chvíle mlčel. „Nechť zemře ten, který zradil dvakrát, dřív než ten, který zradil jednou.“

Korkorán neodpověděl. Zadíval se pevně na Doubleface:

„Pane Doublefaci, umíte zacházet se šavlí?“

„Přesvědčil bych vás, kdybych byl na svobodě a ozbrojen.“

„Já vím,“ ušklíbl se Korkorán, „zvlášť kdybyste měl příležitost vpadnout mi někde do zad. Ale počkejte! Zítra uvidíme, kdo jste. Budete mít příležitost vybojovat si život – a Bábur se vám bude moci pomstít. Uvážím ještě, jak to zařídil, abyste si byli při zápase rovni. Ale o tom jsem už rozhodnut: budete mezi sebou zápasit. Jeden z vás zahyne a vítěz dostane svobodu. Ale jestli nikdo nepodlehne, budete oba potrestáni smrtí.“

Udeřil na gong.

Ve dveřích se objevil Alí a velitel oddílu osobní stráže, který s vojáky přivedl oba vězně. Vojáci je obklopili a vedeni Sugrívem odešli. Když utichly jejich kroky v chodbách knížecího paláce, potřásl Yves Quaterquem hlavou:

„Ted' mi řekni, milý René, co jsi vlastně těm Angličanům provedl, že tě tak nenávidí? Všude, kde jsem byl, v Bombaji, v Kalkatě, v Singapuru, noviny o tobě mluvily nejhoršími slovy. Posílají ti sem vyzvědače, najímají vrahy, a že se připravuje několik pluků k tažení proti tobě, na to jsem nepotřeboval svědectví toho Bábura. To jsem viděl z balónu, když jsem letěl do Bhagavápuru. Ležíš jim v žaludku!“

„Nediv se!“ řekl Korkorán. „Připravil jsem je o Maráthské knížectví. A potom – Hólkar měl velkolepé plány a já bych se chtěl pokusit je uskutečnit. Sjednotit Indii! Vymanit ji z anglické nadvlády!“

„Korkoráne, ty jsi blázen!“ zvolal Quaterquem. „O to se pokoušelo tolik lidí, a jak skončili? Nedopadne to s tebou líp! Poslechni mé rady, nech všeho a pojď se mnou.“

Korkorán zavrtěl hlavou:

„Milý Quaterqueme, i kdybych docela jistě věděl, že budu v deseti dnech na hlavu poražen a potom zastřelen, nemohl bych udělat, co mi navrhuješ. Neopustím maráthský lid, který mi důvěřuje, právě ve chvíli největšího nebezpečí.“

„Celý Korkorán!“ vzdychl si Quaterquem. „A máš vůbec dost vojska, abys mohl Angličanům čelit?“

„Mám za sebou Maráthy a to stačí. Představ si, že v očích těch ubožáků jsem deváté vtělení boha Višnu! A že už kdovíjak dlouho bráhmani vykládají, že Višnu se vtělil ve mne, aby je osvobodil od Angličanů. Vyprávějí o mně legendy. Kulky z pušek prý se mi vyhýbají a každá šavle prý se otupí, jakmile se mne dotkne. V Bhagavápuru najdeš sto lidí, kteří ochotně odpřisáhnou, že viděli na vlastní oči, jak jsem z úst chrlil na anglický tábor plameny!“

„A ty je v tom ponecháváš?“

„Potřebuji hrdinu, v něhož by věřili. Když si ho udělali ze mne, nebudu hrát tu roli hůř než bůhvíjaký domácí kníže, který se nakonec často nechá koupit a přeběhne k Angličanům. Ale jestli mi Angličané dopřejí ještě dva tři roky, budu mít do té doby celou Indii na své straně!“

„Korkoráne!“ zavrtěl hlavou Yves Quaterquem. „Jak si můžeš něco takového myslet! Nedopřejí ti ani půl roku. Odkryješ jednoho Doubleface, a pošlou ti druhého, porazíš jednoho Barclayho, a vytáhne na tebe jiný s ještě větším vojskem!“

Korkorán se usmíval. Položil bratranci ruku na rameno:

„Musím to tak udělat, Quaterqueme. Myslel bych si jinak o sobě, že jsem zrádce.“

Druhého dne probudil Yvese Quaterquema časně ráno rachot bubnů a břeskne troubení polnic. Bhagavápurské ulice byly plny lidí a také v paláci byl nezvyklý ruch a šum. Starý Alí přišel Quaterquemovi oznámit, že na nádvoří jsou připraveni pro něho a pro Korkorána dva arabští plnokrevníci. Alice a Síta měly dnes zůstat doma.

Quaterquem se rychle oblékl a seběhl dolů.

Sloužící v pestré uniformě, kterou si kdysi Hólkar vymyslel pro strážce svých stájí, držel za uzdu dva nádherné koně.

„Co se to děje venku na ulicích?“ zeptal se ho Quaterquem.

„Sáhíb Korkorán pořádá velikou slavnost pro svůj lid!“ odpověděl Ind a zuby mu svítily radostí.

„Ve sloním cirkuse bude potrestán anglický vyzvědač!“

Quaterquem se vyhoupl do sedla v okamžiku, kdy Korkorán scházel se schodů paláce.

„Tak se mi zdá, že jsi uspořádal pro své poddané divadlo,“ volal na něho Quaterquem. „Viděl jsi už, co se děje v ulicích tvého hlavního města?“

Korkorán se mračil. Nebylo mu vhod, že Sugrív rozhlásil po celém městě rozhodnutí o zápase mezi Báburem a Doublefacem. Ale teď, když už zástupy bhagavápurských občanů seděly na stupních sloního cirkusu, velkolepé stavby, kterou prý navrhl sám básník Rámájany veliký Válmíki, nedalo se už nic dělat. Vyšvihl se do sedla a pobídl koně.

„Považují to za své vítězství, že jsme chytili anglického vyzvědače,“ řekl Quaterquemovi. „Jedme!“

Za několik minut byli u cirkusu. Byla to rozsáhlá cihlová stavba. Vnitřní amfiteátr se podobal římským stavbám. Stupňovitá sedadla se zvedala v polokruzích do výše, oddělena od plochého prostoru cirkusu hradbou ostrých kúlů, naražených tak blízko vedle sebe, že mezerou mezi nimi se nemohl provléci ani nejhubenější člověk.

Slunce jasně zářilo na čistém modrém nebi a bhagavápurský lid, sedící na kruhovitých stupních, krátil si dlouhou chvíli. Byli tu muži, ženy i děti, jedli, pili, vyprávěli, pokřikovali, bzučeli si písničky a volali na sebe.

Konečně zazněly trubky a do arény vjel na koni Korkorán. Lidé na stupních ztichli. Korkorán seskočil s koně a důstojným krokem vystoupil do knížecí lóže. Po jeho boku usedl Quaterquem a Sugrív. Pak dal Korkorán pokyn a stráž předvedla provinilce. Nejdřív se obrátil k Bábuovi:

„Znáš podmínky zápasu. Chceš se bít o svůj život?“

Bábur pozvedl ruce, na nichž chřestily železné okovy, vysoko nad hlavu:

„Jsem připraven učinit všechno, co tvoje ústa nařídí, vznešené vtělení boha Višnu.“

„A vy, pane Doublefaci?“ obrátil se Korkorán na Angličana. „Opakuji vám svou nabídku – můžete si zachránit život...“

„Už jsem vám na ni odpověděl.“

„Nemohu vám upřít, že jste statečný,“ řekl Korkorán. „Škoda že jste si vybral tak hanebné řemeslo!“

„Člověk dělá to, co musí,“ odpověděl Angličan. „Kdybych se byl narodil jako syn nějakého lorda, byl bych dnes generálem nebo guvernérem. Naneštěstí jsem sirotek, kterého vychovávala víc londýnská ulice než vlastní matka. V deseti letech jsem byl plavčíkem na lodi. Od té doby jsem šestkrát vykonal cestu kolem světa, naučil jsem se osmi divošským jazykům a nakonec, abych se stal džentlmenem, přijal jsem místo u policie v Kalkatě. Lord Braddock mě poslal do Bhagavápuru.“

Šel jsem, ačkoliv jsem věděl, že to je nebezpečné. Ale kdo vysoko sází, ten vysoko vyhrává. Nu – já jsem prohrál. Co se dá dělat, kapitáne Korkoráne?“

Odmlčel se a sklonil hlavu. V jeho tváři už nebylo ani stopy po včerejší bledosti. Zdálo se, že se smířil s osudem.

Bude se bít o život, ale neprozradí ani slovo, pomyslí si Korkorán. „Pane Doublefaci,“ řekl nahlas, „máte pevnou ruku?“

Angličan mlčky přikývl.

„Řekl jste, že umíte zacházet s šavlí?“

„Umím, pane.“

„Výborně! Vaší zbraní v zápase bude šavle.“

Doubleface opět přikývl. Korkorán se obrátil k Indovi,

„A ty, Bábure, jakou ty si chceš zvolit zbraň?“

„Víra mi zakazuje zabíjet sečnou zbraní, pane,“ odpověděl Bábura, „ale dovoluje mi nepřítele uškrtnout. Dejte mi lano s uzlem.“

„Souhlasím.“ řekl Korkorán. „Přineste Doublefaceovi damascéskou šavli a Báburovi lano se smyčkou! Teď je devět hodin. Nejpozději za hodinu musí skončit zápas porážkou jednoho z vás, jinak jej skončím sám a budete oba potrestáni na hrdle podle platných zákonů Maráthského knížectví.“

Doubleface se mlčky uklonil. Také Bábura nic neřekl, přivřel víčka a pokynul hlavou na znamení, že souhlasí.

Zbraně byly dobře voleny. Šavle v rukou Angličanových byla strašlivou zbraní, ale Báburovo lano se smyčkou byl neméně nebezpečné. Soupeři měli stejnou naději na vítězství.

Když Báburovi a Doublefaceovi sundali uprostřed cirkus pouta, ztichl šum a uklidnilo se vzrušení v řadách diváků. Všichni napjatě sledovali oba soupeře. Stáli proti sobě, vzdálení jeden od druhého asi padesát kroků, soustředění a připraveni vrhnout se na pokyn do boje. Korkorán v lóži pohlédl na hodinky, povstal a do ticha, které tu a tam přerušilo něčí vzrušené šeptání, zazněl jeho jasný hlas:

„Začněte!“

Doubleface i Bábura začali pomalu postupovat proti sobě.

Bylo těžko předvídat, jak zápas skončí.

Doubleface byl vysoký, kostnatý, dobře urostlý, a v jeho očích se zračilo klidné přesvědčení, že Bábura při prvním útoku ranou šavle rozetne. Ani Bábura však nebyl předem odsouzen k porážce. Byl sice mnohem menší postavy než jeho protivník, vyhublé ruce a nohy se nemohly měřit se šlachovitými pažemi Angličana, ale jeho předností byla rychlost a pohyblivost. Uměl skákat, běhat a bystře se obracet jako tygr, po němž dostal své jméno.

První zaútočil Bábura: třemi mohutnými skoky vyrazil na Angličana, jako by ho chtěl uchvátit, rozsápat holýma rukama. Když byl téměř u něho, uhnul prudkým skokem stranou a vrhl smyčku.

Ale Angličan úskok prohlédl. Bleskurychle se otočil, vyhnul se letící smyčce a rozehnal se šavlí. Kdyby byla jeho prudká rána – jen zasvištěla vzduchem – Bábura zasáhla, byl by měl jistě lebku vedví. Ale ani on se nedal překvapit. Uskočil pohotově dozadu a prchal kolem arény jako pronásledovaný jelen.

V té chvíli Doubleface nepochyboval o svém vítězství. Hnal se zuřivě za Báburem, který jako by pojednou dostal ze svého odpůrce strach. Ohlížel se bázlivě po Angličanovi a marně se snažil mu utéci. Mezera mezi nimi se stále zmenšovala. Bhagavápurští občané, naplnění nenávistí k Angličanovi, nespokojeně mručeli. Chtěli vidět vítězství Báburovo. Náhle se jim zatajil dech. Bábura se zastavil, vrhl se dvěma krátkými skoky stranou a z jeho ruky vylétlo lano a smyčka zasvištěla vzduchem.

Ale ani tentokrát se lest nezdařila. Rozběhnutý Doubleface měl ještě právě čas vyhnout se letící smyčce, jež ho měla zardousit. Jenom její konec se mu zamotal kolem nohy.

Doubleface zakolísal, padl na kolena, v mžiku však stál opět na nohou. Bábura přiskočil, aby mu hodil provaz kolem krku, ale jen taktak že uhnul novému máchnutí protivníkovy šavle. Oba zápasníci teď stáli daleko od sebe a pozorovali se. Slunce už vystoupilo na obloze hodně vysoko a nesnesitelně pálilo. Bábura, zvyklý na tropické podnebí, zřejmě snášel pekelné vedro lépe. Zato Doubleface, zalitý polem, si uvědomil, že podlehne, bude-li zápas trvat delší dobu, protože bude vysílen slunečním žářem i protivníkem.

„Ty zbabělče,“ vykřikl chraptivým hlasem, „pojď blíž! Máš ze mne strach!“

Bábura pozoroval Angličana očima chladnými jako ocel: „Chyť si mě, jestli chceš!“ zvolal. „Kdo ti brání?“ Doubleface se vrhl se šavlí v ruce na Bábura a několika výpady ho zahnal k okraji arény. Ind se vyšplhal hbitě jako kočka na jeden z vysokých sloupů, jimiž byla aréna obehnána, usadil se na jeho vrcholku a klidně si prohlížel zuřícího soupeře.

Doubleface byl rozhodnut skončit boj co nejdříve. Vzal šavli do zubů a jal se šplhat za Báburem na sloup. Pomalu se sunul vzhůru. Byl už v polovičce. Bábura ho neustále pozoroval jako rys. Pojednou hodil smyčku a tentokrát Doubleface neměl čas uhnout stranou. Provaz se mu zadrhl pevně kolem krku. Bábura trhl a arénou prolétl zoufalý Angličanův výkřik. Pustil se rukama sloupu, zakymácel se a vloni už se jeho tělo bezvládně houpalo na Báburově laně...

Bhagavápurští vypukli v jásot a Bábura vlekl svého přemoženého protivníka na smyčce kolem arény tak jako kdysi Achilles Hektora před branami starověké Tróje. Před Korkoránovou lóží se zastavil a ukázal rukou na mrtvého Doubleface.

„Zvítězil jsi,“ řekl Korkorán. „Slíbil jsem svobodu vítězi. Od této chvíle jsi volný.“

Bábura se mlčky uklonil, odhodil provaz, jímž vlekl Doubleface, a odcházel.

Korkorán sešel dolů do cirkusu a chvíli stál zamyšleně u mrtvého těla Doublefaceova. Pak se obrátil k svému ministrovi:

„Sugriva, dáš toho nebožáka pohřbít. Za svého života byl špehem, vyzvědačem a zrádcem, ale aspoň na konci bojoval čestně. Ať má tedy řádný hrob.“

Ještě týž den napsal Korkorán list lordu Braddockovi:

Mylorde,

vztahy dobrého sousedství a přátelství, které vždy trvaly, a doufám, budou trvat, mezi vládou mou a úřady Vašeho Lordstva, ukládají mi za povinnost, abych podal Vašemu Lordstvu zprávu o nepříjemné události, jež by mohla nepříznivě působit na vzájemný poměr našich zemí.

Přednedávnem se dostavil na můj dvůr muž, který se představil jako německý poddaný Scipio Ruskaert, a tvrdil, že je pod britskou ochranou. Vykázal se (patrně padělaným) doporučujícím listem sira Williama Barrowlinsona a požádal mě o pomoc při své vědecké práci.

Když jsem přečetl dopis sira Williama, kterému je všecken vědecký svět zavázán za jeho vynikající dílo (v tomto případě kryl však doporučujícím listem sprostého zločince), přijal jsem doktora Ruskaerta velmi vlídně a poskytl mu veškerou pohostinnost a podporu. Bohužel jsem se v něm zklamal.

Až si Vaše Lordstvo přečte přiložený opis listu, který zmíněný doktor Ruskaert Vašemu Lordstvu posílal (jeho pravé jméno, zdá se, jest George William Doubleface), jistě bude pobouřeno drzostí tohoto člověka, který se odvážil předstírat, že jednal podle instrukcí Vašeho Lordstva. Ujišťuji Vás, že moje pobouření nad zneužitím jména Vašeho Lordstva bylo stejné, jako nepochybně je v tělo chvíli pobouření Vaše. Za tento troufalý zločin jsem dal doktora Ruskaerta alias Doubleface po zákonu potrestat a dnes již není mezi živými. Zrada George Williama Doubleface byla nade vší pochybnost dokázána přiznáním samého viníka.

Dovoluji si Vaše Lordstvo upozornit ještě na to, že mezi listinami potrestaného zločince byl nalezen přesný seznam branných sil mé země, popis jejich rozložení a síly i některé údaje o finančním stavu země. Nepovažoval jsem za nutné přiložit tento seznam k opisu Doublefaceova listu a jsem jist, že Vaše Lordstvo pochopí mou zdrženlivost v této věci.

Poroučím se

Vašemu Lordstvu oddaný

Korkorán I., maharádža

Dáno v mém paláci v Bhagavápuru v únoru roku 1860 letopočtu křesťanského a roku 433 721 od osmého vtělení Višnu, ve třetím roce mého panování.

„To je vypovězení války!“ řekl Quaterquem, když mu Korkorán dopis přečetl. „Angličané se budou cítit uraženi a napadnou tě!“

„Válka by byla v každém případě neodvratná,“ potřásl hlavou Korkorán. „Vždyť víš, co říkal Doubleface, že jejich vojska jsou připravena vpadnout do Maráthska. Mám snad ustoupit jejich násilí? To není můj způsob! Vždycky jsem i těm nejnepříznivějším situacím čelil odvahou a statečností. Proč bych se měl tentokrát chovat jinak?“

Quaterquem se tvářil vážně. Věděl, že bratranec jde do těžkého zápasu. Položil mu ruku na rameno a podíval se mu do očí:

„Nemohu ti aspoň nějak prospět?“

Korkorán zavrtěl hlavou, ale pak se usmál a udeřil se lehce do boku:

„A přece! Vezmi mě do svého balónu a ukaž mi anglický tábor. Musím si jej prohlédnout.“

„Rád, René, rád to udělám. Kdy chceš vzlétnout?“

„Co nejdřív.“

„Dám připravit balón a za hodinu můžeme být nad Bhagavápurem,“ řekl Quaterquem. Korkorán povstal a stiskl mu ruku.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

v níž se Bábur setká s Korkoránem a později nepoznán s Johnem Barclayem, který se stal mezitím generálem

Vzlétli až za tmy, poněvadž Korkorán chtěl, aby o jeho odletu v hlavním městě nikdo nevěděl. Jedině Sugrív byl do věci zasvěcen a Korkorán mu svěřil péči o všechny záležitosti po dobu své krátké nepřítomnosti. Jiskra, Blesk a hravý Bělohřívek doslali příkaz, aby střežili Alici a Sítu.

Byla bezmračná, jasná noc. Ve svitu třpytících se hvězd rozeznávali vzduchoplavci lesknoucí se pruh řeky, do tmy ponořená údolí, hřebeny hor a rozlehlé planiny v podhůří.

Korkorán pozoroval se zájmem obraz noční krajiny. Země, zahalená do modři noci, pod nimi rychle ubíhala. Střídal se horské svahy, údolí i rozlehlá džungle.

„Jak dlouho poletíme na hranice?“ zeptal se Quaterquema.

„Půl hodiny, déle ne!“

„Právě mě něco napadlo!“ Korkorán položil ruku na bratrancovo ramě. „Mohli bychom přistát u jednoho z mých pohraničních strážných táborů? Chtěl bych se podívat, jak jsou připraveni k obraně.“

Quaterquem přisvědčil. Pohnul řídicí pákou. Balón změnil nepatrně původní směr a začal zvolna klesat. Vznášeli se nad vojenským ležením. Bylo ohrazeno dvojnásobnou řadou vysokých palisád. Padesát děl seřazených v bateriích do palebných postavení bylo připraveno odrazit útočníka. Quaterquem shodil kotvu mezi skupinu vzrostlých palem v háji nedaleko tábora a spustil dolů provazový žebřík.

„Počkej na mne. Nejpozději za hodinu se vrátím,“ řekl Korkorán a spustil se po žebříku k zemi.

Balón přistál za palisádovou ohradou. Strážce nic nepozorovaly a Korkorán mohl jít nepozorován přímo do hlavního stanu velitele. Generál Akbar, což znamená „Vítězný“, sezval nejvyšší důstojníky na společnou večeři. Byli už dávno po jídle, seděli shromážděni na koberci a kouřili v klidu dýmky. Korkorán chtěl vejít přímo do stanu, ale vtom uslyšel že padlo v hovoru jeho jméno. Zarazil se a rozhodl se, že chvíli počká. Uvnitř mluvil právě plukovník Hajdar.

„Stojíme tu na hranicích, cvičíme, připravujeme se, žádná námaha nám není malá – a kde je maharádža? A zrovna v tyto dny!“ Hajdarův hlas zněl zlostně, podrážděně.

„Mýlíš se, Hajdare,“ uklidňoval ho Akbar. „Nesmíš takhle mluvit o maharádžovi...“

„Zapomíná na nás ve svém paláci v Bhagavápuru!“ řekl ostře Hajdar.

„Nezapomíná na nic!“ okřikl ho Akbar a zvýšil také hlas. „Obviňuješ bez důkazů...“

„Angličané se připravují na útok. Možná že za tři dny právě tady s nimi budeme bojoval. Ví to vůbec maharádža?“

„Víš,“ řekl Akbar pevně... „Vždycky všechno o Angličanech věděl.“

„Když to ví, proč tu tedy není s námi?“ řekl Hajdar.

Korkorán rozhrnul oponu u vchodu do stanu a stanul přímo před Hajdarem:

„Kdo říká, že nejsem s vámi, Hajdare?“

Všichni vyskočili, postavili se do pozoru a potom se vrhli před mahárádžou tváří k zemi s dlaněmi obrácenými vzhůru.

„Milost, pane!“ prosil se staženým hrdlem Hajdar. Měl za to, že Korkorán okamžitě nařídí, aby ho narazili na kůl a umučili k smrti.

Korkorán pokynul rukou:

„Vstaňte!“

Pak se obrátil k Hajdarovi:

„Máš pravdu. Spalný velitel, který ve chvíli boje není se svým vojskem. Ale řekni mi: vzdaloval jsem se někdy boje, vyhýbal jsem se bitvě?“

„Ne... ne... pane,“ koktal Hajdar.

„Nebo o mně pochybuješ?“ zvýšil Korkorán hlas.

„Nikdy, pane!“ vykřikl Hajdar a znovu se vrhl k zemi.

„Dobrá,“ Korkorán naznačil rukou, aby zase povstal... „Kdybys o mně pochyboval, zasloužil bys smrt. Ale proč jsi mě ledy obviňoval, když jsi neměl důkazy?“

Hajdar mlčel.

„Pro tentokrát ti dávám milost,“ řekl Korkorán. „Ale potrestal tě musím: Překládám tě k vnitrozemskému pluku posádky v Bhagavápuru. Na hranicích mohu potřebovat jenom důstojníky, kteří o mně nezapochybují ani na okamžik!“

Třesoucí se Hajdar se mlčky uklonil a ihned odešel.

Potom Korkorán požádal Akbara, aby mu řekl, jaká je nálada ve vojsku, jaké je zásobování, jak daleko pokročily přípravy. Byl spokojen, když ho vojáci přivítali radostným voláním:

„Ať žije sáhíb Korkorán, ať žije nástupce Hólkarův!“

Vojáci by byli stáli s pochodněmi v rukou kolem Korkoránova stanu do rána, kdyby je nebyl poslal zpátky na místa.

„Děkuji vám, děti, za přivítání,“ řekl dojat. „Ale ty pochodně raději zhasněte! Což kdyby se potuloval po okolí nějaký Angličan a uviděl je? Měl by tu světlo, že by mohl spočítat i všechna děla jako ve dne. Nezapomínejte: opatrnosti nikdy nezbyvá! A teď si jděte odpočinout!“

Vojáci se ihned rozešli. Všichni považovali mahárádžovo objevení za hotový zázrak. Vždyť žádná hlídka neviděla, že by se byl blížil k táboru. A to jen posílilo domněnku, že Korkorán je devátým vtělením boha Višnu na zemi. Všichni, od velícího generála Akbara až po poslední hlídku, byli teď naplněni důvěrou ve vítězství v nastávajícím boji proti Angličanům. A když mahárádža odmítl doprovod a řekl velícímu generálovi, že ještě zítra bude zpátky v Bhagavápuru, byli přesvědčeni, že Korkorán poručí samému větru, aby ho přenesl do hlavního města.

V balónu přivítal Quaterquem bratrance slovy údivu:

„Co se to dělo v táboře? Pořádal jsi pochodňový průvod?“

„Ne, ne,“ smál se Korkorán. „To moji Maráthové chtěli ukázat, že ve mne mají důvěru.“

„Tvoji Maráthové! Jen aby ses v nich nezklamal! Možná že jednoho dne tě některý z nich zastřelí ranou zezadu.“

„Zatím se toho spíš obávám od Angličanů!“ řekl Korkorán. „Nejsou ostatně tak daleko. Můj věrný Akbar mi řekl, že jejich tábor je třiadvacet mil odtud.“

Balón zvolna stoupal vzhůru. Quaterquem stál už u řídicích přístrojů a sledoval zase krajinu dole.

„Budeme tam co nevidět,“ zabručel.

Korkorán mlčky přikývl a zadíval se opět na stříbrný proužek řeky, klikatící se mezi úbočími

strmých svahů. V hladině řeky se obrazy hvězdy a z dálky sem zněly hlasy džungle – řev tygra, troubení slonů, skřehotání ptáků vyrušených ze spánku. Bylo ticho. Vál vlahý, mírný větřík.

Letěli už hezkou chvíli. Pojednou zaslechli tlumený smích sluhy Akažu. Černoch pošilhával do tmavého kouta kabiny.

„Co je, Akažu?“ zeptal se Quaterquem. „Čemu se směješ?“

„Ach pane Quaterquem,“ rozesmál se Akažu nahlas, „vy se nehněvat, ale také se smát, až to věděl. Akažu být dobrý černoch a provést veselý kousek!“

Uchopil jakýsi balík, který ležel v temném koutě kabiny. Ani Korkorán, ani Quaterquem si ho dosud nevšimli. Přivlekl jej se smíchem ke Quaterquemovi. Podivný balík sebou zmítal a házel. Korkorán přiskočil s lampou a tu k svému podivu uviděl – Bábura! Měl zacpaná ústa a ruce spoutány za zády, ale nohy, které měl rovněž svázaný silným provazem, podařilo se mu mocným trhnutím vyprostít.

„Bábur!“ zvolal udiveně Korkorán.

Quaterquem udeřil přísně na černocho:

„Kde jsi ulovil tuhle kořist, Akažu?“

Akažu se přestal smát:

„Já vysvětlit, pan Quaterquem! Já vidět zápasit Bábura s Doublefacem. Já velmi se smát, jak on uměl vrhat provaz. Já proto chtít, aby Bábur mě to naučit. Proti Angličanům dobrá věc! Bábur být nezdrovňilý, nechťit nic naučit. Já domlouvat, já dobrý černoch, ne zlý, ale Bábur pořád nechťit. Tak já srazit Bábura pěsti a Bábur vstát a chtít kousat a škrábat a polom mně trhat vlasy a řvát. Já moc hodný, ale to nechťit snášet, vzít Báburovi provaz a svázel mu ruky a nohy a dát ho do balónu, aby ho přinesl Nini – manželce. Bábur potom být její sluha!“

„Tys chtěl přivést své ženě sluha?“ podivil se Quaterquem. „A proč jsi dával Bábura do balónu?“

„Já myslet, že my jet na náš ostrov, pan Quaterquem...“

„Aby tě husa kopla!“ zlobil se Quaterquem. „Co si s ním teď počneme? Vyhodit ho nemůžeme, když se sem dostal proti své vůli. A kdo ho má hlídat celou cestu!“

Akažu se tvářil zkroušeně a pozoroval po očku Bábura. Ten se díval pozorně na Quaterquema a Korkorána. Oba mluvili s černochem francouzsky a Bábur ovšem nerozuměl ani slovo. Ale tolik z výrazů jejich tváří vytušil, že je oba jeho přítomnost velmi mrzí.

Co s ním? Korkorán si rozpačitě mnul bradu.

„Rozvaž mu pouta,“ řekl posléze Akažuovi. Černoch váhal.

„Pane,“ řekl hlasem, v kterém zaznívala obava, a otáčel se po Báburovi, „ne dobrá věc osvobodit Bábura. Až být Akažu obrácený zády, on ho zapíchnout nožem jako psa.“

„Aspoň budeš mít propodruhé poučení!“ řekl Quaterquem. „Aby tě zas nenapadlo vzít někoho tajně do balónu. Dělej, co ti řekl Korkorán!“

Akažu s těžkým srdcem poslechl. Sotva Bábur ucítil, že má uvolněná pouta, vrhl se Korkoránovi k nohám.

„Jak ses sem dostal?“ zeptal se Korkorán, protože chtěl zjistit, bylo-li opravdu všechno tak, jak vyprávěl Akažu.

Báburovo vylíčení příběhu se s tím shodovalo. Když domluvil, zeptal se Korkorán:

„Budeme tě ovšem muset vysadit na zem. Co budeš dělat potom?“

„Pane,“ odpověděl Bábur a podíval se klidně Korkoránovi do očí, „co jiného bych měl dělat než to, co jsem dělal až dosud?“

„To znamená... budeš zase přepadávat a olupovat pocestné?“

„Přisvědčil.“

„Uvědomuješ si, že tě dám hned pověsit, jestli tě moji lidé při něčem lakovém dopadnou?“

„Pane, v mém věku člověk těžko mění povolání. Bude mi už padesát. Čím jiným bych se ještě mohl v těch letech stát?“

Na chvíli se odmlčel a dodal: „Ale já nechci zůstat ve vaší zemi. Půjdu do Bombaje, tam mě ještě tak neznají.“

„Máš strach před smrtí?“

„Já? Já že mám strach vejít do lůna Bráhmý, otce všech tvorů? To může tvrdit jen ten, kdo mě nezná.“

Usmíval se a pak najednou bleskurychle vytáhl Akažuovi z opasku nůž a jedním knitem si jej vrazil do stehna. Krev se řinula plným proudem a v mžiku zbarvila podlahu.

„Co to děláš?“ vykřikl Korkorán a vytrhl mu nůž z ruky.

„Čeho se hrozíte, pane?“ podivil se Bábur. „V Banárasu jsem si na trhu vrazil nejméně dvacetkrát ostrou kovovou jehlicí do boku, abych si získal pověst jako fakír a abych si vydělal několik rupií na živobytí. Nevšiml jste si, kolik ran mám na těle?“

Přijal však od černého Akažua ručník a snažil se jím zastavit prýstící krev. Bílé plátno prosáklo rudou krví. Akažu na něj poulil oči a šeptal Quaterquemovi:

„Hrozný to být člověk, pane! Nejlépe shodit ho dolů a nikam ho nebrat na náš ostrov.“

Korkorán si založil ruce na prsou a podíval se Bábuovi zpřímá do očí:

„Chtěl by sis vydělat nějaké rupie? Tolik, aby ti to stačilo na pohodlný život až do smrti? A ještě se při tom pomstít Angličanům?“

Bábur se zasmál a v očích mu šlehl záblesk tygří dravosti.

„Když jde o pomstu na Angličanech, jsou rupie zbytečné.“

„Snad,“ odpověděl suše Korkorán. „Ale já je pro jistotu přidám. Přijímáš?“

Bábur přikývl. Korkorán mu podal malou koženou taštičku:

„Tady máš zálohu – no, ber, ber...“

Bábur si přejel rukou čelo a natáhl chvějící se ruku po taštičce. Ale hned ji zase spustil a schoval obě ruce za záda.

„Ne, pane! Nepřijmu od vás nic, dokud jsem vám neprokázal službu. Ale říkám, že od té doby, co Višnu vyšel z lůna Bráhmý a Šiva z boha Višnu, nebylo na zemi šlechetnějšího člověka, než jste vy! Máte právo mě trestat, a jednáte se mnou jako s tím, kterému jsme všechno odpustili. Ano, lhal jsem a olupoval a zabíjel a falešně přísahal. Klenba nebeská by se měla na mne zřítit a pohřbít mě pod svými troskami. Ale vy mi podáváte ruku a pozvedáte mě z prachu. Jsem váš, pane. Do nynějška Bábur neznal žádného pána, ale od této chvíle jste jím vy, pane.“

„Korkoráne! Jak si mám tohle vysvětlit!“ zvolal ohromený Quaterquem.

„Tygr poznal svého pána. Teď bude můj, znám to,“ odpověděl Korkorán francouzsky, aby tomu Bábur nerozuměl. Potom se obrátil k Bábuovi a podal mu ruku:

„Dobře, Bábu. Přijímám – a věřím.“

„Jako Jiskra, jako Jiskra...“ bručel Quaterquem, který stále nemohl pochopit, jak je možné, že Bábur zkrotil před Korkoránem jako beránek. Ale neměl čas dlouho o tom rozvažovat. Dole pod balónem se vynořilo návrší s prvními stany a na nich vlály anglické vojenské vlajky.

„Jsme nad táborem,“ řekl Korkorán bratranci.

Balón začal pomalu klesat k zemi.

„Poslyš, Bábure,“ kývl na Inda Korkorán. „Chtěl bych, aby ses vypravil do anglického tábora. Chci, abys odtud...“

Nocí zněl jejich šepot.

Když hlasy umlkly, podal Korkorán Báburovi ruku. A za hodinu Bábura spěchal k táboru Angličanů.

Anglické ležení bylo rozloženo po celé plošině hory.

Osmnáct tisíc Evropanů tvořilo hlavní jádro armády, která tu ležela připravena vyrazit proti Maráthům. Na pravém křídle tábora bylo šest tisíc sikhů, na levém čtyři tisíce mužů horského vojska z Nepálu. Angličané byli uprostřed. Pluky sipáhů, které se tak špatně osvědčily při poslední výpravě proti Bhagavápuru, neměly se tohoto tažení zúčastnit vůbec. V čele výpravy stál Barclay. Jenže už nebyl plukovníkem, povýšil na generála.

Bylo po půlnoci. Barclay se právě chystal, že se uloží na polní lůžko. Byl s dnešním dnem spokojen. Oddíly byly ve výborné náladě, všechny přípravy šly hladce a bez nejmenších závad podle vypracovaného plánu a kromě toho se mu podařilo sestavit konečné znění provolání, jímž se anglická vláda obracela na maráthský lid. Napsal je nejlepším slohem, přizpůsobeným květnatému slohu, jaký Indové podle jeho názoru nade všecko milují. Dával v něm všem poddaným Hólkarova knížectví na vědomí, že anglická vláda se rozhodla ve své vysoké moudrosti osvobodit Maráthy z jařma uchvatitele Korkorána, který se Hólkarovy říše zmocnil lstí, podvodem a násilím. Za pět dní měla být s provoláním seznámena celá země. To bylo datum, kdy anglická armáda, silná a dobře připravená jako ještě nikdy předtím, měla vtrhnout bez vypovězení nepřátelství na území knížectví.

Generál Barclay ležel na lůžku a pročetl už potřetí své provolání. Četl, ale nevnímal smysl slov. Očima přelétával slova a řádky, a v duchu byl jinde. Byl si jist, že tentokrát dobude Bhagavápuru. Korkorán bude jistě překvapen nečekaným útokem. Ostatně možná – Barclay byl zpraven o činnosti Doubleface v knížecím paláci – možná že už bude Korkorán mrtev a anglické vojsko se nesetká s žádným odporem. To znamená, že Barclay připojí k anglickým držávám nové rozsáhlé území jako Clive, jako Hastings, jako Wellesley. Dostane podíl na kořisti, jistě ne menší než tři čtyři milióny rupií. S takovým jménem a s lakovým jménem se stane přinejmenším členem Horní sněmovny a váženou osobností veřejného života. Koupí si někde poblíž Londýna krásné venkovské sídlo s pěknou honitbou, s lesy, poli a lukami. Bude odpočívat, bude se věnovat chovu koní, bude...

Zprostřed nejkrásnějšího snění vytrhl generála hluk před stanem. Barclay se opřel na lůžku o lokty a zamračil se. Kdo se to opovažuje vyrušovat ho ještě po půlnoci!

Před stanem naříkal nějaký Ind.

„Pane, pane, pane,“ skučel hlas, „chci mluvit s generálem, pusťte mě k němu...“

Barclay rozeznal hlas svého pobočníka:

„Pssst! Nekřič a řekni, co mu chceš!“

„To mohu říci jen generálovi!“

„Přijď tedy zítra!“

„Zítra!“ zaskučel hlas. „Zítra může být už pozdě!“

Venku se strhl hluk, jako když spolu zápasí dva lidé. Potom zazněl pobočnickův hlas ostře:

„Haló! Dva muži ke mně! Odved'te toho člověka a dejte na něho do zítřka pozor!“

„Zítra budete možná všichni mrtvi!“ vykřikl zoufale neznámý Ind. Potom se ozvala tupá rána, zaúpění a bylo ticho.

Barclay vyskočil z lože, vklouzl do domácích střevíců, které s sebou vozil všude na všech válečných taženích, a udeřil na gong.

„Dyce,“ řekl svému indickému sluhovi, který se ihned objevil, „co se to děje venku? Proč ten hluk?“

„Nějaký muž chtěl vyrušit Vaši Urozenost ze spánku pod záminkou, že nese důležité zprávy. Major Richardson to nechtěl dovolit a srazil ho pěstí k zemi.“

„Zavolej Richardsona!“

Pobočník byl mladý člověk, plný služební horlivosti a ctižádosti zalíbit se svému veliteli. V mžiku stál před generálem napjat jako struna a hlásil se mu v předepsaném přísném pozoru.

„Kde je ten člověk, s kterým jste mluvil?“

„Odevzdal jsem ho strážci, pane generále,“ řekl Richardson. Chtěl pokračovat a vysvětlit, jak se to zběhlo, ale generál ho netrpělivým posunkem umlčel:

„Proč jste mi to sám nehlásil?“

„Pane generále, neodvažoval jsem se rušit váš spánek. Jsem přesvědčen...“

„Nepostupoval jste správně!“ řekl Barclay suše. „Přiveďte mi toho člověka! A pamatujte si, že zprávy, které získáme před útokem, jsou nejcennější!“

Richardson zasalutoval a všecek rozmrzelý šel pro Inda.

Za pět minut stál před generálem asi pětapadesátiletý hubený člověk ve zchátralém oděvu, s tváří svědčící výmluvně o síle Richardsonových pěstí a s krvácející ranou ve stehně, kterou měl ovázanou ručníkem. Klesl na kolena a s očima sklopenýma k zemi čekal, až jej Barclay osloví.

„Kdo jsi?“ zeptal se generál.

„Chudý obchodník, který chodí za armádou a prodává vojákům rýži, sůl, maso a cibuli, pane generále!“

„Jak se jmenuješ?“

„Bábur.“

„Proč sis přál se mnou mluvit teď v noci?“

„Přišel jsem vás varovat, pane generále, a snad zachránit. Ale pan major to nechtěl dovolit a vyrazil mi hned dva zuby.“

Ind ukázal na zakrvavená ústa a vytáhl šátek, v němž skutečně byly dva jeho zuby. Barclay mávl rukou:

„Dobře, dobře, zaplatím ti za tvou bolest. Ovšem – jestli mluvíš pravdu! Před čím mě chceš zachránit?“

„Před zradou, pane.“

„Kdo nás zradil?“

„Sikhové,“ řekl Bábur.

„Sikhové...?“ zapochyboval Barclay. „Jak to víš?“

„Byl jsem v jejich táboře a slyšel jsem, jak se domlouvají. Všichni jejich důstojníci jsou podplaceni.“

„Kým?“

„Maharádžou Korkoránem!“

Generál se zamračil.

„Víš, kde je teď maharádža?“ zeptal se.

„Nevím, pane. Ale slyšel jsem, jak si dva sikhové povídali že Korkorán je se svou jízdou na cestě do Bombaje – prý tři míle odtud...“

„Hrome!“ uklouzlo Barclaymu. To byla znepokojující zpráva. Ostře se zadíval na Inda, ale jeho tvář byla jako z kamene a generál z ní mohl vyčíst leda to, že Ind má před ním nahnáno. Ne, ne –

zdálo se, že ten ubohý kupčák mluví pravdu,

„Řekneš mi jména všech zrádců.“

„Ano, pane,“ souhlasil Ind, „ale nemáme mnoho času. Vzpouora může vypuknout každou chvíli!“

„Richardsone!“ pokynul generál pobočníkovi. „Tohoto člověka dáš střežit. Pro všechny anglické pluky nařizují okamžitou pohotovost. Chystá-li se proti nám skutečně zrada, dáme jim poučení, že na to bude celá Indie dlouho vzpomínat!“

„Rozkaz!“

Richardson zasalutoval a ukázal Báburovi k východu. Šli spolu tichým, spícím táborem. Jejich kroky zněly dunivá temnou nocí. Richardson chvílemi pobídl štulcem Bábura k rychlejší chůzi. Zastavili se u stanu, před nímž přecházel voják s puškou na rameni. Voják vzdal zbraní předepsanou poctu důstojníkovi. Richardson pokynul rukou a –

„Hoří! Hoří!“

Táborem se rozlehl křik a současně na několika stranách vyšlehl vysoký sloup ohně. Vzápětí se ozvaly bubny a zavěštěly trubky, svolávající vojáky do zbraně. Po cestách mezi stany, ozářenými červenou září plamenů, míhaly se ubíhající postavy jezdců, pěšáků i dělostřelců. Hnali se úprkem na svá stanoviště. Nevěděli ještě, proti jakému nepříteli je volají polnice do zbraně.

Nejmohutněji zuřil oheň v té části, kde byly vozy se zásobami. Také zbrojní sklady byly zachvácený požárem. Vozy se střelivem, zejména s dělostřeleckými náboji, vybuchovaly s ohlušujícím rachotem a vojáci, kteří je měli střežit, prchali s voláním:

„Zrada! Zrada!“

Jediný Barclay zachoval klid a rozvahu uprostřed obecného zmatku. Snažil se, aby aspoň anglickou pěchotu shromáždil a uspořádal, když se dělostřelectvo rozprchlo a promísilo tak, že nebylo možné v tom divokém nepořádku je sešikovat. Ale ani to se mu nepodařilo. Vybuchující dělové náboje a šrapnely začaly ohrožovat oddíly sikhů a Gurkhů. Ti se ovšem domnívali, že Barclay nařídil, aby je evropské pluky postřílely, a odpověděli palbou do nic netušících Angličanů. Teprve když zasáhla anglická jízda, podařilo se zahnat oddíly domorodých vojsk do okolních luk a lesů. Ale ztráty Angličanů, způsobené zmatkem, střelbou, ohněm, byly velké.

Ještě večer velel Barclay armádě připravené vyrazit k zničujícímu útoku. Ráno, když se rozednilo a mezi spáleništěm procházely hlídky, zjišťující rozsah zkázy, byly to už jen trosky výzbroje a zbytky oddílů, s kterými se nemohl odvážit ani větší pohraniční bitvy.

Barclay seděl tou dobou na pahorku nad ležením a přijímal hlášení podřízených velitelů. Bledý pobočník major Richardson po jeho boku zapisoval jejich zprávy.

„Richardsone!“ obrátil se Barclay k majorovi. „Předved'te mi toho Inda, který nás přišel varovat! Mám podezření, že ten chlap je s tím vším v nějaké spojitosti...“

„Pane generále... stala se nepříjemná věc... ten člověk využil zmatku a uprchl.“

Generál Barclay mlčky pozoroval Richardsona a pak, stěží ovládaje hněv, procedil mezi zuby:

„Mám to pobočníka hlupáka k pohledání!“

KAPITOLA DVACÁTÁ

v níž se popisuje rozloučení Reného Korkorána s bratrancem Quaterquemem a zuřivý zápas

mezi Jiskrou, Bleskem a Sindhijou

Za týden pak stál na zahradě Hólkarova paláce v Bhagavápuru balón Yvese Quaterquema – tentokrát připraven k odletu.

Korkoránův bratranec a jeho manželka se loučili srdečně se svými hostiteli. Alice při tom stěží zadržovala slzy. Za těch několik dní se obě ženy upřímně spřátelily. Síta stále objímala Alici, a když se přiblížila opravdu poslední chvíle, kdy se měly rozloučit, vsunula jí do ruky malou skříňku ze vzácného santalového a ebenového dřeva s ozdobami z tepané mosazi.

„Prosím vás, Alice,“ řekla dojatě, „přijměte to na památku. Je to náhrdelník, který prý patřil kdysi nejkrásnější ženě v Indii Núrmaharí. Můj praděd jej získal od jejího vnuka a já jej mohu věnovat jen tomu, koho si velmi vážím.“

Alice se bránila přijmout dar tak nesmírné ceny, ale Síta nepovolila:

„Prosím vás, Alice, přijměte jej! Dávám jej z lásky, vím; že ve vašich rukou bude jako v mých. A pak: Zvítězí-li Korkorán, nebudu potřebovat takové poklady. A jestli bude poražen...“

„Drahá Síta,“ vmísil se rychle do hovoru Yves Quaterquem, „proč by měl být Korkorán poražen? Teď, když Barclay musí dávat znovu dohromady armádu, dají si Angličané hodně dlouho pokoj! Síta, René – dost už o tom. Platí, co jsme si umluvili. Přijedeme pro vás a pojedete s námi na ostrov Quaterquem. Odpočinete si... a vůbec: těším se na shledání!“

„Připravím pro vás zatím dům,“ řekla Alice a stiskla Korkoránovi ruku.

Quaterquem se zatvářil nešťastně: „Bhagavápurský palác to ovšem nebude, René, s tím se musíš smířit!“

„Doufám, že to nějak vydržím,“ smál se Korkorán. „Ale nevěřím, že se Angličané jen tak lehce vzdají svých záměrů,“ dodal tiše, aby ho neslyšely obě ženy, které se zatím naposledy objaly a políbily... „A proto jsem tě chtěl ještě o něco poprosit, milý bratranče. Hleď, v tělo skříňce jsou drahokamy z pokladu nebožtíka Hólkara. Mají jistě cenu nejméně patnácti miliónů rupií. Je to pro našeho malého Ráma. Kdyby se mně a Sítě něco stalo, postarej se o něho!“

Quaterquem přijal skříňku a stiskl Korkoránovi ruku.

„Udělám všechno, co bude v mých silách!“ řekl pevně.

Přiblížila se chvíle odletu. Oba muži se jeden druhému zadívali zpříma do očí a pak už Quaterquem a Akažu pomohli Alici nastoupit do balónu. Korkorán zvedl ruku na pozdrav.

Balón začal zvolna stoupat.

Quaterquem mával oběma rukama na rozloučenou a volal dolů na své přátele:

„Přijedu pro vás co nejdříve! Kolem patnáctého března jsem tu! Buďte zdraví – a na shledanou!“

„Na shledanou!“ odpovídal Korkorán a Síta a oba se dívali za balónem do jasné modře oblohy tak dlouho, až se z něho stala malá, rychle uplývající tečka a ta zmizela kdesi za horami.

„Pojďme,“ řekl Korkorán. „Čeká mě Sugrív se zprávami.“

Několik kroků šli mlčky vedle sebe. Tu se ozvalo mohutné tygří zařvání a vzápětí podrážděný sloní ryk.

„Jiskra!“ zvolal Korkorán.

„Sindhija!“ vykřikla současně Síta a oba rychle vykročili směrem, odkud se znovu ozýval bojovný řev zvířat.

Ano, byli to oni. Jiskra, Sindhija a také Blesk, a dokonce i malý Bělohřívek. A způsobil to nepochybně Blesk. Šel jenom nerad s Jiskrou do Korkoránova paláce a tu se ke všemu setkal s

dalším tvorem, ke kterému cítil zášť. Nemohl Sindhijovi zapomenout, jak po něm vrhl kamenem, když přiskočil na pomoc Jiskře, aby jí pomohl uniknout z nedůstojného Korkoránova vezení. Blesk nezapomínal a čekal na vhodnou chvíli k pomstě. Dnes, kdy byl Korkorán zaujat odjezdem svého bratrance, usmyslil si Blesk, že Sindhiju trochu potrápí.

Bylo to na nádvoří Hólkarova paláce. Jiskra odpočívala ve stínu pinií a Sindhija, jak se zdálo, napůl spal, opřen zády o zeď. Blesk ho obešel, zatavil se po jeho boku a zařval. Nebylo to obyčejné zařvání. V řeči tygrů znamenalo, že říká:

„Má milá Jiskro, krasavice, pohleď na tuto neohrabanou horu masa. Viděla jsi už někdy něco obludnějšího, nešikovnějšího a hloupějšího? Kdekdo má tohoto tvora za hlupáka. Lidé mu dávají na hřbet nejtěžší břemena. I osel, který není považován za nejmoudřejší zvíře, se někdy vzepře a odmítne sloužit a poslouchat! Ale tenhle? Naparuje se, tváří se, jako by byl první ze všech zvířat, a přitom není nic víc než zašpiněný otrok.“

Jiskra vstala, přiblížila se k Sindhijovi a přisvědčila:

„Milý příteli, drahý Blesku, můj krasavče, vyjadřuješ se velmi vtipně a správně. Jaký máš postřeh! Ano, Sindhija vypadá skutečně jako kus hrubého dřeva, špatně otesaného tesařskou sekyrou! A jak má špinavou kůži! Podívej se na jeho směšnou nemotornou hlavu a na jeho břicho. A nohy – ty jsou nejsměšnější – jako by si je byl vypůjčil od siamského vepře!“

Sindhija tušil, že tygři s ním chtějí sehrát nějakou hru; opřel se pevněji zády o zeď paláce a přimhouřenýma očima pozoroval protivníky.

Bleska dráždil jeho klid.

„To není všechno, má milá přítelkyně!“ volal na Jiskru. „Nejhorší je, že tento patvor je nejen ošklivý břichopasný hlupák, ale k tomu ještě také zbabělec! Ví dobře, co mu tady říkáme! Kdyby měl v sobě jen kapku ušlechtilé krve, tasil by proti nám svůj meč!“

„Meč?“ zařvala Jiskra. „Tím patrně miníš jeho nos, tak dlouhý, že by to klidně mohl být most přes řeku Gangu?“

„Ovšem! Ale co chceš od zbabělého chrapouna?“

„To jsi správně řekl, Blesku, můj krasavče! Je to zbabělý chrapoun. Ostatně to lze lehce dokázat. Podívej se na mne: skočím přes něho a nic se mi neodvážá udělat!“

„Skoč, má krásná sestřičko, skoč!“

Sindhija sebou ani nehnul. Pružné Jiskřino tělo se přes něj přeneslo a dopadlo vedle Bleska.

„Výborně, milá Jiskro! Obdivuji se ti, jak jsi pružná. Ale já udělám ještě něco lepšího než ty. Přeskočila jsi toho obludného tvora na šířku, a já, abych ti dokázal, jak je ubohý, já ho přeskočím na dél. Dávej, prosím, pozor!“

Blesk se rychle rozběhl a odrazil se vzadu za levým bokem Sindhijovým, takže se nesl přes celou délku jeho hřbetu, kupředu, k slonově hlavě.

Ale to neměl dělat. Sindhija zahlédl Bleska, jak skácej vztyčil chobot, hbitě jej vymrštil a lapil posměváčka ve vzduchu, právě když mu letěl nad hlavou. Zatočil jím a vyhodil ho vysoko, až někam do výšky druhého patra paláce.

Jiskra v té chvíli zařvala tak strašně, že ji bylo slyšet po celém Bhagavápuru. A vzápětí zařvala znovu, ještě strašlivěji.

Oba tygři si jistě mysleli, že Sindhija nechá posměváčka dopadnout na zem; potom by se mu Blesk pomstil! Ale Sindhija uchopil padajícího Bleska znovu obratně chobotem a vyhodil jej stejně vysoko. A protože stál opřen zády o zeď, Jiskra k němu nemohla. A Sindhija si pohrával s Bleskem a stále a stále si ho vyhazoval nad hlavu.

Blesk putoval vzduchem a vyl, prosil, škemral:

„Jiskro, má drahá přítelkyně, což nevidíš, co se přihodilo? Chceš mě nechat zahynout? Přispěj mi, prosím, na pomoc!“,

Jiskra sebrala všechnu Sítu, rozběhla se a ohromným skokem se vrhla na slonovu šíji a začala rvát svými zuby Sindhijovo pravé ucho.

Sindhija zařval bolestí. Nechal Bleska a snažil se dosáhnout chobotem Jiskru a setřást ji. Rozzuřená tygřice nepovolila. Blesk, jen na okamžik omráčený, rychle se vzpamatoval, zuřivě se vrhl na Sindhiju z druhé strany a začal hrýzt jeho levé ucho.

Sindhija hned sípěl, hned řval bolestí. Z ucha mu tekla proudem krev, stékala mu do očí, takže už dobře neviděl své nepřátele, ohlušoval ho řev tygrů, nevěděl, co dělat, a tak jenom pobíhal kolem dokola po nádvoří, bolestí zbaven smyslu. Konečně už neviděl jiného východiska: mrštil sebou na zem, aby rozdrtil tygry vahou svého těla. Bystrá Jiskra se nedala nenadálým protiútokem překvapit. Pustila včas Sindhijovo ucho a uskočila, a také Blesk, upozorněný Jiskrou, měl ještě dost času, aby se vydral zpod zuřícího slona.

Nastalo krátké příměří. Obě strany se bedlivě pozorovaly a sbíraly síly k rozhodnému boji. Tygři leželi přikrčení při zemi, prudce oddychovali a přimhouřenýma očima sledovali pohyby slona. Ten znovu zaujal válečné postavení při zdi a bojovně mával ve vzduchu vztyčeným chobotem.

Ale útok přišel z jiné strany.

Bělohřívek stál po celou dobu opodál na rampě a teprve nyní se rozhodl přispět matce na pomoc. Jak to předtím viděl u Jiskry! Skrčil se jako ona, zařval, skočil Sindhijovi na hřbet a zaryl mu drápy a zuby do jeho tvrdé kůže. Sindhija se ohnal chobotem a v mžiku Bělohřívka polapil. Zatočil jím dvakrát ve vzduchu a pak hodil žalostně kníkajícího Jiskřina syna prudce před sebe proti zdi. Kdyby pohotová Jiskra nebyla zachytila Bělohřívka v letu, byl by svou odvahu snad zaplatil životem.

Sindhija věděl, že teď půjde do tuhého. Vytrhl z brány těžkou železnou tyč, která sloužila k zavírání dveří, a hotovil se k novému boji.

Tygři však neútočili.

Na terasovitém schodišti se objevil Korkorán se Sítou.

„Jiskro!“ – „Sindhijo!“ zvolali současně.

Blesk je spatřil první a hned upozornil Jiskru.

„Pozor, má milá přítelkyně! Přichází náš bílý přítel, kterého si tak vážíte, ačkoli sám nevím dobře proč. Přerušme zápas s tím nemotorou a chovejme se, jako by se vůbec nic nestalo.“

Korkorán se však nedal oklamat:

„Jiskro, jak si to počináte za mé nepřítomnosti se svým přítelem Bleskem? Za mými zády vyvoláváte rvačky?“

Síta mezitím plísnila slona:

„Sindhijo, ty se chceš chovat jako rváč? Co má znamenat ta železná tyč?“

Slon zahanbeně položil tyč k nohám své velitelky. Pohyby chobotu však výmluvně naznačoval, že ti dva zaútočili první a že si z něho tropili posměšky, které nemohl déle snášet.

„Tak tedy oni začali rvačku?“ řekl Korkorán a Sindhija pokývl chobotem několikrát shora dolů na znamení, že ano.

„Dobrá, potrestám viníky,“ zachmuřil se Korkorán a obrátil se k tygrům: „Jiskra a Blesk budou za trest dva dny v kleci!“

Blesk zařval. Ale Korkorán na něho ostře pohlédl: „Doporučuji vám, milý Blesku, abyste přijal svůj trest klidně. Nebo chcete, abych vás nechal v kleci ještě déle?“

Blesk sklonil hlavu. Nikdy plně nechápal, proč Jiskra tak vytrvale ctí tohoto člověka. Vždyť on se umí podívat do očí tak ostře, že každý nakonec před ním sklopí tvář k zemi a vykoná, co nařizuje. I on sám, před kterým prchalo všechno tvorstvo v džungli, z jakéhosi podivného, neodolatelného nutkání sehnul teď šíji a přidal se k Jiskře. Tygřice už tiše odcházela, poslušná příkazu očí tohoto člověka. A nejvíce Bleska zlobilo, že jeho pocit odporu k dvounohému pánu se počíná měnit v úctu.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

v níž kapitán Wodsworth vzkřikne: „Na koně!“, ale Angličané přesto ztratí bitvu

Až příliš brzo se mělo potvrdit, že Korkorán měl pravdu, když byl přesvědčen, že Barclayův osud neodradí Angličany od nového pokusu svrhnout jeho vládu nad Maráthským knížectvím. Nedlouho po odletu Yvese Quaterquema přiběhl jednoho rána Sugrív všecek bledý a zděšeně oznamoval:

„Sáhibe, zlé noviny, špatné noviny, nejhorší noviny!“

Sugrív vypadal, jako by ho nepřítel pronásledoval až sem. Jeho oči těkaly po místnosti sem a tam a v jeho ruce se chvěl svitek papíru, který odevzdával Korkoránovi.

„Klid, Sugrív!“ zahučel Korkorán. „Nic horšího než Angličané nás nemůže potkat. Nemám pravdu?“

„Jak to víte, sáhibe?“ zvolal překvapený Sugrív.

„Mluv, co víš?“ mávl netrpělivě rukou Korkorán.

„Pane, anglická flotila vyplula po řece Narbadě a s ní táhne podél břehu nejméně patnáct tisíc Angličanů a sipáhů. A kromě toho Barclay se zbytky své armády má vyrazit na Bhagavápur a spojil se zde s druhým proudem anglických vojsk.“

„Barclayho se nemusíme zatím příliš obávat.“ uklidňoval ho Korkorán. „A co se týče druhé armády... snad není nic ztraceno. Byla svedena bitva? Kladli jsme odpor? Kde došlo k boji?“

Sugrív smutně pohlédl na mahárádžu:

„Pane – byli jsme zrazeni. Zamíndár Uzbek, který velel vojsku v pohraničním úseku, přešel s částí vojáků na stranu nepřítele. Angličané postupují!“

„Zamíndár Uzbek!“ zvolal Korkorán pobouřeně. „To udělal patrně proto, že mu nabídli v pokořeném Maráthsku úřad místodržícího. Nu, budeme si vědět i s tím rady, Sugrív!“

Tváře mu planuly. Sugrív opět poznával starého Korkorána, plného plánů a energie ve chvílích nejvyššího nebezpečství. Přecházel rychle po místnosti a zasypával ministra pokyny:

„Sugrívě, tuto zprávu zatím v městě nesmí nikdo znát. Bhagavápur se doví současně o zradě i o tom, jak byla ztrestána. Dáš mi okamžitě připravit koně! Pojedu k vojskům, se mnou tři oddíly mé stráže. Ty zůstaneš tady, pověřuji tě vedením všech záležitostí až do té doby, kdy se vrátím zpátky. Svěřuji ti také Sítu a Ráma. Vyjedu co nejdříve – nejpozději zítra ráno! Už jsem byl dost dlouho mahárádžou, teď se zas na chvíli vrátím do své kůže a budu kapitánem Korkoránem. Doufám, že mě mí přátelé i nepřátelé v té staré úloze poznají!“

Korkorán vzplanul hněvem a touhou pomstít zradu.

Dva dni a dvě noci strávil potom téměř nepřetržitě v sedle. Zastavoval, jen aby si bral čerstvého, odpočinutého koně. Dva dny a dvě noci se hnál stále kupředu a svůj ozbrojený doprovod nechával

daleko za sebou. Třetího dne zrána narazil na první uprchlíky svého vojska. Byla to skupina vojáků vedená vyšším důstojníkem. Korkorán, všecek pokryt prachem, ale téměř neunaven i po té vysilující jízdě, postavil se jim do cesty.

„Stůj!“ zvolal na důstojníka. „Kam je vedeš? Tam na té straně je nepřítel!“

Vojáci se zastavili, avšak důstojník nevěnoval slovům Korkoránovým nejmenší pozornost a chtěl jet dál.

„Nezastavíš-li se okamžitě, dostaneš kulku do hlavy!“

Teprve po těchto slovech důstojník zarazil koně. Najednou si uvědomil, že to je sám maharádža.

„Pane,“ zakoktal, „byli jsme zrazeni. V našem táboře je zmatek! Proč jste nepřišel dříve?“

„Přicházím zrovna včas, abychom se sešikovali a vyrazili na nepřítele!“ odpověděl Korkorán... „Kupředu!“

Korkoránova rozhodnost a smělost působila na všechny jako čarovný proutek. Narovnali se v sedle, sevřeli pevněji zbraně v rukou a v jejich poplašených očích se znovu objevil výraz odhodlání. Korkorán je zde! Ten, který dovedl již několikrát porazit nenáviděné Angličany, nás vede! Kupředu, kupředu!

Důstojník nelhal. V táboře vládl zmatek. Zpráva o zradě Uzbekově se rozšířila rychlostí blesku a vojsko, zbavené velitelů, většinou podplacených Uzbekem a Angličany, i otřesené útoky anglické dělostřelby, hledalo spásu v útěku. První uprchly jízdní oddíly, místo aby kryly ústup pěchoty a dělostřelectva. To bylo dobře vycvičené, a jak Korkorán zjistil, stahovalo se zpět ukázněně, v dobrém pořádku. Všude, kde se objevil, vojáci jej vítali nadšeným voláním: „Ať žije sáhib Korkorán, buď zdrav kníže Maráthů!“ Prostí vojáci zůstali věrni skoro všichni. Tak jako se předtím rozprchli údolím řeky Narmady, bezradní bez svých vyšších důstojníků, zoufalí z toho, že jsou vydáni na milost a nemilost Angličanům, tak se nyní zase rychle shromažďovali a šikovali v nové jednotky, odhodlaní a znovu naplnění sebedůvěrou. A když se v ruce Korkoránově zableskl nad znova uspořádanými oddíly jízdy památný meč, který byl kdysi majetkem nepřemožitelného Akbara, krev v žilách maráthských jezdců, pěšáků i dělostřelců začala bít prudčeji a v té chvíli si všichni byli jisti vítězstvím nad vetřelci.

Angličtí husaři, kteří zasadili první ránu maráthským obranným silám, měli nepřátelské oddíly pronásledovat, ale neudělali to. Jednak jezdce i koně sužovalo nesnesitelné vedro, jednak velitelé byli přesvědčeni, že Maráthové jsou dokonale rozprášeni a že se tak jako tak nevzchopí k protiúderu. Dali proto povel k odpočinku pro všechno mužstvo. Husaři i důstojníci odsedlali koně a rozložili se pohodlně v stinných zákoutích lesa po obou stranách silnice. Důstojníci poručili indickým sluhům, aby jim připravili oběd. Na malých polních stolcích se objevovaly paštiky ze Štrasburku, láhve rýnského vína, slanina s vejci i studené pudinky.

Mezi štábními důstojníky se bavili o maharádžovi. Poručík James Churchill, mladý, statný, veselý chlapík, držel v ruce sklenku s rýnským a připíjel na zdar dalších bojů.

„Kapitáne Wodsworth,“ řekl a tvářil se zklamaně, „musím vám říci, že jsem rozčarován. Bájili jste všichni o tom Korkoránovi jako o kdovíjak nebezpečném protivníkovi – a zatím nevydržel ani náš první útok!“

Wodsworth potřásl vážně hlavou:

„Nepodceňujte ho, milý Churchille, Korkorán má patrně hodně práce s Barclayem, proto jsme se dosud nesetkali s žádným odporem. Ale pochybuji, že jsme ho už porazili. Říkám vám, že to je houževnatý odpůrce. Připravil nám už horké chvíle. Tentokrát ovšem, díky našemu dobrému Uzbekovi...“

Major MacFarlane nalil znovu důstojníkům víno do sklenek.

„Pánové,“ pozvedl číši, „navrhuji přípitek na zdraví našeho vzácného pomocníka Uzbeka. Kéž dá pánbůh našim protivníkům vždycky jen takové důstojníky!“

Číše o sebe cinkly a důstojníci je vyprázdnili jedním douškem.

„Rád bych věděl, kolik tisíc ten darebák dostal?“

„Myslím, že to neví ani generál Spalding. To by ti mohl říci jedině lord Braddock v Kalkatě.“

„Ach pánové.“ řekl Churchill, „víte, co bych spíš rád věděl? Kdy budeme poprvé obědovat v Bhagavápuru?“

„Musíme počkat na hlavní voj,“ bručel MacFarlane.

„Čekat na Spaldinga?“ ušklíbl se Churchill. „Ten lakomec má strach, aby se s námi nemusel dělit o maharádžovy poklady v městě! Jinak by nedával tak opatrné rozkazy. Řekněte, MacFarlane, copak tři pluky anglických husarů nejsou dost silné, aby potřely maráthskou armádu i s maharádžou?“

Wodsworth se chystal odpovědět, ale tu zazněla polnice. Vysoké trylky se třepaly nad táborem a svolávaly vojsko.

„Co to znamená?“ vztyčil se MacFarlane.

„Poplach!“ udiveně vykřikl Churchill a hbitě vyskočil.

Kapitán Wodsworth si v běhu připínal pás se šavlí a křičel:

„Na koně, pánové, všichni na koně!“

Vrhli se ihned za ním, ale to už viděli, jak po silnici pádí domorodí sluhové a obchodníci, doprovázející vojsko, jak zdvihají zděšeně ruce nad hlavu a křičí:

„Maharádža! Je tu maharádža Korkorán!“

Než měli angličtí jezdci čas se vzpamatovat z překvapení, chopit se zbraní a uspořádat svoje řady, vpadla do tábora Korkoránova jízda. V čele jízdy sám Korkorán rozdával šavlí rány na všechny strany, na dvacet kroků za ním se řítily jezdci, otěže v zubech, v jedné ruce šavli, v druhé revolver.

Bitva začala.

Zpočátku se vyvíjela pro Maráthy velmi příznivě. Korkorán se vrhl sám do nejprudšího ohně a tím příkladem strhl své jezdce. Překvapení Angličané zakolísali. Ale sotva uviděli, že útočníky jsou ti, které přednedávnem lehce rozprášili, rychle spořádali své řady a zahájili protiútok.

Rozdělili Maráthy do skupinek, každou z nich obklíčili a bez ustání na ni útočili, aby si navzájem nemohly přijít na pomoc. Sám Korkorán v zápalu boje se doslal příliš hluboko mezi anglické husary. Padl pod ním kůň. Kryt silným kmenem banánovníku, těžce se bránil dotírající přesile. Husaři ho zřejmě chtěli dostat živého, protože nejodvážnější z nich se pokusil Korkoránovi vyrazit šavli. Ale ten mu prudkou ranou uťal pravou ruku a druhého útočníka, který se snažil přiblížit z opačné strany, omráčil ranou do lebky. „Vzdejte se, mahárádžo!“ volal další útočící Angličan. „Je nás víc! Nic se vám nestane, zaplatíte jen výkupné!“ Víc neřekl. Korkoránova čepel zasáhla jeho rameno a zkrvácený útočník klesl k zemi. Korkorán však už umdléval a ani na ostatních místech, jak viděl, nevedlo se Maráthům líp. A přece se mu zdálo, že tam v prvních řadách je jakýsi zmatek, že Angličané před někým ustupují. „Kdo by to mohl být?“ přemýšlel a s vypětím všech sil se bránil novým a novým útokům nepřátelské přesily. Tu se ozvalo známé zařvání.

„Jiskro!“ zvolal Korkorán a do paží jako by mu vjela nová i svěžest. „Jiskro, sem ke mně!“

Ano, byla to Jiskra.

Korkorán ji zanechal v Bhagavápuru, aby zůstala u Síty a malého Ráma, ani se s ní nerozloučil. Ale jakmile Jiskra zjistila, že odešel, vydala se po jeho stopě. A Blesk, protože ji nechtěl nechat samotnou, šel s ní.

Když uviděli Angličané dva mohutné tygry, jak se vrhají jen na husary v červených kabátech a nevšímají si Maráthů, propadli znovu zmatku.

„Kupředu, kupředu na ty bestie!“ zvolal kapitán Wodsworth na své vojáky. „Na...“

Nedopověděl už. Bleskovy mohutné čelisti ukončily jeho život.

Vedle Wodswortha se bil plukovník Robinson, velitel třináctého husarského pluku. Právě když chtěl shromáždit své jezdce, aby zaútočil na Korkorána, přihnala se Jiskra a skočila mu na hrdlo. Plukovník padl k zemi.

Kruh Angličanů kolem Korkorána se uvolnil. Korkorán skočil na prvního koně, který tu pobíhal bez pána, a doprovázen Jiskrou a Bleskem, prorazil řadou Angličanů ke svým Maráthům. Angličané dostali takový strach z tygrů, že všichni překotně otáčeli koně a přidávali se k ustupujícím.

Nad bojištěm zazněla polnice. Velitel Angličanů dal troubit k ústupu. Husaři ustupovali celkem v pořádku a snažili se odrážet útoky Maráthů, kteří s radostným křikem uvítali Korkorána, když se k nim probil zpátky z anglického obklíčení. Zato sluhové, nosiči a pojízdni obchodníci, nezbytní průvodci anglického vojska v Indii, vnesli do jeho řad naprostý zmatek. Nakonec každý prchal na vlastní vrub, nestaral se o druhého, myslel jen na sebe, aby se dostal co nejdříve daleko odtud, aspoň do tábora generála Spaldinga. Ostatní hledali úkryt v lese anebo padli do zajetí Maráthů.

Když se rozhořely táborové ohně, svolal si Korkorán do svého stanu důstojníky, aby je pochválil za dnešní den a sdělil jim další plány.

„Vidíte, přátelé,“ řekl jim, „s Angličany se musíte bít tak jako dnes! Vrhňte se na ně vždy bez bázně, srdnatě – a Višnu a Šiva vám dají vítězství. Nejsme ještě u cíle, ale vykonali jsme dnes hodně!“

Když pak ve stanu osaměl, obrátil se k Jiskře a k Bleskovi, kteří liše sledovali válečnou poradou:

„Má milá Jiskro, musím vám velice poděkovat za vaše dnešní přispění. Vyznamenala jste se! Ted' to bude mezi námi zase takové, jak bývalo, není-liž pravda? Přátelství na život a na smrt!“

Pohládl Jiskru a potom sáhl rukou Bleskovi do hřívý:

„A vy, Blesku, vy jste dnes ukázal, že jste rovněž znamenitý bojovník. I vy budete mým přítelem... chcete-li. Ale to vám povídám: už žádné spory se Sindhijou!“

Potom ještě jednou oba pohládl a šel si lehnout na polní lůžko.

Časně ráno ve tři hodiny vydal se Korkorán s jízdou pronásledovat poraženého nepřítele.

Cesta byla poseta odhozenými zbraněmi. Všude ležely mrtvoly Angličanů, koní, trosky vozů. Jen hrstce jezdců se podařilo dostat se k hlavnímu voji vojska generála Spaldinga, který postupoval pomalu vpřed. Korkorán si byl vědom toho, že proti lépe vyzbrojeným Angličanům nemá se svými oddíly velké vyhlídky na vítězství. Rozhodl se tedy, že využije všech výhod terénu. Maráthskou pěchotu umístil na návrších, porostlých křovinami a svírajících údolí Narbady do úzké soutěsky. Schováni za křovisky a skalinami, ovládali odtamtud celé údolí. Dole uprostřed svahu dal Korkorán vykopat široký zákop a v něm zaujala svá místa polovina střelců. Po obou stranách řeky rozmístil baterie děl, dobře maskované stromy a keři. Sám si vybral za stanoviště skalnatý ostroh, krytý několika lesními velikány.

Byl to výborný plán. Generál John Spalding byl obtloustlý starší pán, jistě vzdělaný a udatný, ale naprosto neznalý zvláštních způsobů válčení v Indii. Svůj dosavadní život strávil v pohodlí a míru v Anglii, na Maltě a Gibraltar a k střelnému prachu vlastně poprvé doopravdy přičichl před dvěma dny, kdy došlo ke srážce s pohraničními oddíly Maráthů. Celá jeho válečná taktika byla jednoduchá: otřást nepřítelem silnou dělostřelbou, vyrazit na něj útokem na bodák a pronásledovat ho jízdou. Jak to učili ve válečné škole. A protože se mu před dvěma dny podařilo touto taktikou dobýt vítězství, považoval se nejméně za Wellingtona.

Podle počtu zajatců, ukořistěných po zradě Uzbekově, soudil, že nepřítel je dokonale rozprášen, a byl pevně přesvědčen, že vstoupí vítězně do Bhagavápuru dřív než generál Barclay. Když, mu jakýsi indický sluha přinesl první zprávu o pohromě, jež, stihla jeho husary v bitvě s Korkoránem, nechtěl tomu vůbec uvěřit a nebohého posla dal okamžitě zavřít.

Jenže brzy přicházeli další vojáci, bědní, vysílení, otrhaní, s lehkými i těžšími zraněními – a všichni hovořili stejně: anglická jízda byla potřena za nejtěžších ztrát.

„Tři pluky jízdy!“ zuřil Spalding, když mu poručík Churchill, zesláblý zraněním i dlouhou jízdou, hlásil smutnou zprávu. „Který osel jim velel, že se dal porazit? Kde je plukovník Robinson, aby se mi odpovídal?“

„Je mrtev, pane generále!“ odpověděl Churchill.

„Kde je major MacFarlane?“

„Padl.“

„Kapitán Wodsworth?“

„Zahynul při protiútok!“

Spalding ohromeně zíral na poručíka. Nešlo mu do hlavy, jak je možné, že anglická jízda byla někým – dokonce nějakými domorodci – poražena.

„Ale jak se to mohlo stát, poručíku? Padli jste do léčky?“

Churchill několika slovy pověděl o průběhu bitvy.

„Nebýt maharádži, byli Maráthové potřeni do posledního muže,“ končil.

„Jakýpak maharádža!“ rozčilil se generál. „Pamatujte si, poručíku, že vláda Jejeho vznešeného Veličenstva královny Viktorie neuznala maharádžu maráthské říše! Dáváte to jméno ničemnému dobrodruhovi.“

Churchill se mlčky uklonil a Spalding pokračoval:

„Zítřka o druhé hodině po půlnoci se dáme na pochod. V šest se střetneme s maharádžou... totiž, chci říci s nepřítelem. V sedm jej porazíme a v devět budeme pokračovat v postupu na Bhagavápur. Jsem rozhodnut pomstít všechny naše lidi!“

Druhého dne okolo šesté hodiny ráno se anglická pěchota přiblížila k předním hlídkám Korkoránových vojsk. Strhla se, krátká přestřelka a jízdní oddíly Maráthů se podle pokynů Korkoránových stáhly – jako by ustupovaly – do lesíků na svahu údolí. Maráthští dělostřelci – Korkorán nařídil, aby střílelo jen, několik kusů – odpověděli třikrát nebo čtyřikrát na prudkou palbu anglických děl a potom umlkli.

Spalding byl přesvědčen, že přišel okamžik k přímému útoku.;

„Bud’te opatrný, pane generále!“ varoval ho Uzbek, kterého i Spalding přizval k válečné poradě. „Maharádža je nebezpečný!“

Generál odtrhl od očí polní dalekohled a pohrdavě si přeměřili zamíndára.

„Nemám ve zvyku, abych se někoho tázal na radu. Poručíku Churchille, ať pěchota zahájí útok!“

Zakrátko zazněly údolím zvuky skotských dud, rohů a píšťal. Pluky horalů v pestrých uniformách se rozvíjely do širokých řad, jako by nastupovaly k slavnostní přehlídce, a pomalu krok co krok stoupaly po svahu vzhůru. Mířily na návrší, kde v krytu mezi skalisky a křovinami stáli Maráthové.

Na chvíli padlo na bojiště podivné, zneklidňující ticho. Dělostřelectvo obou stran se odmlčelo. Anglické, aby pěchota mohla volně postupovat, a maráthské, aby se připravilo na zásah v pravý čas a oklamalo nepřítele.

Korkorán stál v zákopu první linie a pozoroval Angličany, šplhající namáhavě do vrchu. Maráthové měli prsty na spouštích svých pušek.

Když byl skotský pluk na padesát kroků od maráthských zákopů, vytasil Korkorán šavli a vykřikl: „Palte!“

Patnáct set Maráthů naráz vystřelilo proti překvapeným, nic netušícím Angličanům. Patnáct set výstřelů zarachotilo a otřáslο vzduchem a vzápětí zaburácely dvě baterie – každá o dvaceti dělech – a smrtonosné krupobití střel se sneslo na útočníky. V několika okamžicích dobrá polovina anglické pěchoty byla střelbou skosena. Ale přemožení ještě nebyli. Zbytek nezakolísal. Se zuřivým pokřikem se hnál kupředu na postavení Maráthů. „Ustoupit do boku!“ volal Korkorán. Angličané vnikli do prázdných zákopů a hnali se dál. Nečekali, že narazí ještě na druhou linii. Dva pluky horalů, ztenčené snad už jen na třetinu, hnaly se jako zuřivci dál, aby se dostaly na plošinu na návrší, odkud nepřetržitě duněla zkázonosná dělostřelecká palba. Bojovaly udatně, ale marně. Měly nepřítele v obou bocích i před sebou, nemohly ani zpět pro uzavírací palbu maráthských děl. Spalding – zoufalý, protože teprve teď si uvědomil, do jaké léčky upadl – pokusil se poslat posilu svým nejlepším plukům, krvácejícím na svahu. Nebylo to však možné. Maráthská děla utvořila za Skoty tak dokonalou palebnou přehradu, že by jí neprošla živá ani myš. A to ještě nebylo všechno! Korkorán dosud pozoroval průběh boje ze svého stanoviště. Nyní dal rozkaz jízdy, aby napadla oddíly stojící dosud dole v údolí. Angličanům hrozilo úplné obklíčení a zničení do posledního muže. Generál Spalding už nemohl dál váhat. Zbývala mu poslední naděje alespoň na částečnou záchranu: ponechat Skoty osudu a se zbytkem sil ustoupit... dostat se k Narbadě a – co nejrychleji se nalodit...

Dvě hodiny po začátku bitvy zněl vítězný pokřik Maráthů nad celým údolím. Nepřítel ustupuje! Nepřítel je poražen! Ženou se dolů po svahu za prchajícími Angličany, volají na sebe, mávají divoce rukama, v kterých drží zbraně, oči jim planou nadšením. Zmocňuje se jich sebevědomí, jehož nikdy nepoznali: cítí v sobě odvahu, pevnost a sílu vyhnat nepřítele ze své země.

Den a noc prchali Angličané rychlými pochody, až se doslali k místu, kde kotvila na řece Narbadě flotila.

Vyčerpáni, bez naděje, hladoví, zachránili se na lodích, jež pak rychle zvedly kotvy a odpluly.

Ale patnáct set se jich na přeplněné lodě už nedostalo a padli do Maráthského zajetí. Byl mezi nimi i zrádný Uzbek. Na břehu zanechali také mrtvolu generála Spaldinga, kterého zasáhla dělová koule do hlavy právě ve chvíli, kdy se chystal jako jeden z posledních vstoupit na loď. Když přinesli jeho zmrzačené tělo ke Korkoránovi, poručil, aby je pochovali s vojenskými poctami.

„Ten ubožák se nevyrovnal vojevůdskými schopnostmi Hanibalovi ani Caesarovi, ale nakonec vydržel se svými vojáky až do konce. A vlastně smrt byla pro něho to nejlepší, co ho mohlo potkat. Nic není pro velitele vojska tak strašlivé, jako když přežije vlastní porážku!“

Ještě téhož dne večer se konal stanný soud nad Uzbekem.

„Proč jsi zradil svůj národ Angličanům?“ zněla jediná otázka Korkoránova.

Uzbek mlčel, neuměl odpovědět. Potom se vrhl Korkoránovi k nohám:

„Milost, mahárádžo! Milost! Milost!“

„Zastřelte ho!“ rozhodl Korkorán.

Když odváděli Uzbeka, vzpírajícího se, křičícího a žadonícího v zoufalém strachu o život, odvrátil se Korkorán a nepromluvil ani slovo, dokud neuslyšel salvu z pušek.

Potom mu přišli ohlásit, že rozsudek byl vykonán.

„Ano,“ řekl důstojníkům, „pamatujte si to: čím vyšší postavení zaujímá ten, kdo zradil, tím přísněji musí být potrestán.“

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

která vypráví o smutném osudu Sítý a o dopisu generála Barclayho

Po vítězné bitvě s generálem Spaldingem dal Korkorán svolat maráthský sněm, aby mu podal zprávu o situaci v zemi.

Pět dní trvalo zasedání, vždy od sedmé do desáté hodiny dopoledne, dokud nenastalo největší parno. Korkorán byl pokaždé vítán jásotem a provoláváním slávy. Když jel na slavnostně vystrojeném Sindhijovi, tvářícím se nesmírně vznešeně, k paláci, kde zasedal sněm, lidé se shromažďovali na bhagavápurských ulicích, klaněli se, zdravili vítězného mahárádžu, házeli mu na cestu květiny. Korkoránovu řeč vyslechli nejen členové sněmovny, ale i zástupy lidu, které se shromáždily v ten den před sněmovním palácem, aby při odchodu opět pozdravily mahárádžu.

„Občané svobodného maráthského státu!“ oslovil Korkorán shromáždění. „Jsem šťasten, že vám mohu podat dobré zprávy. Od té doby, co jsme se zde naposled sešli, popřál nám Bráhma hojných úspěchů. Zlepšilo se hospodaření na našich polích, využíváme bohatství země pro vlastní blaho a začínáme budovat obchod a průmysl. Země Maráthů počíná vzkvétat, a kdyby své svobody mohla užívat nerušené, vykonali bychom ještě více.“

Není však hoden svobody ten národ, který ji neumí bránit se zbraní ve chvílích, kdy je ohrožena. Ctižádostivý a hrabivý nepřítel vpadl do naší země, aby pokořil maráthské muže a ženy. S pomocí Bráhmovou jsme ho porazili. Ale s politováním vám musím oznámit, že i mezi Maráthy se našli takoví, jimž osobní prospěch a peníze, nabízené Angličany, byly přednější než rodná země. Ti byli po zásluze potrestáni.

Nepřítel je poražen. Záleží teď na něm, chce-li uzavřít čestný mír, ke kterému jsme ochotni. Dá-li však přednost svým dobytčím choutkám, budeme pokračovat se stejnou rozhodností v boji a doufám pevně, že zvítězíme.

Můj první ministr Sugrív sáhib vám předkládá návrh nového státního rozpočtu. Nepožaduji na občanech státu zvýšené válečné daně. Dobře jsme hospodařili a naše státní pokladna je plná i při značných výdajích, které si vyžádaly válečné operace.“

Když domluvil, byl Korkorán zahrnut znovu jásotem celé sněmovny. Těšil se z toho, ale věděl dobře, že ty výlevy nadšení nesmí přeceňovat. Vždyť Uzbek a zamíndárové, kteří ho zradili, měli jistě i v tomto shromáždění nejméně jednoho přítele a spoluvíníka. Možná že by nejméně jeden z nich, z těch bohatých vládců maráthských provincií, volal po tom, aby Korkorán byl zbaven trůnu, kdyby se válečné štěstí jen poněkud obrátilo. A možná že by byli i uvítali Angličany – protože ti by se jistě nestarali o to, zda zamíndárové vybírají o nějakých deset nebo dvacet tisíc rupií daní ve svůj prospěch navíc.

Ve dnech zasedání přišel za Korkoránem také Bábur. Už se v ničem nepodobal starému Bábuovi. Teď se z něho stal starší pán s mírnými očima spokojeného a vyrovnaného člověka; dobře oblečený a hovořící zdvořilými až vybranými výrazy.

„Bábure!“ zvolal Korkorán, když před něj předstoupil se zdvořilým pozdravem. „Málem bych tě nepoznal. Ta proměna! Co tu děláš? Ještě se chceš vrátit ke starému řemeslu?“

„To už je za mnou, pane. Dostal jsem od vás odměnu padesát tisíc rupií a nemám jiné přání než být věrným maráthským poddaným.“

„Znamenitě! Ale řekni mi: Co chceš dělat, kam chceš jít?“

„Půjdu tam, kam mě sáhib Korkorán pošle,“ odpověděl Bábur s úklonou.

„To znamená, že mi nabízíš své služby?“

„Jsem k nim připraven.“

„Dobrá...,“ zamyslel se na okamžik Korkorán. „Mohl bych tě opravdu potřebovat. Měl bys například odvahu vrátit se do anglického tábora?“

„Myslíte, pane, že jsem se stal zbabělcem, když mám peníze?“

„Tak jsem to nemyslel... Potřeboval bych zprávy o svém příteli Barclaym.“

„Do čtyř dnů je přinesu, pane,“ zněla Bábuova odpověď.

„Možná že budeš potřebovat peníze,“ řekl Korkorán. „Dám ti poukázku pro svého pokladníka na deset tisíc rupií. Přineseš-li zprávy, odměním se ti stejnou částkou.“

Bábur se uklonil a na znamení díků zdvihl obě ruce dlaněmi vzhůru. U dveří se zastavil a řekl:

„I kdybyste mi nedal už ani rupii, pane, půjdu s vámi, dokud vy půjdete proti nepřítelům Maráthů.“

Bábur svůj slib splnil.

Pátého dne se dal ohlásit a s ustaranou tváří oznamoval:

„Mějte se na pozoru, pane! Barclay dostal čerstvé posily, koně, zásoby jídla, střelivo i zbraně. Jeho vojsko je teď aspoň o třetinu silnější, než bylo. Podle hovorů důstojníků soudím, že vám chtějí zasadit rozhodnou ránu dřív, než dojde do Londýna zpráva o porážce a smrti generála Spaldinga. Zítra, nejpozději pozítří překročí Barclay hranice.“

Korkorán Bábuora pozorně vyslechl, dlouho přecházel v zamyšlení po pokoji sem tam a nakonec rozhodl:

„Pojedu k vojsku. Bude lépe, když při rozhodné bitvě budu jako vrchní velitel u své armády. Barclay by se mohl pokusit nabídnout opět odměnu nějakému zamíndárovi...“

Požádal Bábur, aby zůstal nějakou dobu ještě v Bhagavápuru k ruce Sugrívovi, ale aby byl připraven, kdyby ho Korkorán potřeboval.

Když oznámil Sítě své rozhodnutí, trvala na tom, že tentokrát pojede do pole s ním. Vymlouval jí to, poukazoval na nebezpečí, která by hrozila jí i malému Rámovi, přemlouval ji, ale nakonec přece souhlasil. Rozhodl, že odjede co nejdříve k vojsku a pak v nejkratší době že Síta s Rámem, doprovázena Jiskrou, Bleskem a Sindhijou, přijedou za ním.

Jeho plán byl jednoduchý. Chtěl se vyhnout rozhodné bitvě hned na počátku tažení. Měl v úmyslu nějakou dobu znepokojovat Angličany drobnými šarvátkami, aby Maráthové utvrdili své sebevědomí napřed v malých srážkách. V týlu, v místech, která pokládal za výhodná pro konečné střetnutí s nepřítelem, dal vybudovat na mírném návrší, jako stvořeném pro ochrannou bitvu, opevněný tábor. Soustava zákopů, opevněné kryly, mocná kolová hradba s dělostřeleckými bateriemi, v nichž bylo na dvě stě děl – to všecko bylo připraveno uvítat Angličany. Korkorán sám se účastnil nájezdů rychlých jízdních oddílů. Ty přepady končily téměř vždy vítězstvím Maráthů. Barclay, znervóznělý pohyblivostí Korkoránovy jízdy, která se za den objevila na dvaceti různých místech, a podněcovaný neustále rozkazy a přáními lorda Braddocka, který už chtěl vidět zemi Maráthů dobytou, byl by snad zaútočil na opevněný tábor – ale osud generála Spaldinga ho měl k opatrnosti. Barclay se rozhodl, že nedá povel k hlavnímu útoku, dokud nebude mít přesilu ve všech družích zbraní.

O den dříve, než podle vzájemného ujednání měla přijít za Korkoránem Síta s Rámem, objevil se nenadále v táboře Bábur. Korkorán ho ihned přijal, domníval se, že nese zprávy od Sugríva. Ale sotva Bábur vkročil do stanu, padl tváří k zemi:

„Sáhibe... Sítu... Sítu a Ráma... zajali Angličané!“ vypravil ze sebe.

Do Korkorána jako by v té chvíli udeřil blesk.

„Jak to víš?“ zatřásl mu rameny.

„Sám jsem toho byl svědkem, pane,“ odpověděl Bábur. „Dnes ráno se už maharání nemohla dočkat, až se s vámi opět sejde. Hlavní voj, s kterým k vám chtěla přijet, měl vyrazit kvečeru. Ale ona nechtěla tak dlouho čekat a vydala se s malým oddílem na cestu sama. Jel jsem s nimi. V polovině cesty jsme nešťastnou náhodou padli na silný anglický jízdní oddíl. Část našeho oddílu se dala na útěk, část byla zajata. Sám jsem vyvázl jen čistou náhodou a spěchám, abych vám podal zprávu.“

Korkorán se poněkud uklidnil. Soustředil se v myšlenkách jen na jedinou věc: vysvobodit Sítu!

Klid, rozvahu! říkal si. Musíš se všechno přesně dovědět a pak rychle jednat.

„Co je s Jiskrou?“ zeptal se.

„Jiskra, Blesk a Sindhija neopustili, pane, maharání ani na okamžik,“ odpověděl Bábur.

„Je-li Jiskra na živu...,“ zamumlal pro sebe Korkorán, ale nedopověděl. Napadlo ho, že ještě dřív než se pokusí vyrvat Sítu z rukou Angličanů, měl by se pokusit vejít v přímý styk s Barclayem. Sedl a rychle načrtl těchto několik vět:

V táboře při Khárpuru

Pane,

angličtí džentlmeni jistě nevedou válku s dětmi a se ženami. Bylo mi řečeno, že nešťastnou náhodou se octla ve Vašich rukou má žena a můj malý syn. Doufám, že neodepřete vrátit jim svobodu nebo aspoň dohovořit se o náležitém výkupném.

Přijměte, prosím, výraz mé obzvláštní úcty.

*Dáno v třetím roce naší vlády
a roce 433 721 od osmého vtělení Višnu*

Vyjednávač přinesl odpověď za necelé dvě hodiny:

Pane,

zcela správně máte za to, že anglický džentlmen nevede válku s ženami a dětmi. Považoval bych však za prohřešek proti povinnostem, jež mám k své zemi a k vládě své vznešené panovnice, kdybych propustil na svobodu dceru zesnulého knížete Hólkara, dokud nebudou splněny tyto podmínky:

1. Vojsko Maráthského knížectví bude dnešního dne rozpuštěno a jednotky odejdou odzbrojeny do míst svých posádek.

2. Takzvaný maharádža odstoupí z úřadu a oznámí to vlastnoručním dopisem lordu Braddockovi.

3. Takzvaný maharádža odevzdá do rukou generála Barclayho úplný soupis movitého i nemovitého majetku z pozůstalosti knížete Hólkara a pravdivost soupisu potvrdí místopřísežným prohlášením: dále umožní jmenovanému generálovi, aby zmíněný majetek mohl být přiměřeným způsobem zajištěn.

4. Pevnost Bhagavápur, jakož i všechny ostatní pevnosti a opevněné body budou anglickému vojsku odevzdány v neporušeném stavu se všemi zbraněmi i zásobami střeliva a potravin.

5. Anglická vláda se zaručuje, že až budou tyto body splněny, poskytne náhradou takzvanému maharádžovi roční penzi ve výši tisíce liber šterlingů, tj. dvaceti pěti tisíc franků, jestliže se maharádža zaváže, že on, jeho manželka a jeho syn opustí Indii a nevrátí se do této země po dobu nejméně padesáti let.

Budou-li tyto podmínky panem Korkoránem přijaty, dovoluji si požádat, aby pořídil v obou jazycích dvojmo opis této smlouvy. Jsem ochoten podepsat ji ještě dnešního dne.

Po podepsání bude mi velkým potěšením stisknout panu Korkoránovi ruku jako džentlmenovi, ke kterému jsem vždy pociťoval největší úctu.

*John Barclay,
generálmajor vojska Jejího Veličenstva,
vrchní velitel*

V poli dne 14. března 1860

Korkorán zmačkal Barclayův list. Krev se v něm pěníla hněvem. „Zřící se Maráthů! Zradit je! Dát si vyplácet ponižující almužnu za zradu! A ta drzost! Když se podrobím, bude mi ochoten podat ruku jako džentlmenovi!“

„Mám čekat, pane, na odpověď?“ odvážil se zeptat anglický parlamentář, který si byl jist, že přišel pro kladnou odpověď, a teď poděšeně sledoval, jak Korkorán přechází sem tam, skřípu zuby a mezi rty si neustále něco pro sebe tiše povídá.

„Ne!“ prudce se otočil Korkorán. „Můžete jít! Můžete říci generálu Barclaymu, že nikdy nepřijmu tak hanebné podmínky!“

Ještě večer vybral Korkorán tři sta nejlepších jezdců. Poručil jim, aby koním ovázali kopyta vlněnými houněmi, a sotva padla tma, vyrazil s nimi k anglickému táboru.

Vedl je Bábur.

Jeli temnou nocí, opatrní na každý šramot a připraveni utkat se s nepřítelem o to silnějším, že očekával Korkoránův pokus o útok. Generál Barclay nařídil pohotovost až do svítání, zdvojnásobil všechny strážce a vydal rozkaz, aby i důstojníci hlídkovali po celou noc. Vybraný oddíl zkušených vojáků hlídal Sítu, Ráma – a také Sindhiju, Jiskru a Bleska, kteří se od Sítu na krok nehnuli. Z těch šelem měl Barclay největší strach. Byl by je dal nejraději odstřelit, ale nebylo to možno. Kulky by byly zasáhly i Sítu nebo Ráma, a ty potřeboval mít Barclay živé.

Hodinu s půlnoci se ozval před táborem tlumený dusot koňských kopyt.

„Kdo tam?“ vykřikly anglické strážce.

„Kupředu!“ zazněl jako odpověď Korkoránův výkřik a maráthští jezdci se vrhli do nepřátelského tábora.

Korkorán zdaleka rozeznával ohromné Sindhijovo tělo, rýsující se v matném světle dohořívajících ohňů. Správně se domníval, že tam, kde je věrný slon, bude i Síta.

„K Sindhijovi!“ volal na své jezdce.

Tábor byl pln ruchu. Angličané se sbíhali ze všech stran, aby sevřeli útočníky, kteří vrazili hluboký klín do obranného kruhu strážců a probíjeli se ke středu tábora. Mezi záblesky plamenů se míhaly stíny jezdců, vzpínajících se koní, o překot pobíhajících pěšáků. Země duněla dupotem koní, vzduch se chvěl výkřiky vojáků a ržáním vyděšených zvířat. Třaskaly výstřely. Sindhija vztyčeným chobotem hlasitě troubil. Polnice vřeštěla do temnot bitevní signály. A krev barvila sypký písek...

Padesát Maráthů padlo při prvním náporu pod soustředěnou palbou anglické pěchoty. Ale ostatní bojovali dál po boku Korkorána, který v jejich čele se probíjel k místům, kde tušil Sítu. „Kupředu! Kupředu!“ povzbuzoval neustále, v jedné ruce šavli, v druhé revolver, a kosil Angličany jednoho po druhém.

Chybělo mu snad nějakých padesát metrů, aby se dostal k Sítě, když byl jeho kůň zasažen kulí do čela. Všecek šílený bolestí zařičel a vzepjal se tak prudce, že vyhodil jezdce ze sedla. Korkorán padl hlavou na dřevěný kolík, jenž přidržoval na laně blízký stan. Měl ještě čas si uvědomit, co se stalo. Pokusil se sáhnout po revolveru, který mu při pádu vypadl z ruky. Ale v tom okamžiku uviděl už jen, jak se mu před oči přivalila syčící šedá mlha. Ztratil vědomí...

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

v níž se popisuje poslední Korkoránova bitva s Angličany

Než se Korkorán vzpamatoval, uplynuly dobré dvě hodiny. Ucítit na tváři čísi teplý dech. Pootevřel oči a pohnul se. Kolem byla tma, ruch bitvy sem zaléhal jen vzdáleně a slabě. Zřejmě se potýkaly už jen poslední skupinky. Korkorán se nadzvedl na loktech a náhle před sebou uviděl dva jiskřící uhlíky tygřích očí. Jeho srdce radostně zabušilo. Byla to Jiskra!

Věrná tygřice zpozorovala nájezd maráthské jízdy a snad vytušila, že Korkorán bude potřebovat její pomoci. Nechala tedy Bleska a Sindhiju u Sítu a vyrazila hledat svého velitele. Našla ho ležícího v bezvědomí vedle mrtvého koně. Nevěděla, co si má počít; dlouho ležela nehybně vedle Korkorána a čekala, až se zvedne, pohladí ji a známým hlasem ji osloví. Když Korkorán ležel stále nehybně, začala mu olizovat tvář. Trvalo to dlouho, než otevřel oči a než z jeho rtů splynulo známé:

„Jiskro – má – milá – Jiskro – – –“

Jiskra poznala, že její velitel je velmi slab a že se ze svého podivného spánku ještě nevzpamatoval. Olízla mu ještě jednou tvář, něžně, přepatrně, jako kdyby brala vlastní mládě, uchopila ho za límec do zubů, a obezřetně se sunula, přitisknuta k zemi, k Sítinu stanu.

Síta přivítala svého chotě slzami i úsměvy. Obklad a několik doušků vody ho osvěžily, takže za půl hodiny mohli už oba aspoň rozvažovat o tom, co podniknout v nejbližších hodinách.

„Nikdo se nesmí dovědět, že jsem zde,“ řekl Korkorán. „To je první a nejdůležitější.“

„Angličané se do stanu neodvážejí,“ odpověděla Síta. „Mají strach z tygrů. Ale jak se odtud dostaneme?“

Korkorán cítil, že potřebuje načerpat nových sil.

„Přes zítřek si odpočinu,“ rozhodl, „a potom se pokusíme za pomoci Sindhiji uniknout z tábora.“

Síta byla odhodlána následovat Korkorána kamkoli. Připravila mu pohodlné lůžko a Jiskře a Bleskovi dala příkaz, aby hlídali před stanem. Korkorán pohladil s úsměvem malého Ráma, kterého ani ryk bitvy neprobudil ze zdravého spánku, a v několika minutách usnul.

Ráno si Barclay prohlédl noční bojiště. Podivil se, když mu důstojníci hlásili, že po prvním prudkém nárazu útok neočekávaně ochabl, a ještě více ho překvapilo, když mu oznámili, že od rána vládne v táboře Maráthů nezvyklý ruch a zmatek. Nařídil, aby tomu přišli na kloub. Zanedlouho mu hlídky předvedly maráthského zajatce a ten mu prozradil, že při nočním útoku byl kapitán Korkorán zabit. Generál se neudržel, aby si radostně nezamnul ruce. Je-li to pravda, znamená to, že vítězství je jeho, a to opět znamená, že se mu splní jeho sen. Kdo ví, zda ho guvernér nenavrhne na nejvyšší pocty. Chvilí si tím byl jist, ale když mu zanedlouho jiný důstojník přišel oznámit, že byl na bojišti nalezen Korkoránův kůň bez pána, zastřelený, zmocnily se ho pochyby. Není to léčka? Nařídil, aby stráž kolem Sítina stanu, patrolující v uctivé vzdálenosti od Sindhiji a obou tygrů, byla zdvojnásobena a střídala se ve dne i v noci.

A zároveň vydal rozkaz, aby druhého dne zrána vyrazilo vojsko proti opevněním maráthského tábora. Netušil, že tím vlastně Korkoránovi pomáhá v jeho plánech.

Druhého dne, když třeskly první výstřely a nad anglickým ležením se opět rozezněla polnice, strhl se pojednou na opačném konci strašlivý povyk. Mohutný Sindhija, na hřbetě palankýn se Sítou, dal se na pochod. Prorazil řadu stráží, odhodil je jediným mávnutím chobotu a prchal s neocenitelným rukojmím pryč. Po obou stranách kolem něho pobíhali dva tygři – Jiskra a Blesk. Stráže zmateně křičely, ale neodvažovaly se na uprchlíky vystřelit. Barclay dal jasný pokyn, že Síta musí zůstat stůj co stůj naživu, a oni se obávali, že by ji při střelbě zasáhli. Podle zapomenutého přehození ve stanu pozdě zjistili, že společně se Sítou uprchl i Korkorán, ukrytý v palankýnu.

Když se to Barclay dověděl, zuřil vzteky.

„Hlupáci! Omezenci! Skopové hlavy!“ spílal všem jako smyslů zbavený. „Okamžitě se vydejte za nimi! Střílejte na Korkorána! Zajměte ho! Nesmí se probít zpátky!“

Sto jezdců v čele s Barclayem se vydalo stíhat uprchlíky. Měli zatím jen malý náskok, poněvadž kvůli Sítě a Rámovi nemohli jít rychle. Korkorán se proto ohlížel po vhodné skrýši, kde by se mohli bránit útoku. Nedaleko za táborem našli skalisko. Byl k němu příkrý přístup jen z jedné strany svahu, a tam mohli vzdorovat i několikanásobné přesile. Ukryli se nahoře a očekávali Angličany. Zanedlouho se objevili i s Barclayem.

„Vzdejte se, Korkoráne!“ vyzval je Barclay.

„Angličanům?“ posměšně řekl Korkorán. „Nikdy, pane!“

„To odpykáte!“ odpověděl vztekle Barclay.

Zarachotila salva výstřelů. Ale Korkorán i Síta a malý Rám byli dobře kryti skalisky a jediný

otvor, kudy mohly proniknout kulky, kryl svým tělem dobrý Sindhija.

Ani druhá salva nebyla úspěšnější. Barclay zuřil.

„Útočte na bodák! Ztečíte!“ řval na vojáky. „Dostaňte je živé nebo mrtvé!“

Pěšina vedoucí vzhůru k hnízdu uprchlíků byla strmá a poměrně úzká, takže obránci mohli celou dobu pozorovat útočníka a připravit se dobře na obranu. Prvního, kterému se podařilo dostat se až na vrcholek skaliska, sestřelil Korkorán. Druhého a třetího potkal stejný osud. Čtvrtý muž se sice dostal nepozorovaně až nahoru, ale bdělá Jiskra ho jediným úderem tlapy zbavila života. Dva jiné vojáky rozdrtil Sindhija tím, že je svým obřím tělem přitiskl ke stěně skály.

Barclay, rozmrzelý neúspěchem a znepokojený také průběhem bitvy na hlavním bojišti, kde se Maráthové proti očekávání dobře drželi, nařídil zastavit přímý útok na Korkoránovo hnízdo. Dal si zavolat kapitána a svěřil mu velení:

„Hleďte, abychom se tu vyhnuli zbytečným ztrátám. Škoda našich lidí pro jednoho tvrdohlavce! Neútočte, ale hlídejte ho a dávejte pozor, aby neutekl. Nemá potraviny a dřív nebo později ho dostaneme!“

Ano, z toho měl Korkorán sám největší obavy. Jiskra a Blesk se zatím nasytili těly padlých anglických vojáků, ale horší to bylo se Sindhijou, který byl zvyklý spořádat denně koše banánů a několik ošatek rýže jen jako zákusek. I Síta a malý Rám už měli hlad, třebaže tvrdili, že na jídlo nemají ani pomyšlení.

Den se pomalu chýlil ke konci a Korkorán si marně lámal hlavu, jak se doslat ze svízelného postavení. Má se snad vzdát? Té myšlence se vzpouzela celá jeho bytost. Má tedy padnout v boji proti přesile? Ale co se potom stane se Sítou a s Rámem? Nebo se má pokusit probít se sám a nechat Sítu a Ráma v rukou Angličanů, kteří jim patrně nijak neublíží?

Nemohl se k ničemu odhodlat.

Nastala opět noc, stejně temná jako předcházející, stejně neklidná, stejně nejistá. Síta a Rám spali. Také Sindhija podřimoval a jistě se mu ve snu zdálo, že si pochutnává na křehké slámě a cukrové třtině. Korkorán, Jiskra a Blesk byli na stráž.

Rylo už skoro k půlnoci. Tu Korkorána upoutal zvláštní zjev nad anglickým táborem. Jako by se tam na obloze začala pohybovat veliká světelná skvrna, vycházející z nějakého reflektoru přímo nad nepřátelským ležením. Nad tím místem, odkud vycházelo světlo, rýsovaly se neztetelné černé obrysy jakéhosi tmavého, kulatého stínu. Kruhovitá plocha se pohybovala nad táborem sem tam. Potom se zvolna blížila a Korkorán rozeznal, že reflektorem osvětluje krajinu pod sebou. Světlo se přiblížilo, ozářilo skalisko i jeho okolí, na chvíli se zastavilo na spícím Sindhijovi a najednou zhaslo. Korkorán marně upíral oči do tmy, aby rozeznal, co se vlastně děje. Viděl jen, že se kruhovitá tmavá plocha zvětšuje a klesá k zemi.

Co to je? přemýšlel Korkorán a v duchu se musel usmát: Kdyby tu byli moji Maráthové, jistě by věřili, že sám Bráhma mi přichází na pomoc jako devátému vtělení boha Višnu.

V tu chvíli si najednou uvědomil: Vždyť je patnáctého března a Yves Quaterquem slíbil, že toho dne přijede pro mne a pro Sítu se svým balónem! Není snad ta temná skvrna na nočním nebi Quaterquemův balón?

Vzbudil rychle Sítu, ale než jí mohl všechno vylíčit, bylo slyšet, jak něco narazilo na skalisko. Skočil k místu, kde neznámý předmět spadl. Někaký stín se tam zvedl a rychle se pohyboval kupředu. Korkorán mu vyšel vstříc.

„Akažu!“ vykřikl tlumeně po několika krocích.

Černý sluha Yvese Quaterquema stál ve tmě a tiše se zubil.

„Já to být, sáhibe Korkoráne. My přijet s panem Quaterquem a hledat vás a nikde nemoci najít. Až já vás uvidět. Já nést od pana Quaterquem dopis!“ řekl důležitě Akažu a podal Korkoránovi zapečetěnou obálku.

Korkorán ji rychle roztrhl a nedočkavě četl:

Milý příteli, hledat jsem Tě v Bhagavápuru i v maráthském táboře, ale marně. V táboře mi řekli, že prý jsi mrtev, jiní zas tvrdili, že jsi upadl do anglického zajetí. Hledal jsem tedy nad anglickým tábořem Sindhiju, protože jsem si myslel, že tam, kde je Sindhija, budeš i Ty a Tvoje rodina. Kolem Tebe jsou asi tři setniny. Napiš mi, čím Ti mohu pomoci. Sítu a Ráma ať vezme Akažu s sebou, je pro ně v balóně ještě místo!

Tvůj Quaterquem

„Síto, jsme zachráněni!“ zajásal Korkorán a objal Sítu. „Zůstanu s tebou,“ řekla, když jí šepem vysvětlil, co píše Quaterquem. „Chci také bojovat proti Angličanům!“

Korkorán ji vzal něžně za ruku a zavrtěl hlavou. „Rám, milá Síto! Nezapomínej na něho! Musíš být s ním!“

„A ty? Chceš bojovat sám proti třem setninám?“

„Budu mít spojence,“ usmál se a ukázal pohybem ruky na Jiskru a na Sindhiju a pak bradou nahoru, tam, kde se jako veliká tmavá skvrna kolébal Quaterquemův balón. „Neboj se, všechno bude v pořádku!“

Síta povzdychla. Vzala spícího Ráma do náruče a šla k provazovému žebříku, po němž se prve spustil Akažu. Korkorán napsal v rychlosti ještě lístek bratřenci Yvesovi:

Milý bratranče, díky, díky! Chceš-li mi pomoci, prosím Tě, vyhledej velitele maráthského tábora generála Akbara. Ať vybere pět set nejodvážnějších mužů pěchoty a dvě stě jezdců. Pod velením Bábura ať pěchota třeba oklikou pronikne na okraj lesa, který sousedí se skálou, kde jsme my. Jízda ať se na příhodném místě ukryje. Až bude všechno připraveno, dají mi znamení: trojnásobný skřek opice. Pak ať se pěchota pokusí připlížit k anglickým hlídkám, potichu je odzbrojit a napadnout mé obléhatele. Já zároveň vyrazím ze svého skaliska, probiji se k nim a postavím se vojákům zase v čelo. Kdyby Angličané kladli odpor, ať Bábur pošle do útoku jízdu. Pošli mi nějaké jídlo, mám hlad jako vlk.

Tvůj Korkorán

Korkorán naposled objal Sítu a pohladil po vlasech malého Ráma, který pokojně spal na rameně statného Akažua.

„Šťastnou cestu!“ zašeptal.

Síta si první stoupla na příčky provazového žebříku a zmizela nahoře v temnotě. Za ní opatrně, aby se malý Rám nevzbudil, vystupoval Akažu.

Oba zmizeli Korkoránovi z očí.

Za čtvrt hodiny se spustil vedle Korkorána na laně balík. Byla v něm studená pečeně, paštika, chléb, pečivo, minerální voda a víno. Navrchu našel Korkorán lístek:

Udělám všechno, jak si přeješ. Neměj strach o Sítu a o Ráma. Tu láhev burgundského vypij na

Korkorán pohlédl vzhůru k tmavému nočnímu nebi. Temná skvrna balónu se pomalu vzdalovala, zmenšovala se, až už ji nemohl zrakem rozeznat. Korkorán rozbalil balíčky s jídlem a rychle se najedl. Kolem bylo ticho. Jen tu a tam se ozvalo hlasité zavolání anglické stráže anebo z dálky zaržání koně. Angličané nic netušili. Korkorán šel až k místu, kde přecházela Jiskra, bedlivě pozorující temnotu, a pokynem ruky zavolal také Bleska. Pohládl oba tygry po srsti a zašeptal:

„Dávejte pozor, přátelé! Brzo nám začne zápas na život a na smrt! Doufám, že se budete chovat statečně jako vždycky.“

Tygři tlumeně mručeli a bez pohnutí se dívali do tmy. Sindhija tlumeně zatroubil chobotem, jako by připomínal svou přítomnost.

„Nu ovšem, Sindhijo!“ řekl Korkorán a nabídl mu kostku cukru. „I tebe se to týká. Budeš mít také hodně práce.“

Plynuly minuly, dlouhé jako hodiny. Každý zvuk, který přerušil lichou noc, je vzrušil. Od každé chvíle čekali, že bude okamžikem útoku, začátkem rozhodného zápasu.

Konečně – byla už hodina po půlnoci – ozval se skřek opice. Za chvíli se opakoval. A pak opice zaskřehotala potřetí.

„Jiskro! Blesku! Sindhijo!“ zašeptal ostře Korkorán. V jedné ruce držel šavli, v druhé revolver. Díval se upřeně do tmy směrem k lesu, kde se měli objevit Maráthové. Ale neviděl nic než tři anglické stráže – tma byla příliš hustá. Bylo ticho. Nikde nejmenší hluk. Bylo to opravdu smluvené znamení? Nebo náhodný skřek opice, která se stala obětí tygra? Nic nenaznačovalo, že by se blížili Maráthové. Mýlil se tedy...?

Tu najednou zpozoroval, že tři anglické stráže před ním naráz zmizely. Vynořily se za nimi tři černé postavy, každá skočila po jednom strážném a bleskurychle jej srazila k zemi, takže ani neměl čas vykřiknout.

„Dobře jste to provedli!“ zahučel sám pro sebe Korkorán a stiskl pevněji rukojeť šavle. „Je vidět Bábuřovu školu!“

Dal znamení tygrům a Sindhijovi a všichni tiše vyrazili uvolněnou cestou k Maráthům mezi odstraněnými hlídkami nepřítele. Vpředu Korkorán s Jiskrou, pak Blesk a na konci klusal Sindhija. Snažil se jít co nejtíšeji, ale při svém mohutném těle se neubráníl aspoň malému šramotu.

Jedna anglická hlídka si toho povšimla. Vystřelila a rázem byl celý tábor na nohou. Rozespálí vojáci vybíhali ze stanů, chápali se pušek a hnali se za uprchlíky, kteří se rychle snažili dorazit na okraj lesa. Důstojníci řvali rozkazy k střelbě, vojáci nestačili nabíjet, ale ve tmě mířili jen nazdařbůh. Přesto by snad byli Korkorána dohonili, kdyby se jim nebyl postavil do cesty Sindhija. Kryl statečně ústup svého pána. Vedle něho bojoval s vojáky v červených kabátech stejně statečně zuřivý Blesk. Koule určená Korkoránovi ho škrábala do boku a to jej tak rozzuřilo, že se vrhal bez rozmyšlení na jednoho Angličana po druhém. Krvácel už z několika ran, ale jeho tlapa řádila s neztenčenou silou. Chvillemi vrhl pohled na Sindhiju, proti kterému přitáhli malé polní dělo. „Veliký bratře v boji,“ říkal Bleskův pohled, „neměli jsme se příliš rádi v maharádžově paláci, ale to bylo proto, že jsme si nerozuměli. Prosím, neber vážně, co jsem říkal o tvé neohrabané ošklivosti. Jsi statečný jako já a jako má krásná přítelkyně Jiskra a jako náš dvounohý přítel, jehož oči umějí velet, trestat i odměňovat. Nabízím ti přátelství. Přijímáš?“ A Sindhija, mávaje proti Angličanům mohutným kmenem stromu, jež vyrval i s kořeny ze země, mu odpovídal: „Rád zapomenu, mrštný

Blesku, na to, co bylo, a budu s tebou žít v nejlepším přátelství. Ctím tvůj rod a vím, že miníš upřímně, co říkáš.“ Pozdě zpozoroval Blesk, že dva muži namířili polní dělo na Sindhiju. Koule ho zasáhla a ubohý slon nařikaje padl k zemi. Blesk zařval a skokem se vrhl na červenokabátníky před sebou. V letu jej zasáhla další kulka. A jak dopadal, stačil ještě mohutným úderem tlapy zabít toho, který po něm vystřelil. Pak už jen bezmocně ležel na zemi, vrhl poslední smílivý pohled na Sindhiju a byl mrtev.

Ale Korkorána a Jiskru Angličané nechtyli. Proběhli až do lesa, kde čekal Bábur se svými jezdci. Pozdravili kapitána hromovým voláním a snad z radosti nad jeho návratem zasypali deštěm střel Angličany, kteří nečekali, že v lese jsou ještě ukryti další Maráthové. Druhá a třetí salva otřásla řadami červenokabátníků. Domnívali se, že proti třem jejich setninám stojí snad celý hlavní maráthský voj. Začali ustupovat.

„Bábure,“ řekl Korkorán, když to zjistil, „ted’ zastavíme útok. Musím se vrátit do tábora k vojákům a připravit je na rozhodné střetnutí.“

„Pane,“ odpověděl Bábur, „půjdu za vámi všude. Patřím k vám.“

Korkorán mu stiskl ruku:

„Provedl jsi svůj úkol přesně tak, jak jsem čekal. Děkuji ti.“

„Já děkuji vám,“ řekl Bábur. „Vrátil jste mi život.“ Na chvíli se odmlčel. „Ted’ vím, co to je být Indem.“

Hned po příjezdu promluvil Korkorán ke svým vojákům:

„Maráthové! Zrádci a zbabělci ve vašich řadách rozšiřovali o mně zprávu, že jsem byl zabit. Stojím tu před vámi živ a zdrav a doufám, že s pomocí velkého Višnu zvítězím nad nepřítelem a přísně potrestám zbabělce a zrádce.

Vy se chcete bít. Včera jste statečně odrazili anglické útoky, a přece mezi vámi byli lidé, kteří hovořili o kapitulaci. Nepoprávejte nikdy sluchu těm, kdo mezi vámi šíří strach a oslabují vaše odhodlání k boji. Pamatujte si, že svobodu rodné země je nutno hájit i krví.

Postavíme se Angličanům znovu. Budeme bojovat ze všech sil. Každého, kdo se dá na útěk, postavím před válečný soud. Ale přísahám také, že každý, kdo se v boji vyznamená, bude odměněn. Budu se bít s vámi. Pod ochranou všemocného Šivy budu šířit strach a hrůzu mezi těmi, kdož svévolně

vpadli do země Maráthů a porušili mír!“

Hromové volání: „Ať žije maharádža!“ znovu a znovu letělo vstříc Korkoránovi. Teď o něm všichni věřili, že ho ze zajetí zázrakem vysvobodil sám Višnu. Všichni si byli jisti vítězstvím v zítřejší bitvě.

Ráno kolem osmé hodiny uviděli přední kolony anglického vojska. Maráthský tábor, položený na mírně vyvýšené planině, měl přirozenou výhodu pro obránce. Po obou stranách silnice, jež k němu vedla, byly rozsáhlé a nebezpečné močály, které nedovolovaly nepříteli tábor obejít a zaútočit na něj ze dvou stran. Korkorán právě na tom založil plán. Dvě stě děl, postavených na hlavní silnici, mělo hájit tábor proti postupujícím Angličanům. Za děly byly připraveny silné oddíly pěchoty k protiútoky. Korkorán však se šesti pluky jízdy a s oddílem lehkého dělostřelectva objel močály a rychlý a pochodem džunglí se doslal až k anglickému táboru a vpadl nepříteli do zad. Angličané se tak octli ve dvojím ohni. Vpředu si marně rozbíjeli hlavy pokusy prorazit přes dělostřeleckou palbu a zezadu nepřítel útočil na jejich vlastní ležení. Barclay věděl, že dvojí oheň znamená pro jeho vojsko zkázu. Ale věděl také, že kdyby se mu podařilo zabít Korkorána, mohl by počítat s tím, že Maráthové propadnou zmatku. Vybral tedy sto padesát nejlepších jezdců, postavil se jim v čelo a vrhl se proti maráthské jízdě, vedené Korkoránem. Jezdci se střetli šavle proti šavli, muž proti muži. Maráthové se bili stejně statečně jako Angličané. A mezi nimi bojovala Jiskra, roztrpčená osudem Bleska.

Jakmile spatřila červené anglické kabáty a důstojnické prýmký, omračovala svou tlapou jednoho Angličana po druhém. Přesto se kruh Angličanů kolem Korkorána pozvolna úžil. Barclay, rozpálený bojem, stál vztyčen v sedle, a ukazuje na něho šavlí, volal: „Milión rupií tomu, kdo zabije maharádžu! Milión rupií...“ Nedořekl. Jiskra mu skočila na hrdlo a smrtelně raněný Barclay spadl s koně. A Angličané, otřeseni smrtí velitele, zakolísali a začali ustupovat.

Čtyři hodiny trvala bitva. Na začátku páté hodiny maráthská pěchota, jež dosud nezasáhla do boje, vyrazila vpřed, aby pomohla dělostřelcům, kteří se dosud jen bránili anglickému náporu na hlavní silnici. A červenokabátníci, tísnění ze všech stran, se pomalu stahovali k hlavní silnici na Bombaj, aby si zajistili aspoň ústupovou cestu.

Když se lord Braddock dověděl o nové porážce anglického vojska, byl zdrcen. Po generálu Spaldingovi také generál Barclay! A cesta na Bombaj otevřena! Nezbývalo než se s Korkoránem alespoň načas smířit.

„Chcete-li mír, přijďte za mnou do mého tábora,“ zněla Korkoránova odpověď anglickému vyjednávači.

A tak lord Braddock chtěj nechtěj nakonec musel přijít za Korkoránem, aby s ním podepsal ujednání. Třicet miliónů rupií válečné náhrady, jenž se zavázal ve jménu Jejího Veličenstva královny Viktorie zaplatit, určil Korkorán na podporu vdov a sirotek po těch, kdo padli v boji za svobodu Maráthů.

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

kde se dočteme o posledním Korkoránově rozhodnutí

Byl mír. V Bhagavápuru se konala slavnostní shromáždění, palác byl několik dní otevřen všem

příchozím a na zahradě se pořádaly slavnosti pro lid. Všichni jásali nad vítězstvím a ještě větší radost měli z toho, že teď si snad konečně na dlouhou dobu mohou oddechnout před nebezpečím anglického vpádu.

„Ať dlouho žije a dlouho nám vládne náš maharádža Korkorán!“ volaly denně davy před palácem.

Ale Korkorán přemýšlel o něčem jiném.

„Milý Sugrívě,“ řekl jednoho dne, „musím ti říci, že jsem se odhodlal k vážnému kroku. Chci se vzdát trůnu. Počkej – netvař se tak zděšeně a odmítavě! Je to má nezvratná vůle. Pamatuješ se ještě, jak jsme spolu rozmlouvali o vladařském řemesle? Tenkrát jsi knížata a krále zařadil málem mezi takové příjemnosti, jako jsou jedovatí hadi a cholera. Milý Sugrívě, já nemám o vladařích o nic lepší mínění. Proč bych měl být knížetem, když mám hodnou manželku a syna, kterým se chci věnovat? Pomohl jsem vám proti Angličanům a vy teď víte, jak na ně. Záleží už na vás, abyste dobře využítkovali své zkušenosti a uměli si zachovat svobodu. Ale já už vládnout nechci.“

Marné bylo Sugrívovo přesvědčování a ujišťování, že Korkorána si zamiloval celý národ.

„Nebylo by to důstojné Maráthů ani mne,“ zněla odpověď.

A tak na žádost Korkoránovu byl svolán zemský sněm. Naposled před něj předstoupil René Korkorán, námořní kapitán z prosté bretonské krve a z vůle Hólkara kníže Maráthů. Naposled jel ulicemi, pozdravován shromážděnými zástupy jako ten, kdo se nejvyšší měrou zasloužil o svobodu země. A když vystoupil po stupních na slavnostně vyzdobené řečniště, byl přivítán jásotem a voláním tak mocným, že to bylo slyšet až daleko za město.

Zasedací síní, kterou sám dal upravit přednádnem pro sněmovní jednání, zazněl naposled jeho hlas:

„Občané, zástupci maráthského národa, Maráthové!

Porazili jsme společně nebezpečného a mocného nepřítele a zajistili jsme na dlouhou dobu mír pro celou zemi. Chci vám dnes všem poděkovat za věrnost, kterou jste mi osvědčili. Nebyla to věrnost ke mně, ke knížeti Maráthů, ale věrnost k vaší svobodě a nezávislosti. Važte si jí, střežte ji, bojujte za ni udatně!

Já jsem splnil slib daný umírajícímu Hólkarovi. Bhagavápur se nedostal do

anglických rukou! Ale nechci ani, aby zůstal v rukou mých, třebaže mě zesnulý kníže ustanovil pravoplatným nástupcem. Nenarodil jsem se k tomu, abych vládl. Jsem v hloubi duše přesvědčen, že si lidé mají vládnout sami, bez králů, knížat a vévodů. Vzdávám se proto dnešním dnem knížecího titulu, skládám vládu nad Maráthskem do vašich rukou a vyhláším Republiku spojených států maráthských. Na dobu tří měsíců jmenuji presidentem svého věrného prvního ministra sáhibu Sugríva, který do té doby připraví řádné volby. V nich si pak zvolíte své vládce, nejlepší z nejlepších, a ti budou řídit váš nezávislý stát.

Odcházím, ale neloučím se, Maráthové; vaše země mi přirostla k srdci. Mám ji rád, a kdykoli se octne v nebezpečí, dejte mi zprávu, a já stejně jako kdokoli z vás přijdu ji hájit proti nepříteli. Žijte šťastně ve své zemi, Maráthové! Ať Bráhma, Višnu a Šiva drží nad ní svou ochrannou ruku!“

Večer toho dne loučil se Korkorán ještě jednou. Stál na terase, modrá noc klesla už na knížecí zahradu, kudy Jiskra kdysi chodila za svým milým Bleskem, a u jeho nohou stála věrná tygřice i Bělohřívek, z kterého už vyrostl statný mladý tygr.

„Milá Jiskro, také my se musíme rozloučit,“ řekl Korkorán rozechvělým hlasem. „Byli jsme věrní přátelé a bylo to krásné, ale naše cesty se dělí. Musíte zůstat tady a odejít do džungle se svým Bělohřívkem, abyste mu ukázala všechno, co má znát tygr. Velmi mu tím pomůžete! Nedívejte se na mne tak smutné svýma jiskrnýma očima! Myslíte si, že mně je lehké u srdce? Nebo se snad domníváte, že vás nemám rád a že vás chci zapudit? Má milá Jiskro, někdy se musíme loučit v životě i s těmi, které milujeme nejvíce. Buďte zdráva, Jiskro, a nezapomeňte na mne, jako já nikdy nezapomenu na vás!“

Díval se za ní, jak odchází, neustále se otáčela, viděl, jak její oči jsou plny smutku, protože ti dva se měli tak rádi jako nikdo na celém světě. Vyskočila na zídku, vztyčila svou krásnou hlavu a zadívala se ještě jednou do zahrady, kde stál Korkorán a tiše šeptal: „Sbohem, má Jiskro! Už se neuvidíme.“

Potom jen krátce, bolestně zařvala a rychle skočila se zdi, aby už tomu byl konec.

A Korkorán stál a tiše plakal...

Druhého dne nastoupil do balónu Yvese Quaterquema a odletěl s ním na jeho ostrov se Sítou i s malým Rámem. Ale na Maráthy a na ubohé Indý nikdy nezapomněl. Často k němu chodívali mladí indiští mužové, kteří hořeli jedinou myšlenkou: osvobodit Indii z rukou nepřítele a dobýt jí svobody. A tam, kde viděl, že se vážně a opravdově pracuje pro její svobodu, Korkorán nikdy neodmítl pomoc a vždy přiložil ruku k dílu.

KONEC

KARAVANA

ALFRED ASSOLLANT • HRDINNÝ KAPITÁN KORKORÁN

Svazek Č. 2

Řídí Vítězslav Kocourek a J. P. Velkoborský.

Podle 14. francouzského původního vydání Alfreda Assollanta *Aventures merveilleuses mais authentiques du capitaine Corcoran*, vydaného nakladatelstvím Hachette v Paříži roku 1920, vypráví Vítězslav Kocourek. Odborně revidoval Miloslav Krása. Původní francouzské ilustrace A. de Neuville. Výběr zajímavostí připravila Olga Hostovská. Román na pokračování Jaroslava Foglara Chata v Jezerní kotlině (str. 9 až 16). Vydalo jako svou 3255. publikaci Státní nakladatelství dětské knihy, n. p., v Praze roku 1967. Třetí vydání v SNDK. Odpovědná redaktorka dr. Arnoštka Kubolková. Výtvarný redaktor Alexandr Kohout. Z nové sazby písma Didot vytiskla Severografia, n.p., závod 1, Liberec. 15,26 AA (text 13,03, ilustr. 2,23), 15,99 VA. D-10*70343. Náklad 100 000 výtisků

13-160-67 14/54 Brožovaný výtisk 6,– Kčs 305/14/8,9-1

© Vítězslav Kocourek 1957, 1965

**ALFRED
ASSOLLANT**

Francouzský spisovatel Jean Baptiste Alfred Assollant (narozený roku 1827 v Aubussonu, zemřelý 1886) napsal své nejznámější dílo Podivuhodná, nicméně zcela pravdivá dobrodružství kapitána Korkorána, když mu bylo čtyřicet let a měl už za sebou řadu literárních děl. Po studiích na proslulé pařížské École Normale se stal učitelem, žil krátkou dobu v Severní Americe, ale brzy se odtamtud vrátil a ze vzpomínek na americký pobyt vytěžil knihu svěžích a barvitých cestopisných črt, které byly veřejností vřele přijaty. Potom se Assollant věnoval spisovatelství trvale a napsal řadu románů, většinou pro mládež, v níž se snažil podněcovat zejména její cit pro spravedlnost. Proto kritikové nazývali jeho romány, z nichž některé byly ovlivněny dílem Waltera Scotta, právem „republikánskými“. Assollant se zajímal také o politické dění. Ohlasy toho najdeme v jeho literárním díle i v samém Kapitánu Korkoránovi. Své politické a literární články sebral do několika knih, kde se vyslovuje pro svobodu politickou, pro ženská práva a pro svobodu tisku. Nejtrvalejší význam si však podržela Assollantova tvorba pro mládež. Jeho knihy si dobyly obliby i za hranicemi Francie a byly znovu a znovu vydávány, zejména pak nejlepší z nich Hrdinný kapitán Korkorán.